

MetaT^Texis

voor Word

Handleiding

10/2010

Dit is de handleiding voor versie 3.0 van MetaT^Texis voor Word, een CAT-tool dat wordt uitgevoerd in Microsoft Word[®].

Copyright

Hermann Bruns 2002-2011
MetaTaxis Software and Services
Am Gottbach 32
54296 Trier

Handelsmerken

MetaTaxis en het MetaTaxis-logo zijn handelsmerken.
Alle andere handelsmerken die hierin voorkomen zijn het eigendom van de respectieve eigenaars.

Inhoud

Wat is nieuw?	5
Testversie	5
Nieuwe functies.....	5
Geplande verbeteringen	9
Dankbetuiging	10
Afwijzing van garantie en aansprakelijkheidsbeperkingen	12
Inleiding	13
Wat is MetaTaxis?	13
Versies	14
Filosofie.....	14
Kenmerken (Overzicht).....	15
Wat is een CAT-tool? (een korte introductie)	18
Installatie	21
Vereisten	21
Installatie	21
Verwijderen.....	22
Hoe krijgt u toegang tot de MetaTaxis-functies?	22
Word 2000/XP/2003.....	22
Word 2007/2010	23
Snel aan de slag	26
Meteen beginnen	26
Help.....	27
Basics	27
Hoe navigeren?	27
Hoe vertalen?	28
Hoe een vertaling bewerken?	29
Hoe zoekresultaten beheren?	30
Opties	31
Notities en hints voor beginners	31

Concepten en functies	32
Documenten	32
Bestandsmenu	32
Extramenu	33
Startassistent	35
Basisconcepten	42
Vertaaleenheid	42
Opties	44
Invoercontrole	45
Opslaan	45
Onderbreken en hervatten	46
Documenten met tags	46
Hoe documenten met tags openen?	47
HTML-opties	47
XML-opties	49
OpenTag-opties	51
XLIFF-opties	53
Gebruikergedefinieerde opties	54
Gebruikergedefinieerde opties (speciaal)	56
Navigeren	57
Documentmodus	57
Venstermodus	58
Tekst zoeken	59
Kopiëren en verwijderen	62
Speciale documentelementen	63
De vertaling verwijderen	65
De vertaaleenheid verwijderen	65
Segmentatie en segmentmanipulatie	66
Segmentatieregels	66
Segmenten	71
Kwaliteitscontrole	73
Naar-functies	73
Controlelijst	74
Formele kwaliteitscontrole	80
Eindversie	82
Post-productie	83
Vertaalgeheugens (Translation Memories=TM's) en terminologiedatabases (TDB's)	85
Databasetypes	85
TM's en TDB's configureren	92
TDB's configureren	106
Automatiseringsopties	116
Automatiseringsbeleid en ondersteuningseffecten van het TM117	
Documenten analyseren	119
TU's opslaan in het hoofd-TM	128
Zoeken in TM's	129
Batchverwerking	131
TM-zoekresultaten beheren	133
TM-controleresultaten beheren	138

Nieuwe terminologie opslaan in de hoofd-TDB	139
Zoeken in TDB's	142
TDB-zoekresultaten beheren	143
TM's bewerken	146
TDB's bewerken	151
Database-opties	156
Massabewerking	159
TM's en TDB's importeren en exporteren	161
TM's en TDB's comprimeren	174
MetaTaxis Server	174
Serververbinding instellen	174
Gebruikersdata bewerken	177
Vertaalmachines en Woordenboeken	178
Vertaalmachines instellen	178
Machinevertalingsresultaten bewerken	183
Scout	185
Scoutmenu	191
Scoutopties	192
Microsoft Office	206
PowerPoint-bestanden	206
Excel-bestanden	206
Documenten importeren/exporteren	207
Documenten importeren	207
Documenten exporteren	208
PDF-bestanden importeren	210
Index	211
Index maken	211
Segmentinfo	214
Statistieken vertaler	215
Geschiedenis	216
Diverse	218
Documentstatistieken	218
Overzicht 1	220
Overzicht 2	221
TRADOS stijlresultaten	222
Kostenberekening/Werktijd	223
Vertalers	228
Instellingen	228
Documentstatistieken opslaan	231
Statistische informatie verwijderen	233
Projecten	234
Het venster Documentopties	235
Het venster Projectvoorbereiding	236
Projecten transfereren	238
Projectvoorbereiding	238
Projectvoorbereidingen beheren	238
Teksten voorbereiden in venstermodus	242
Teksten voorbereiden in documentmodus	246
Documentopties	247
Opslaan als standaard	249

Openen	249
Talen.....	250
Diverse	250
Project	251
Info vertaler	251
Controlelijst.....	253
Algemene opties	253
Diverse 1.....	255
Diverse 2.....	264
Sneltoetsen	267
Kleuren en randen.....	269
Help.....	272
Over MetaTaxis.....	272
Licentiecode invullen	273
Appendix	275
Menuopdrachten en standaard sneltoetsen	275
Voorwaarden voor importeren/exporteren.....	283
Syntaxis	283
Programmavertaling	286
Taalbestanden beheren	286
Taalbestanden bewerken.....	287
Algemene opmerkingen.....	293
Kritieke fouten en crashes.....	293
Compatibiliteit.....	295
Vertaalgeheugens	296

Wat is nieuw?

Testversie

Wanneer u MetaTaxis gebruikt zonder licentiecode, kunt u het programma 60 dagen of maximum 600 keer testen.

Tijdens deze testperiode kunt u elke functie zonder beperkingen gebruiken. Er worden alleen enkele meldingsvensters getoond om u eraan te herinneren dat u een testversie gebruikt.

Na de testperiode beschikt u nog slechts over de freewarefuncties.

Nieuwe functies

Versie 3.0

Verbeterde zoekprestaties

Verbeterde navigatieprestaties

Verbeterde prestaties voor import en export van databases

Lint voor Word 2007/2010

Real-time statistieken (info over vertalingsvoortgang)

Massabewerking voor database-onderhoud (string vervangen, verwijderen)

Zoeken met jokertekens in TDB's

Filter voor het importeren van Wordfast Pro vertaalgeheugens en documenten (TXML)) (alleen versie "NET/Office")

Filter voor het importeren van TRADOS Studio vertaalgeheugens en documenten (SDLite, sdlxliff)) (alleen versie "NET/Office")

Ondersteuning toegevoegd voor TBX-standaard

Nieuwe documenttypefilters voor DITA-bestanden (alleen versie "NET/Office")

Automatisch kopiëren van getallen met automatische aanpassing van de getalopmaak

Verbeterde en uitgebreide functies voor batchverwerking

Scout: Nieuwe zoekfuncties

Verbeterde controlelijstfunctie TDB's gebruiken als controlelijst, met jokertekens

Ondersteuning voor bijkomende database-engines en online TM-bronnen ((SQLite, PostGreSQL, MySQL ODBC, MyMemory, TinyTM)

Nieuwe optie voor het aanpassen van extensies voor MetaTaxis-documenten en opgeschoonde/eindversie

Nieuwe segmentatie-optie "Geen spaties verwijderen aan het einde van een segment"

Verbeterde PDF-import

Verbeterde ondersteuning voor XML-bestanden (automatische correctie van foutieve tags)

Nieuwe mogelijkheden kwaliteitscontrole: Interne tagsamenhang controleren (voor documenten met tags); verbeterde getalcontrole (met inbegrip van getalopmaak)

Statistieken: Verbeterde statistiek- en analyseresultaten; statistiekresultaten exporteren als xml-bestanden TRADOS stijlresultaten; speciale tagtelling

Nieuwe optie bij het starten van een project om Documentopties te lanceren in plaats van Startassistent

Verbeterde post-productiefunctie

Versie 2.9

Nieuw zoekvenster "Scout" (alleen in versie "NET/Office")

Importfilter voor SDLX-vertaalgeheugens

Volledig herwerkte documentanalyse (sneller, gedetailleerder, aangepast aan de noden van de vertaalindustrie)

Verbeterde en uitgebreide functie voor batchverwerking

Nieuw kenmerk: Segmenten/vertaaleenheden kleuren

Ondersteuning toegevoegd voor bestandstypen: ResX, PO, InDesign (inx)

Verbeterde verwerking van grote Excel- en PowerPoint-bestanden

Snellere verwerking van bestanden met tags(segmentatie en navigatie)

Handleiding beschikbaar in het Frans en Spaans

Versie 2.8

Naadloze integratie van machinevertalingsengines (via Internet of lokale programma's)

Klaar voor de MetaTaxis-server (alleen versie "NET/Office")

Klaar voor Word 2007 en Word 2010

Ondersteuning toegevoegd voor verdere database-engines: MySQL 5, Microsoft SQL Server Express

Documentstatistieken herwerkt en verbeterd

Ondersteuning voor nota's in PowerPointpresentaties

Nieuwe talen voor gebruikersinterface: Grieks.

Handleiding beschikbaar in het Russisch en Pools

Versie 2.7

Verbeterde verwerking van terminologie zoekresultaten (automatische omzetting hoofd-/kleine letter)

Verbeterd beheer van afkortingen

Importfilter voor TRADOS TagEditor-bestanden (bestandsextensie "ttx") (alleen in "NET/Office")

Importfilter voor Windows resource-bestanden (bestandsextensie "rc")

Importfilter voor het maken van handleidingen

Nieuwe segmentatie-opties (verborgen tekst negeren, aantal spaties tussen segmenten instellen)

Verbeterde opties voor gebruikergedefinieerde documenttypes

Verbeterd beheer van indexvelden

Nieuwe talen voor gebruikersinterface: Chinees, Portugees

Versie 2.6

Nieuwe innovatieve opties en functies om de efficiëntie van de vertaling te verhogen: TM als TDB gebruiken, TDB als TM gebruiken, zoeken naar taalketens, importeren van cross-language

Nieuwe TDB-zoekoptie: Hoofdlettergevoelig zoeken

Nieuwe functie voor het vergelijken van een vertaling in het document met een vertaling in het TM

Merkbare snelheidsverbetering in alle database gerelateerde functies

Vermindering van de database-omvang met 10% of meer

Verbeterd synoniembeheer in TDB's (zelfgedefinieerde synoniemscheidingstekens)

Importfunctie voor TRADOS MultiTermbestanden

Nieuwe taal voor gebruikersinterface: Tsjechisch

Versie 2.5

Instelbare grootte van meerdere vensters

Verbeterde ondersteuning van Excel- en PowerPoint-bestanden

Verbeterde HTML-opties

Nieuwe talen voor gebruikersinterface: Russisch, Slovaaks

Versie 2.4

Omgekeerd zoeken in vertaalgeheugens en terminologiedatabases

Verbeterd opslaan van controlelijst

Versie 2.3

Functie om **tekst van PDF-documenten uit te pakken**

Verbeterd opstartgedrag

Versie 2.2

Nieuwe versie voor **Word 2003**

Verbeterd beheer van **subdocumenten**

Versie 2.1

Uitgebreide TMX-ondersteuning

Verbeterd tagbeheer

Versie 2

Nieuwe MetaTaxis-versie "NET/Office"

Ondersteuning van Excel- en PowerPoint-bestanden: Excel-of PowerPoint-bestanden vertalen (alleen in "NET/Office").

Toegang tot TRADOS Workbench (alleen in "NET/Office").

Snellere databasefuncties: opslaan, zoeken en importeren gaat nu veel sneller

Bijkomende database-engine: MetaTaxis werkt nu zonder de database-engine van MS Access. Dit betekent: Iedereen met Microsoft Word kan MetaTaxis gebruiken. MS Access is niet langer nodig om met MetaTaxis te werken.

Nieuwe opties toegevoegd voor vertaalgeheugens en terminologiedatabases (bv. automatische nummering vervangen voor betere zoekresultaten)

Documentstatistieken uitgebreid en verbeterd

Nieuwe ondersteuningsfunctie: Stuur uw berichten rechtstreeks naar MetaTaxis om tijd te besparen en ons ondersteuningsteam precieze informatie te geven

Uitgebreide ondersteuning voor TMX-export/import

Aanzienlijke **verbeteringen qua gebruikersvriendelijkheid**

Nieuwe talen voor gebruikersinterface: Frans, Spaans, Pools

Versie 1.1

Ondersteuning toegevoegd voor documenten met tags: HTML, SML, Quark Express, PageMaker, FrameMaker, Interleaf, Ventura, XLIFF, OpenTag, MetaTaxis-taalbestanden, gebruikergedefinieerde formaten

Documenten met tags, voorbereid voor TRADOS or Wordfast, kunnen rechtstreeks in MetaTaxis worden geopend.

Ondersteuning toegevoegd voor Chinese, Japanse en Koreaanse talen

Nieuwe functie voor documentanalyse (met inbegrip van interne ondersteuning)

Bestandsmenu toegevoegd.

Gebruiksverbeteringen: Nieuwe opties in het venster Algemene opties:
“Brontekst kopiëren indien niets gevonden in database”; Opdracht
“Selectie/woord kopiëren” toegevoegd

Nieuwe functie: Gehele tekst opnieuw segmenteren

Geplande verbeteringen

Versie 4 (2011):

Selectief opslaan van opmaakinformatie van TU's in TM's

Automatische propagatie voor TM's

Nieuw programma: MetaTaxis Scout (2010):

Standalone programma om te zoeken in TM's, TDB's, en vertaalmachines.

Nieuw programma: MetaTaxis database Editor (2010):

Standalone programma om TM's en TDB's te bewerken, met inbegrip van de MetaTaxis Server-databases.

Nieuw programma: MetaTaxis TagFile Editor (2011):

Standalone programma om documenten met tags te verwerken (XML, HTML, enz.)

Dankbetuiging

Eerst en vooral bedank in mijn vrouw en kinderen. Zij werden natuurlijk het eerst getroffen door het MetaTaxis-project. Toen ik dit project lanceerde in de zomer van 2000, besepte ik niet hoeveel tijd en moeite het kost om een behoorlijk CAT-programma te maken. Te vaak werd ik zo geabsorbeerd door programmeerproblemen dat ik mijn familie verwaarloosde. (Elke programmeur weet dat het niet direct bevorderlijk is voor het humeur, wanneer een probleem niet onmiddellijk kan worden opgelost...) Daarom draag ik MetaTaxis op aan Ina, Jule en Gedeon.

Voor wat het programma MetaTaxis zelf betreft, bv. functionaliteit en ontwerp, wil ik mijn dank uiten aan alle gebruikers en betatesters die me hun opmerkingen, suggesties, foutrapporten en kritiek stuurden. Vooral wil ik *Jorge Gorín* uit Buenos Aires en *Arkady Vysotzky* uit Kiev bedanken. Gedurende vele maanden tijdens de betafase van de eerste versie stuurden ze me vele gedetailleerde rapporten en waardevolle aanmerkingen. Natuurlijk waren en nog velen die mij hielpen MetaTaxis te verbeteren. Ik noem er slechts een paar: *Pawel Wawrzyszko*, *Igor Kreknin*, *Farlan Williams*, *Stefan Rackow*, *Steve Hodgett*, *William Bergmann*, *William Thompson*, en *Martin Macura*. (Mijn excuses en dankbaarheid gaat ook naar alle andere gebruikers die ik hier had moeten vermelden, maar die aan mijn aandacht zijn ontsnapt.)

Ook *Henry Dotterer* van ProZ.com ben ik heel dankbaar. Door zijn vriendelijke uitnodiging voor de ProZ.com-conferentie in Porto Santo Stefano (Italië), waar ik voor de eerste keer MetaTaxis kon voorstellen aan het grote publiek, bezorgde hij me voldoende gezonde energie om de eerste versie van MetaTaxis te voltooien.

Het is onmogelijk om de directe invloed op MetaTaxis te meten van al deze gebruikers, maar zonder hun bijdrage zou MetaTaxis er vandaag helemaal anders uitzien. Elk van hen heeft bijgedragen tot het verbeteren van MetaTaxis.

Ik sta vooral in het krijt bij vele vertalers die zo vriendelijk waren het Engels van het programma op te poetsen, de handleiding, de website:

Jackie Armijos uit Californië verbeterde de inhoud en de stijl van de eerste versie van de Engelse handleiding.

Berni Armstrong uit Barcelona verbeterde de stijl van de eerste versie van de Engelse MetaTaxis-startpagina.

Meeste dank ben ik verschuldigd aan de vertalers die de handleiding of het programma of de MetaTaxis-startpagina vertaalden in tal van andere talen. Zij

spendeerden enorm veel tijd en moeite (ik heb nooit durven vragen hoeveel uren zij echt hieraan besteedden) en ze deden het allemaal fantastisch:

Alexandre Cláudio De Sena Viegas maakte de **Portugese** versie van het programma, de handleiding, en de website.

Günther Haltermann en zijn team van www.abtraducciones.com maakten de Spaanse versie van de handleiding.

Pawel Wawrzyszko uit Krakau maakte de **Poolse** versie van de handleiding, het programma en de website.

Aleksandr Vasiljev maakte de **Russische** versie van de handleiding.

Xianfeng Qu uit China maakte de **Chinese** versie van het programma.

Antonio Lucidi uit Varese vertaalde de handleiding in het **Italiaans**.

Fabrizio Giuffrida uit Italië produceerde de **Italiaanse** versie van de startpagina.

Ladislav Filo maakte de **Slovaakse** versie van het programma en van de website.

Ludek Vasta maakte de **Tsjechische** versie van het programma en van de website.

Pierre Rutschmann uit Zwitserland maakte de **Franse** versie van de startpagina. Bovendien werkte hij het Franse taalbestand bij, en, nog belangrijker, hij vertaalde de MetaTaxis-handleiding.

Jean-E. St-Laurent uit Montreal maakte de **Franse** versie van het programma.

Aitor Medrano en *Marta Rodríguez* uit Barcelona maakten de **Spaanse** versie van het programma. En, *Aitor Medrano* produceerde de Spaanse versie van de MetaTaxis-website.

Valery Starenchenko uit Rusland vertaalde het programma in het **Russisch**.

Arkady Vysotzki uit Kiev maakte de **Russische** versie van de MetaTaxis-website.

Ines Sulj uit Zagreb maakte de **Kroatische** versie van de MetaTaxis-website.

Hermann Bruns

Afwijzing van garantie en aansprakelijkheidsbeperkingen

De MetaTaxis-software, en alle bijbehorende bestanden, data en materialen worden verdeeld “ZOALS ZE ZIJN” en zonder enige garantie, uitdrukkelijk noch impliciet. Procedures voor het correct verwerken van gegevens eisen dat elk programma grondig wordt getest met niet-essentiële gegevens vooraleer erop te vertrouwen. De gebruiker neemt het totale risico van het gebruik van het programma op zich.

Elke aansprakelijkheid van MetaTaxis Software and Services is slechts beperkt tot de terugbetaling van de aankoopprijs, indien bestaande. Daarenboven zal, in geen enkel geval, MetaTaxis Software and Services, of zijn opdrachtgevers, aandeelhouders, agenten, werknemers, geaffilieerden, aannemers, dochterondernemingen of moederorganisaties aansprakelijk zijn voor eender welke schade, zij het incidenteel, oorzakelijk of strafbaar, als gevolg van het gebruik van MetaTaxis, of in uw relatie met MetaTaxis Software and Services.

Ook kan MetaTaxis Software and Services u in geen enkel geval toestaan om MetaTaxis te gebruiken in toepassingen of op systemen waar fouten in de prestaties van MetaTaxis redelijkerwijze kunnen leiden tot erge lichamelijke kwetsuren, of tot de dood. Zulke handelingen zijn volledig op uw eigen risico, en u gaat ermee akkoord MetaTaxis Software and Services te vrijwaren van eisen tot schadevergoeding of verliezen die betrekking hebben op dit soort niet-geautoriseerd gebruik.

Inleiding

Wat is MetaTaxis?

MetaTaxis voor Word is een CAT-tool. CAT betekent "**Computer Aided Translation**", (computer ondersteunde vertaling) en dat is precies wat MetaTaxis doet: Het helpt vertalers vertalen. (Voor meer informatie over CAT-tools "

Wat is een CAT-tool? " op pagina 16.)

MetaTaxis is geen standalone programma. Het wordt geïntegreerd in Microsoft Word®. Dit betekent dat alle MetaTaxis-functies toegankelijk zijn via Microsoft Word®. Niettegenstaande is MetaTaxis zeer krachtig en biedt het vele functies en opties die u niet vindt in een ander CAT-tool.

Het grote voordeel van de integratie in Word is dat u geen volledig nieuw programma hoeft te leren. U hoeft slechts enkele nieuwe functies te leren. Tegelijkertijd zijn alle functies van Microsoft Word® beschikbaar.

Technisch integreert MetaTaxis zichzelf in Microsoft Word® als een COM-invoegtoepassing (bestand "MetaTaxis.DLL", opgeslagen in de MetaTaxis-programmamap). Als COM-invoegtoepassing heeft MetaTaxis een kortere opstarttijd, en vele functies presteren sneller dan van een gewone invoegtoepassing. (Opmerking: De COM-invoegtoepassingstechniek werd geïntroduceerd met Microsoft Office 2000®. Daarom is MetaTaxis niet beschikbaar voor Microsoft Office 97®.)

Naast deze COM-invoegtoepassing is er ook een normale invoegtoepassing ("MetaTaxis.dot", ook te vinden in de MetaTaxis-programmamap). Deze invoegtoepassing is de interface tussen Microsoft Word® en de COM-invoegtoepassing van MetaTaxis.

Versies

Er zijn drie versies van MetaTaxis voor Word: MetaTaxis Lite, MetaTaxis Pro, en MetaTaxis NET/Office. De Lite-versie bevat slechts de basisfuncties van een CAT-tool, en de geavanceerde functies zijn niet beschikbaar. MetaTaxis Pro bevat vele functies voor professionele vertalers (met name Importeren/Exporteren, statistische analyse). Met MetaTaxis NET/Office kunt u Excel- en PowerPoint-bestanden vertalen. Het biedt meerdere geavanceerde database-opties en kan worden geïntegreerd in netwerken.

Filosofie

De filosofie van MetaTaxis kan omschreven worden in vier woorden: efficiëntie, bruikbaarheid, informatie, en aanpasbaarheid.

Efficiëntie: MetaTaxis biedt vele functies die u in deze combinatie niet zult vinden in andere CAT-tools. Bijvoorbeeld: u kunt vertaalgeheugens gebruiken als terminologiedatabases en vice versa. U kunt de zoekfunctie uitbreiden met omgekeerd zoeken en zoeken naar taalreeks. En er is nog veel meer. MetaTaxis is ook snel en betrouwbaar. In het kort, MetaTaxis tilt de vertalingsefficiëntie een niveau hoger dan andere CAT-tools.

Bruikbaarheid: Vertalen is een moeilijk karwei dat heel wat concentratie en engagement vereist. Een CAT-tool zou vertalen eenvoudiger en niet moeilijker mogen maken met ingewikkelde functies. MetaTaxis werd ontwikkeld door een vertaler die niet tevreden was met de beschikbare programma's. Hij besloot een programma te maken dat hoewel gebruikersvriendelijk toch alle functies bevatte die nodig zijn voor professionele vertalingen.

Informatie: Vertalers werken in een dynamische omgeving. Meestal hebben ze korte deadlines en hebben ze informatie nodig over werktijd, aantal vertaalde woorden, en over de kosten. MetaTaxis biedt zeer gedetailleerde statistische informatie over segmenten en documenten, met inbegrip van een kostenberekening.

Aanpasbaarheid: Vertalers zijn een heterogene groep met erg verschillende achtergronden en noden. De te vertalen documenten verschillen sterk. Daarom moet een CAT-tool in alle opzichten volledig aanpasbaar zijn. Bijna elke MetaTaxis-functie kan worden aangepast aan de specifieke wensen van de gebruiker.

Kenmerken (Overzicht)

Algemeen

Eenvoudige installatie: MetaTaxis voor Word wordt in minder dan een minuut geïnstalleerd

Geïntegreerd in Microsoft Word: Het is niet nodig om te werken met verschillende vensters op het scherm. En u hoeft geen nieuw programma te leren, alleen nieuwe functies.

Gebruikersvriendelijk: Start met vertalen in minder dan vijf minuten zonder dat u handleidingen hoeft te bestuderen.

Ondersteunt vele bestandstypes: Alle soorten tekstdocumenten, bestanden met tags (HTML, XML, enz.), Excel- en PowerPoint-bestanden.

Eenvoudige transfer: De originele tekst, vertaling, en documentinstellingen worden opgeslagen in één document en kunnen eenvoudig worden getransfereerd.

Behoud van formaat: Het formaat van een document blijft tijdens het gehele vertalingsproces behouden.

Beheer van fouten: Zelfs als u toevallig vertaaleenheden verwijdert, zorgt de automatische herstelfunctie ervoor dat MetaTaxis correct blijft functioneren.

Volledig aanpasbaar: Alle CAT- toolfuncties kunnen op verschillende manieren volgens uw eigen wensen worden aangepast. Ook kunt u de look-and-feel van het programma wijzigen.

Naadloze integratie van vertalingsengines (via Internet of lokale programma's) LEC Translate, PowerTranslator, Personal Translator, Google-vertaling via Internet, Systran-vertaling via Internet.

Snelle en efficiënte ondersteuning: door het ontwikkelingsteam van MetaTaxis.

Vertaalgeheugen en Terminologiedatabase

Snelle, accurate en betrouwbare zoekfuncties, met inbegrip van fuzzy-technologieën.

Vele unieke functies (alleen in NET/Office): omgekeerd zoeken in TM's en TDB's; TM als TDB gebruiken TM als TDB gebruiken; zoeken naar taalreeksen

Uitgebreide en flexibele presentatie van zoekresultaten: U merkt onmiddellijk of u de gevonden vertalingen kunt gebruiken.

Importeren en Exporteren (*niet in Lite-versie*): TMX, TRADOS[®], Wordfast[®], MS Access[®], Tekstformaat, Personal Translator

Batchverwerking (*niet in Lite-versie*): meervoudige taken definiëren om uit te voeren.

Database-engine: MetaTaxis gebruikt professionele database-engines om gegevens in vertaalgeheugens op te slaan. MetaTaxis bevat vier databaseformaten: Microsoft Access[®], edb, MySQL, Microsoft SQL Server.

Externe servers (*alleen in NET/Office*): MetaTaxis kan verbinden met de TRADOS Workbench, en vanaf versie 2.80 ook met de **MetaTaxis Server**.

Statistische functies

Segmentinfo: Werktijd voor elke vertaler die werkt aan een segment; aantal woorden; Vertalingsgeschiedenis.

Index (*niet in Lite-versie*): Volledige index van document, eenvoudige toegang tot de context van elk woord.

Documentstatistieken (*niet in Lite-versie*): Aantal vertaalde segmenten, woorden en tekens; niet vertaald en te controleren; tijdsstatistieken, kostenberekening.

Projectstatistieken (*niet in Lite-versie*): Documentstatistieken voor alle documenten in een project.

Vertalersstatistieken (*niet in Lite-versie*): Aantal vertaalde woorden; werktijd.

Kostenberekening (*niet in Lite-versie*): Gebaseerd op woorden in brontekst, woorden in vertaling, tijd. Verzwaarde berekening voor databasesegmenten.

Importeren/Exporteren

Ondersteuning voor bestanden met tags (*niet in Lite-versie*) (HTML, XML, QuarkExpress, PageMaker, FrameMaker, Interleaf, Ventura, XLIFF, OpenTag)

TRADOS[®] documents (*niet in Lite-versie*): U hebt TRADOS niet nodig om TRADOS-documenten te maken.

PowerPoint en Excel-bestanden importeren (*alleen in "NET/Office"*): Met MetaTaxis vertaalt u PowerPoint- en Excel-bestanden, zonder dat u hoeft te weten hoe PowerPoint of Excel werkt!

Importeren en exporteren van databaseformaten (*niet in Lite-versie*) (TRADOS[®] Studio SDLite, TMX, native Wordfast[®], Access[®], Tekstformaat, Personal Translator[®], T1 Professional[®]).

Intelligente functies voor importeren en exporteren: U kunt complexe voorwaarden opgeven voor het importeren en exporteren van datasets met de eenvoudig te leren programmeringstaal die speciaal voor MetaTaxis werd ontworpen (lijkt veel op Visual Basic).

Projectvoorbereiding (Alleen Pro en NET/Office-versie)

Twee voorbereidingsmodi: venstermodus, documentvergelijking

Snelle toewijzing van segmenten

Opmaak blijft behouden

Resultaten importeren in MetaTaxis-databases met twee klikken

Wat is een CAT-tool? (een korte introductie)

CAT-tools worden ontworpen om vertalers te helpen met het vertalen van teksten. Hoe bereikt MetaTaxis dit? In de volgende alinea's tracht ik de basisfuncties van MetaTaxis, en dus ook van andere CAT-programma's, uit te leggen.

Vertalers vertalen geen woorden. Zelfs als woorden een betekenis hebben, worden ze slechts correct begrepen in hun context. Elke vertaler moet leren dat, in plaats van woorden te vertalen, hij/zij de betekenis van de brontekst moet duidelijk maken met woorden van de doeltaal, door een nieuwe syntactische structuur, afwijkend van de structuur van de brontekst.

Als een vertaler geen woorden vertaalt, wat doet hij/zij dan wel? Een vertaler vertaalt zinnen. Je zou kunnen stellen dat een zin zowel het kleinste als het grootste onderdeel is dat een vertaler aan kan. Dit is niet bedoeld als een filosofische opmerking, noch als een taalkundige opmerking over het wezenlijke van woorden en zinnen. Het is gewoon een vaststelling vanuit een praktisch standpunt. Vertalers vertalen meestal geen gehele teksten of alinea's – zelfs al houden ze die in het achterhoofd. Vertalers vertalen een tekst meestal zin na zin, omdat een zin nu eenmaal de grootste teksteenheid is waarover ze een overzicht hebben. Tezelfdertijd is een zin ook de kleinste eenheid met een samenhangende betekenis.

Daarom, vanuit een praktisch standpunt, kunnen we stellen dat vertalers met zinnen werken. Spijtig genoeg vinden we in tekstdocumenten geen vertalervriendelijke zinnen. Tekstdocumenten zijn geoptimaliseerd om te lezen, niet om te vertalen. Zinnen worden gegroepeerd in alinea's en kunnen soms moeilijk worden onderscheiden.

Hier springt een CAT-programma bij en komen we bij de eerste basisfunctie: **Een CAT-tool presenteert aan een vertaler de zinnen op een geschikte manier.**

Toegegeven, dit is niet steeds correct. Inderdaad, CAT-programma's zijn niet slim genoeg om de betekenis van een tekst te begrijpen. Daarom bieden ze geen garantie dat, in alle gevallen, de zinnen passend worden aangeboden. (Soms is dit zelfs moeilijk voor intelligente mensen – nog een filosofisch probleem.) Daarom wordt over het algemeen het woord "segment" gebruikt in plaats van "zin".

Een segment aanbieden is geen moeilijke zaak. Er moet meer zitten in een CAT-programma.

De segmenten worden niet gewoon maar aangeboden; ze worden zo gepresenteerd dat men de vertaling kan invullen direct onder de brontekst. Hierdoor kan een vertaler bron en vertaling aanstands controleren zonder op twee verschillende plaatsen te hoeven kijken. Daarenboven wordt de vertaling opgeslagen op dezelfde plaats als de brontekst zodat men later steeds kan teruggaan naar de brontekst om de vertaling aan te passen.

Dus: de tweede basisfunctie van een CAT-tool is het aanbieden van een bronsegment en zijn vertaling als een eenheid. Deze eenheid wordt "Vertaaleenheid", "Translation unit" of "TU" genoemd.

Zelfs als een CAT-programma niet meer zou doen dan dit, is het al een grote hulp voor vertalers omdat het vertalen efficiënter georganiseerd is. Maar een CAT-tool kan veel meer.

Vooraf voor technische vertalingen en te reviseren teksten komt een vertaler veel segmenten tegen die hij/zij vroeger reeds vertaalde (of gelijkaardige). Vroeger zocht de vertaler die dingen dan in zijn eerdere vertalingen, vaak nog gewoon neergeschreven op papier. Dit was erg tijdrovend, en de vertaler besloot dan ook dikwijls om de vertaling maar opnieuw vanaf nul te beginnen.

Met een CAT-programma is dit niet langer nodig. Een CAT-tool bevat functies die deze taken voor u uitvoeren.

Natuurlijk kan een CAT-programma deze segmenten niet opzoeken in boeken of schriften. Er moet een database bestaan waarin de brontekst en de vertaling, de vertaaleenheden, zijn opgeslagen. Deze database heet meestal "vertaalgeheugen", "translation memory" of "TM". Elk CAT-programma slaat de vertaaleenheden op in een vertaalgeheugen, onmiddellijk na vertaling van ieder segment of op een later tijdstip.

De derde basisfunctie van een CAT-programma is het opslaan van vertaaleenheden in een vertaalgeheugen (TM) en dit TM automatisch doorzoeken als een nieuwe vertaaleenheid wordt aangeboden. De resultaten van dit zoeken in het TM worden op een geschikte manier weergegeven zodat ze door de vertaler kunnen worden hergebruikt.

Door deze mogelijkheid wordt de werktijd voor de vertaling drastisch ingekort, vooral in het geval van revisies en herhaalde teksten. (Het hergebruik van vertaalde segmenten wordt ook "ondersteuning" of "ondersteuningseffect" genoemd.)

Natuurlijk werken vertalers niet met zinnen of segmenten als een atomische eenheid. Zinnen bestaan uit woorden. Het begrijpen van een zin hangt immers af van het begrijpen van de individuele woorden in de zin. Daarom ook waren woordenboeken en glossaria de voornaamste hulpmiddelen van vertalers, voor CAT-programma's werden uitgevonden. Het zoeken in de relevante woordenboeken was het meest tijdrovende onderdeel van het vertalerswerk. Zoals de meeste andere CAT-tools bevat MetaTaxis ook speciale functies om het opzoeken in een woordenboek of een verklarende woordenlijst efficiënter te maken.

De vierde basisfunctie van een CAT-programma is het automatisch opzoeken in terminologiedatabases, en het automatisch weergeven en invoegen van de zoekresultaten.

Behalve deze vier basisfuncties bevat een CAT-programma nog andere, erg handige functies. Ik ga hier niet in detail treden, hieronder vindt u een lijst met een aantal mogelijkheden:

- Zoeken naar tekst:

- Index-/concordantie

- Kwaliteitscontrole door automatische controle middels een controlelijst, of door het toepassen van formele regels

- Post-productie (bv. correcte opmaak)

Statistieken voor het weergeven van informatie over het vertaalproces
(aantal vertaalde woorden, werktijd, kostenberekening, enz.)

Importeren/Exporteren

Projectvoorbereiding. Vele vertalingen werden niet vertaald met behulp van een CAT-tool, zodat ze niet beschikbaar zijn in TM's voor verder gebruik. Om de vertaler toe te laten deze teksten op te slaan in een TM bevatten vele CAT-programma's mogelijkheden om TM's aan te maken. Dit is de "Projectvoorbereiding".

Speciale internettools om informatie van het internet te halen

Al deze functies vindt u in MetaTaxis, en ze worden beschreven in deze handleiding. Elk van deze functies kan het vertaalproces versnellen en de kwaliteit van de vertalingen verbeteren. MetaTaxis kan uw werk winstgevender maken. Of u hebt meer vrije tijd – aan u de keuze!

Installatie

Vereisten

Voor u MetaTaxis voor Word installeert, moet aan deze minimumvereisten voldaan zijn:

Besturingssysteem **Microsoft Windows®**: Windows 98®, Windows ME®, Windows NT®, Windows 2000®, Windows XP®, of Windows Vista®.

Microsoft Word 2000® (Service Release 1a), **Microsoft Word XP®**, **Microsoft Word 2003®**, **Microsoft Word 2007®** of **Microsoft Word 2010®**.

Installatie

U kunt de MetaTaxis-installatiebestanden downloaden van www.metataxis.com:

MetaTaxisForWordV3.exe

MetaTaxis installeren:

Sluit alle MS Officevensters, vooral de vensters van Microsoft Office en Outlook.

Open het installatiebestand **MetaTaxisForWordV3.exe**. Volg de instructies in het installatieprogramma. Als u nog Word 2000 gebruikt, selecteer dan het correcte type; voor alle andere Word-versies zijn geen speciale instellingen vereist.

Na het voltooien van de installatie wordt Microsoft Word® automatisch opgestart. Is dit niet het geval, open Word handmatig.

Als u een licentiecode aankocht en deze wilt invullen, gaat u naar het MetaTaxis-menu 'Info' en klikt u op **MetaTaxis - Over**. In het geopende venster klikt u op **Licentiecode invullen** en vult u uw licentiecode in. De licentiernaam is hoofdlettergevoelig en moet op de correcte manier worden ingevoerd. Aanbevolen wordt te kopiëren en te plakken.

Opmerking: Als u een upgradecode aankocht, moet u ofwel de licentiecode van uw oude versie invullen in een bijkomend venster, ofwel moet de code reeds ingevuld zijn in de oude versie. In het laatste geval is geen bijkomende actie vereist.

Als MetaTaxis niet soepel werkt of als u andere problemen ondervindt (vooral de zogenaamde “automatiseringsfouten”), sluit Microsoft Word® dan af en open het opnieuw. Als MetaTaxis dan nog niet foutloos werkt, kijk dan na of u de correcte MetaTaxis-versie installeerde en lees de MetaTaxis FAQ’s. Vindt u geen oplossing, contacteer dan de MetaTaxis-ondersteuning op support@metataxis.com.

Verwijderen

U kunt MetaTaxis op dezelfde manier verwijderen als gelijk welk Windows programma.

Er zijn twee mogelijkheden om MetaTaxis te verwijderen:

(a) Via het programmamenu:

1. Geef het submenu van **MetaTaxis** weer in het programmamenu van Windows

Klik op **MetaTaxis verwijderen** en volg de instructies.

(b) Via het configuratiescherm:

1. Klik op Starten en op **Computer**

Klik op Configuratiescherm openen

Klik op **Programma’s en onderdelen** (of **Software**). Een venster met een lijst van alle geïnstalleerde programma’s wordt weergegeven.

Zoek **MetaTaxis 3.x**, en klik hierop.

Klik op **Verwijderen** en volg de instructies.

Hoe krijgt u toegang tot de MetaTaxis-functies?

Daarvoor beschikt u over drie mogelijkheden: via de menuopdracht, via het pictogram op de werkbalk, of via de sneltoets.

Het werken met sneltoetsen is hetzelfde voor alle Wordversies. U kunt de MetaTaxis-sneltoetsen aanpassen via Algemene opties (zie het "**Sneltoetsen**" hoofdstuk op pagina 267).

Terwijl het werken met sneltoetsen in alle Wordversies hetzelfde is, is het werken met menu’s en werkbalken dat spijtig genoeg niet. De verschillen tussen Word 2007/2010 en de eerdere versies worden beschreven in de twee volgende secties.

Word 2000/XP/2003

In Word 2000/XP/2003 is het MetaTaxis-menu een onderdeel van de menubalk van Word. U kunt elke MetaTaxis-opdracht uitvoeren zoals een normale Word-opdracht. De MetaTaxis-werkbalk wordt weergegeven als een Word-werkbalk en u kunt steeds de positie ervan aanpassen.

Het MetaTaxis-menu aanpassen zoals andere Word-menu’s en werkbalken kan echter niet. Dit werd gedaan om verwarring te vermijden en samenhang met de

handleiding te verzekeren. Het aantal en de plaatsing van pictogrammen in de MetaTaxis-werkbalk kunt u aanpassen via Algemene opties (zie het "**Werkbalk**" hoofdstuk op pagina 255).

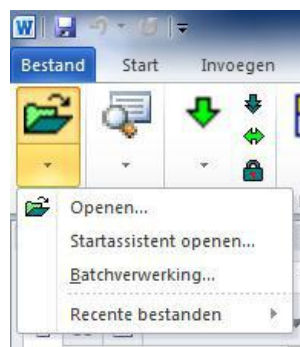
Word 2007/2010

In Word 2007/2010 werd het beheer van menu's, werkbalken en invoegtoepassingen volledig gewijzigd. Vooral de oude Word-werkbalk werd vervangen door "linten", en de oude menu's voor invoegtoepassingen en werkbalken worden anders beheerd.

Sinds MetaTaxis 3 werd een MetaTaxis-lint ingevoegd voor Word 2007/2010. Het ziet er zo uit:

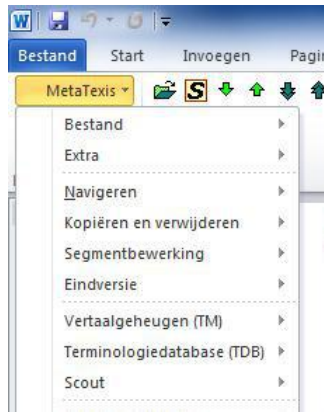
Het MetaTaxis-lint bevat dezelfde symbolen als de oude MetaTaxis-werkbalk (met een paar uitzonderingen) en een aantal bijkomende pictogrammen. De MetaTaxis-menu-items zijn beschikbaar via afzonderlijke menu's in elke symboolgroep van het lint. Hieronder een voorbeeld (Bestandsmenu):

Het oude MetaTaxis-menu, vanaf versie 2, is niet langer toegankelijk via de oude menubalk, en de MetaTaxis-werkbalk werd ook verplaatst. Beide kunt u nog steeds vinden via het lint Invoegtoepassingen. Wanneer u dit lint inschakelt, ziet het er zo uit als MetaTaxis is geïnstalleerd:

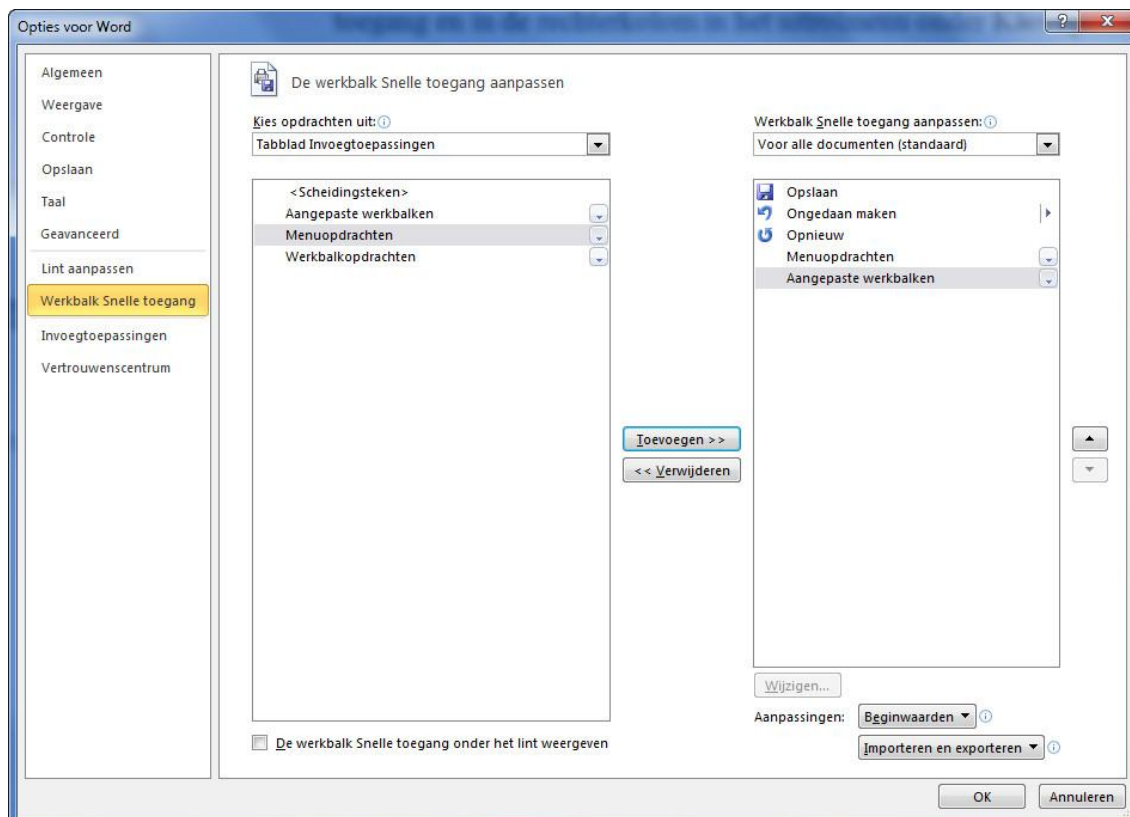

De MetaTaxis-werkbalk wordt in het rechter gebied **Aangepaste werkbalken** weergegeven. Het MetaTaxis-menu ziet u in het linker gebied **Menuopdrachten**. Om toegang te krijgen tot het MetaTaxis-menu, klikt u op **MetaTaxis** om het volgende menu weer te geven:

Vergeleken met oudere versies van Word, is het beheren van invoegtoepassingen, spijtig genoeg, niet meer zo gemakkelijk. U kunt dit wel verbeteren door de werkbalk Snelle toegang een weinig aan te passen. Ga als volgt tewerk:

Rechtsklikken op de menubalk. In het contextmenu op **Werkbalk Snelle toegang aanpassen...** klikken, waarna het onderstaande venster verschijnt:

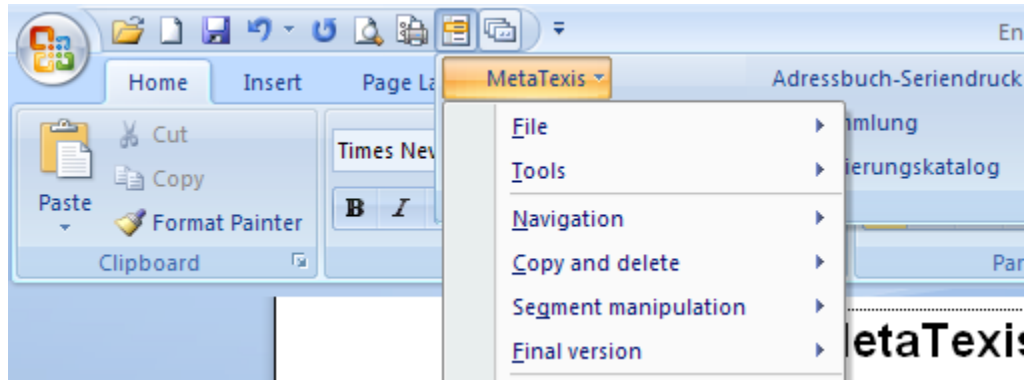

In het geopende venster klikt u in de linkerkolom op **Werkbalk Snelle toegang** en in de rechterkolom in het uitrolmenu onder **Kies opdrachten uit:** op **Tabblad Invoegtoepassingen**.

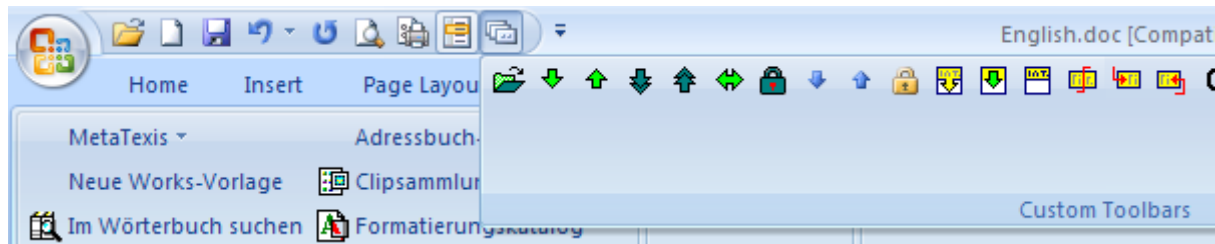
In de lijst opdrachten selecteert u **Menuopdrachten** en klikt u op **Toevoegen >>**. Dan selecteert u **Aangepaste werkbalken** en klikt u weer op **Toevoegen >>**.

Klik tenslotte op **OK** om de instellingen op te slaan.

Na het uitvoeren van deze stappen ziet u twee nieuwe pictogrammen in de Werkbalk Snelle toegang. Als u op het pictogram **Menuopdrachten** klikt zijn de toegevoegde menu's zichtbaar en kunt u op **MetaTaxis** klikken om het MetaTaxis-menu weer te geven:

Klikt u op **Aangepaste werkbalken** dan zijn de toegevoegde werkbalken zichtbaar:

Vergeleken met Word 2000/XP/2003 is dit nog minder handig, maar u hebt nu wel sneller toegang tot de MetaTaxis-functies zonder dat u het lint **Invoegtoepassingen** hoeft in te schakelen.

Snel aan de slag

Meteen beginnen

Nadat u MetaTaxis voor Word hebt geïnstalleerd, kunt u meteen beginnen met vertalen, zonder dat u extra programma's hoeft op te starten.

U hoeft slechts enkele stappen uit te voeren:

In Microsoft Word opent u het document dat u wilt vertalen.

Klik op **MetaTaxis** in de Word-werkbalk om het menu weer te geven en selecteer de opdracht: **MetaTaxis | Bestand | Startassistent openen**, OF klik op de menuopdracht: **MetaTaxis | Navigeren | Volgende vertaaleenheid openen** (of druk de sneltoets Alt+Pijl omlaag, of klik op het pictogram op de MetaTaxis-werkbalk).

Er verschijnt een venster met de vraag of u dit document wilt vertalen met de hulp van MetaTaxis. Klik **Ja**. Het venster van MetaTaxis-startassistent wordt geopend. De Startassistent helpt u met de belangrijkste instellingen voor het document.

Opmerking: De enige verplichte instelling is de taalinstelling in stap 2. Om te beginnen kunt u alle andere instellingen overslaan door elke keer op **Volgende** te klikken. Nadat u een actie hebt geselecteerd en **Voltooien** hebt geklikt bij de laatste stap, bent u klaar om met vertalen te starten.

Klik onderaan op **Volgende** en ga naar de volgende stap.

Bij stap 2 selecteert u een bron- en een doeltaal. Klik op **Volgende**.

Bij stap 3 worden enkele basisinstellingen voor het vertaalgeheugen (TM) weergegeven. Standaard wordt er een vertaalgeheugen geselecteerd. (Is dit niet het geval of wilt u een ander TM gebruiken, maak dan een nieuw vertaalgeheugen aan of selecteer een bestaand TM) Klik op **Volgende**.

In stap 4 worden sommige basisinstellingen voor de terminologiedatabase (TDB) weergegeven. Standaard wordt er een terminologiedatabase geselecteerd. (Is dit niet het geval of wilt u een andere TDB gebruiken, maak dan een nieuwe database aan of selecteer een bestaande TDB) Klik op **Volgende**.

Bij stap 5 kunt u persoonlijke gegevens van de vertaler invullen. Klik op **Volgende**.

In stap 6 beslist u welke actie wordt uitgevoerd na het voltooiën van de **Startassistent**. Hier hoeft u de instelling niet te wijzigen. Klik gewoon op **Voltooien**.

Nu kunt u beginnen met vertalen door het gebruik van de MetaTaxis-werkbalk of door de opdrachten in het **Navigeren** submenu of met de corresponderende sneltoetsen. De belangrijkste sneltoetsen zijn Alt+Pijl omlaag en Alt+Pijl omhoog. Gebruik deze toetsen om door het document te bladeren. Voer de vertaling in het lege vak onder het bronsegment in.

Bij het openen van een onvertaald segment worden TM en TDB standaard automatisch doorzocht..

Als het zoeken in de TM succesvol is, worden de gevonden TU's in het document weergegeven, onder het bronsegment. Om een zoekresultaat te selecteren, plaatst u de cursor in de door u geselecteerde TU, en voert u de opdracht **Vertaling selecteren** uit in het TM-menu of u drukt u Alt+Shift+Enter, of u klikt op de werkbalk.

Voor gedetailleerde instructies, zie hoofdstuk "**Startassistent**" op pagina 35.

Help

MetaTaxis bevat een uitgebreid online helpsysteem met contextgevoelige Help voor elk venster. Deze online Help heeft precies dezelfde inhoud als de handleiding.

Om de online Help te starten, klikt u op de menuopdracht: **MetaTaxis | Help** of u gebruikt de sneltoets **Alt+Ctrl+Shift+F1**.

Voor contextgevoelige Help voor een venster, klikt u op de **Help**-knop links onderaan elk MetaTaxis-venster, of u drukt **F1** op het toetsenbord.

Basics

Om te starten hoeft u slechts enkele basics te kennen: Hoe navigeren door een tekst en hoe een vertaling invoeren en bewerken in een vertaaleenheid.

Hoe navigeren?

Dit zijn de belangrijkste Navigerenopdrachten, beschikbaar in de MetaTaxis-werkbalk of in het **Navigeren** submenu van het MetaTaxis-menu:

Volgende vertaaleenheid openen (Alt+Pijl omlaag) :

Met deze opdracht opent u de volgende beschikbare vertaaleenheid vanaf de huidige cursorpositie. (Wanneer er ergens in het document een geopende TU is, dan wordt deze automatisch afgesloten voor de volgende vertaaleenheid wordt geopend)

Vorige vertaaleenheid openen (Alt+Pijl omhoog) :

Zelfde als hierboven. U gaat naar boven in plaats van naar beneden.

Naar volgende vertaaleenheid om te vertalen/corrigeren (Alt+Shift+pijl omlaag)

Met deze opdracht gaat u naar de volgende vertaaleenheid die handmatig moet worden ingevoerd omdat er geen 100% overeenkomst werd gevonden in het TM, of niet voldoet aan de door u opgegeven vereisten (zie "**Kwaliteitscontrole**" op pagina 73).

Naar vorige vertaaleenheid om te vertalen/corrigeren (Alt+Shift+pijl omhoog)

Zelfde als hierboven. U gaat naar boven in plaats van naar beneden.

Naar laatst geopende eenheid (Alt+Home) :

Met deze opdracht gaat u terug naar de laatst geopende vertaaleenheid.

Vertalingseenheid sluiten (Alt+End) :

Met deze opdracht worden alle open vertaaleenheden gesloten.

Voor meer informatie, zie hoofdstuk "**Navigeren**" op pagina 57.

Hoe vertalen?

Het centrale element van de vertaling is de vertaaleenheid (TU). TU's bestaan uit het bronsegment en de vertaling.

Wanneer u een navigerenopdracht uitvoert, wordt een TU weergegeven om te vertalen of te bewerken. Hier is een voorbeeld:

Where be his quiddities now, his quillities, his cases, his tenures, and his tricks?

De brontekst wordt weergegeven in het vak met de gele achtergrond. U tikt de vertaling in het vak met de dikkere blauwe rand. In dit voorbeeld is nog geen vertaling ingevuld. Het bronsegment moet nog worden vertaald.

Om een vertaling in te voegen, plaatst u de cursor in het blauwe vake en tikt u de vertaling in.

Where be his quiddities now, his quillities, his cases, his tenures, and his tricks?

Wo sind jetzt seine Quidditäten und Quillitäten, seine Fälle, Besitztitel und Schliche?

Of u tevreden bent met de vertaling of niet, of de vertaling af is of niet, u kunt steeds verder naar de volgende (of een andere) TU. U kunt ook steeds terug om uw vertaling te corrigeren of aan te vullen.

Scheidingstekens tussen segmenten

Nadat een TU werd afgesloten ziet u drie mogelijke dingen:

Is er geen vertaling, dan ziet u het bronsegment zonder enig scheidingsteken.

Is er een vertaling, dan zijn er twee mogelijkheden, afhankelijk van de optie **Verborgen tekst weergeven** in het **Optiesmenu** van Microsoft Word®:

Als de verborgen tekst niet wordt weergegeven, ziet u alleen de vertaling en geen scheidingstekens tussen segmenten.

Als de verborgen wel tekst wordt weergegeven, ziet u de gehele vertaaleenheid, met inbegrip van bronsegment en vertaling. De TU verschijnt tussen rode scheidingstekens (accolades) tussen de segmenten, en er is een derde scheidingsteken tussen bron en vertaling, zoals u hier kunt zien:

{Where be his quiddities now, his quillities, his cases, his tenures, and his tricks?}Wo sind jetzt seine Quidditäten und Quillitäten, seine Fälle, Besitztitel und Schliche?}

U kunt wisselen tussen deze twee mogelijkheden door te klikken op de menuopdracht **MetaTaxis | Navigeren | Verborgen tekst in-/uitschakelen**.

Deze drie scheidingstekens betekenen het volgende:

"{" markeert het begin van een vertaaleenheid.

"}" markeert het einde van een vertaaleenheid.

"|" is het scheidingsteken tussen bronsegment en doelsegment (vertaling) van een TU.

In tegenstelling tot andere CAT-tools (bv. TRADOS® en Wordfast®) hebben deze scheidingstekens tussen segmenten in MetaTaxis geen andere betekenis dan het helpen identificeren van de segmenten. Intern heeft MetaTaxis deze scheidingstekens tussen segmenten niet nodig, maar gebruikt het programma een geavanceerde, verborgen techniek gebruikt om segmenten, brontekst en vertaling, op te sporen. Deze informatie wordt voor de gebruiker verborgen zodat de gebruiker geen schade kan veroorzaken door de scheidingstekens accidenteel te verwijderen. Nochtans worden deze scheidingstekens tegen verwijderen beschermd wanneer de invoercontrole actief is.

Hoe een vertaling bewerken?

U kunt een vertaling eenvoudig bewerken door de tekst in het vertaalkvak te wijzigen. Ook een niet geopende vertaaleenheid kunt u bewerken.. Het is echter aan te raden **steeds een TU te openen vooraleer te bewerken** – omwille van twee redenen: De statistische informatie over uw vertaalkwerk zal correcter zijn, en er bestaat geen gevaar voor het verwijderen van verborgen tekst.

Deze opdrachten worden het vaakst gebruikt voor kopiëren en verwijderen; ze zijn beschikbaar in het **Kopiëren**-menu van MetaTaxis:

Brontekst kopiëren (Alt+Shift+C) :

Als het vertaalkvak leeg is, kopieert deze opdracht de tekst van het bronsegment naar het vertaalkvak.

Brontekst kopiëren in volgende vertaaleenheid (Alt+Ctrl+Shift+C) :

Deze opdracht is eigenlijk een combinatie van twee andere opdrachten:

Volgende vertaaleenheid openen en **Brontekst kopiëren**. Deze opdracht is nuttig als u zeker weet dat het zin heeft de brontekst van de volgende TU te kopiëren.

Vertaling verwijderen (Alt+Shift+Delete) :

Deze opdracht maakt het vertaalkvak leeg.

Hoe zoekresultaten beheren?

Wanneer het zoeken in het TM resultaten oplevert, worden deze standaard in het document weergegeven. Het is niet nodig deze resultaten onmiddellijk te bewerken, maar eventueel moet u een vertaling selecteren. Er bestaat een speciale, eenvoudige opdracht om dit te bereiken:

Vertaling selecteren (Alt+Shift+Enter) :

Als TU's worden gevonden in het vertaalgeheugen, en u wilt een vertaling selecteren, zet de cursor in de gewenste vertaling en voer deze opdracht uit.

Gaat u naar een volgende vertaaleenheid zonder een vertaling te selecteren, dan worden de zoekresultaten opgeslagen en kunt u hier later naar terugkeren om een vertaling te selecteren en te bewerken.

Vertaling stapsgewijze selecteren (Alt+Ctrl+Shift+Enter):

Dit is een alternatief voor de eerdere opdracht **Vertaling selecteren**. De selectie van het vertaalresultaat wordt stap voor stap uitgevoerd in plaats van in een enkele stap.

Vertaling selecteren en volgende TU openen (Alt+Ctrl+Shift+Pijl omlaag):

Dit is een combinatie van de opdrachten **Vertaling selecteren** en **Volgende vertaaleenheid openen**.

Vertaling selecteren en vorige TU openen (Alt+Ctrl+Shift+Pijl omhoog):

Dit is een combinatie van de opdrachten **Vertaling selecteren** en **Vorige vertaaleenheid openen**.

Vertaling selecteren en voorvertalen tot handmatig bewerken wordt vereist (Alt+Shift+F8):

Dit is een combinatie van de opdrachten **Vertaling selecteren** en **Voorvertalen tot volgende TU die handmatig bewerken vereist**.

Opties

In MetaTaxis kunt u vele instellingen wijzigen om het gedrag van MetaTaxis aan uw wensen aan te passen. Er is een belangrijk verschil tussen Documentopties en Algemene opties:

De documentopties worden opgeslagen binnen het actieve document, en u hebt toegang tot deze instellingen door de menuopdracht: **MetaTaxis | Documentopties**. (Voor meer informatie, zie "**Documentopties**" op pagina 247.)

De algemene opties worden opgeslagen op de gebruikte computer en zijn algemeen van toepassing op alle documenten. U kunt ze snel bereiken door te klikken op de menuopdracht: **MetaTaxis | Algemene opties**. (Voor meer informatie, zie "**Algemene opties**" op pagina 253).

Notities en hints voor beginners

Om het navigeren in documenten te versnellen, schakelt u "Normaal" in, in het lint/menu Beeld van Microsoft Word®. In de **Algemene opties** kunt u een gerelateerde optie instellen, die ervoor zorgt dat MetaTaxis omschakelt naar de normale weergave wanneer nodig.

Alle MetaTaxis-functies bereikt u via het MetaTaxis-lint (Word 2007/2010) of via het **MetaTaxis**-menu. Als een sneltoets beschikbaar is, wordt die achter de menuopdracht weergegeven. (De sneltoetsen kunt u aanpassen in **Algemene opties**).

Beginnt u pas met MetaTaxis, bekijk dan eens aandachtig het lint of het MetaTaxis-menu en probeer alle functies met een testdocument en een test-TM.

Voor "dagdagelijks gebruik" vindt u de **belangrijkste functies** in de menu's **Navigeren**, **Kopiëren**, **Vertaalgeheugen**, en **Terminologie**.

De **Invoercontrole** (zie venster **Algemene opties**) moet steeds ingeschakeld zijn, omdat het gevaar een MetaTaxis-document te verwijderen veel groter is wanneer deze Invoercontrole niet actief is (MetaTaxis kan wel "slecht opgemaakte" TU's behandelen maar geen verwijderde tekst terughalen).

Concepten en functies

Documenten

MetaTaxis kan overweg met alle types van documenten die kunnen worden geopend door Microsoft Word, met inbegrip van documenten met tags die opmaakinformatie bevatten in de vorm van speciale tekstopdrachten (bv. HTML). Dit betekent dat een grote variëteit aan documenten kan vertaald worden met MetaTaxis.

Voorbeeld: Als u een WordPerfect®-document wilt vertalen, opent u het in Microsoft Word en slaat u het op als een normaal Word-document. Daarna kunt u het vertalen met MetaTaxis. Na het maken van de eindversie, kunt u het document opslaan als een WordPerfect®-document, indien nodig.

Opmerking: Het wordt aanbevolen om de MetaTaxis-opdracht voor het openen van een bestand te gebruiken in plaats van de Word-opdracht. In het geval van tekst met tags, zoals HTML en XML, is dit een vereiste omdat deze documenten slechts op de correcte manier geopend worden met de MetaTaxis-opdracht “Bestand|Openen...”, terwijl na de Word-opdracht ongewenste conversies worden geactiveerd.

Bestandsmenu

Het Bestandsmenu bevat enkele opdrachten voor het beheren van MetaTaxis-bestanden.

Openen

Openen... gebruikt u om te vertalen bestanden te openen, zoals de openen-opdracht in Word zelf. Er is echter een belangrijk verschil: Als u documenten met tags wilt vertalen, zoals HTML of XML, opent u deze best NIET zoals een normaal Word-document met de Word-menuopdracht **Bestand | Openen**. U gebruikt best de Openen-opdracht van MetaTaxis. Alleen dan worden deze documenten met tags geopend als tekstdocumenten. Dan pas zal de vertaling van het bestand met tags dezelfde opmaak hebben als het originele.

Als u een document met tags, zoals HTML opent met de Word-opdracht om bestanden te openen, dan wordt dit document geconverteerd naar een Word-document (of, wordt het document geopend in FrontPage, als dit programma geïnstalleerd is op uw computer). Hoewel u dit geconverteerde document kunt vertalen met MetaTaxis, is dit niet aan te bevelen, omdat het vertaalde document

wordt verondersteld dezelfde HTML-code te hebben als het originele document. En Word produceert een complexe HTML-code (geoptimaliseerd om HTML-pagina's er te laten uitzien als Word-documenten).

Startassistent openen

Nadat u een document opende voor vertaling, kunt u aanstonds de Startassistent openen, die het document converteert in een MetaTaxis-document, en de belangrijkste opties instellen (voor meer informatie, zie "**Startassistent**" op pagina 35).

Het is echter niet nodig deze opdracht te gebruiken. Wanneer een niet-MetaTaxis-document actief is en u voert een navigerenopdracht uit, dan vraagt MetaTaxis of u het document wilt vertalen en de Startassistent wilt openen.

Lijst met MetaTaxis-documenten

Elk MetaTaxis-document wordt toegevoegd aan de lijst van MetaTaxis-documenten onderaan het Bestandsmenu, tot maximum 20 documenten). Het laatste, actieve document wordt bovenaan weergegeven.

Extramenu

Het Extramenu bevat diverse opdrachten voor speciale bewerkingen.

Document met tags opnieuw formatteren

Deze opdracht formatteert documenten met tags (zoals HTML-documenten) opnieuw. Zo bent u er zeker van dat de vertaalbare tekstbits correct weergegeven worden.

Het is misschien nodig deze opdracht uit te voeren wanneer u bv. belangrijke opmaakmodellen verwijderde. Meestal hebt u deze opdracht echter niet nodig.

Voorbeeld HTML-document

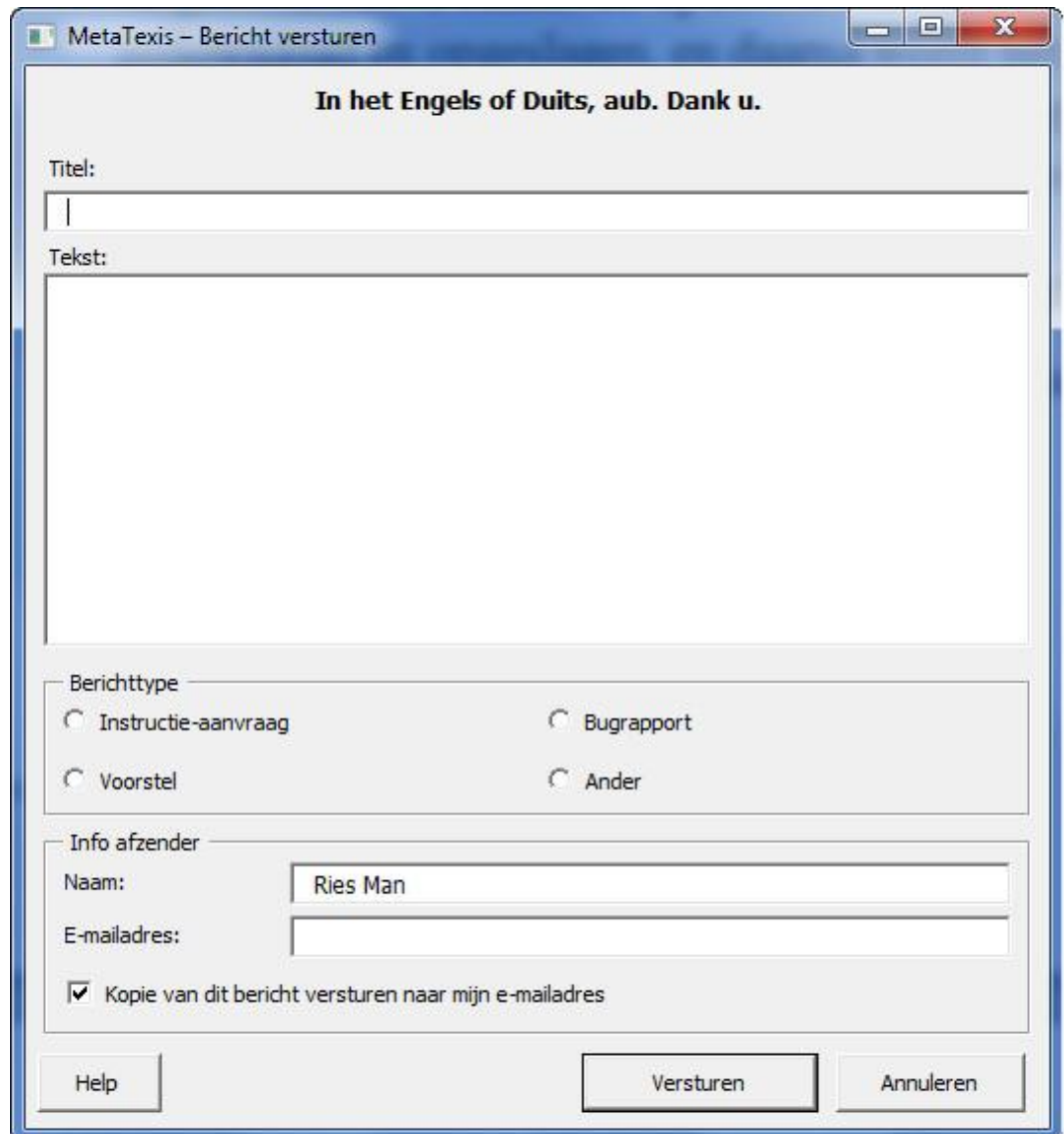
Als u HTML-documenten vertaalt en deze opdracht uitvoert, dan wordt de huidige staat van vertaling weergegeven in Internet Explorer.

Op programma-update controleren

Met deze opdracht verbindt u met de MetaTaxis-server om te controleren of er updates beschikbaar zijn. Is er een update beschikbaar, dan wordt u gevraagd of u deze wil downloaden en krijgt u ook informatie over de locatie van het bestand en de grootte. Als u beslist de update te ontvangen, dan wordt het bestand automatisch gedownload en opgeslagen, en daarna wordt het installatieprogramma automatisch geopend. Sluit, na het opstarten van het installatieprogramma, alle Word-vensters zodat de update correct kan worden geïnstalleerd.

Bericht versturen naar MetaTaxis-ondersteuning...

Met deze opdracht kunt u berichten versturen naar het MetaTaxis-ondersteuningsteam:

The screenshot shows a Windows-style dialog box titled "MetaTaxis – Bericht versturen". At the top, it says "In het Engels of Duits, aub. Dank u." Below this are two input fields: "Titel:" and "Tekst:". The "Tekst:" field is a large text area. Below these are four radio buttons for "Berichttype": "Instructie-aanvraag", "Bugrapport", "Voorstel", and "Ander". Below the radio buttons is a section titled "Info afzender" containing two input fields: "Naam:" (filled with "Ries Man") and "E-mailadres:". Below these fields is a checked checkbox labeled "Kopie van dit bericht versturen naar mijn e-mailadres". At the bottom are three buttons: "Help", "Versturen", and "Annuleren".

Titel en tekst invoeren van het bericht, het berichttype selecteren en een e-mailadres invullen. Om te eindigen, klikt u op **Versturen**. Het bericht wordt dan verzonden naar de MetaTaxis-server, en naar MetaTaxis-ondersteuning. Als **Kopie van dit bericht versturen naar mijn e-mailadres** geactiveerd werd, ontvangt u een kopie van het verstuurd e-mailbericht.

Menu opnieuw installeren

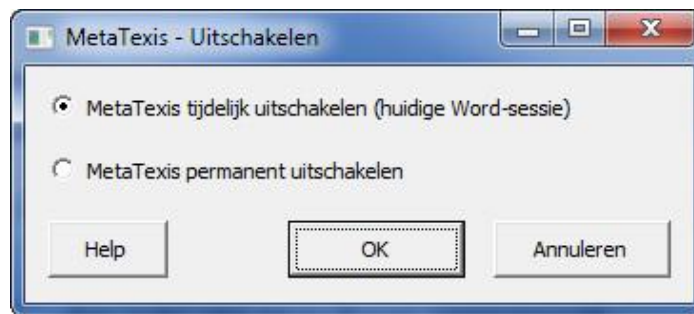
Deze opdracht installeert opnieuw het MetaTaxis-menu en de werkbalk met de instellingen gemaakt in het venster Algemene opties. Meestal is het niet nodig deze opdracht uit te voeren.

MetaTaxis uitschakelen

Soms kan het nodig zijn MetaTaxis uit te schakelen, bv. als u een ander CAT-programma wilt gebruiken, of als u een opgeruimde Microsoft Word wilt om één of andere reden.

Om MetaTaxis uit te schakelen, klikt u de menuopdracht: **MetaTaxis | Extra | MetaTaxis uitschakelen**.

Het volgende venster wordt weergegeven:

U kunt MetaTaxis tijdelijk of permanent uitschakelen.

Om MetaTaxis tijdelijk uit te schakelen, activeert u **MetaTaxis tijdelijk uitschakelen (huidige Word-sessie)** en klikt u **OK**.

Als u MetaTaxis tijdelijk uitschakelt, is MetaTaxis slechts gedeactiveerd voor de huidige Word-sessie. Nadat u Word terug opstart, is MetaTaxis weer actief.

Om MetaTaxis permanent uit te schakelen, activeert u **MetaTaxis permanent uitschakelen** en klikt u **OK**. Het Word-venster voor het beheer van Sjablonen en invoegtoepassingen wordt weergegeven. Schakel het selectievakje voor *MetaTaxis* uit en klik op **OK**.

Als u MetaTaxis permanent uitschakelt, is MetaTaxis niet opnieuw actief nadat u Word sluit en terug opstart.

Om MetaTaxis opnieuw in te schakelen gaat u naar het Wordmenu "Extra", klikt u op "Sjablonen en invoegtoepassingen...", en vinkt u "MetaTaxis.dot" aan, waarna u nog bevestigt met **OK**. Dan sluit u Microsoft Word af, en opent het opnieuw.

(Als u de MetaTaxis-invoegtoepassing verwijderd in plaats van uit te schakelen, dan moet u deze invoegtoepassing weer toevoegen door op **Toevoegen** te klikken. De MetaTaxis-invoegtoepassing vindt u in de programmamap die u opgaf tijdens de installatie (zie "**Over MetaTaxis**" op pagina 272). U kunt ook MetaTaxis opnieuw installeren.)

Als u MetaTaxis niet permanent uitschakelt in het venster "Sjablonen en invoegtoepassingen" dan wordt MetaTaxis slechts tijdelijk uitgeschakeld.

Startassistent

Voor een document gemarkeerd wordt als een MetaTaxis-document, wordt de Startassistent weergegeven. U moet wat informatie over het document opgeven, voordat u de tekst kunt vertalen met MetaTaxis.

Opmerking: Ook kunt u het venster **Documentopties** openen voor een nieuwe vertaling. Aanbevolen voor ervaren gebruikers die snel willen starten. Of

Documentopties of de Startassistent wordt weergegeven, stelt u in bij **Algemene opties**, tab **Diverse 2**.

De Startassistent bestaat uit zes stappen. Bij elke stap kunt u instellingen invoeren in de rechter kolom en in de linkerkolom ziet u een helptekst. Onderaan dit venster zijn er drie knoppen: **Vorige**, **Volgende**, en **Annuleren**:

Door op **Annuleren** te klikken, kunt u de Startassistent steeds annuleren. Het huidige document wordt dan niet gemarkeerd als een MetaTaxis-document. Het wordt door MetaTaxis beschouwd als een "normaal" Word-document.

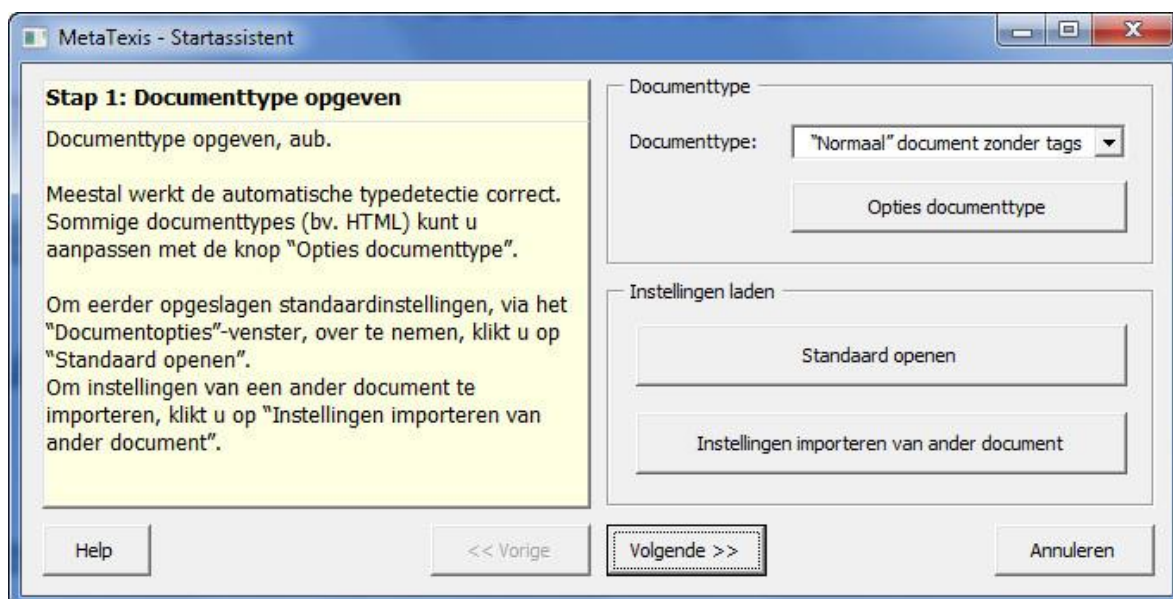
Door op **Volgende** te klikken, gaat u naar de volgende stap. Deze knop verandert in **Voltooien** bij de laatste stap.

Door op **Vorige** te klikken, gaat u terug naar elke vorige stap (niet beschikbaar bij de eerste stap, natuurlijk).

Alle instellingen in de Startassistent kunt u ook maken in het venster **Documentopties**. Dit betekent dat u later steeds een instelling kunt wijzigen, die u maakte in de Startassistent – behalve voor documenttype (zie hieronder).

Stap 1

In stap 1 bepaalt u het documenttype. Later kunt u deze instelling niet meer wijzigen. Wees dus voorzichtig en controleer of het correcte documenttype werd geselecteerd. In de meeste gevallen werkt de automatische typedetectie correct.

Het meest voorkomende documenttype is "**Normaal**" document zonder tags. Selecteerde u een ander documenttype, dan zal MetaTaxis na het voltooien van de Startassistent het document voorbereiden volgens dit documenttype. MetaTaxis bepaalt de te vertalen tekstelementen en markeert de opmaaktags die niet hoeven te worden vertaald. Voor meer informatie over documenten met tags, zie "**Documenten met tags**" op pagina 46.

Behalve het bepalen van het documenttype in stap 1, kunt u ook de standaardinstellingen openen (indien beschikbaar en van toepassing; zie

"**Openen**" op pagina 249), of u kunt de instellingen van een ander MetaTaxis-document importeren (weer: indien beschikbaar en van toepassing). Met deze functie reduceert u de tijd nodig voor het voltooien van de installatieprocedure en het instellen van de documentopties.

Na het voltooien van stap 1, klikt u op **Volgende** om naar stap 2 te gaan.

Stap 2

Alleen de instellingen in deze stap zijn noodzakelijk, omdat u hier de belangrijkste instellingen opgeeft: Brontaal en doeltaal.

Brontaal is de taal van het huidige document.

Doeltaal is de taal van de vertaling.

Wees voorzichtig met het opgeven van de talen. Ze zijn belangrijk voor alle functies met betrekking tot TM's of TDB's.

Stap 3

In stap 3 geeft u op of en hoe u een vertaalgeheugen (TM) wilt gebruiken voor uw document.

Wanneer u de Startassistent de eerste keer opent, wordt een standaard TM toegewezen ("Vertaalgeheugen.mxa"), te vinden in de MetaTaxis-programmamap. Daarna wordt de laatste instelling, gemaakt in de Startassistent, gereproduceerd (behalve als u standaardinstellingen of instellingen van een ander document importeerde in stap 1).

U hebt de volgende opties:

Laat u het TM-vak leeg dan worden alle andere instellingen genegeerd, en kunt u de MetaTaxis TM-functies niet gebruiken. Meestal gebruikt u een TM om de vertalingsefficiëntie te verhogen. Zelfs voor lyrische teksten of gedichten kunnen de TM-resultaten zinvol zijn, omdat ze u helpen de tekst beter te begrijpen.

Om een nieuw TM te maken, klikt u op **Maken** (voor meer informatie, zie hoofdstuk "**Lokale MetaTaxis-databases**"). Om een bestaand vertaalgeheugen te selecteren, klikt u op **Selecteren** (voor meer informatie, zie **Database Servers**). Om een TM te verwijderen, klikt u op **Verwijderen**. Om een geselecteerd TM te bekijken en/of te bewerken, klikt u op **Bewerken**.

Als **Automatisch zoeken naar bronsegmenten** is aangevinkt, zal MetaTaxis automatisch zoeken naar het opgegeven TM wanneer een vertaaleenheid wordt geopend.

Als **Vertaaleenheden automatisch opslaan** is aangevinkt, zal MetaTaxis een vertaaleenheid automatisch opslaan in het opgegeven TM wanneer een TU wordt afgesloten.

Wanneer beide selectievakjes aangevinkt zijn, kunt u uw vertalingsefficiëntie verbeteren door het automatisch hergebruiken van bestaande vertalingen voor het vertalen van nieuwe segmenten (het zogenaamde "ondersteuningseffect"). Als er vele gelijkaardige segmenten voorkomen in het document, bespaart u flink wat tijd door dit ondersteuningseffect. Natuurlijk is dit ondersteuningseffect slechts klein, als u begint met een leeg TM. Het effect neemt toe naarmate het TM groeit.

Opmerking: Als u deze automatiseringsopties niet inschakelt, kunt u de TM-functies nog steeds handmatig uitvoeren. Het is nochtans aan te raden deze automatische functies steeds in te schakelen, om uw vertalingsefficiëntie te verhogen.

Als **Tijdens het zoeken TM ook als TDB gebruiken** geactiveerd is, dan wordt het TM ook doorzocht als TDB, wat betekent dat de TU's in het TM behandeld worden als terminologie. Hierdoor verbetert de vertalingsefficiëntie, bv. als de brontekst segmenten bevat die uit meerdere kleinere zinnen bestaan die u eerder al vertaalde.

Als u **RTF-tekst opslaan** inschakelt, zal MetaTaxis de zuivere tekstuele voorstelling van een TU opslaan en de RTF-versie. De RTF-tekst bevat alle opmaakinformatie. Hoewel MetaTaxis de RTF-tekst efficiënt opslaat, verhoogt deze mogelijkheid de omvang van het TM. In de meeste gevallen is het niet nodig de RTF-tekst op te slaan, bv. als de

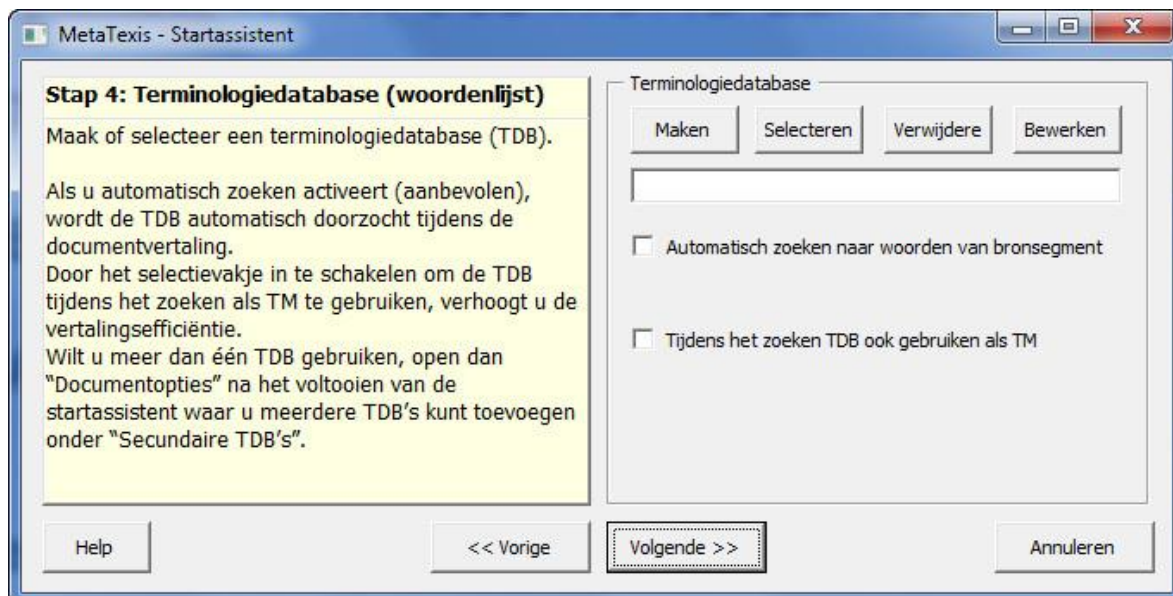
brontekst geen speciale opmaak bevat (vet, cursief, enz.) of als u documenten met tags vertaalt zoals HTML- of XML-documenten.

Interne tags negeren is slechts zinvol als het brondocument een document met tags is (bv. HTML of XML), en als u zo'n bestandsformaat selecteerde in stap 1 (zie **Stap 2** op pagina 37). Als **Interne tags negeren** actief is, worden interne tags in TU's genegeerd wanneer MetaTaxis TM-zoekopdrachten uitvoert, en TU's worden opgeslagen zonder interne tags (voor meer informatie, zie hoofdstuk "**Documenten met tags**" op pagina 46).

Indexvelden negeren wordt alleen weergegeven als het brondocument indexvelden bevat. Als **Indexvelden negeren** actief is, worden indexvelden in TU's genegeerd als MetaTaxis TM-zoekopdrachten uitvoert, en TU's worden opgeslagen zonder indexvelden, als RTF-tekst opslaan actief is (zie hierboven).

Stap 4

In stap 4 beslist u of en hoe u een terminologiedatabase (TDB) gebruikt.

Een terminologiedatabase (of verklarende woordenlijst) kan u helpen bij het vertalen van teksten met een specifieke terminologie of als u vaak documenten van dezelfde soort vertaalt. In voorkomend geval vergeet u wel eens vlug hoe u sommige uitdrukkingen hebt vertaald. Daarenboven eist een klant vaak dat u een bepaalde terminologie gebruikt. In deze gevallen is het nuttig een terminologiedatabase te gebruiken.

Wanneer u de Startassistent de eerste keer opent, wordt een standaard TDB toegewezen ("Terminologiedatabase.mxt"), te vinden in de MetaTaxis-programmamap. Daarna wordt de laatste instelling, gemaakt in de Startassistent, gereproduceerd (behalve als u standaardinstellingen of instellingen van een ander document importeerde in stap 1).

U hebt de volgende opties:

Laat u het TDB-vak leeg dan worden alle andere instellingen genegeerd, en kunt u de MetaTaxis TDB-functies niet gebruiken. Meestal gebruikt u een TDB om de vertalingsefficiëntie te verhogen en de consistentie van uw vertalingen te verzekeren.

Om een nieuw TDB te maken, klikt u op **Maken** (voor meer informatie, zie hoofdstuk "**Lokale MetaTaxis-databases**"). Om een bestaande TDB te selecteren, klikt u op **Selecteren**. Om een TDB te verwijderen, klikt u op **Verwijderen**. Om een geselecteerd TDB te bekijken en/of te bewerken, klikt u op **Bewerken**.

Als u **Automatisch naar woorden zoeken in bronsegment bij het openen van een vertaaleenheid** inschakelt, zal MetaTaxis automatisch zoeken naar de woorden die voorkomen in de bronsegmenten van de opgegeven TDB (alleen als er geen vertaling is) en de gevonden terminologie weergeven (indien iets gevonden).

Opmerking: Als u deze automatiseringsopties niet inschakelt, kunt u de TDB-functies nog steeds handmatig uitvoeren.

Als **Tijdens het zoeken TDB ook als TM gebruiken** geactiveerd is, dan wordt het TDB ook doorzocht als TM, wat betekent dat de terminologie-items in de TDB behandeld worden als TU's. Hierdoor verbetert de vertalingsefficiëntie, bv. als de brontekst delen bevat die niet uit zinnen bestaan maar uit terminologielijsten.

Stap 5

Bij stap 5 kunt u persoonlijke gegevens van de vertaler invullen.

MetaTaxis - Startassistent

Stap 5: Info vertaler

De persoonlijke gegevens van de vertaler van dit document invoeren.

Door op "Toevoegen" te klikken, kunt u meer vertalers toevoegen. (Meestal is het echter niet nodig nieuwe vertalers toe te voegen. Dit is slechts nodig als twee vertalers aan hetzelfde document werken, maar zich bij één computer aanmelden met dezelfde gebruikersnaam.)

Huidige vertaler

ID: 01 [Toevoegen] [Verwijderen]

Naam: Ikke

Firma:

Adres:

E-mail:

Telefoon:

Fax:

[Help] [<< Vorige] [Volgende >>] [Annuleren]

Als over de huidige vertaler geen informatie werd opgeslagen op het huidige systeem (dit is het geval wanneer de aangemelde persoon voor de eerste keer

MetaTaxis gebruikt), dan wordt de naam en het adres overgenomen van de gebruikersinformatie in Microsoft Word (ga naar **Extra, Opties**, en schakel de **Gebruikersinformatie**-tab in).

U kunt deze informatie naar wens aanpassen. Ze is beschikbaar voor iedereen die toegang heeft tot het document.

Als freelancer, denkt u misschien dat dit punt minder belangrijk is dan de andere. Vanuit een zuiver praktisch standpunt is dit correct. Toch biedt deze optie vele mogelijkheden. In MetaTaxis, bv., wordt een ID toegekend aan elke vertaler die een document opent. MetaTaxis legt dus precies vast wie welk segment vertaalt. Bovendien wordt ook de werktijd aan elk TU opgeslagen. En zelfs wat eraan werd gewijzigd (hoewel slechts ruwweg). Dus als u meer dan één "identiteit" aanneemt, vindt u misschien interessante zaken die uw productiviteit zelfs kunnen verhogen. Bv. u werkt met een "dagidentiteit" en een "nachtidentiteit" om uit te zoeken wanneer u het productiefste bent.

Stap 6

Stap 6 is de laatste van de Startassistent. Hier bepaalt u de actie die wordt uitgevoerd na het voltooien van de Startassistent, en u kunt de naam (en de map) van het MetaTaxis-document wijzigen.

Stap 6 is nogal rechttoe rechtaan. Afhankelijk van de uit te voeren bewerking na voltooiing van de Startassistent, selecteert u **Geen actie**, **Naar documentopties**, **Vertaling starten stap voor stap** en **Gehele document voorvertalen**. Na het klikken op **Voltooien**, gebeurt het volgende:

Geen actie: de Startassistent wordt gewoonweg afgesloten.

Naar documentopties: het venster **Documentopties** wordt geopend.

Vertaling starten stap voor stap: de eerste vertaaleenheid van het document wordt geopend voor vertaling.

Gehele document voorvertalen: het gehele document wordt voorvertaald met de opgegeven instellingen.

Naast het selecteren van een actie kunt u ook de naam van het MetaTaxis-document wijzigen. Standaard wordt aan de naam van het actieve document "[MetaTaxis]" toegevoegd. Bestaat de naam reeds, dan wordt een cijfer toegevoegd, bv. "(1)".

U kunt ook de map van het MetaTaxis-document wijzigen door te klikken op **Map selecteren**.

De Startassistent voltooien

Na het voltooien van de Startassistent, kunt u starten met vertalen.

Toch is het aan te raden eerst even de documentopties te controleren om er zeker van te zijn dat alle instellingen voor het huidige document correct zijn.

Opmerking: De opties van de Startassistent vormen slechts een klein onderdeel van de documentopties die u vindt in het venster **Documentopties**.

Basisconcepten

Vertaaleenheid

De TU is de centrale entiteit van elk CAT-tool. TU's bestaan in principe uit het bronsegment en de vertaling.

Wanneer u een navigerenopdracht uitvoert, wordt een TU weergegeven om te vertalen of te bewerken. Hier is een voorbeeld:

Where be his quiddities now, his quillities, his cases, his tenures, and his tricks?

De brontekst wordt weergegeven in het vak met de gele achtergrond. De vertaling verschijnt in het vak met de dikkere blauwe rand. In dit voorbeeld is geen vertaling beschikbaar. Het bronsegment moet nog worden vertaald.

Om een vertaling in te voeren, plaatst u de cursor in het blauwe vak (wat al gebeurt wanneer de vertaaleenheid wordt geopend) en tikt u de vertaling in.

Where be his quiddities now, his quillities, his cases, his tenures, and his tricks?

Wo sind jetzt seine Quidditäten und Quillitäten, seine Fälle, Besitztitel und Schliche?

Of u tevreden bent met de vertaling of niet, of de vertaling af is of niet, u kunt steeds verder naar de volgende (of een andere) TU. U kunt ook steeds terug om uw vertaling te corrigeren of aan te vullen.

Scheidingstekens tussen segmenten

Nadat een TU werd afgesloten, ziet u drie mogelijke dingen:

Is er geen vertaling, dan ziet u het bronsegment zonder enig scheidingsteken.

Is er een vertaling, dan zijn er twee mogelijkheden, afhankelijk van de optie **Verborgen tekst weergeven** in het **Opties**menu van Microsoft Word®:

Als de verborgen tekst niet wordt weergegeven, ziet u alleen de vertaling en geen scheidingstekens tussen segmenten.

Als de verborgen wel tekst wordt weergegeven, ziet u de gehele vertaaleenheid, met inbegrip van bronsegment en vertaling. De TU verschijnt tussen rode scheidingstekens, en er is een derde scheidingsteken tussen bron en vertaling, zoals u hier kunt zien:

{Where be his quiddities now, his quillities, his cases, his tenures, and his tricks?}Wo sind jetzt seine Quidditäten und Quillitäten, seine Fälle, Besitztitel und Schliche?}

Deze drie scheidingstekens betekenen het volgende:

"{" markeert het begin van een vertaaleenheid.

"}" markeert het einde van een vertaaleenheid.

"|" is het scheidingsteken tussen bronsegment en doelsegment (vertaling) van een TU.

In tegenstelling tot andere CAT-tools (bv. TRADOS® en Wordfast®) hebben deze scheidingstekens tussen segmenten in MetaTaxis geen interne functie. Ze helpen alleen de segmenten identificeren. MetaTaxis gebruikt een geavanceerde techniek om segmenten, brontekst en vertaling op te sporen. Deze informatie wordt voor de gebruiker verborgen zodat de gebruiker geen schade kan veroorzaken door de scheidingstekens accidenteel te verwijderen. Nochtans worden deze scheidingstekens tegen verwijderen beschermd wanneer de invoercontrole actief is (zie "**Fehler! Verweisquelle konnte nicht gefunden werden.**" op pagina **Fehler! Textmarke nicht definiert.**).

Als de verborgen tekst echter niet wordt weergegeven, dan kunnen delen van de brontekst wel toevallig worden verwijderd. Daarom kunt u in MetaTaxis het derde scheidingsteken (tussen brontekst en vertaling) zichtbaar maken, zodat het ook weergegeven wordt als verborgen tekst niet zichtbaar is.

In sommige andere CAT-tools (bv. TRADOS® en Wordfast®) wordt informatie opgeslagen in de scheidingstekens tussen segmenten, namelijk informatie over de overeenkomstige waarde als een segment werd opgehaald uit een vertaalgeheugen. MetaTaxis slaat deze informatie ergens anders op en u kunt deze opvragen in het venster **Segmentinfo** (tabs **Geschiedenis** en **Diverse**) (zie "**Segmentinfo**" op pagina **214**).

Daarom is het in MetaTaxis zinloos om verborgen tekst weer te geven om informatie te krijgen, want er is geen informatie te zien. (Alle informatie over segmenten en vertalers wordt op verborgen plaatsen opgeslagen. Zelfs als het mogelijk was deze rechtstreeks in de tekst weer te geven (wat niet zo is), zou dit zinloos zijn, want deze informatie is gecodeerd en gecomprimeerd. U hebt alleen toegang tot deze informatie langs segmentstatistieken.

Verborgen tekst

In Microsoft Word kunt u tekst verbergen. Deze optie wordt algemeen gebruikt door MetaTaxis. Als een TU een vertaling bevat, dan wordt de brontekst als verborgen gemarkeerd wanneer de TU wordt afgesloten (zo ook de scheidingstekens tussen segmenten). De scheidingstekens tussen segmenten worden ook als verborgen gemarkeerd.

In Microsoft Word bepaalt u zelf of de verborgen tekst op het scherm wordt weergegeven of niet. Als verborgen tekst wordt weergegeven, wordt die onderstreept.

In de meeste gevallen is het aangeraden verborgen tekst ook verborgen te houden omdat, wanneer de brontekst verborgen is, de vertaalde tekst eruitziet zoals in de eindversie. En het maakt het lezen en bewerken van de vertaling ook makkelijker.

Anderzijds kan het in sommige gevallen wel nuttig zijn om verborgen tekst weer te geven, bv. als u een overzicht wil over hoe verschillende segmenten werden vertaald. U kunt ook verkiezen om de verborgen tekst steeds weer te geven, omdat u vindt dat u dan een betere controle hebt over het vertaalproces.

Er bestaan twee manieren om te wisselen tussen weergeven en niet weergeven van verborgen tekst:

1. Klikken op de menuopdracht: **MetaTaxis | Navigeren | Verborgen tekst in-/uitschakelen** (standaard sneltoets: **Alt+Ctrl+Shift+H**).

OF

2. Menuopdracht **Extra | Opties**.

Verborgen tekst naar keuze in- of uitschakelen.

Alineaopmaak

Als een TU geopend is, hoeft u zich geen zorgen te maken over de correcte alineaopmaak. MetaTaxis doet dit voor u.

Wijzig dus, aub., niet aan een alineaopmaak wanneer een TU is geopend. Deze wijzigingen worden genegeerd. U wijzigt de alineaopmaak alleen wanneer de TU gesloten is.

Schrik niet als de automatische alineanummering verdwenen lijkt te zijn of op een vreemde plaats verschijnt (bv. in het geval van genummerde hoofdingen). Ze is nog steeds aanwezig en verschijnt opnieuw op de juiste plaats nadat u de TU hebt gesloten.

Opties

Er zijn twee soorten opties: Documentopties en Algemene opties. Een groot voordeel van MetaTaxis is dat de documentopties opgeslagen worden in het betreffende document. Daarom kan een document eenvoudig getransfereerd worden naar een andere computer zonder informatie te verliezen.

De instellingen gemaakt in **Algemene opties** worden opgeslagen op de gebruikte computer en zijn algemeen van toepassing op alle documenten.

U gebruikt de volgende vuistregel als u zoekt naar een bepaalde instelling: Als een instelling verwijst naar het karakter van een document, dan vindt u het in het venster van de **Document opties**.

Invoercontrole

MetaTaxis bevat krachtige features om TU's te beschermen tegen schadelijke effecten, vooral tegen verwijderen. Het heeft vier hoofdfuncties:

In een geopende vertaaleenheid worden zowel het bronsegment als de vertaling beschermd tegen verwijderen.

MetaTaxis beschermt ook de scheidingstekens tussen segmenten tegen verwijderen. En, als u een deel van een document met daarin een slechts een deel van een TU wilt verwijderen, dan wordt u gewaarschuwd en de selectie wordt zo aangepast dat ze alleen volledige TU's bevat.

Wanneer u een deel van een document met daarin een slechts een deel van een TU wilt kopiëren, dan wordt u gewaarschuwd en de selectie wordt zo aangepast dat ze alleen volledige TU's bevat.

Als MetaTaxis verkeerd geformatteerde TU's vindt (bv. vertaling werd verwijderd), dan worden deze automatisch "gerepareerd", d.w.z. getransformeerd tot een correct geformatteerde TU. Dit betekent evenwel niet dat MetaTaxis verwijderde delen van een document opnieuw kan uitvinden.

De **invoercontrole** moet steeds zijn ingeschakeld omdat het gevaar een MetaTaxis-document te vernietigen veel groter is wanneer de invoercontrole niet actief is.

U kunt de invoercontrole uitschakelen in het venster **Algemene opties** door **Invoercontrole** in de **Navigatiegedrag**-tab uit te vinken.

Opslaan

Eén manier van opslaan, waarover u zich geen zorgen hoeft te maken, wordt steeds uitgevoerd: Nadat u een vertaling invoerde in het vertaalkvak, wordt dit opgeslagen in het te vertalen document. Het vertaalkvak zelf is een onderdeel van het document! Om er zeker van te zijn dat een vertaling werd opgeslagen, slaat u gewoon het document op door bv. sneltoets **Shift+F12**! Een klein experimentje: Vertaal twee of drie segmenten, sla het document op wanneer een vertaaleenheid geopende is (zelfs leeg), en sluit het. Open het document opnieuw. Het opnieuw geopende document ziet er exact hetzelfde uit als toen u het opsloeg, met inbegrip van de open vertaaleenheid. U kunt nu terugkeren naar deze vertaaleenheid via **ALT+Home** en verder gaan met vertalen.

Behalve in het document, wordt de TU, met brontekst en vertaling, ook (standaard) opgeslagen in het actieve vertaalgeheugen. Dit betekent dat zelfs als u ongewild het MetaTaxis-document verwijdert, de vertaling nog steeds voorhanden is: in het TM! Om het vertaalde document te herstellen, vertaalt u het brondocument opnieuw met MetaTaxis met hetzelfde TM.

Onderbreken en hervatten

Meestal worden documenten niet in slechts één sessie volledig vertaald. De mogelijkheid om het werk te onderbreken, is dan ook belangrijk. In MetaTaxis is onderbreken en hervatten zo eenvoudig mogelijk. Als u wilt stoppen met werken, slaat u gewoon het document op en sluit het. Dat is alles.

Om te hervatten, opent u het document opnieuw. Wilt u verder met de laatste vertaaleenheid, dan gebruikt u de menuopdracht: **MetaTaxis | Navigeren | Naar laatst geopende vertaaleenheid**, of druk de sneltoets **ALT+Home**. U kunt ook klikken op het pictogram op de MetaTaxis-werkbalk.

Documenten met tags

MetaTaxis bevat geïntegreerde ondersteuning voor documenten met tags. De volgende formaten worden ondersteund: HTML, XML, XLIFF, SDLXLIFF (Trados), TTX (Trados TagEditor), TXML (Wordfast Pro), DITA, ResX, RC-bestand, Quark Express, PageMaker, FrameMaker, Manual Maker, Interleaf, Ventura, OpenTag, Tagged PDF, MetaTaxis-taalbestanden, gebruikergedefinieerde formaten.

"Normale" documenten zonder tags worden gekenmerkt door het feit dat geen tekstopmaak (bv. platte tekst) aanwezig is, of dat de codes met opmaakopdrachten verborgen zijn voor de gebruiker (zoals in typische Word-documenten). In documenten met tags is deze opmaakcode zichtbaar en kan worden bewerkt. De opmaakcode wordt gewoonlijk geïdentificeerd door speciale scheidingstekens en id's die men "tags" noemt. HTML en XML zijn bekende formaten waar tags worden aangegeven door de scheidingstekens "<" en ">", bv. "<p>".

In de meeste gevallen zijn de tags niet relevant voor de vertaling zelf en hebben ze geen speciale behandeling nodig. Daarom heeft elk document met tags een speciale voorbereiding nodig.

Terwijl andere CAT-tools speciale programma's vereisen om deze documenten voor te bereiden, is het voorbereiden van documenten met tags in MetaTaxis een stap in de Startassistent. In de eerste stap bepaalt u het documenttype. Na voltooiing van de Startassistent is het document voorbereid om te vertalen (zie "**Startassistent**" op pagina 35).

In principe worden tijdens de voorbereiding van een document met tags twee bewerkingen uitgevoerd:

1. De tags, geïntegreerd in de te vertalen tekstelementen, worden gemarkeerd met een *interne* tekenstijl (interne tags).
2. Alle andere tags worden gemarkeerd met een *externe* tekenstijl (externe tags).

Alle interne tags zijn rood, en de externe tags worden in een lichtgrijze kleur weergegeven. (Om meer te weten over hoe interne en externe stijlen werken, zie sectie "Stijlen" op pagina 71.)

Nadat een document met tags werd voorbereid door MetaTaxis, kunt u onmiddellijk de normale navigatieopdrachten gebruiken om de tekst te vertalen.

Alleen de tekstelementen met normale tekst of interne tags worden weergegeven voor vertaling.

Meestal moet u de interne tags kopiëren naar het doelvak. U kunt dit handmatig doen, maar het is aan te bevelen de volgende menuopdracht te gebruiken.

MetaTaxis | Kopiëren | Opmaakt tag kopiëren (standaard sneltoets: **Alt+Ctrl+Shift+Y**). U plaatst de cursor op de te kopiëren tag en die wordt gekopieerd naar het einde van het doelvak, of u plaatst de cursor in het doelvak en de beschikbare tag wordt gekopieerd.

Hoe documenten met tags openen?

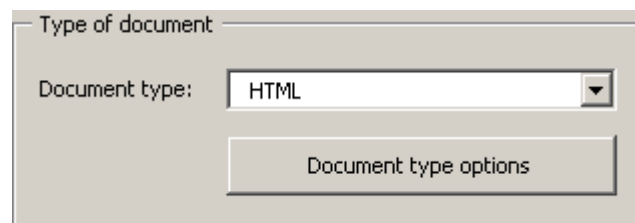
Wilt u documenten met tags, zoals HTML- of XML-bestanden vertalen met MetaTaxis, dan dient u ze te openen met de MetaTaxis-opdracht Bestand – Openen... en NIET met de gewone Word-opdracht **Bestand | Openen**. Doet u dit toch, dan wordt het HTML-document getransformeerd in een Word-document (of het wordt geopend in Frontpage als dit programma geïnstalleerd is op uw pc). Natuurlijk kunt u ook een geconverteerd document vertalen. Hoewel, dit wordt niet aanbevolen indien de eindversie dezelfde HTML-code moet hebben als het originele document, omdat Word een zeer complexe HTML-code produceert (geoptimaliseerd om HTML-pagina's weer te geven als Word-documenten).

Daarom zit er in MetaTaxis een afzonderlijke opdracht Bestand – Openen, om documenten met tags te openen als tekstdocumenten. Om een document met tags te openen als tekstdocument, gebruikt u de menuopdracht: **MetaTaxis | Bestand | Openen...** (of klikt u op het overeenkomstige symbool op de werkbalk/het lint) en selecteert u het te vertalen document. Als u op de vraag, of u het document wilt vertalen met MetaTaxis, bevestigend antwoordt, wordt de Startassistent geopend.

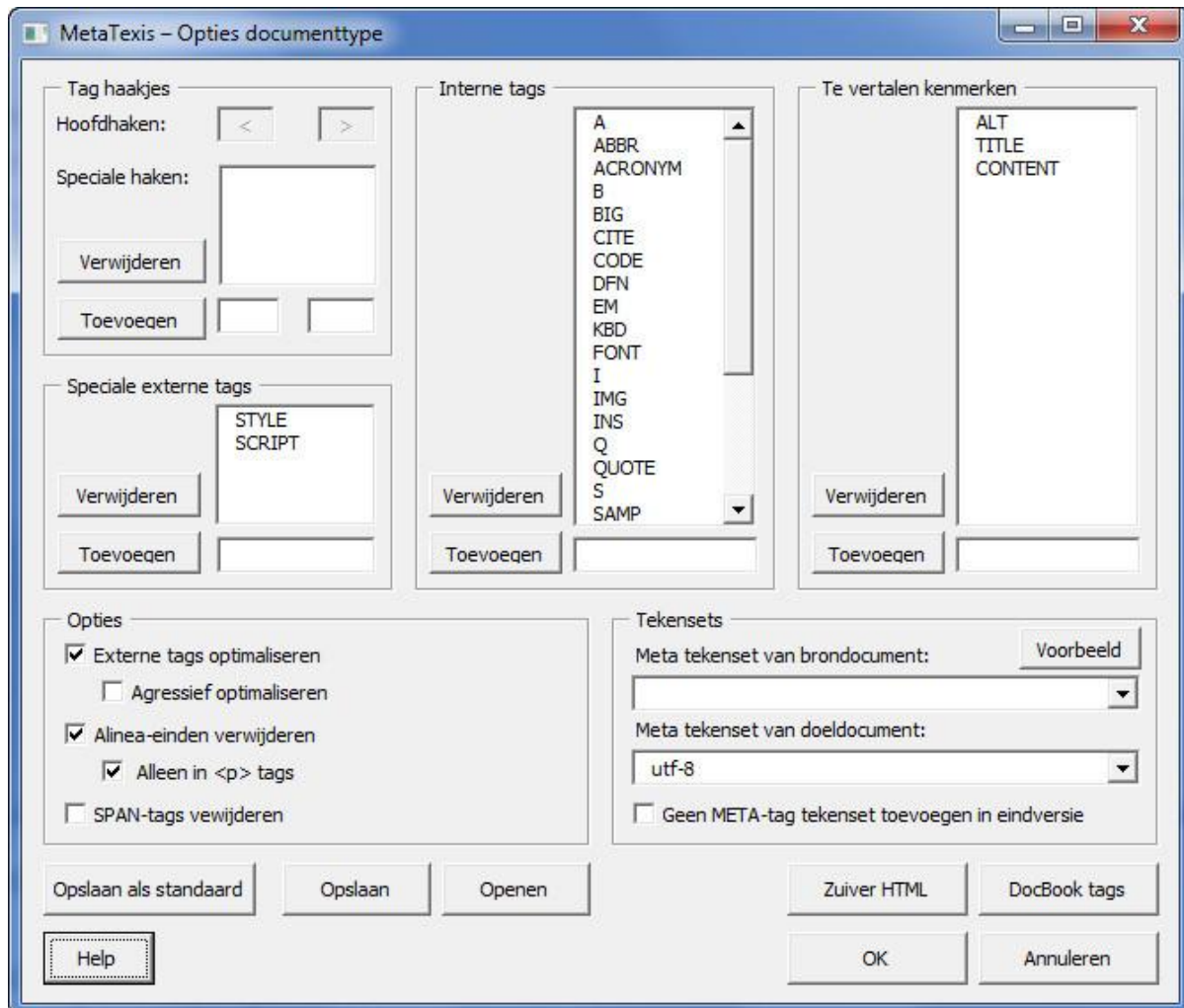
Opmerking: Om documenten met tags te vertalen zou u de betekenis van de belangrijkste tags moeten kennen. Verwijder in geen geval een tag zonder dat u weet wat de gevolgen hiervan zullen zijn.

HTML-opties

Nadat u "HTML" bepaalde als het documenttype, kunt u de **Opties documenttype**-knop klikken om het voorbereidingsproces te verfijnen:

Na het klikken van de knop **Opties documenttype** verschijnt het volgende venster:

In het deelvenster **Tag haakjes** definieert u de haakjes:

De hoofdhaken zijn voorgedefinieerd en niet te wijzigen.

Speciale haakjes zijn haakjes die worden behandeld als externe tags (bv. tags voor opmerkingen “<!-- -->”). Om items toe te voegen voert u een naam in het tekstvak onderaan de lijst in en klikt u op **Toevoegen**. Om items te verwijderen selecteert u een item uit de lijst en klikt u op **Verwijderen**.

In het vak **Speciale externe tags** kunt u speciaal te behandelen tags bepalen, waarvan niet alleen de tag maar ook de inhoud moet worden beschouwd als een externe tag die niet moet worden vertaald. Om items toe te voegen voert u een naam in het tekstvak onderaan de lijst in en klikt u op **Toevoegen**. Om items te verwijderen selecteert u een item uit de lijst en klikt u op **Verwijderen**.

In het vak **Interne tags** worden alle tags bepaald die behandeld worden als interne tags. Om items toe te voegen voert u een naam in het tekstvak onderaan de lijst in en klikt u op **Toevoegen**. Om items te verwijderen selecteert u een item uit de lijst en klikt u op **Verwijderen**.

In het vak **Te vertalen kenmerken** worden alle te vertalen kenmerken gedefinieerd. Om items toe te voegen voert u een naam in het tekstvak onderaan de

lijst in en klikt u op **Toevoegen**. Om items te verwijderen selecteert u een item uit de lijst en klikt u op **Verwijderen**.

In het vak **Opties** maakt u meerdere speciale instellingen:

Activeer **Externe tags optimaliseren** als interne tags, met externe tags als burens, moeten worden behandeld als externe tags, behalve als de tag een sluittag heeft die niet kan worden behandeld als externe tag (aanbevolen).

Activeer **Agressief optimaliseren** als *alle* interne tags, met externe tags als burens, moeten worden behandeld als externe tags (ongeacht sluittags) (alleen aanbevolen in bijzondere omstandigheden).

Activeer **Alinea-einden verwijderen** om alinea-einden te verwijderen. Dit is belangrijk als een document vele pagina-einden bevat, die resulteren in een onaangepaste segmentatie van de tekst. Om deze mogelijkheid te beperken tot “<p>”-tags, activeert u **Alleen in <p>-tags**.

Activeer **SPAN-tags verwijderen** als de SPAN-tags moeten worden verwijderd. Alleen aanbevolen als de SPAN-tags geen belangrijke informatie bevatten.

In het venster **Tekensets** selecteert en test u de tekensets:

Als de HTML-code een META tag bevat met informatie over de te gebruiken tekenset, wordt deze weergegeven. U kunt deze tekenset wijzigen en het resultaat bekijken door **Voorbeeld**, dat Internet Explorer opent om het huidige document te bekijken.

U bepaalt ook best de tekenset van het doeldocument om er zeker van te zijn dat het vertaalde document correct wordt weergegeven op alle systemen. Bij het maken van de eindversie worden de vertaalde tekstsegmenten behandeld volgens deze instelling. Standaard wordt de tekenset "utf-8" gebruikt om zeker te zijn van een correcte weergave op alle systemen wereldwijd.

Verdere functies:

Om de huidige instellingen te gebruiken als standaardinstellingen, klikt u op **Opslaan als standaard**.

Om de huidige instellingen op te slaan klikt u op **Opslaan** en geeft u een naam op in het venster.

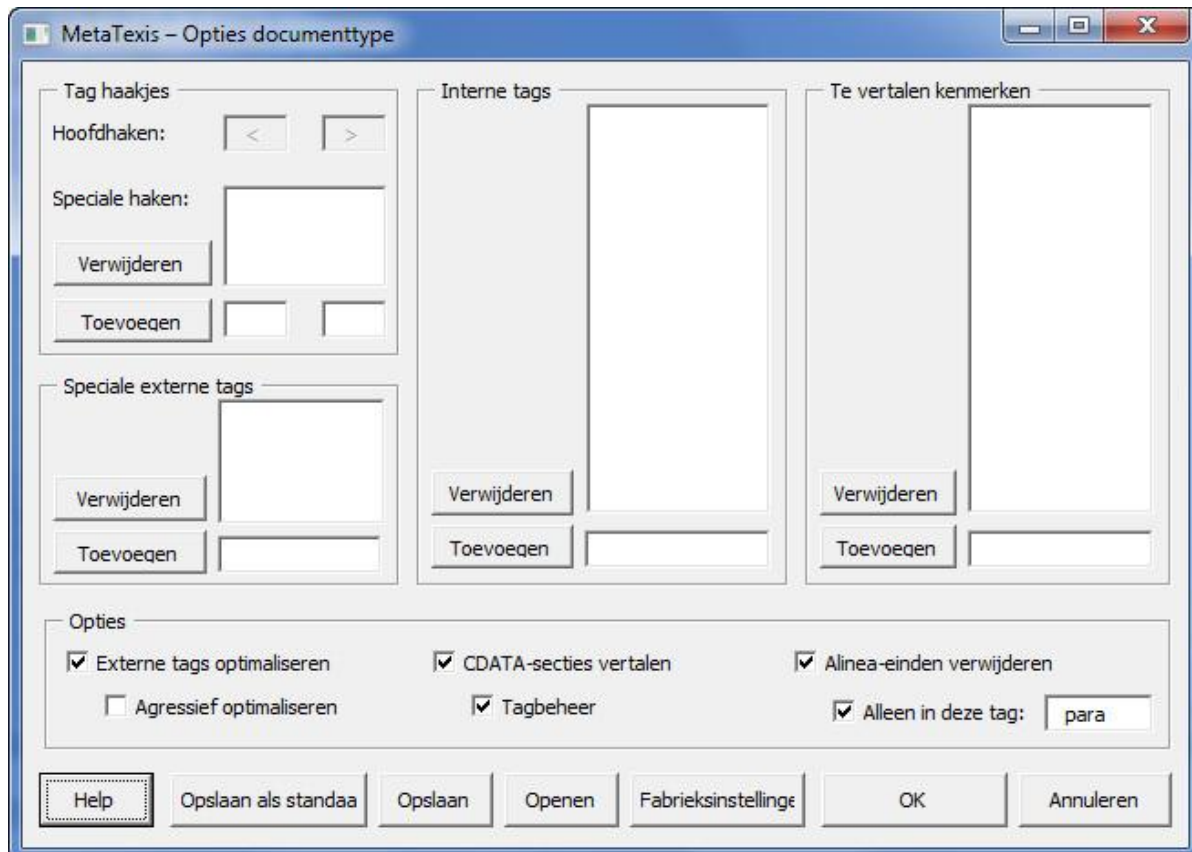
Om instellingen te openen, klikt u op **Openen** en selecteert u een instelling.

Om de instellingen voor zuiver HTML te openen, klikt u op **Zuiver HTML**.

Om de instellingen voor het DocBook-formaat te openen, klikt u op **DocBook tags**.

XML-opties

Nadat u "XML" bepaalde als het documenttype, kunt u **Opties documenttype** klikken om het voorbereidingsproces te verfijnen. Het volgende venster wordt weergegeven:

In het deelvenster **Tag haakjes** definieert u de haakjes:

De hoofdhaken zijn voorgedefinieerd en niet te wijzigen.

Speciale haakjes zijn haakjes die worden behandeld als externe tags. Om items toe te voegen voert u een naam in het tekstvak onderaan de lijst in en klikt u op **Toevoegen**. Om items te verwijderen selecteert u een item uit de lijst en klikt u op **Verwijderen**.

In het vak **Speciale externe tags** kunt u speciaal te behandelen tags bepalen. Om items toe te voegen voert u een naam in het tekstvak onderaan de lijst in en klikt u op **Toevoegen**. Om items te verwijderen selecteert u een item uit de lijst en klikt u op **Verwijderen**.

In het vak **Interne tags** worden alle tags bepaald die behandeld worden als interne tags. Om items toe te voegen voert u een naam in het tekstvak onderaan de lijst in en klikt u op **Toevoegen**. Om items te verwijderen selecteert u een item uit de lijst en klikt u op **Verwijderen**.

In het vak **Te vertalen kenmerken** worden alle te vertalen kenmerken gedefinieerd. Om items toe te voegen voert u een naam in het tekstvak onderaan de lijst in en klikt u op **Toevoegen**. Om items te verwijderen selecteert u een item uit de lijst en klikt u op **Verwijderen**.

In het vak **Opties** maakt u meerdere speciale instellingen:

Activeer **Externe tags optimaliseren** als interne tags, met externe tags als burens, moeten worden behandeld als externe tags, behalve als de tag een sluittag heeft die niet kan worden behandeld als externe tag (aanbevolen).

Activeer **Agressief optimaliseren** als alle interne tags, met externe tags als burens, moeten worden behandeld als externe tags (ongeacht sluittags) (alleen aanbevolen in bijzondere omstandigheden).

Activeer **CDATA-secties vertalen** als de CDATA-secties behandeld moeten worden als tekst (meestal bevatten de CDATA-secties strings die niet hoeven te worden vertaald). Als de CDATA-secties tekst met tags bevatten die moeten worden behandeld als normale tekst met tags, activeer dan **Tagbeheer**.

Activeer **Alinea-einden** verwijderen om alinea-einden te verwijderen. Dit is belangrijk als een document vele pagina-einden bevat, die resulteren in een onaangepaste segmentatie van de tekst. Om deze mogelijkheid te beperken tot een speciale alineatag, activeer **Alleen in deze tag** en bepaal de tagnaam (standaard is "para").

Verdere functies:

Om de huidige instellingen te gebruiken als standaardinstellingen, klikt u op **Opslaan als standaard**.

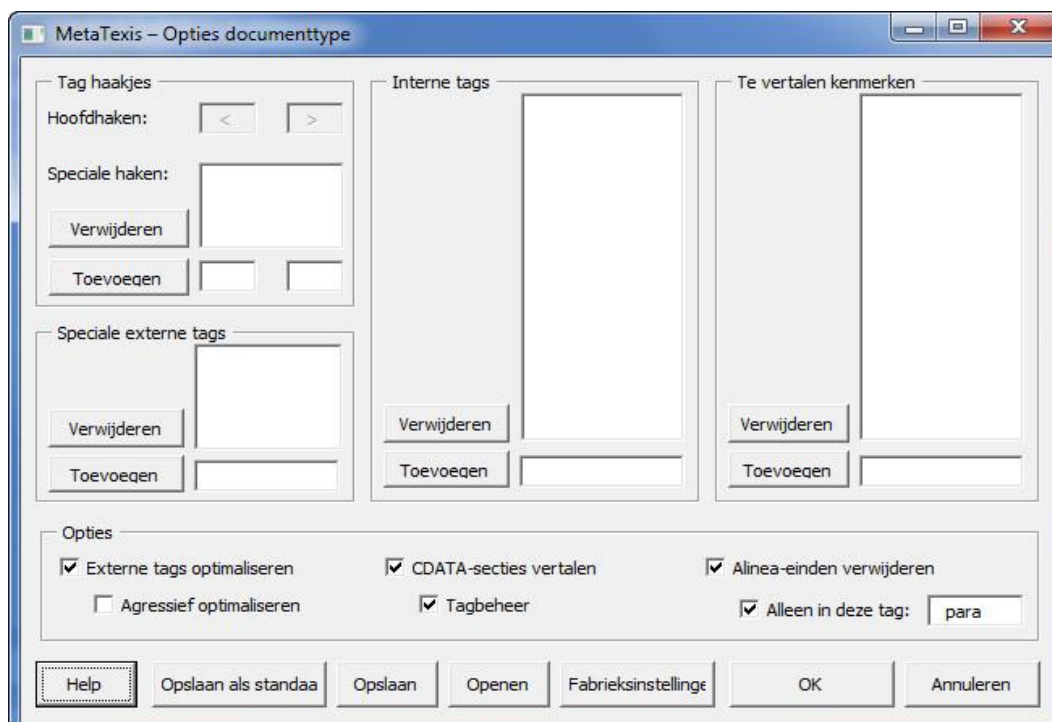
Om de huidige instellingen op te slaan klikt u op **Opslaan** en geeft u een naam op in het venster.

Om instellingen te openen, klikt u op **Openen** en selecteert u een instelling.

Om de originele standaardinstellingen te openen, klikt u op **Fabrieksinstellingen**.

OpenTag-opties

Nadat u "OpenTag" bepaalde als het documenttype, kunt u de **Opties documenttype**-knop klikken om het voorbereidingsproces te verfijnen. Het volgende venster wordt weergegeven:

In het deelvenster **Tag haakjes** definieert u de haakjes:

De hoofdhaken zijn voorgedefinieerd en niet te wijzigen.

Speciale haakjes zijn haakjes die worden behandeld als externe tags. U kunt items toevoegen en verwijderen.

In het vak **Speciale externe tags** kunt u speciaal te behandelen tags bepalen. Om items toe te voegen voert u een naam in het tekstvak onderaan de lijst in en klikt u op **Toevoegen**. Om items te verwijderen selecteert u een item uit de lijst en klikt u op **Verwijderen**.

In het vak **Interne tags** worden alle tags bepaald die behandeld worden als interne tags. Om items toe te voegen voert u een naam in het tekstvak onderaan de lijst in en klikt u op **Toevoegen**. Om items te verwijderen selecteert u een item uit de lijst en klikt u op **Verwijderen**.

In het vak **Te vertalen kenmerken** worden alle te vertalen kenmerken gedefinieerd. Om items toe te voegen voert u een naam in het tekstvak onderaan de lijst in en klikt u op **Toevoegen**. Om items te verwijderen selecteert u een item uit de lijst en klikt u op **Verwijderen**.

In het vak **Opties** maakt u meerdere speciale instellingen:

Activeer **Externe tags optimaliseren** als interne tags, met externe tags als burens, moeten worden behandeld als externe tags, behalve als de tag een sluittag heeft die niet kan worden behandeld als externe tag (aanbevolen).

Activeer **Agressief optimaliseren** als alle interne tags, met externe tags als burens, moeten worden behandeld als externe tags (ongeacht sluittags) (alleen aanbevolen in bijzondere omstandigheden).

Activeer **CDATA-secties vertalen** als de CDATA-secties behandeld moeten worden als tekst (meestal bevatten de CDATA-secties strings die niet hoeven te worden vertaald). Als de CDATA-secties tekst met tags bevatten die moeten worden behandeld als normale tekst met tags, activeer dan **Tagbeheer**.

Activeer **Alinea-einden verwijderen** om alinea-einden te verwijderen. Dit is belangrijk als een document vele pagina-einden bevat, die resulteren in een onaangepaste segmentatie van de tekst. Om deze mogelijkheid te beperken tot een speciale alineatag, activeer **Alleen in deze tag** en bepaal de tagnaam (standaard is "para").

Verdere functies:

Om de huidige instellingen te gebruiken als standaardinstellingen, klikt u op **Opslaan als standaard**.

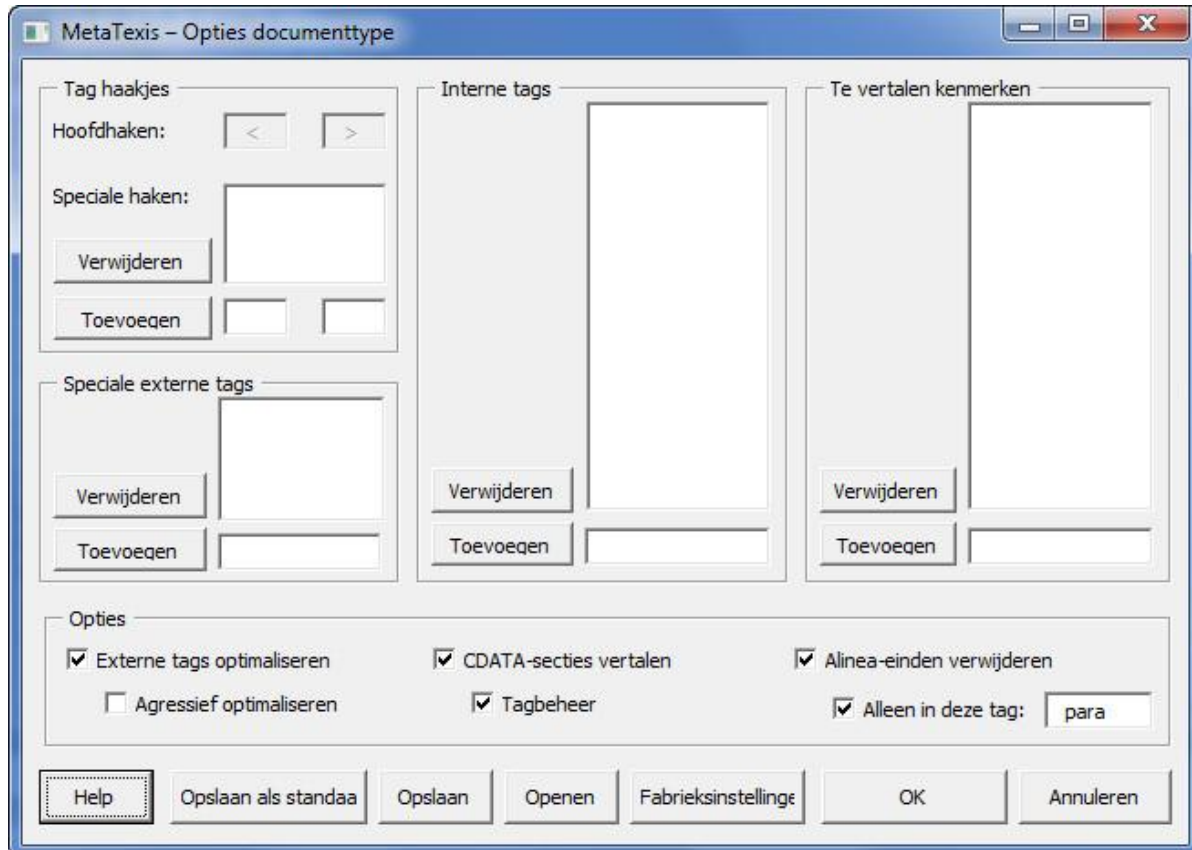
Om de huidige instellingen op te slaan klikt u op **Opslaan** en geeft u een naam op in het venster.

Om instellingen te openen, klikt u op **Openen** en selecteert u een instelling.

Om de originele standaardinstellingen te openen, klikt u op **Fabrieksinstellingen**.

XLIFF-opties

Nadat u "XLIFF" bepaald als het documenttype, kunt u de **Opties documenttype**-knop klikken om het voorbereidingsproces te verfijnen: Het volgende venster wordt weergegeven:

In het deelvenster **Tag haakjes** definieert u de haakjes:

De hoofdhaken zijn voorgedefinieerd en niet te wijzigen.

Speciale haakjes zijn haakjes die worden behandeld als externe tags. U kunt items toevoegen en verwijderen.

In het vak **Speciale externe tags** kunt u speciaal te behandelen tags bepalen. Om items toe te voegen voert u een naam in het tekstvak onderaan de lijst in en klikt u op **Toevoegen**. Om items te verwijderen selecteert u een item uit de lijst en klikt u op **Verwijderen**.

In het vak **Interne tags** worden alle tags bepaald die behandeld worden als interne tags. Om items toe te voegen voert u een naam in het tekstvak onderaan de lijst in en klikt u op **Toevoegen**. Om items te verwijderen selecteert u een item uit de lijst en klikt u op **Verwijderen**.

In het vak **Te vertalen kenmerken** worden alle te vertalen kenmerken gedefinieerd. Om items toe te voegen voert u een naam in het tekstvak onderaan de lijst in en klikt u op **Toevoegen**. Om items te verwijderen selecteert u een item uit de lijst en klikt u op **Verwijderen**.

In het vak **Opties** maakt u meerdere speciale instellingen:

Activeer **Externe tags optimaliseren** als interne tags, met externe tags als burens, moeten worden behandeld als externe tags, behalve als de tag een sluittag heeft die niet kan worden behandeld als externe tag (aanbevolen).

Activeer **Agressief optimaliseren** als alle interne tags, met externe tags als burens, moeten worden behandeld als externe tags (ongeacht sluittags) (alleen aanbevolen in bijzondere omstandigheden).

Activeer **CDATA-secties vertalen** als de CDATA-secties behandeld moeten worden als tekst (meestal bevatten de CDATA-secties strings die niet hoeven te worden vertaald). Als de CDATA-secties tekst met tags bevatten die moeten worden behandeld als normale tekst met tags, activeer dan **Tagbeheer**.

Activeer **Alinea-einden verwijderen** om alinea-einden te verwijderen. Dit is belangrijk als een document vele pagina-einden bevat, die resulteren in een onaangepaste segmentatie van de tekst. Om deze mogelijkheid te beperken tot een speciale alineatag, activeer **Alleen in deze tag** en bepaal de tagnaam (standaard is "para").

Verdere functies:

Om de huidige instellingen te gebruiken als standaardinstellingen, klikt u op **Opslaan als standaard**.

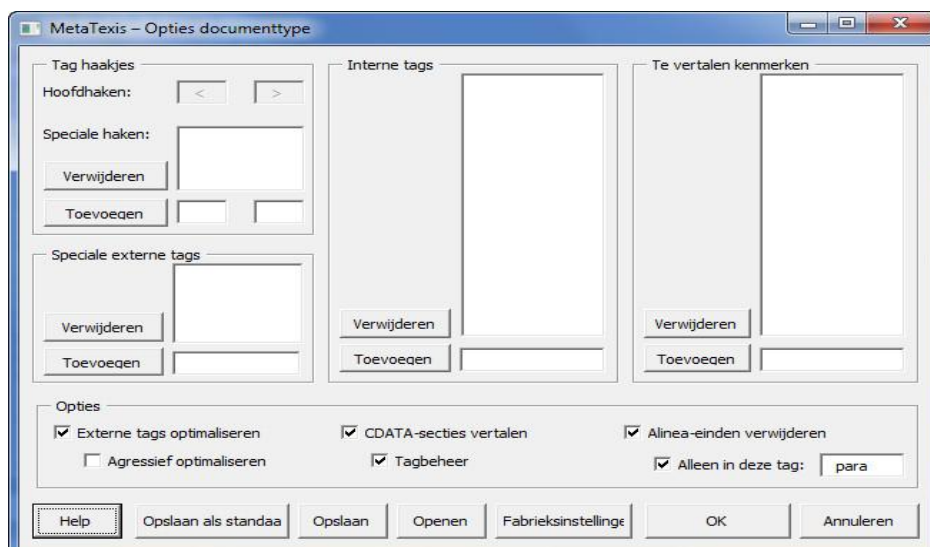
Om de huidige instellingen op te slaan klikt u op **Opslaan** en geeft u een naam op in het venster.

Om instellingen te openen, klikt u op **Openen** en selecteert u een instelling.

Om de originele standaardinstellingen te openen, klikt u op **Fabrieksinstellingen**.

Gebruikergedefinieerde opties

Nadat u "Gebruikergedefinieerd" bepaalde als het documenttype, kunt u de **Opties documenttype**-knop klikken om het voorbereidingsproces te verfijnen. Het volgende venster wordt weergegeven:

In het deelvenster **Tag haakjes** definieert u de haakjes:

De hoofdhaken kunnen door de gebruiker worden bepaald (standaard: < >).

Speciale haakjes zijn haakjes die worden behandeld als externe tags. Om items toe te voegen voert u een naam in het tekstvak onderaan de lijst in en klikt u op **Toevoegen**. Om items te verwijderen selecteert u een item uit de lijst en klikt u op **Verwijderen**.

In het vak **Speciale externe tags** kunt u speciaal te behandelen tags bepalen. Om items toe te voegen voert u een naam in het tekstvak onderaan de lijst in en klikt u op **Toevoegen**. Om items te verwijderen selecteert u een item uit de lijst en klikt u op **Verwijderen**.

In het vak **Interne tags** worden alle tags bepaald die behandeld worden als interne tags. Om items toe te voegen voert u een naam in het tekstvak onderaan de lijst in en klikt u op **Toevoegen**. Om items te verwijderen selecteert u een item uit de lijst en klikt u op **Verwijderen**.

In het vak **Te vertalen kenmerken** worden alle te vertalen kenmerken gedefinieerd. Om items toe te voegen voert u een naam in het tekstvak onderaan de lijst in en klikt u op **Toevoegen**. Om items te verwijderen selecteert u een item uit de lijst en klikt u op **Verwijderen**.

In het vak **Opties** maakt u meerdere speciale instellingen:

Activeer **Externe tags** optimaliseren als interne tags, met externe tags als burens, moeten worden behandeld als externe tags, behalve als de tag een sluittag heeft die niet kan worden behandeld als externe tag (aanbevolen).

Activeer **Agressief optimaliseren** als alle interne tags, met externe tags als burens, moeten worden behandeld als externe tags (ongeacht sluittags) (alleen aanbevolen in bijzondere omstandigheden).

Activeer **CDATA-secties vertalen** als de CDATA-secties behandeld moeten worden als tekst (meestal bevatten de CDATA-secties strings die niet hoeven te worden vertaald). Als de CDATA-secties tekst met tags bevatten die moeten worden behandeld als normale tekst met tags, activeer dan **Tagbeheer**.

Activeer **Alinea-einden verwijderen** om alinea-einden te verwijderen. Dit is belangrijk als een document vele pagina-einden bevat, die resulteren in een onaangepaste segmentatie van de tekst. Om deze mogelijkheid te beperken tot een speciale alineatag, activeer **Alleen in deze tag** en bepaal de tagnaam (standaard is "para").

Verdere functies:

Om de huidige instellingen te gebruiken als standaardinstellingen, klikt u op **Opslaan als standaard**.

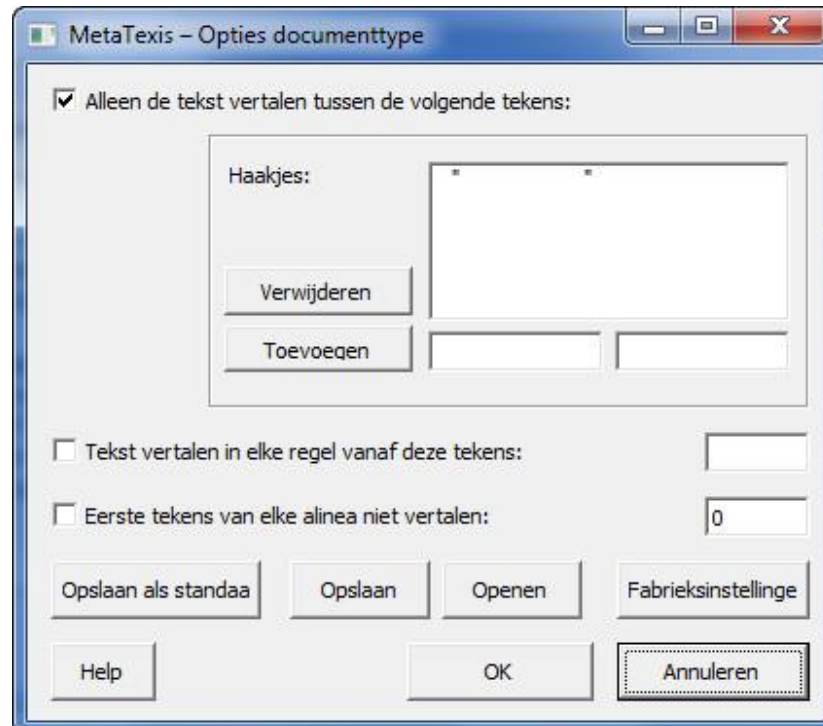
Om de huidige instellingen op te slaan klikt u op **Opslaan** en geeft u een naam op in het venster.

Om instellingen te openen, klikt u op **Openen** en selecteert u een instelling.

Om de originele standaardinstellingen te openen, klikt u op **Fabrieksinstellingen**.

Gebruikergedefinieerde opties (speciaal)

Nadat u "Gebruikergedefinieerd (speciaal)" bepaalde als het documenttype, kunt u de **Opties documenttype**-knop klikken om het voorbereidingsproces te verfijnen. Het volgende venster wordt weergegeven:

In dit venster kunt u de opties instellen voor speciale documenttypes:

Alleen de tekst vertalen tussen de volgende tekens:

Met deze optie vertaalt u documenten waarin alleen tekst moet worden vertaald die tussen tekens is geplaatst. Standaard worden aanhalingstekens gebruikt voor deze tekens. In dit geval worden alleen tekstelementen tussen aanhalingstekens door MetaTaxis beschouwd als te vertalen tekst. Een voorbeeld:

Element 1 - "te vertalen tekst"

Element 2 - "te vertalen tekst"

Tekst vertalen in elke regel vanaf deze tekens:

Met deze optie bereidt u het document zo voor dat alleen de tekst na het (de) opgegeven teken(s) wordt beschouwd als te vertalen tekst. In het volgende voorbeeld is dit scheidingsteken de "=":

Element 1=te vertalen tekst

Element 2=te vertalen tekst

U kunt ook beide opties combineren, zoals vereist in het volgende geval:

Element "1"="te vertalen tekst"

Element "2"="te vertalen tekst"

Verdere functies:

Om de huidige instellingen te gebruiken als standaardinstellingen, klikt u op **Opslaan als standaard**.

Om de huidige instellingen op te slaan klikt u op **Opslaan** en geeft u een naam op in het venster.

Om instellingen te openen, klikt u op **Openen** en selecteert u een instelling.

Om de originele standaardinstellingen te openen, klikt u op **Fabrieksinstellingen**.

Navigeren

De functies voor het navigeren door het document zijn de belangrijkste van alle omdat ze nodig zijn voor toegang tot elk segment. Er zijn twee mogelijkheden om te navigeren: documentmodus en venstermodus.

De normale modus is de documentmodus omdat alleen in deze modus alle functies beschikbaar zijn. De venstermodus biedt in sommige gevallen voordelen, maar heeft ook nadelen. Beide modi worden hieronder in detail beschreven.

Documentmodus

In de documentmodus gebeurt het vertalen in het document zelf: alle weergegeven elementen maken ook echt deel uit van het document.

In het vorige hoofdstuk werd de TU voorgesteld in documentmodus. Hier is een weer voorbeeld:

Where be his quiddities now, his quillities, his cases, his tenures, and his tricks?

Wo sind jetzt seine Quidditäten und Quillitäten, seine Fälle, Besitztitel und Schliche?

Er zijn zes opdrachten om te navigeren:

Volgende vertaaleenheid openen :

Met deze opdracht opent u de volgende beschikbare vertaaleenheid vanaf de huidige cursorpositie. Wanneer er ergens in het document een geopende TU is, dan wordt deze afgesloten voor de volgende vertaaleenheid wordt geopend.

Vorige vertaaleenheid openen :

Zie **Volgende vertaaleenheid openen**: het enige verschil is dat u omhoog gaat en niet omlaag.

Naar volgende vertaaleenheid om te vertalen/corrigeren :

Met deze opdracht gaat u naar de volgende vertaaleenheid die handmatig moet worden ingevoerd omdat er geen 100% overeenkomst werd gevonden in het TM, of niet voldoet aan de door u opgegeven vereisten (zie "**Kwaliteitscontrole**" op pagina 73).

**Naar vorige vertaaleenheid om te vertalen/corrigeren **:

Zelfde als hierboven. U gaat naar boven in plaats van naar beneden.

**Naar laatst geopende eenheid **:

Met deze opdracht gaat u terug naar de laatst geopende vertaaleenheid.

Als er geen TU geopend is tijdens het uitvoeren van deze opdracht, wordt de laatst geopende TU geopend. Als er een TU reeds geopend is tijdens de uitvoering, zijn er twee mogelijkheden:

Als de cursor zich niet in de geopende TU bevindt, wordt hij erin geplaatst en de actieve TU wordt weergegeven.

Als de cursor zich in de geopende TU bevindt, wordt de laatst geopende TU opnieuw geopend en de huidige gesloten. Hierdoor kunt u “springen” tussen de twee vertaaleenheden die zich om het even waar in het document bevinden.

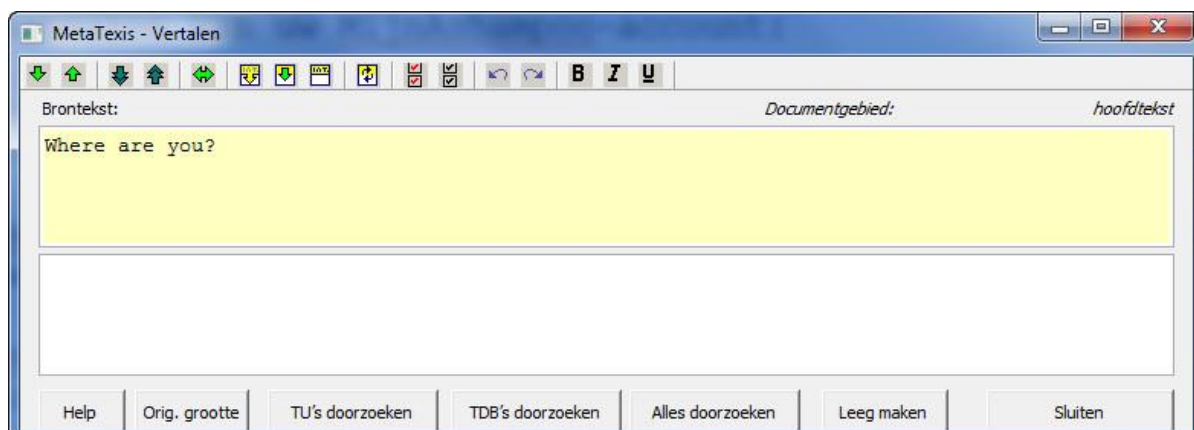
**Vertaaleenheid sluiten **:

Met deze opdracht worden alle open vertaaleenheden gesloten. Als automatisch opslaan van TU's actief is, dan wordt de vertaaleenheid opgeslagen in het hoofd-TM. Indien er een kwaliteitscontrolefunctie actief is tijdens het sluiten, dan wordt die uitgevoerd voor de TU wordt gesloten.

Opmerking: Deze opdracht is in feite een deel van alle andere navigatieopdrachten, ervan uitgaande dat er een TU geopend is.

Venstermodus

In plaats van direct in het document te werken kunt u ook de venstermodus gebruiken. In deze modus vertaalt u in een venster en niet direct in het document. Het vertaalvenster ziet er zo uit (indien geen segment of terminologie werd gevonden in TU of TDB)

In deze modus worden dezelfde kleuren gebruikt als in de documentmodus. Het enige verschil is dat de TU wordt voorgesteld door een venster.

Deze modus is uiterst geschikt voor het vertalen van tekstvakken of tabelcellen met een vaste hoogte, omdat vele tekstvakken of tabelcellen te klein zijn voor TU's in documentmodus.

Ook is de venstermodus sneller voor tabellen dan de normale modus.

In **Algemene Opties, Diverse 1** stelt u in of u het vertaalvenster handmatig, altijd of in geselecteerde situaties wilt openen. (Voor meer informatie, zie "**Vertaalvenster**" op pagina 261.)

De venstermodus biedt in sommige gevallen voordelen, maar heeft ook nadelen. Tot nu is het niet mogelijk om voet-/eindnoten, velden, opmerkingen, enz. te behandelen in het vertaalvenster. In voorkomend geval schakelt MetaTaxis automatisch over naar documentmodus (u wordt vooraf gewaarschuwd).

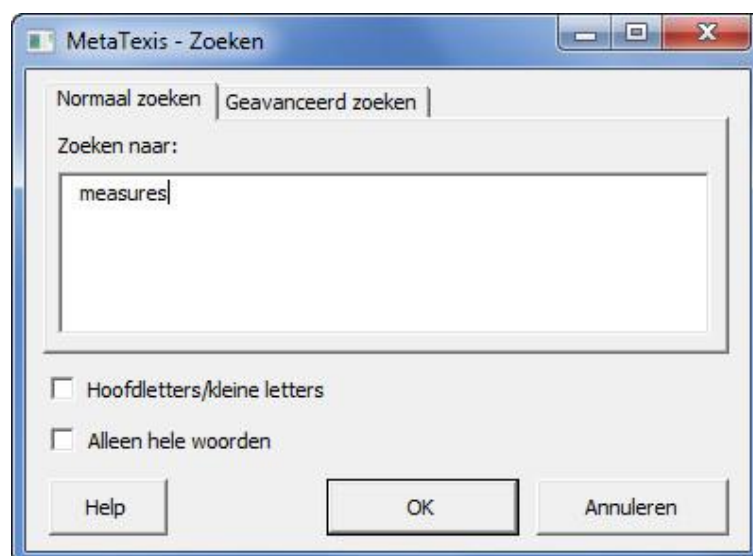
In de venstermodus zijn het merendeel van de functies de functies voor het bewerken van TU's beschikbaar, uitgezonderd de functies voor het manipuleren van segmenten.

Tekst zoeken

Microsoft Word bevat een krachtige zoekfunctie met vele mogelijkheden. Vertalers hebben echter speciale eisen waaraan met deze mogelijkheden niet kan worden voldaan. Daarvoor zit in MetaTaxis een bijkomende zoekfunctie. In tegenstelling tot de interne zoekfunctie van Microsoft Word gaat de zoekfunctie van MetaTaxis niet naar de volgende plaats waar de gezochte tekst wordt gevonden, maar geeft een lijst van *alle* TU's waarin de tekst voorkomt.

Om tekst te zoeken in een document/project:

Menuopdracht uitvoeren: **MetaTaxis | Navigeren | Zoeken**. Het volgende venster wordt weergegeven:

Meestal wordt de tekst automatisch ingevoegd in het vak **Zoeken naar**. Twee mogelijkheden:

Als de tekst werd geselecteerd in het actief document tijdens de uitvoering van de opdracht, dan wordt de geselecteerde tekst ingevoegd in het vak **Zoeken naar**.

Als de cursor op een woord werd geplaatst tijdens de uitvoering van de opdracht, dan wordt dit woord ingevoegd in het vak **Zoeken naar**.

Als het actief document een MetaTaxis-document is dat tot het project behoort, dan wordt het selectievakje **Gehele project** weergegeven.

Selecteer de gewenste instellingen (zie **Zoekopties** hieronder).

Om de zoekopdracht uit te voeren klikt u op **OK**. De zoekresultaten worden weergegeven in het venster **Segmenten weergeven** (zie het onderdeel "

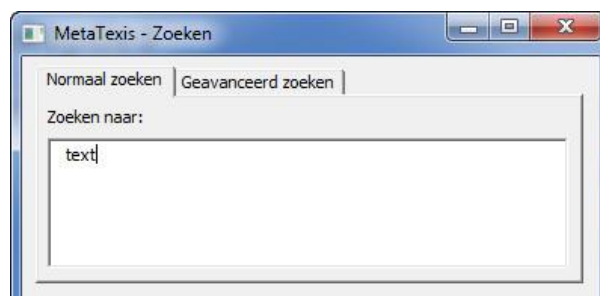
Segmenten weergeven" hieronder).

Zoekopties

Voor het zoeken naar tekst beschikt u over meerdere opties.

Normaal zoeken of Geavanceerd zoeken:

Om normaal te zoeken, schakelt u **Normaal zoeken in**.

Normaal zoeken bestaat uit een tekstvak waarin u de te zoeken tekst ingeeft.

Bij een normale zoekopdracht zoekt MetaTaxis in het gehele document naar de tekst.

Om normaal te zoeken, schakelt u **Geavanceerd zoeken in**.

Geavanceerd zoeken bestaat uit twee tekstvakken: **In brontekst zoeken naar** en **In vertaling zoeken naar**.

Als u een tekst invoert in het vak **In brontekst zoeken naar**, dan zoekt MetaTaxis alleen in de brontekst van het document.

Als u een tekst invoert in het vak **In vertaling zoeken naar**, dan zoekt MetaTaxis alleen in de vertaalde delen van het document.

Geeft u in beide vakken, **In brontekst zoeken naar** en **In vertaling zoeken naar**, een tekst in, dan zoekt MetaTaxis TU's waar in de brontekst de tekst voorkomt van het bovenste tekstvak en in de vertaling de tekst van het onderste tekstvak.

Dit geavanceerd zoeken biedt u dus uitgebreide mogelijkheden om uw vertaling te controleren.

Selectievakjes:

Hoofdletters/Kleine letters:

Indien u dit vakje aanvinkt, houdt MetaTaxis rekening met hoofd- en kleine letters tijdens het zoeken.

Alleen hele woorden:

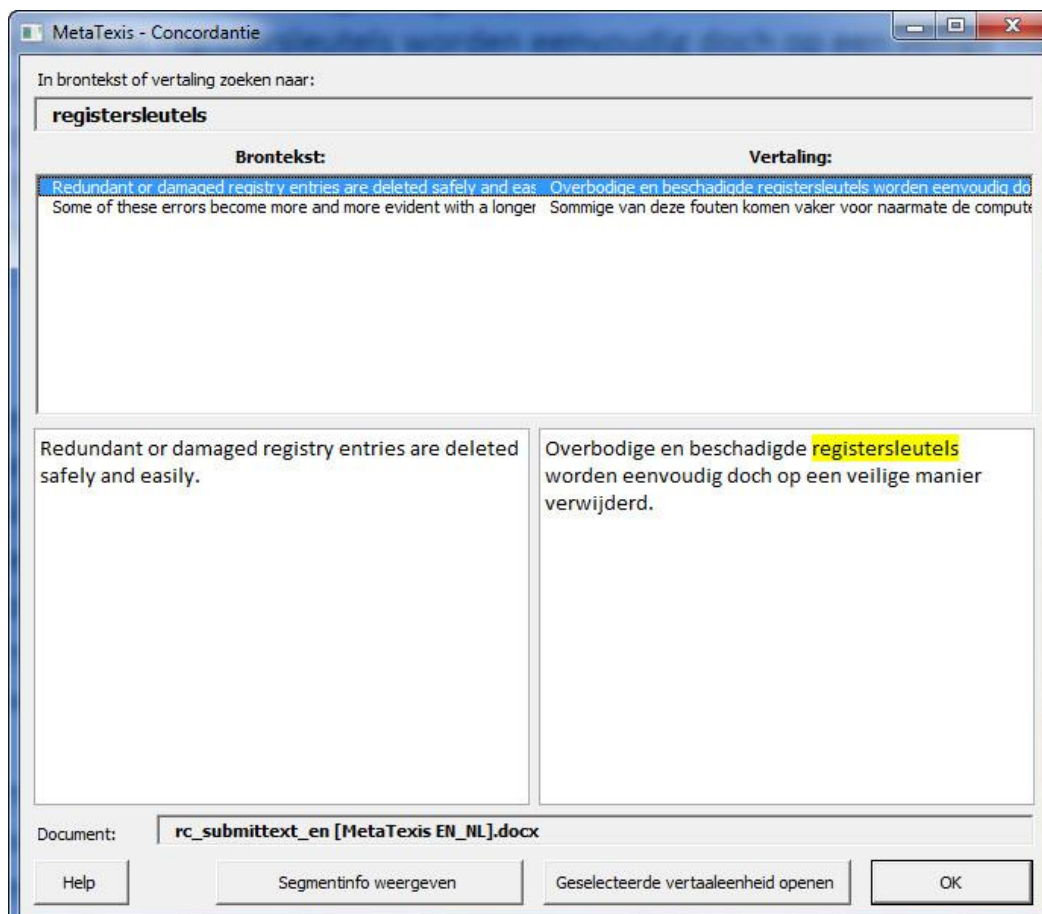
Indien u dit vakje aanvinkt, zoekt MetaTaxis alleen naar hele woorden (behalve als de te zoeken tekst uit meer dan één woord bestaat).

Gehele project:

Alleen als het actief document een MetaTaxis-document is dat tot het project behoort, dan wordt dit selectievakje weergegeven.

Indien u dit vakje aanvinkt, zoekt MetaTaxis in alle documenten van het project.

Segmenten weergeven

Het venster **Segmenten weergeven** bestaat uit volgende elementen:

In het bovenste deelvenster zijn er twee tekstvakken, afhankelijk van het uitvoeren van Normaal zoeken, of Geavanceerd zoeken (of het weergeven van een index – voor meer informatie over de indexmogelijkheid, zie "**Index**" op pagina 211).

Bij normaal zoeken wordt de te zoeken tekst weergegeven in het tekstvak **In brontekst of vertaling zoeken naar**.

Bij geavanceerd zoeken worden de te zoeken teksten weergegeven in twee tekstvakken **In brontekst zoeken naar** en **In vertaling zoeken naar**.

Als een index werd weergegeven, dan wordt het geselecteerde indexitem weergegeven in het linker tekstvak (brontekst) of in het rechter (vertaling).

Onder deze tekstvakken, vindt u een lijst van TU's waarin de opgegeven tekst werd gevonden. De linker kolom bevat de bronsegmenten, en rechts vindt u de vertaling van de bronsegmenten aan de linkerkant.

Onder het venster met de lijst van TU's zijn er twee grote tekstvakken naast elkaar. Selecteert u een TU uit de lijst, dan wordt de volledige tekst van deze TU weergegeven in deze twee tekstvakken. De brontekst staat links, de vertaling rechts.

In het onderste deel van dit venster informeert het tekstvak **Document** u over tot welk document de geselecteerde TU's behoren (alleen van belang als u de zoekopdracht uitvoerde voor een geheel project).

Onderaan dit venster zijn er drie knoppen met de volgende functies:

Segmentinfo weergeven:

Geeft de segmentinfo weer van de geselecteerde TU.

Geselecteerde vertaaleenheid openen:

Sluit het geopende venster en opent de geselecteerde TU.

OK:

Sluit het venster

Kopiëren en verwijderen

Soms is het nuttig de tekst van het bronsegment te kopiëren naar het vertaalkvak, bv. wanneer het bronsegment veel getallen bevat of speciale terminologie die niet veel vertaling vereist.

In deze gevallen beschikt u over twee opdrachten:

Brontekst kopiëren :

Als het vertaalkvak leeg is, kopieert deze opdracht de tekst van het bronsegment naar het vertaalkvak).

Brontekst kopiëren in volgende vertaaleenheid :

Deze opdracht is eigenlijk een combinatie van twee andere opdrachten: **Volgende vertaaleenheid openen** en **Brontekst kopiëren**. Deze opdracht is nuttig als u zeker weet dat het zin heeft de brontekst van de volgende TU te kopiëren.

Hoe speciale documentelementen met deze functies worden behandeld, wordt uitgelegd in de volgende sectie.

Speciale documentelementen

In Word-documenten komen veel verschillende elementtypes voor die geen zuivere tekstelementen zijn. Deze vereisen speciale aandacht omdat ze op een verschillende manier moeten behandeld worden.

Voetnoten en eindnoten

Voetnoten en eindnoten zijn "heel speciaal". Als een document voetnoten en/of eindnoten bevat, wordt aan het document een speciaal gebied toegevoegd om de voet-/eindnoten op te slaan. Werkt u in de normale weergave met Word dan krijgt u toegang tot dit gebied door te klikken op **Voetnoten** in het **Beeld**-menu. (Werkt u in **Paginalay-out** dan is dit gebied niet zichtbaar omdat het geïntegreerd is in de lay-out).

In MetaTaxis wordt het gebied van de voetnoten/eindnoten behandeld zoals het hoofddocument, d.w.z. wanneer u een voetnoot vertaalt, dan vertaalt u niet de volledige voetnoot, maar worden de voetnoten gesegmenteerd zoals het hoofddocument. Dit is de reden waarom voetnootreferenties niet zomaar kunnen gekopieerd worden van het bronsegment naar het vertaalkvak bij het openen van een segment met een referentie naar een voetnoot. Als u ze toch zomaar zou kopiëren naar het vertaalkvak, is het niet duidelijk welke voetnoot moet worden vertaald als u naar het speciale gebied voor voetnoten gaat.

Daarom bevat MetaTaxis een speciale functie **Voet-/eindnoot overnemen**, die de eerste beschikbare voetnoot in het bronsegment verplaatst naar het vertaalkvak en een speciale referentie toevoegt aan de voetnoot in het bronsegment, die er als een normale voetnootreferentie uitziet.

Bovendien wordt u gewaarschuwd bij het maken van de eindversie indien een bronsegment nog een voetnoot bevat. Met **Naar volgende vertaaleenheid om te vertalen/corrigeren**, gaat u naar de bronsegmenten die nog voetnoten bevatten.

Opmerking: Kopieert u een bronsegment met de opdracht **Brontekst kopiëren**, dan worden de voetnoten/eindnoten NIET gekopieerd. Als u een TU met voetnoten/eindnoten opslaat in een vertaalgeheugen, worden de voetnoot-/eindnootreferenties NIET mee opgeslagen.

Opmerkingen

Opmerkingen worden op dezelfde manier behandeld als voetnoten – maar alleen als u in de **Startassistent** (of in **Documentopties**) opgaf dat u deze wilt vertalen. Wilt u ze niet vertalen, dan worden ze gewoonweg genegeerd..

Als u opmerkingen vertaalt, behandelt u ze op dezelfde manier als voetnoten (zie **"Voetnoten en eindnoten"** op pagina 63).

Voor het handmatig overnemen in het vertaalkvak, gebruikt u de opdracht:

Opmerkingen overnemen/kopiëren. (Voor opmerkingen wordt geen speciale referentie toegevoegd aan het bronsegment.)

Opmerking: Kopieert u een bronsegment dat opmerkingen bevat, met de opdracht **Brontekst kopiëren**, dan worden de opmerkingen NIET gekopieerd. Als u een TU met opmerkingen opslaat in een vertaalgeheugen, worden de opmerkingen NIET mee opgeslagen.

Velden

In Microsoft Word zijn er vele verschillende soorten velden. Een veld kan beschouwd worden als een dynamisch tekstelement: de weergegeven tekst wordt gewijzigd volgens de door de gebruiker gedefinieerde regel.

Daarom kunnen velden niet worden behandeld als normale tekst en kunnen ze niet worden vertaald. In sommige gevallen is het echter nodig ze aan te passen. Als het bronsegment bv. een veld met datum bevat, kan het nodig zijn het datumformaat te wijzigen in de vertaling.

Omdat velden toch niet kunnen worden vertaald, kunt u ze gewoon kopiëren om ze op te nemen in de vertaling. In MetaTaxis gebruikt u daarvoor **Veld kopiëren**. Als de vertaling geen veld bevat, dan kopieert deze opdracht het eerste veld van het bronsegment. Als de vertaling reeds een veld bevat, dan kopieert deze opdracht het tweede aanwezige veld van het bronsegment. Bevat de vertaling reeds twee velden, dan kopieert deze opdracht het derde aanwezige veld van het bronsegment, enz.

Hyperlinks

Ook hyperlinks kunnen niet worden behandeld als normale tekst, en kunnen niet worden vertaald.

Omdat hyperlinks niet kunnen worden vertaald, kunt u ze gewoon kopiëren om ze op te nemen in de vertaling. In MetaTaxis gebruikt u daarvoor **Hyperlink kopiëren**. Als de vertaling geen hyperlink bevat, dan kopieert deze opdracht het eerste veld van het bronsegment. Als de vertaling reeds een hyperlink bevat, dan kopieert deze opdracht de tweede aanwezige hyperlink van het bronsegment. Bevat de vertaling reeds twee hyperlinks, dan kopieert deze opdracht de derde aanwezige hyperlink van het bronsegment, enz.

Objecten (afbeeldingen/tekeningen/tekstvakken/OLE-objecten)

Afbeeldingen, tekeningen, tekstvakken, en OLE-objecten zijn lastige onderdelen omdat Microsoft Word ze op verschillende manieren behandelt. Er is een belangrijk verschil tussen objecten die integraal deel uitmaken van de tekst ("ingesloten objecten") en objecten die slechts verankerd zijn in de tekst ("verankerde objecten").

Ingesloten objecten

Er bestaan drie soorten ingesloten objecten: Afbeeldingen, OLE-objecten, en ActiveX-besturingselementen. De best gekende zijn natuurlijk de afbeeldingen. In deze handleiding zijn vele afbeeldingen ingesloten objecten. Ingesloten objecten behoren tot een tekstregel net zoals tekens.

MetaTaxis behandelt ingesloten objecten als velden en hyperlinks. U kunt ze eenvoudig kopiëren om ze op te nemen in de vertaling. In MetaTaxis gebruikt u daarvoor **Ingesloten afbeelding/object kopiëren**. Als de vertaling geen afbeelding/object bevat, dan kopieert deze opdracht de/het eerste afbeelding/object van het bronsegment. Als de vertaling reeds een afbeelding/object bevat, dan kopieert deze opdracht de/het tweede afbeelding/object van het bronsegment. Bevat de vertaling reeds twee afbeeldingen/objecten, dan kopieert deze opdracht de/het derde aanwezige afbeelding/object van het bronsegment, enz.

Opmerking: Kopieert u een bronsegment dat ingesloten objecten bevat, met de opdracht **Brontekst kopiëren**, dan worden de ingesloten objecten ook gekopieerd. Maar als u een TU met afbeeldingen opslaat in een vertaalgeheugen, worden de afbeeldingen NIET mee opgeslagen.

Verankerde objecten

Er bestaan meerdere soorten verankerde objecten: tekeningen, vormen, afbeeldingen, tekstobjecten, legendes, OLE-objecten en ActiveX-besturingselementen. De meest voorkomende zijn tekeningen, afbeeldingen en tekstvakken.

MetaTaxis behandelt verankerde objecten op dezelfde manier als voetnoten en opmerkingen. Voor het handmatig overnemen in het vertaalkvak, gebruikt u de opdracht: De reden hiervoor is dat verankerde objecten om het even waar op een pagina kunnen worden geplaatst. (Als verankerde objecten gewoon zouden worden gekopieerd, zou u het misschien niet eens merken.) En, technisch gesproken, kan een tekstvak beschouwd worden als een soort voetnoot.

Voor het handmatig overnemen in het vertaalkvak, gebruikt u de opdracht: **Verankerde tekening/object overnemen**. (Voor verankerde objecten worden geen speciale referenties toegevoegd aan het bronsegment.)

Opmerking: Kopieert u een bronsegment dat verankerde objecten bevat, met de opdracht **Brontekst kopiëren**, dan worden de verankerde objecten NIET gekopieerd. Maar als u een TU met afbeeldingen opslaat in een vertaalgeheugen, worden de afbeeldingen NIET mee opgeslagen.

De vertaling verwijderen

Als u het vertaalkvak wilt leegmaken, is het aan te bevelen dit niet handmatig te doen, maar met de menuopdracht **MetaTaxis | Kopiëren | Vertaling verwijderen** (Standaard sneltoets: **ALT+Shift+Delete** op de MetaTaxis-toolbar).

Dit is vooral belangrijk als u segmenten die uit het vertaalgeheugen werden gehaald, wilt verwijderen. Alleen met de opdracht **MetaTaxis | Kopiëren | Vertaling verwijderen** kunt u het vertaalkvak correct leegmaken.

De vertaaleenheid verwijderen

U kunt de totale vertaaleenheid (met inbegrip van het bronsegment) verwijderen met de opdracht **MetaTaxis | Kopiëren | Vertaaleenheid verwijderen** (Standaard sneltoets **Alt+Control+Shift+Delete**).

Segmentatie en segmentmanipulatie

De segmentatie-engine is de kern van elk CAT-tool. Hij segmenteert de tekst en bepaalt welke delen voor vertaling worden aangeboden.

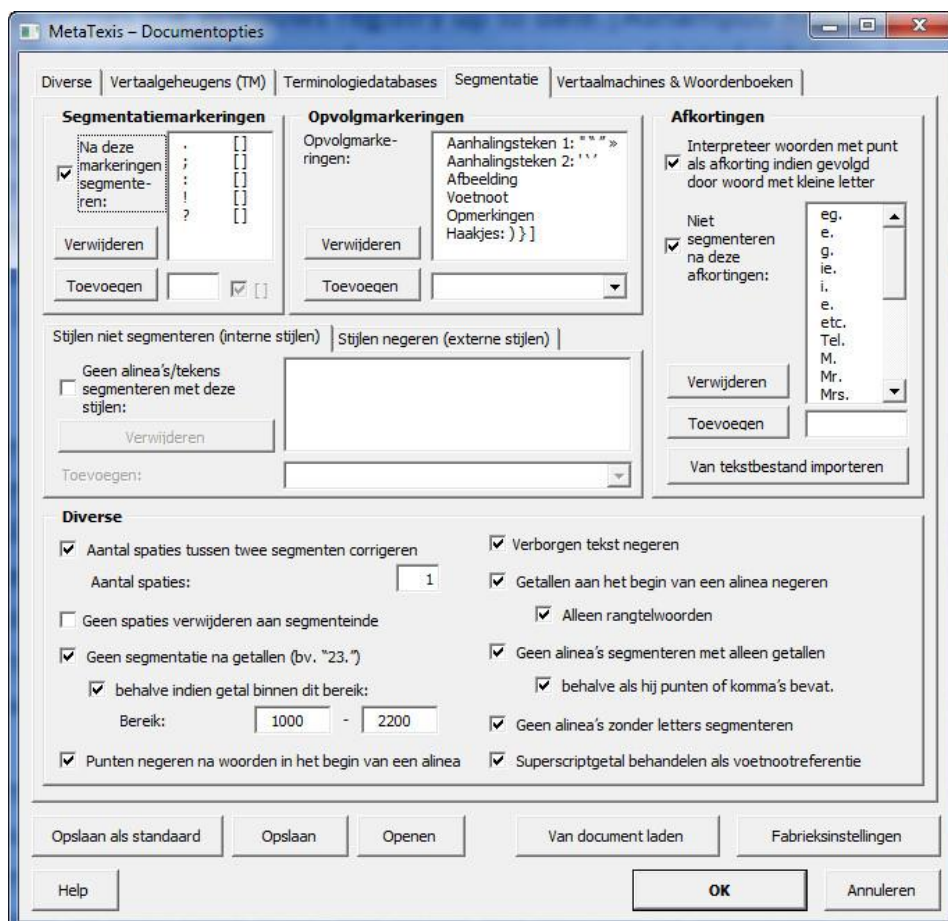
In MetaTaxis hebt u volledige controle over dit segmentatieproces. Met de vele parameters kunt u de segmentatie in overeenstemming brengen met de speciale eisen van het huidige document.

En er is nog meer: Om het even wanneer kunt u het door de segmentatie-engine bereikte resultaat wijzigen. Vindt u dat het huidige segment er anders zou moeten uitzien, dan kunt u de functies voor segmentmanipulatie gebruiken.

Segmentatieregels

De basiseenheid van de MetaTaxis segmentatie-engine is een alinea, d.w.z. een segment kan niet groter zijn dan een alinea.

Elke alinea wordt gesegmenteerd volgens de instellingen die u opgeeft in **Documentopties**, tab **Segmentatie**:

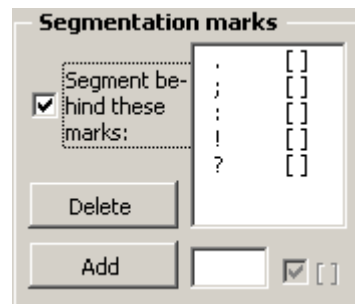
Voor meer informatie over **Documentopties**, zie "**Documentopties**" op pagina 247.

Segmentatiemarkeringen

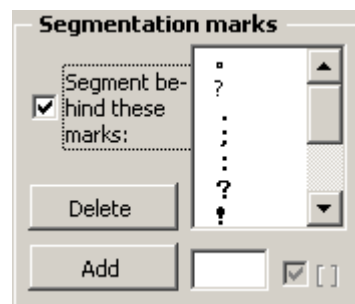
De belangrijkste instellingen worden gemaakt in de twee vakken:

Segmentatiemarkeringen en **Opvolgmarkeringen**. Hier bepaalt u welke tekens door de segmentatie-engine worden beschouwd als scheidingstekens.

Voor de meeste talen worden deze vijf tekens gedefinieerd als standaard segmentatiemarkeringen: " . ; ! ? ". Het "[]"-teken achter elk teken betekent dat de segmentatiemarkering moet gevolgd worden door een spatie om als segmentatiemarkering te worden beschouwd. Hier is een voorbeeld voor een Latijnse taal zoals Engels, Duits, Nederlands, Frans of Spaans:

Voor Chinese, Japanse en Koreaanse talen worden standaard andere tekens gedefinieerd, overeenkomstig de individuele taal. In deze talen worden de segmentatiemarkeringen niet gevolgd door een spatie; daarom is er ook geen "[]" na elk teken in de lijst met segmentatiemarkeringen. Hier is een voorbeeld voor de Japanse taal:

Als de segmentatie-engine één van de segmentatiemarkeringen vindt in een alinea, en die wordt gevolgd door een spatie of door een opvolgmarkering en een spatie (als er überhaupt een spatie vereist is) dan wordt op die plaats de alinea gesegmenteerd.

Schakelt u **Na deze markeringen segmenteren** uit, of verwijdert u alle tekens uit de lijst segmentatiemarkeringen, dan wordt geen enkele alinea gesegmenteerd, omdat elke alinea wordt beschouwd als een segment.

Om een segmentatiemarkering toe te voegen aan de lijst:

Voer een teken of een tekenreeks in het tekstvak in naast **Toevoegen**.

Er zijn drie tekenreeksen met een bijzondere betekenis:

"{TAB}" wordt geïnterpreteerd als het tabulatorteken

"{BR}" wordt geïnterpreteerd als een geregleinde

"{SP}" wordt geïnterpreteerd als een spatie

U kunt elk unicodeteken invoeren met de decimale unicodewaarde tussen accolades, bv. "{160}".

Als een spatieteken vereist is na de tekenreeks, vink dan het selectievakje voor [] aan.

Als u een teken invoert van een Latijnse tekenset, dan is het selectievakje standaard aangevinkt, anders is er geen vinkje.

Klik op **Toevoegen**.

Opmerking: U kunt tegelijkertijd scheidingstekens gebruiken voor verschillende tekensets. Bijvoorbeeld zowel Engelse als Japanse scheidingstekens voor hetzelfde document. Heel nuttig bv. als u een tekst vertaalt met Engelse en Japanse uitdrukkingen.

In vele gevallen is het zinloos om op een speciale locatie te segmenteren, zelfs al is er een segmentatiemarkering en een spatie. Deze gevallen kunt u definiëren in de deelvensters **Afkortingen** en **Diverse**.

Afkortingen

Afkortingen zijn de meest voorkomende uitzonderingen op de segmentatieregels (bijvoorbeeld "bv."). MetaTaxis bevat automatische herkenning van afkortingen die u kunt inschakelen met **Interpreteer woorden met punt als afkorting indien gevolgd door woord met kleine letter**. Als deze optie actief is, voegt MetaTaxis geen segmentscheiding in na afkortingen indien deze worden gevolgd door een woord met kleine beginletter, omdat wordt verondersteld dat segmenten beginnen met een hoofdletter. Als u een document vertaalt waarin dit vaak tot verkeerde resultaten leidt, dan kunt u deze optie uitschakelen.

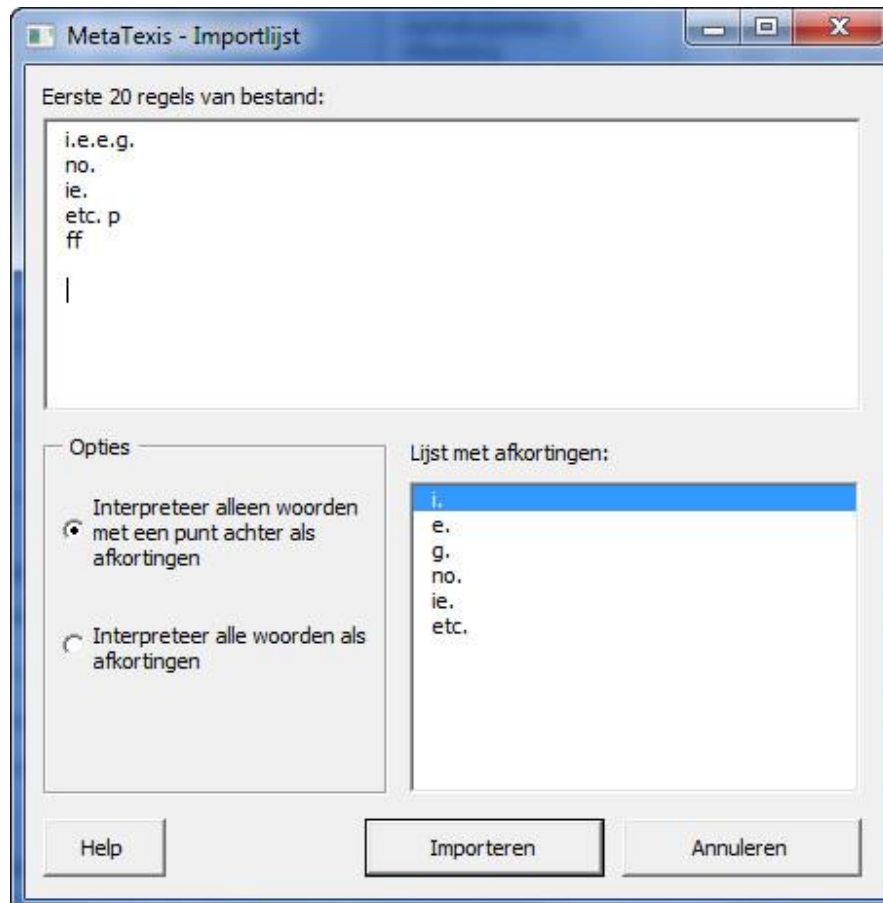
In MetaTaxis kunt u een onbeperkt aantal afkortingen opgeven. U geeft de afkortingen in het tekstvak onderaan in en klikt op **Toevoegen**, of u importeert ze vanuit een tekstbestand dat kan geïmporteerd worden door Microsoft Word met **Van tekstbestand importeren** (zie volgende sectie).

Alle elementen van een afkorting gevolgd door een punt en spatie zijn relevant. Bv., in de afkorting "e. g." neemt u "e." en "g." op in de lijst, en ook in "i.e." zowel "i." als "e." van belang zijn. Om er dus zeker van te zijn dat een alinea niet wordt gesegmenteerd na "e. g." of "i.e." voegt u de volgende items toe aan de afkortingenlijst: "i.", "e.", en "g.".

De afkortingenlijst is standaard ingeschakeld. **Niet segmenteren na deze afkortingen** uitvinken om de lijst uit te schakelen.

Van tekstbestand importeren

Nadat u klikt op **Van tekstbestand importeren** in **Documentopties**, ziet u een venster waarin u een bestand kunt selecteren. U kunt elk bestand selecteren dat door Microsoft Word kan worden geopend. Na het selecteren wordt het volgende venster weergegeven:

In het bovenste deel van dit venster worden de eerste 20 regels van het bestand weergegeven. De gevonden afkortingen vindt u onderaan rechts.

U hebt twee opties:

Interpreteer alleen woorden met een punt achter als afkortingen

Alleen woorden met een punt achter worden toegevoegd aan de afkortingenlijst (zie schermopname hierboven).

Interpreteer alle woorden als afkortingen:

Alle woorden worden toegevoegd aan de afkortingenlijst. (In het voorbeeld hierboven worden ook, "etc.", "p.", en "ff." toegevoegd aan de lijst.

Wijzigt u de interpretatieregels, dan wordt de afkortingenlijst automatisch bijgewerkt.

Om de afkortingen te importeren, klikt u op **Importeren**. De afkortingen worden toegevoegd aan de afkortingenlijst in het venster **Documentopties**.

Diverse

Aantal spaties tussen twee segmenten corrigeren

Als deze optie actief is, plaatst MetaTaxis spaties tussen twee segmenten, wanneer een TU wordt afgesloten, volgens de waarde opgegeven in het vak **Aantal spaties**. De standaardwaarde is "1". In

sommige landen gebruikt men echter 2 spaties tussen segmenten (bv. in Frankrijk).

Geen spaties verwijderen aan segmenteinde:

Deze opties kunnen belangrijk zijn wanneer u tekst vertaalt (bv. tekst van computerprogramma's) waar de spaties aan het eind van een segment invloed heeft op de uiteindelijke opmaak. In de meeste gevallen is dit echter niet zo. Daarom is deze optie standaard niet ingeschakeld.

Geen segmentatie na getallen:

In de meeste gevallen staan rangtelwoorden niet aan het eind van een segment. Deze optie is standaard ingeschakeld zodat alinea's niet worden gesegmenteerd na getallen.

Behalve indien getal binnen dit bereik:

Rangtelwoorden zijn meestal lager dan 1000, en getallen tussen 1000 en 2200 stellen meestal jaartallen voor. Standaard wordt de tekst gesegmenteerd wanneer er een punt staat achter de getallen binnen dit bereik.

Punten negeren na woorden in het begin van een alinea:

Vaak worden ook letters gebruikt voor nummering, bv. "A.". Standaard wordt een alinea niet gesegmenteerd na zulke markeringspunten.

Verborgen tekst negeren:

Als deze optie actief is, wordt verborgen tekst door MetaTaxis genegeerd, en wordt dus behandeld als niet te vertalen tekst.

Getallen aan het begin van een alinea negeren:

Als deze optie actief is, worden getallen aan het begin van alinea's genegeerd.

Alleen rangtelwoorden:

Meestal hoeven getallen slechts genegeerd te worden als zij de volgorde van alinea's aangeven.

Geen alinea's segmenteren met alleen getallen:

Meestal hoeven getallen niet te worden vertaald. Als deze optie werd ingeschakeld, negeert MetaTaxis alinea's die alleen getallen bevatten.

Behalve als hij punten of komma's bevat:

Het decimaalteken kan verschillend zijn in twee talen (bv. Engels/Nederlands). Dan is het ook nodig om deze getallen te "vertalen".

Geen alinea's zonder letters segmenteren:

Als een alinea geen letters bevat, is het meestal niet nodig deze te vertalen.

Superscriptgetal behandelen als voetnootreferentie:

Standaard wordt een voetnootreferentie behandeld als een opvolgmarkering. Standaard wordt de alinea erna gesegmenteerd als en punt plus een voetnootreferentie plus een spatie (bv. na ".⁴"). Soms is het dan ook zinvol om superscriptgetallen te behandelen als voetnootreferenties.

Stijlen

Stijlen zijn zeer belangrijk en een krachtig onderdeel van Microsoft Word. In MetaTaxis kunt u het segmentatieproces controleren door stijlen toe te voegen aan de lijst van niet te segmenteren stijlen of aan de lijst van te negeren stijlen.

Om stijlen toe te voegen:

Schakel eerst het relevante selectievakje in.

Klik op de toe te voegen stijl in de uitrollijst onder de stijlenlijst.

Twee soorten stijlen kunnen worden toegevoegd: alineastijlen en tekenstijlen. Alineastijlen worden aangegeven met "P", tekenstijlen met "C".

U hebt de volgende opties:

Als u een alineastijl toevoegt aan de lijst van niet te segmenteren stijlen, wordt elke alinea met deze stijl niet gesegmenteerd. De alinea wordt als één segment beschouwd.

Als u een alineastijl toevoegt aan de lijst van te negeren stijlen, wordt elke alinea met deze stijl niet gesegmenteerd en ook niet weergegeven in een TU. MetaTaxis slaat deze gewoonweg over.

Als u een tekenstijl toevoegt aan de lijst van niet te segmenteren stijlen, wordt elke alinea met deze stijl niet gesegmenteerd. Ze zijn dan een onderdeel van het omringende segment. Hierdoor beveiligd u combinaties van tekens tegen segmentatie (bv. tags).

Als u een tekenstijl toevoegt aan de lijst van te negeren stijlen, worden tekenreeksen met deze stijl niet gesegmenteerd en ook niet weergegeven als deel van een segment. MetaTaxis negeert ze.

U kunt niet een stijl toevoegen aan beide lijsten, omdat dit tot logische conflicten kan leiden. U kunt een stijl negeren of niet segmenteren, maar niet beide.

Voorbeeld: U kunt tekenstijlen gebruiken om tekst te behandelen met tags die niet worden ondersteund door MetaTaxis. U definieert dan twee verschillende stijlen: één voor niet te segmenteren tags [bv. tags voor cursief, vet, speciale tekens, enz.], en een ander voor te negeren tags [bv. "externe" XML-tags ("", "<\seg>")]. Na het opgeven van de tekenstijlen wijst u deze stijlen toe aan de betreffende tags, bv. met de functie zoeken en vervangen van Microsoft Word. Hierna zal MetaTaxis de externe stijlen negeren, en de interne stijlen niet segmenteren (zelfs als ze een punt-spatiecombinatie bevatten).

Segmenten

MetaTaxis bevat krachtige functies voor het manipuleren van segmenten. U vindt ze allemaal in het **Segmenten**-menu. Elke opdracht wordt hieronder gedetailleerd uitgelegd.

**Brontekst op cursorpositie splitsen **:

Plaats u de cursor in de brontekst van een actieve TU, dan wordt het segment op deze plaats gesplitst. Werd het segment reeds vertaald, dan wordt deze vertaling in het eerste deel geplaatst.

Als de TU niet-geselecteerde TM-treffers bevat, worden de segmenten niet gesplitst.

**Met vorig segment combineren **:

Als de cursor in een actief TU wordt geplaatst, dan wordt het actieve segment gecombineerd met het vorige. Is het vorige segment een deel van een vorige alinea, dan wordt u gevraagd of u echt de segmenten wilt combineren.

Als de TU niet-geselecteerde TM-treffers bevat, wordt de functie niet uitgevoerd.

**Met volgend segment combineren **:

Als de cursor in een actieve TU wordt geplaatst, dan wordt het actieve segment gecombineerd met het volgende. Als het volgende segment een deel is van de volgende alinea, dan wordt een waarschuwing weergegeven.

Als de TU niet-geselecteerde TM-treffers bevat, wordt de functie niet uitgevoerd.

Brontekst uitbreiden met één woord:

Plaats u de cursor in een actieve TU, dan wordt het eerste woord van het volgende segment toegevoegd aan de actieve TU.

Als de TU een vertaling of niet-geselecteerde TM-treffers bevat, wordt de functie niet uitgevoerd.

Brontekst inkrimpen met één woord:

Plaats u de cursor in een actieve TU, dan wordt het laatste woord van het actieve segment toegevoegd aan het volgende segment.

Als de TU een vertaling of niet-geselecteerde TM-treffers bevat, wordt de functie niet uitgevoerd.

Alinea opnieuw segmenteren:

Als u de segmentatieregels in het venster **Documentopties** wijzigde, of als u niet tevreden bent met het resultaat van het handmatig segmenteren, kunt u een alinea opnieuw segmenteren.

Een betrokken TU die een vertaling of niet-geselecteerde TM-treffers bevat, wordt niet opnieuw gesegmenteerd.

Gehele document segmenteren:

Meestal wordt het document gesegmenteerd tijdens het werk. Gaat u verder naar een niet-gesegmenteerde alinea, dan wordt deze automatisch gesegmenteerd.

Met een trage computer kan dit leiden tot een beetje langzaam navigeren. Door het gehele document te segmenteren voor u start met de vertaling, kunt u het navigeren versnellen.

Opmerking: Wees voorzichtig in het gebruik van deze krachtige segmentatiefuncties, zeker als u later de brontekst nog aanpast, want dan zult u ook de vertaling moeten corrigeren. Als u de automatische segmentatie sterk wijzigt, zult u in de meeste gevallen deze wijzigingen ook moeten doorvoeren bij het reviseren van de vertaling om voordeel te halen uit het ondersteuningseffect van TM-treffers. (Voor meer informatie over ondersteuningseffecten, zie "**Automatiseringsbeleid en ondersteuningseffecten van het TM**" op pagina 117.).

Kwaliteitscontrole

Kwaliteitscontrole is een belangrijk aspect van elke vertaling. MetaTaxis heeft meerdere functies die u helpen de vertalingskwaliteit te verbeteren.

Natuurlijk kan MetaTaxis de stilistische kwaliteit van een vertaling niet controleren. Ook niet of inhoud en betekenis van de brontekst behoorlijk werden vertaald. Dat is de taak van de vertaler.

Toch beschikt MetaTaxis over een aantal krachtige functies om de formele kwaliteit van een vertaling te controleren. Ze worden hierna gedetailleerd uitgelegd.

Naar-functies

De belangrijkste functies voor kwaliteitscontrole. Functies zijn de twee Naar-functies in het **Navigeren**-menu: **Naar volgende vertaaleenheid om te vertalen/corrigeren**, en **Naar vorige vertaaleenheid om te vertalen/corrigeren**.

Wordt één van deze functies uitgevoerd, dan wordt, vanaf de cursorpositie, onderzocht of elke vertaaleenheid in het actieve document voldoet aan de opgegeven kwaliteitsvereisten. Tijdens het zoeken wordt elk gebied van het document gecontroleerd: hoofdgebied, kopteksten, voetteksten, voetnoten, eindnoten, en tekstvakken. Wanneer het gehele document wordt doorzocht zonder te stoppen bij een segment, kunt u er zeker van zijn dat aan de opgegeven kwaliteitsvereisten is voldaan voor het gehele document. U ziet dan een venster waarin wordt gemeld dat geen enkele TU werd gevonden, die niet aan de vereisten voldeed. U kunt zich dan concentreren op de inhoud en de stilistische aspecten van de vertaling.

De naar-functie geeft een TU weer als...

deze geen vertaling bevat, en er geen 100% overeenkomst werd gevonden in het TM

deze onbewerkte zoekresultaten bevat van een TM of TDB

deze een item uit de controlelijst bevat (als de controlelijst actief is)

het aantal woorden in de vertaling in verhouding tot het aantal woorden in het bronsegment hoger/lager is dan de opgegeven tolerantielimieten (indien deze opties ingeschakeld zijn)

het aantal tekens in de vertaling in verhouding tot het aantal tekens in het bronsegment hoger/lager is dan de opgegeven tolerantielimieten (indien deze opties ingeschakeld zijn)

het aantal cijfers in de vertaling in verhouding tot het aantal cijfers in het bronsegment hoger/lager is dan de opgegeven tolerantielimieten OF als de getalopmaak foutief is (indien deze opties ingeschakeld zijn)

(voor documenten met tags, zoals HTML en XML:) de tagstructuur onsamenhangend is (ontbrekende tags, inconsistente tagstructuur, overbodige tag, enz.)

Waar de controlelijst een onderdeel is van **Documentopties**, vindt u de andere kwaliteitscontrolefuncties in het venster **Algemene opties**. Dit lijkt alleen onlogisch. De controlelijst hangt nauw samen met de inhoud van een document. Daarom wordt deze controlelijst opgeslagen in het document en niet beschouwd als "Algemeen".

Anderzijds controleren de andere kwaliteitscontrolefuncties de zuiver formele aspecten, die in principe toepasbaar zijn op elk document (zelfs al zijn die in sommige gevallen meer of minder zinvol).

Al deze mogelijkheden worden hieronder uitgebreid besproken.

Controlelijst

De controlelijst is een krachtige methode om de kwaliteit van een vertaling te controleren. Als de controlelijst actief is, wordt elke TU gecontroleerd op de controlelijstitems. Wordt een controlelijstitem gevonden, dan ziet u een waarschuwing (of de zoekfunctie toont de betreffende TU).

U activeert de controlelijst in het venster **Documentopties**. De eerste tab, **Diverse**, bevat het vak **Controlelijst**:

Als **Brontekst en/of vertaling controleren op controlelijstitems** is geselecteerd, worden alle TU's gecontroleerd op de in de controlelijst opgenomen items.

U kunt ook instellen wanneer de TU te controleren: bij het openen en of bij het sluiten ervan. Als u beide opties uitschakelt, wordt het controleren van deze lijst slechts uitgevoerd door de zoekopdracht naar te corrigeren TU's, door het handmatig starten van de kwaliteitscontrole, of door het gehele document te

controleren op controlelijstitems (deze functies zijn beschikbaar in het **Navigeren**-menu).

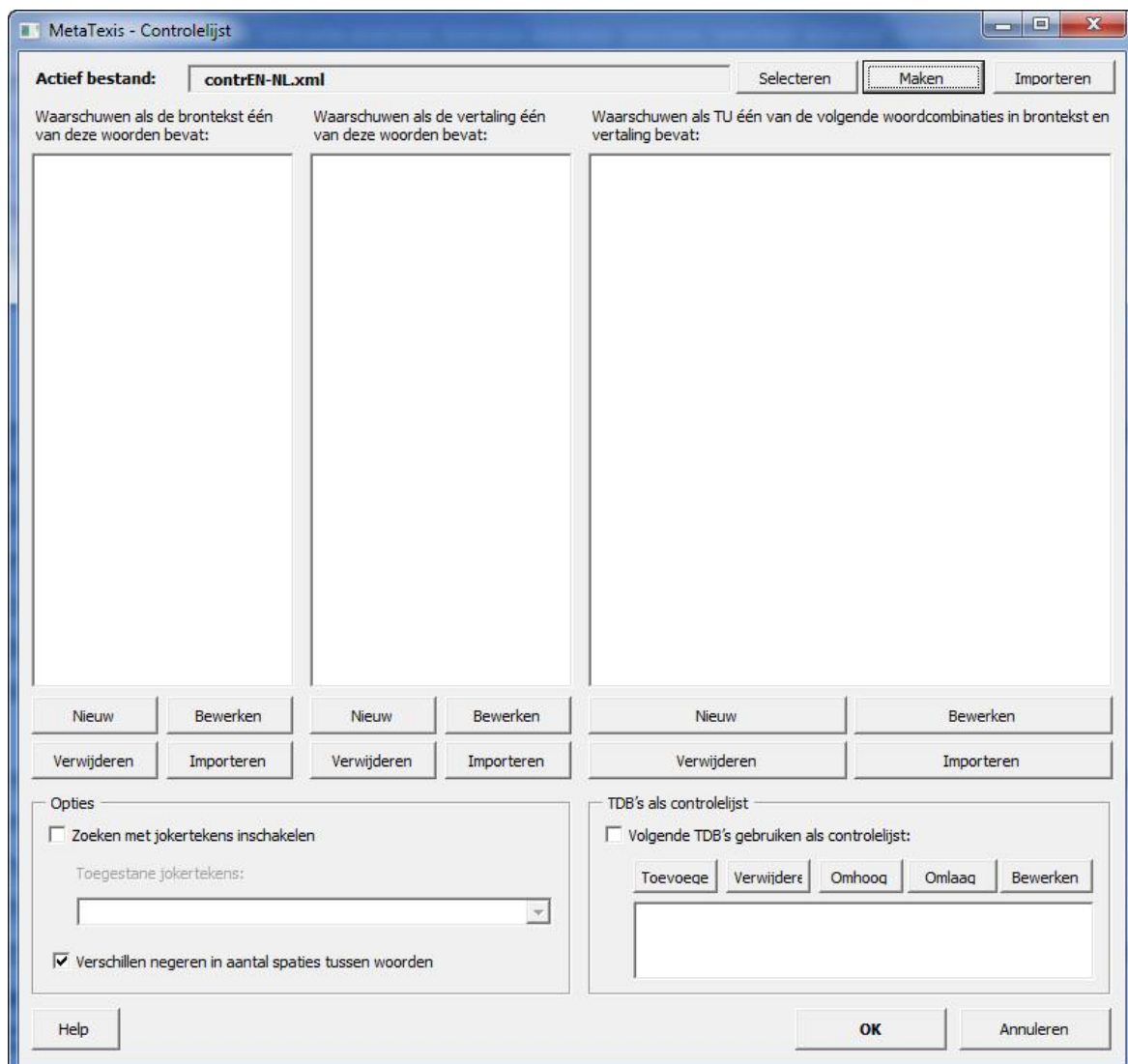
Indien u een nog lege controlelijst inschakelt, wordt u gevraagd of u deze wilt bewerken. De controlelijst wordt opnieuw uitgeschakeld, als u hem niet bewerkt, d.w.z. geen items toevoegt aan de lijst.

Er zijn twee types controlelijsten: zelf gemaakte/bewerkte xml-bestanden en terminologiedatabases (TDB) Beide types kunnen parallel worden gebruikt.

Het aantal items in de xml-controlelijst is beperkt tot 1000, terwijl het aantal items in de als controlelijst gebruikte TDB's onbeperkt is.

Anderzijds is de xml-controlelijst flexibeler wat betreft de controleregels (zie hieronder). Een TDB kunt u slechts gebruiken met deze logica: Een waarschuwing wordt weergegeven als een TDB-brontekst wordt gevonden in de brontekst van gecontroleerde TU terwijl de TDB-vertaling niet werd gevonden in de vertaling van de gecontroleerde TU.

Het volgende venster verschijnt als u de controlelijst wilt bewerken, als u klikt op **Controlelijst bewerken** of als u de menuopdracht **MetaTaxis | Navigeren | Controlelijst bewerken** uitvoert:

In het bovenste vak wordt de naam van de actieve controlelijst (xml-bestand) weergegeven. Wanneer u de controlelijstfunctie voor de eerste keer inschakelt, wordt automatisch een nieuw xml-bestand aangemaakt voor de huidige taalcombinatie en opgeslagen in de standaard controlelijstmap “Watchlists” (in de MetaTaxis-programmamap). Schakelt u de controlelijstfunctie in voor een ander document en er bestaat al een controlelijstbestand met de huidige taalcombinatie, dan wordt dit bestaande bestand automatisch geopend.

Natuurlijk kunt u steeds een andere controlelijst selecteren of maken door te klikken op **Selecteren** of **Maken**. Met **Importeren** importeert u een andere controlelijst naar het actieve bestand.

Opmerking: De controlelijst is een XML-bestand. Dit kunt u gemakkelijk bewerken met andere xml-editors (zoals Word 2003) of bekijken met een internetbrowser. Het is echter aan te raden deze lijst alleen via het venster Controlelijst van MetaTaxis te bewerken, om inconsistenties te vermijden.

In het **Opties**-vak kunt u twee mogelijkheden activeren:

Zoeken naar jokertekens inschakelen:

Met deze optie is het mogelijk jokertekens te gebruiken voor het toevoegen of bewerken van controlelijstitems.

Verschillen negeren in aantal spaties tussen woorden:

Als deze optie is geactiveerd (standaard), is het aantal spaties tussen woorden van geen belang indien een jokertekeninvoer uit meer dan twee woorden bestaat.

In het vak **TDB's als controlelijst** schakelt u deze TDB-mogelijkheid in of uit, en bepaalt u welke TDB's te gebruiken als controlelijsten. De items in de TDB worden behandeld zoals de items in de combinatielijst type 1 (zie hieronder): Een waarschuwing wordt weergegeven als een TDB-bronitem wordt gevonden in de brontekst van gecontroleerde TU terwijl het TDB-vertaalitem niet werd gevonden in de vertaling van de gecontroleerde TU.

De xml-controlelijst bestaat uit drie verschillende lijsten:

Waarschuwen als de brontekst één van deze woorden bevat:

Een waarschuwing wordt weergegeven als de TU-brontekst één of meerdere woorden uit deze lijst bevat.

Waarschuwen als de vertaling één van deze woorden bevat:

Een waarschuwing wordt weergegeven als de TU-vertaling één of meerdere woorden uit deze lijst bevat.

Waarschuwen als TU één van de volgende woordcombinaties in brontekst en vertaling bevat:

Een waarschuwing wordt weergegeven als de brontekst en de vertaling één of meerdere woordcombinaties uit deze lijst bevatten. De volgende logische combinaties zijn mogelijk:

(1)	Woord is in bron	NIET	Woord is in vertaling
(2)	NIET	Woord is in bron	Woord is in vertaling

(3)	Woord is in bron	Woord is in vertaling
(4)	NIET Woord is in bron	NIET Woord is in vertaling

Mogelijkheid (1) komt het vaakst voor: Als de brontekst het gedefinieerde woord bevat, wordt een waarschuwing weergegeven als de vertaling het gedefinieerde vertaalwoord NIET bevat. Op deze manier verzekert u een consistente vertaling van de terminologie in de brontekst.

Mogelijkheid (2) gebruikt u om misleidend terminologiegebruik op te sporen. U ziet een waarschuwing wanneer de vertaling het gedefinieerde vertaalwoord bevat en de brontekst het bronwoord niet bevat.

Mogelijkheid (3) is een andere manier om misleidend terminologiegebruik op te sporen. Als de brontekst het gedefinieerde woord bevat en als de vertaling het gedefinieerde vertaalwoord bevat, ziet u een waarschuwing. Het vertaalwoord zou bv. een verkeerde vertaling kunnen zijn van het bronwoord.

Mogelijkheid (4) is logisch mogelijk, maar heeft in de meeste gevallen weinig zin.

Onder elke lijst vindt u vier knoppen: **Bewerken**, **Nieuw**, **Verwijderen**, **Importeren**. Hieronder volgt een verklaring.

Controlelijst bewerken

Om een nieuw item toe te voegen aan de lijsten **Woorden in brontekst** of **Woorden in Vertaling**:

Klik op **Nieuw**. Het venster **Controlelijstitem bewerken** wordt weergegeven:

Voer een nieuw woord of woordgroep in het tekstvak in.

Klik op **OK** om op te slaan en het venster te sluiten.

Om een nieuw item toe te voegen aan de lijst **Woordcombinaties in brontekst en vertaling**:

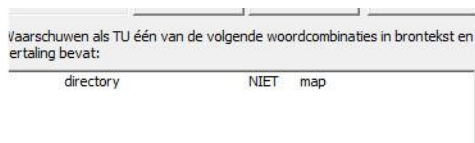
Klik op **Nieuw**. Het venster **Controlelijstitem bewerken** wordt weergegeven:

Voer twee woorden of woordgroepen in: één voor de brontekst en één voor de vertaling.

Bepaal de logische conditie voor elk woord. Voor elk van deze gevallen hebt u de keuze uit "bevat" en "bevat geen", waardoor u over vier mogelijkheden beschikt om de twee woorden te combineren. In dit voorbeeld vindt u de meest voorkomende: U ziet een waarschuwing als de brontekst het woord "directory" bevat en de vertaling bevat geen woord "map".

Klik op OK om op te slaan en het venster te sluiten. Nadat u dit item invoegde, ziet de controlelijst er zo uit:

Om een controlelijstitem te bewerken:

1. Selecteer het te bewerken item.
2. Klik op **Bewerken**.
3. Bewerk het item in het venster **Controlelijstitem bewerken**.
4. Klik op **OK** om op te slaan en het venster te sluiten.

Om een controlelijstitem te verwijderen:

1. Selecteer het te verwijderen item.
2. Click the relevant **Delete** button.
3. Bevestig het verwijderen.

Controlelijstitems importeren

Om controlelijstitems van een document te importeren naar de lijsten **Woorden in brontekst** of **Woorden in Vertaling**:

1. Klik op **Importeren**. Het venster **Van tekstbestand importeren** wordt weergegeven (voor de volledige afbeelding, zie "**Van tekstbestand importeren**" op pagina 68).
2. In het **Opties**-vak kunt u kiezen tussen **Woorden importeren** en **Regels importeren**.

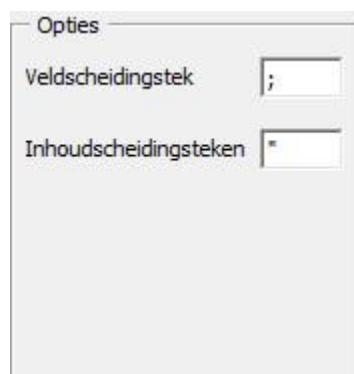
Als u **Woorden importeren** selecteert, wordt elk woord geïmporteerd als een controlelijstitem. Als u **Regels importeren** selecteert, wordt elke regel geïmporteerd als een controlelijstitem.

Klik op **Importeren** om de controlelijstitems te importeren en het venster te sluiten.

Om controlelijstitems van een document te importeren naar de lijst

Woordcombinaties in brontekst en vertaling:

1. Klik op Importeren. Het venster **Lijst importeren** wordt weergegeven (voor de volledige afbeelding, zie "**Van tekstbestand importeren**" op pagina 68).
2. In **Opties** geeft u de geschikte instellingen op voor het veldscheidingsteken en het inhoudscheidingsteken.

The image shows a dialog box titled 'Opties'. It has two rows of controls. The first row is labeled 'Veldscheidingstek' and has a text input field containing a semicolon (;). The second row is labeled 'Inhoudscheidingsteken' and has a text input field containing an asterisk (*).

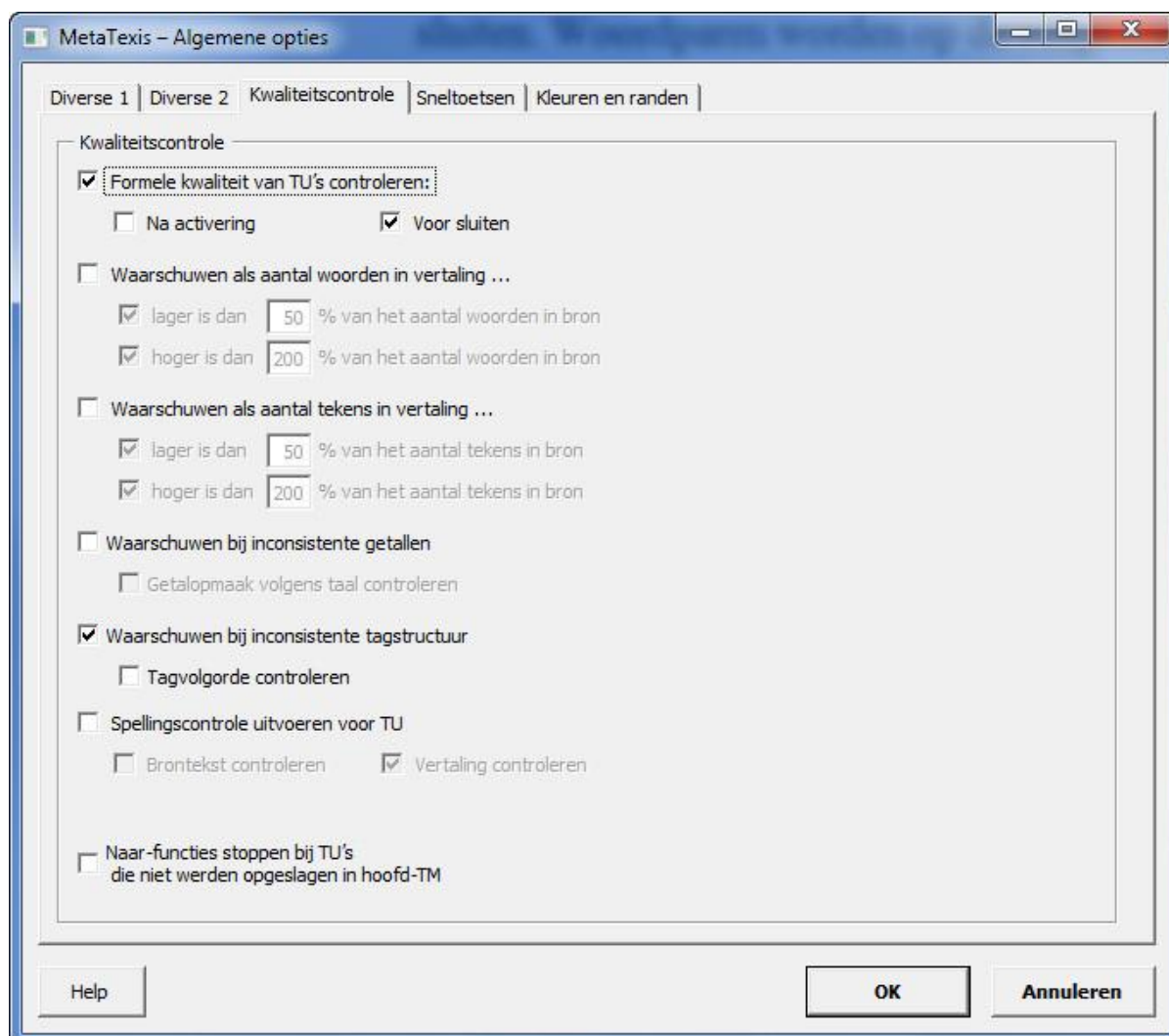
Afhankelijk van uw instellingen worden de eerste twee velden van een alinea geïmporteerd als één controlelijstitem. Een leeg veld wordt niet opgenomen in de lijst.

3. Klik op **Importeren** om de controlelijstitems te importeren en het venster te sluiten. Woordparen worden op de volgende manier geïmporteerd in de lijst van woordcombinaties: brontekst bevat het eerste woord, vertaling bevat het tweede woord niet. U wordt dus gewaarschuwd wanneer het woord gevonden in brontekst en vertaling, niet wordt gevonden in de vertaling.

Formele kwaliteitscontrole

MetaTaxis bevat Functies om meerdere formele aspecten van een vertaling te controleren: aantal woorden, aantal tekens, aantal getallen, spellingscontrole.

U gaat naar de opties voor deze formele kwaliteitscontrole met **Algemene opties**, tab **Kwaliteitscontrole**:

Als **Formele kwaliteit van TU's controleren** is aangevinkt, controleert MetaTaxis de formele kwaliteit van de vertalingen in vergelijking met de brontekst.

Als **Na activering** noch **Voor sluiten** werd geactiveerd, wordt de kwaliteitscontrole slechts uitgevoerd bij een Naar-opdracht (zie "**Naar-functies**" op pagina 73).

Aantal woorden

Als u **Waarschuwen als aantal woorden in vertaling...** aanvinkt, wordt het aantal woorden gecontroleerd volgens de hieronder gemaakte instellingen. U kunt een onderste tolerantielimiet en een bovenste tolerantielimiet instellen en activeren. De

standaardwaarden zijn 50% voor de onderste limiet en 200% voor de bovenste. Hierdoor blijft er genoeg ruimte voor verschillen tussen talen wat betreft het aantal gebruikte woorden.

De vertaling is nochtans niet gegarandeerd foutief indien ze zich buiten deze grenzen bevindt, en vice versa! U bent het die de definitieve eindcontrole uitvoert!

Aantal tekens

Als u **Waarschuwen als aantal tekens in vertaling...** aanvinkt, wordt het aantal tekens gecontroleerd volgens de hieronder gemaakte instellingen. U kunt een onderste tolerantielimiet en een bovenste tolerantielimiet instellen en activeren. De standaardwaarden zijn 100% voor de onderste limiet en 100% voor de bovenste.

Deze standaardwaarden lijken zinloos omdat er geen ruimte is voor verschillen. Toch is deze functie in bepaalde omstandigheden nuttig, namelijk indien vereist wordt dat de vertaling niet langer/korter is dan het aantal tekens in de brontekst. Dit kan het geval zijn voor localisatieprojecten.

Aantal en opmaak van getallen

Als u **Waarschuwing bij inconsistente getallen** activeert, wordt het aantal cijfers/getallen in brontekst en vertaling vergeleken. Als **Getalopmaak volgens taal controleren** actief is, wordt ook de getalopmaak gecontroleerd. Wanneer een inconsistentie wordt vastgesteld, ziet u een waarschuwing.

Tagstructuur

Activeert u **Waarschuwen bij inconsistente tagstructuur**, dan wordt voor documenten met tags, zoals HTML en XML, ook het aantal en de structuur van de tags gecontroleerd. Vinkt u ook **Tagvolgorde controleren** aan, dan wordt dit ook gecontroleerd.

Opslaan in TM controleren

Als **Naar-functies stoppen bij TU's die niet werden opgeslagen in hoofd-TM** actief is, zal een naar-functie halt houden bij een TU die niet werd opgeslagen in het hoofd-TM. Deze functie is nuttig voor revisiedoeleinden, bv. wanneer een projectmanager moet beslissen welke vertaling wordt opgeslagen in een TM, nadat van de vertaler de vertaling werd ontvangen.

Spellingscontrole

Deze functie is niet van cruciaal belang, vermits Microsoft Word een geïntegreerde, automatische spellingscontrole bevat. Toch is het soms nuttig **Spellingscontrole uitvoeren voor TU** in te schakelen:

- als de computer traag is en de automatische spellingscontrole, omwille van de snelheid, werd uitgeschakeld
- als het actieve document te veel spelfouten bevat waardoor Microsoft Word zelf de spellingscontrole automatisch uitschakelt
- als u zeker wilt zijn van een correcte spelling aanstonds na het bewerken van een TU.

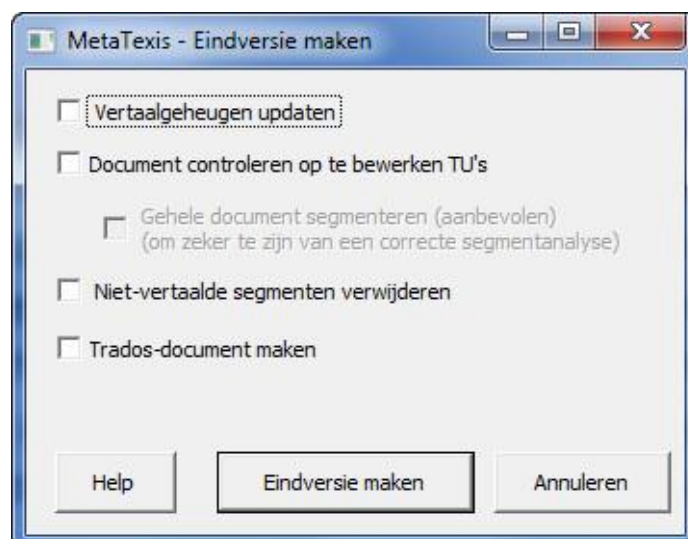
Eindversie

Het doel van elk vertalingsproject is de eindversie: het vertaalde document zonder brontekstelementen.

U kunt om het even wanneer een eindversie maken, zelfs van een slechts gedeeltelijk vertaalde tekst.

Voordat u de definitieve eindversie maakt, voert u best de volgende Navigerenopdracht uit: **Naar volgende vertaaleenheid om te vertalen/corrigeren**. Indien geen enkele vertaaleenheid wordt geopend en u de melding ziet dat er geen TU werd gevonden die niet aan de formele vereisten voldoet, kunt u er zeker van zijn dat de vertaling, vanuit een formeel oogpunt, in orde is.

In MetaTaxis maakt u heel gemakkelijk de eindversie: gewoon deze menuopdracht uitvoeren: **MetaTaxis | Eindversie | Eindversie maken**. Het volgende venster wordt weergegeven:

Voor het maken van de eindversie, hebt u de volgende opties:

Vertaalgeheugen updaten

Alle vertaalde segmenten worden opgeslagen in het hoofd-TM voordat de eindversie wordt gemaakt. Hierdoor wordt uw vertaalgeheugen volledig bijgewerkt.

Document controleren op te bewerken TU's

Het document wordt gecontroleerd op TU's die nog moet worden bewerkt omwille van formele redenen (zoals met de naar-functies).

Gehele document segmenteren

Het document wordt gesegmenteerd voordat de TU-controle wordt uitgevoerd. Hierdoor weet u zeker dat alle relevante segmenten ook echt werden vertaald.

Niet-vertaalde segmenten verwijderen

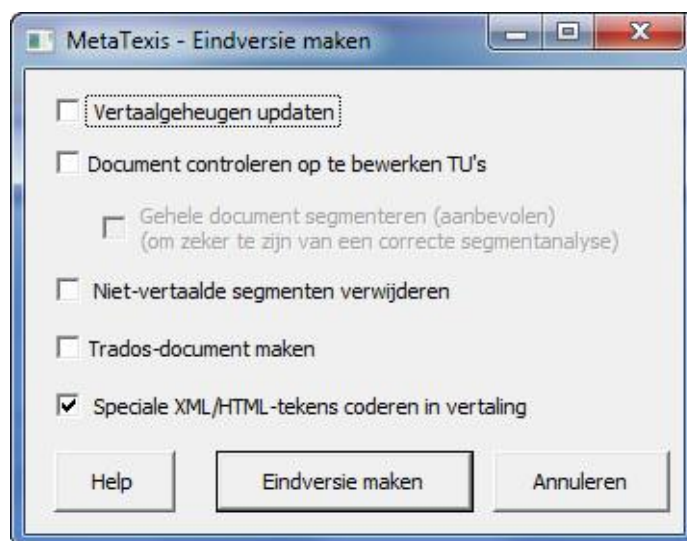
Deze functie heeft alleen zin als er nog onvertaalde segmenten zijn. Alle TU's of TM-segmenten die geen vertaling bevatten, worden verwijderd. (Meestal behoudt u de onvertaalde segmenten om een volledige tekst te hebben.)

Trados-document maken

Er wordt niet alleen een eindversie gemaakt, maar ook een traditioneel TRADOS-Word-document (geen TagEditor-document) met zowel de brontekst als de vertaling. Nuttig wanneer uw klanten een traditioneel TRADOS-Word-document verlangen en niet alleen de eindversie.

Speciale XML/HTML-tekens coderen in vertaling

Dit selectievakje ziet u slechts wanneer u HTML- of XML-documenten vertaalt (of andere documenten met tags, indien van toepassing).

Tekens in de vertaling zoals "<", ">", of "&" worden geconverteerd naar HTML-/XML-code, zodat ze correct worden weergegeven in de browser. Meestal vinkt u dit selectievakje aan, behalve als u opmaaktekens toevoegde in de vertaling zonder de interne tagstijl toe te wijzen. Weet u niet zeker welke instelling de correcte is, probeer dan beide opties en bekijk het resultaat in de browser (daarmee kunt u niet alleen HTML weergeven, maar ook XML-bestanden, hoewel u de extensie dient te wijzigen in ".xml" indien die anders is).

Post-productie

In MetaTaxis vindt u slechts enkele, maar wel nuttige functies om de formele aspecten van de tekst te wijzigen. U kunt deze functies steeds uitvoeren, en niet alleen na het maken van een eindversie.

Na het uitvoeren van de menuopdracht: **MetaTaxis | Eindversie | Post-productie** verschijnt het volgende venster:

Hiermee kunt u de volgende correcties aanbrengen:

Aanhalingstekens stroomlijnen

Alle aanhalingstekens in een document moeten dezelfde opmaak hebben. Met deze functie stroomlijnt u ze tot: "normaal" of "typografisch".

Spaties corrigeren voor Franse aanhalingstekens

Franse aanhalingstekens (« ») krijgen meestal een spatie voor of achter het aanhalingsteken (waar nodig). Deze optie zorgt voor een correct aantal spaties.

Overbodige lege tekens verwijderen:

In heel wat documenten staan overbodige lege tekens. Using this function, you can remove them. Wees toch voorzichtig met deze functie. Helaas gebruiken heel wat mensen nog steeds lege tekens om tekst op te maken (in plaats van bv. tabs of inspringen). In deze gevallen gebruikt u deze functie dus best niet.

Afkortingen corrigeren:

Vaak worden afkortingen in een document inconsistent gebruikt, zoals een spatie tussen twee delen van een afkorting ("e. g.") en soms niet ("e.g."). Met deze functie worden zulke afkortingen steeds geformatteerd met een spatie ertussen.

Percentagetekens corrigeren:

In vele documenten wordt het percentageteken inconsistent gebruikt; soms staat het direct achter het getal ("4%"), soms is er een leeg teken tussen het getal en het percentagesymbool ("4 %"). Met deze functie stroomlijnt u het percentageteken zoals u het wilt.

Vertaalgeheugens (Translation Memories=TM's) en terminologiedatabases (TDB's)

Samen met de segmentatiefunctie vormt het vertaalgeheugen (TM) het hart van elk CAT-tool. Vanuit een TM haalt u segmenten op die u reeds vertaalde en gebruikt die in de huidige vertaling. En... u hebt toegang tot eerdere vertalingen, d.w.z. dat u reeds vertaalde woorden, zinnen of volledige segmenten kunt opzoeken. De belangrijkste functies van een TM zijn dus het besparen van tijd en het stroomlijnen van uw vertalingen om inconsistenties te vermijden.

Terminologiedatabases (TDB's), glossaria, en woordenboeken (verschillende namen voor hetzelfde) zijn de hoofdbronnen van elke vertaler. In elke taal bestaan er duizenden woordenboeken over alle soorten onderwerpen. Bij de meeste vertalers staat dan ook een hele collectie woordenboeken op de boekenplank. TDB's zijn daarom een belangrijk onderdeel van elk CAT-tool. Een TDB slaat termen en hun vertalingen op, met inbegrip van verklaringen en voorbeelden. Deze worden dynamisch geïntegreerd in het vertalingsproces door het opzoeken te automatiseren. Als een standaardvertaling van een woord of woordgroep in de TDB werd opgeslagen, kunt u dit gemakkelijk hergebruiken. Net zoals voor TM's, zijn de belangrijkste functies van een TDB dus het besparen van tijd en het stroomlijnen van uw vertalingen om inconsistenties te vermijden.

In MetaTaxis hebt u volledige controle over alle aspecten van TM's en TDB's. In tegenstelling tot vele andere CAT-tools kunt u zelfs geen TM of TDB gebruiken. Verder kunt u kiezen tussen automatische en handmatige controle. Met betrekking tot de zoekmogelijkheden kunt u zelfs tot 254 TM's en TDB's opgeven (hoewel zulk aantal niet aan te bevelen is omwille van de snelheid).

Databasetypes

MetaTaxis biedt heel flexibele mogelijkheden voor de aanmaak en het gebruik van databases voor het opslaan en opzoeken van gegevens. U kunt lokale databases maken en gebruiken, en, in de versie "MetaTaxis NET/Office" kunt u zelfs lokale of externe databaseservers aanspreken.

Lokale MetaTaxis-databases

MetaTaxis kan vijf professionele database-engines gebruiken om lokale databases, opgeslagen op uw computer, te beheren en op te slaan. U hebt dus de garantie dat uw TM- en TDB-gegevens snel en veilig worden opgeslagen, omdat database-engines geoptimaliseerd zijn voor het opslaan en zoeken van gegevens. Zelfs bij een computercrash verliest u, meestal, geen gegevens.

Omwille van prestaties en beperkingen raden we aan de SQLite-engine te gebruiken, omdat deze erg snel en de bestandsgrootte vrijwel onbeperkt is.

Om het databasetype in te stellen, klikt u op de menuopdracht **Databasetype instellen (voor het aanmaken van nieuwe databases)**:

Om een database te maken, selecteert u een type door het selectievakje aan te klikken, en bevestigt u met **OK**. In het geopende venster geeft u een naam en een map op.

Zes databasetypes zijn beschikbaar:

SQLite

Dit is het snelste databasetype. De bestandsgrootte is vrijwel ongelimiteerd. De SQLite-engine zit vervat in het MetaTaxis-installatiebestand, waardoor dit type beschikbaar is op elk systeem waarop MetaTaxis 3 is geïnstalleerd.

Gebruik dit type voor het bouwen van erg omvangrijke vertaalgeheugens of terminologiedatabases!

Een TM wordt opgeslagen als een bestand met extensie ".mxtm", en een TDB als een bestand met de extensie ".mxtdb". Deze bestanden bevatten de totale database. Om een TM of TDB naar een andere locatie te kopiëren, hoeft u dus maar één bestand te kopiëren.

MS Access-database

MS Access-databases zijn snel en betrouwbaar. De Microsoft Access-database-engine (of ook "Jet engine") is beschikbaar op uw systeem als MS Office met Access, of als de MS Access-runtimebestanden werden geïnstalleerd op uw computer. Als u niet beschikt over het MS Access-type, dan kunt u de MS Access-runtime-engine gratis downloaden via deze link:

<http://www.microsoft.com/downloads/en/details.aspx?FamilyID=D9AE78D9-9DC6-4B38-9FA6-2C745A175AED&displaylang=en>

Een TM wordt opgeslagen als een bestand met extensie ".mxa", en een TDB als een bestand met de extensie ".mxt". Deze bestanden bevatten

alle relevante informatie, alle indexen inclusief. Om een TM of TDB naar een andere locatie te kopiëren, hoeft u dus maar één bestand te kopiëren.

Het wordt aanbevolen regelmatig uw hoofd-TM/-TDB te comprimeren door de menuopdrachten **Hoofd-TM comprimeren** of **Hoofd-TDB comprimeren**.

Microsoft SQL Server 2005/2008

De Microsoft SQL Server-engine is beschikbaar als volledige versie met onbeperkte databaseomvang en als freewareversie, met omvang gelimiteerd tot 4 gigabytes (gratis te downloaden van <http://msdn.microsoft.com/sql/express/default.aspx>). De MS SQL Server is uiterst betrouwbaar, maar trager dan SQLite en MS Access. Hebt u geen ervaring met het beheer van professionele database-engines, gebruik dan de SQLite-engine.

MySQL (libMySQL of ODBC)

Deze engine is één van de populairste openbron database-engines. MySQL is zeer betrouwbaar, en heeft vrijwel geen omvangbeperking. Verder vindt u wereldwijd ondersteuning voor MySQL door de vele database-experts. U kunt de MySQL-engine downloaden van deze locatie:

<http://dev.mysql.com/>

U krijgt toegang tot de MySQL-engine via de libMySQL-interface, of via de ODBC-interface. De ODBC-interface is aan te bevelen. Om de MySQL-engine te kunnen gebruiken, is een lokale installatie nodig. Externe connecties met MySQL-servers worden niet ondersteund.

Hebt u geen ervaring met het beheer van professionele database-engines, gebruik dan de SQLite-engine.

PostgreSQL (ODBC)

Deze engine is een andere populaire openbron database-engine. PostgreSQL is zeer betrouwbaar, en heeft vrijwel geen omvangbeperking. Verder vindt u wereldwijd ondersteuning voor PostgreSQL, door de vele database-experts. U kunt de PostgreSQL-engine downloaden van deze locatie:

<http://www.postgresql.org/>

Om de PostgreSQL-engine te kunnen gebruiken, is een lokale installatie nodig. Externe connecties met PostgreSQL-servers worden niet ondersteund. Hebt u geen ervaring met het beheer van professionele database-engines, gebruik dan de SQLite-engine.

Opmerking: De edb-engine, in vorige versies van MetaTaxis, is niet langer beschikbaar voor het maken van nieuwe databases. De reden hiervoor is dat de fabrikant deze engine niet verder ondersteunt of ontwikkelt. Bovendien biedt de SQLite-engine een beter en sneller alternatief.

U kunt echter nog steeds bestaande edb-databases gebruiken. Nochtans maakt u best een nieuwe SQLite-database aan en importeert u de edb-database naar deze nieuwe SQLite-database.

Naast het databasetype kunt u nog twee andere instellingen aanpassen:

Omgekeerd opslaan en zoeken inschakelen

Als deze functie geactiveerd is, wordt de nieuwe database voorbereid voor omgekeerd (of achterwaarts) zoeken en opslaan. Een op deze wijze voorbereide database, en als de corresponderende instellingen in **Documentopties** werden opgegeven, wordt niet alleen doorzocht in de oorspronkelijke taalrichting (bv. Engels -> Nederlands), maar ook in de tegenovergestelde richting (bv. Nederlands -> Engels). Dit is nuttig voor vertalingen waarin de taalrichting de manier niet wijzigt waarop een zin wordt vertaald (d.i. als de context van weinig belang is).

Opmerking: u kunt steeds het omgekeerd zoeken en opslaan inschakelen via het venster **Database-opties** in het **Databasecentrum**.

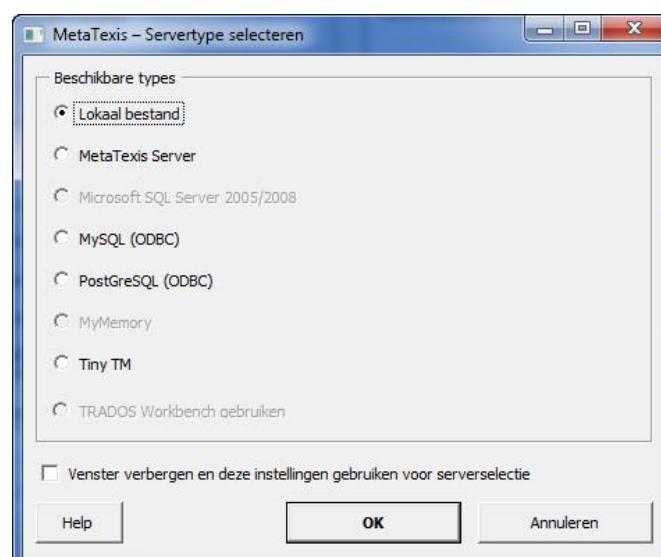
Venster verbergen en deze instellingen gebruiken voor aanmaak databases

Vinkt u dit selectievakje aan, dan wordt dit venster volgende keer niet meer weergegeven bij het aanmaken van nieuwe TM's of TDB's, en worden de laatst ingestelde opties toegepast. Anders wordt dit venster elke keer weergegeven als u op **Maken** klikt in **Documentopties** of in de **Startassistent**.

Database Servers

Versie "MetaTaxis NET/Office" biedt een grote flexibiliteit wat betreft de bronnen gebruikt als TM's en TDB's. U kunt niet alleen meerdere database-engines gebruiken, maar ook verbinden met de MetaTaxis Server, TinyTM of MyMemory via LAN/Internet. En u kunt ook de TRADOS Workbench aanspreken.

Door te klikken op **Selecteren** in **Documentopties** of de **Startassistent** opent u het volgende venster met daarin negen mogelijke selecties:

De beschikbare databasetypes worden hieronder gedetailleerd besproken:

Lokale database

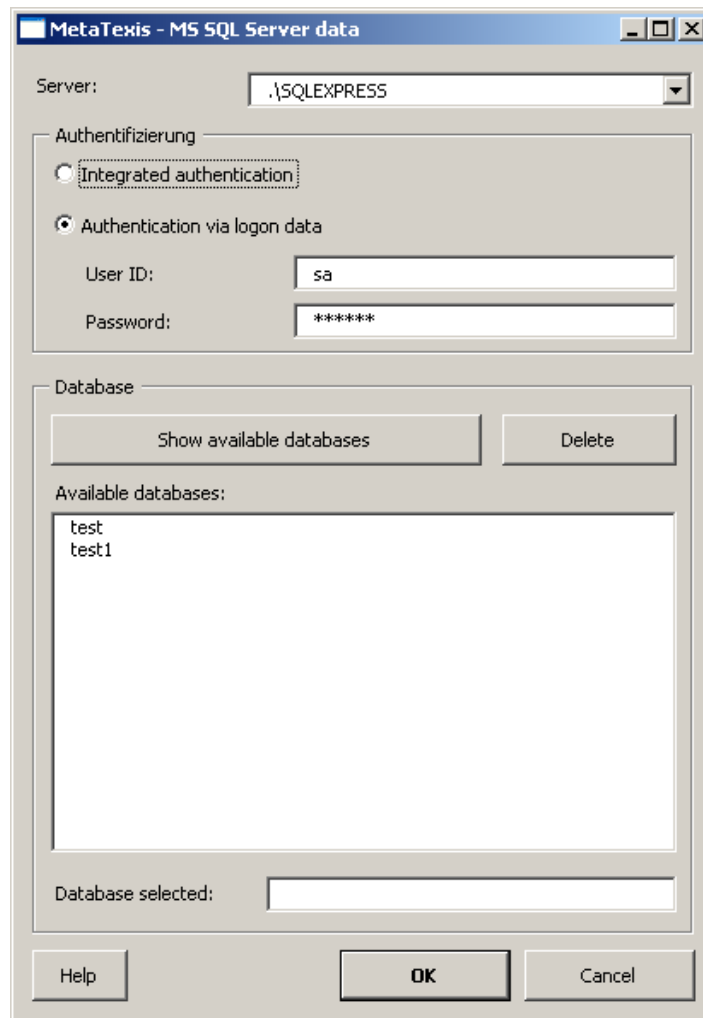
Met deze optie selecteert u een lokaal opgeslagen MetaTaxis database. Dit is de correcte optie voor het selecteren van SQLite- en MS Access-databases (Opmerking: de oude edb-engine wordt nog ondersteund al kunt u geen nieuwe edb-databases meer aanmaken. Zie hoger).

MetaTaxis Server

Om te verbinden met een MetaTaxis Server selecteert u deze optie. In het venster vult u de server en de aanmeldingsgegevens in, die u ontving van de serverbeheerder. Klik OK om op te slaan. Gedetailleerde instructies vindt u in "**Serververbinding instellen**" op pagina 174.

Microsoft SQL Server 2005/2008

Databases van de MS SQL Server kunt u niet zoals een gewoon bestand selecteren, maar via een speciaal venster. Nadat u op OK klikte, ziet u het volgende venster:

Na de invoering van de correcte gegevens krijgt u toegang tot de MS SQL Server (maar alleen de relevante databases worden weergegeven, d.i. alleen TM's of TDB's van MetaTaxis). Als u klikt op **Beschikbare**

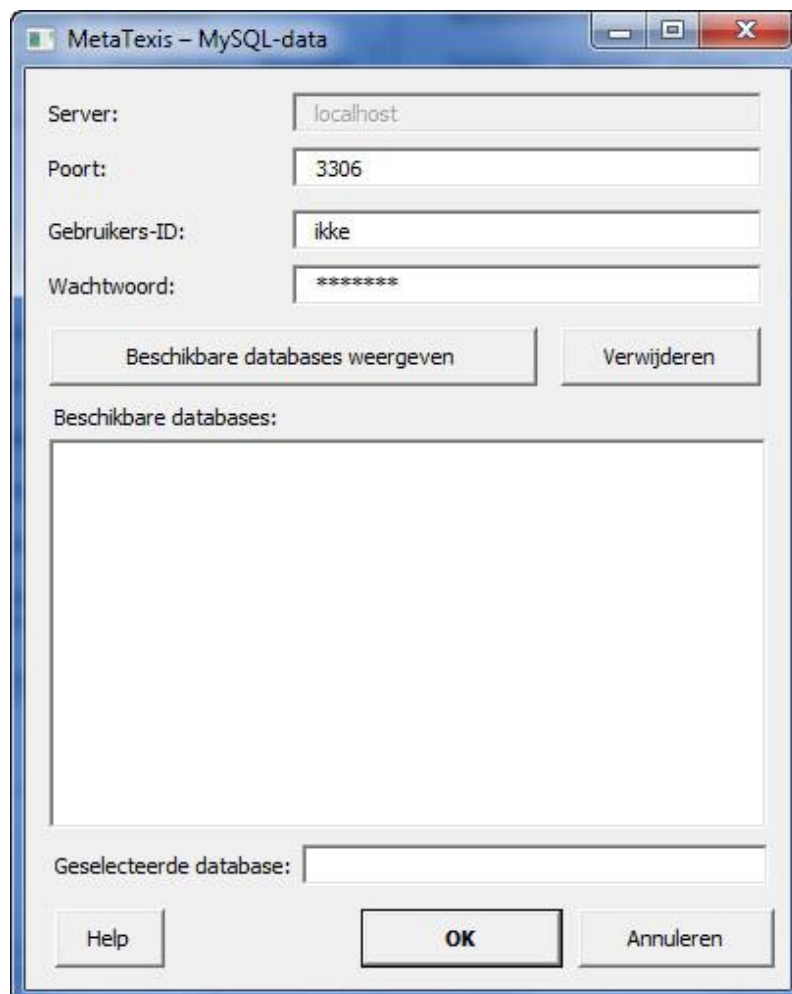
databases weergeven wordt de lijst van beschikbare MS SQL Server TM's/TDB's in het vak onderaan vernieuwd.

Om een database te selecteren dubbelklikt u op een item in de lijst van beschikbare databases, of selecteert u een item en klikt u op **OK**.

Om een database te verwijderen, selecteert u een item uit de lijst van beschikbare databases en klikt u op **Verwijderen**.

MySQL (libMySQL of ODBC)

Databases van de MySQL Server kunt u niet zoals een gewoon bestand selecteren, maar via een speciaal venster. Nadat u op OK klikte, ziet u het volgende venster:

De poort wordt automatisch gedetecteerd, maar u kunt dit handmatig wijzigen (alleen aanbevolen voor ervaren gebruikers).

Na de invoering van de correcte combinatie van gebruikers-ID en wachtwoord, krijgt u toegang tot de MySQL Server (maar alleen de relevante databases worden weergegeven, d.i. alleen TM's of TDB's van MetaTaxis). Als u klikt op **Beschikbare databases weergeven** wordt de lijst van beschikbare MySQL Server TM's/TDB's in het vak onderaan vernieuwd.

Om een database te selecteren dubbelklikt u op een item in de lijst van beschikbare databases, of selecteert u een item en klikt u op **OK**.

Om een database te verwijderen, selecteert u een item uit de lijst van beschikbare databases en klikt u op **Verwijderen**.

PostgreSQL (ODBC)

Databases van de PostgreSQL kunt u niet zoals een gewoon bestand selecteren, maar via een speciaal venster. Nadat u op OK klikte, ziet u het volgende venster:

De poort wordt automatisch gedetecteerd, maar u kunt dit handmatig wijzigen (alleen aanbevolen voor ervaren gebruikers).

Na de invoering van de correcte combinatie van gebruikers-ID en wachtwoord, krijgt u toegang tot de PostgreSQL Server (maar alleen de relevante databases worden weergegeven, d.i. alleen TM's of TDB's van MetaTaxis). Als u klikt op **Beschikbare databases weergeven** wordt de lijst van beschikbare PostgreSQL Server TM's/TDB's in het vak onderaan vernieuwd.

Om een database te selecteren dubbelklikt u op een item in de lijst van beschikbare databases, of selecteert u een item en klikt u op **OK**.

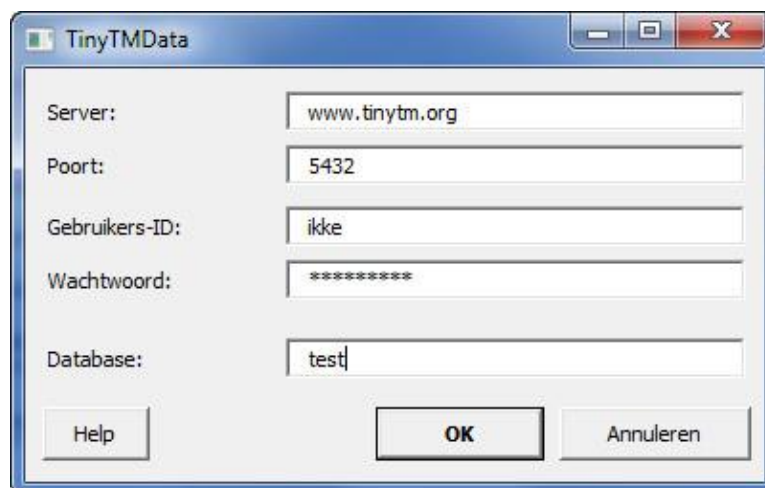
Om een database te verwijderen, selecteert u een item uit de lijst van beschikbare databases en klikt u op **Verwijderen**.

MyMemory

MyMemory is slechts beschikbaar voor secundaire TM's omdat MyMemory tot op heden slechts geschikt is om te doorzoeken. Voor meer informatie: <http://mymemory.translated.net>.

TinyTM

TinyTM is een openbron, op het web gebaseerd vertaalgeheugen. Als u deze optie selecteert, ziet u het volgende venster:

U moet zich eerst registreren bij de TinyTM.org, waarna u een gebruikers-ID en wachtwoord ontvangt om aan te melden.

Voor meer informatie: <http://www.tinytm.org>.

TRADOS Workbench gebruiken

Als TRADOS Workbench zich op uw systeem bevindt, kunt u het gebruiken via MetaTaxis. Zo kunt u zowel MetaTaxis als TRADOS op één computer draaien en hetzelfde TM gebruiken.

Naast het databasetype kunt u nog een andere instelling aanpassen:

Venster verbergen en deze instellingen gebruiken voor aanmaak databases

Vinkt u dit selectievakje aan, dan wordt dit venster volgende keer niet meer weergegeven bij het selecteren van TM's of TDB's, en worden de laatst ingestelde opties toegepast. Anders wordt dit venster elke keer weergegeven als u op **Selecteren** klikt in **Documentopties** of in de **Startassistent**.

TM's en TDB's configureren

U stelt de databasefuncties in via de volgende submenu's of vensters:

Submenu's van het MetaTaxis-menu: **Vertaalgeheugen** en **Terminologie**

TM- en TDB-menu's in het MetaTaxis-lint (Word 2007/2010)

Tabs in het venster **Documentopties: Vertaalgeheugens (TM)** en **Terminologiedatabases**.

Venster **Automatiseringsopties** dat enkele onderdelen bevat van Documentopties.

Enkele belangrijke instellingen (hoofd-TM, hoofd-TDB, automatiseringsopties) kunt u ook opgeven in de **Startassistent**.

Om een TM te gebruiken voor uw vertaling, hoeft u maar één ding te doen: een TM toewijzen aan het document. Dit is mogelijk bij de tweede stap van de Startassistent (zie "**Stap 2**" op pagina 37), of om het even wanneer in **Documentopties** (menuopdracht **MetaTaxis | Documentopties** of sneltoets **Alt+Shift+O**).

Het venster **Documentopties** is het centrum voor het configureren van TM's en TDB's. U vindt er twee tabs: **Vertaalgeheugens (TM)** en **Terminologiedatabases**.

Hoofd- en secundaire databases

TM's en TDB's worden verdeeld in twee soorten:

Hoofd-TM/TDB

Secundaire TM's/TDB's

Het verschil zit niet in de hoofd- en secundaire databases zelf. Alle TM's of TDB's kunnen worden gebruikt als hoofddatabase voor het ene document en als secundaire database voor een ander document (natuurlijk kan dezelfde database niet tegelijkertijd dienen als hoofd- en secundaire database voor één en hetzelfde document). Alleen de manier waarop de databases worden gebruikt door het programma tijdens het vertalingsproces, verschilt. Secundaire databases worden alleen doorzocht tijdens het vertalen, terwijl in de hoofddatabase nieuwe items worden toegevoegd en bestaande worden gewijzigd:

In het hoofd-TM worden de TU's automatisch of handmatig opgeslagen via de volgende menuopdrachten:

Huidige vertaaleenheid opslaan in hoofd-TM

Alle vertaalde segmenten opslaan in hoofd-TM

In het hoofd-TDB wordt nieuwe terminologie opgeslagen als u deze toevoegt met de volgende menuopdrachten:

Nieuw terminologiepaar toevoegen aan hoofd-TDB

Selectie opslaan als brontekst

Selectie opslaan als vertaling

Na een zoekopdracht worden de databases in deze volgorde doorzocht:

Hoofd-TM/-TDB

Secundaire TM's/TDB's (in de volgorde van de lijst **Secundaire TM's** of **Secundaire TDB's**).

TM-beheer

Voor u beslist om één of meer TM's te gebruiken voor een document, vraagt u zich best af of dit zin heeft. Meestal zijn TM's nuttig omdat ze tijd en moeite besparen. Dit is zeker zo als u technische documenten (in de breedste betekenis) of een gecorrigeerde versie van een brondocument vertaalt. Vooral voor dit laatste kunt u enorm veel tijd besparen door TM's te gebruiken.

Toch verkiest u misschien in sommige gevallen om geen TM's te gebruiken. Wanneer u bv. romans, gedichten of wetenschappelijke teksten vertaalt, kunt u het aanbieden van segmenten uit een TM als ergerlijk ervaren, omdat gelijkaardige segmenten toch een totaal verschillende betekenis kunnen hebben in een andere context. Aan de andere kant komen er in "literaire teksten" ook vaak herhalingen voor (vooral in gedichten).

Een TM gebruiken of niet, hangt af van hoe u de automatiseringsopties instelt: Schakelt u alle automatiseringsopties uit, dan hebt u totale, handmatige controle over hoe een TM wordt gebruikt, zodat u "ergerlijke" effecten kunt voorkomen. (Voor meer informatie over automatiseringsbeheer, zie "**Automatiseringsbeleid en ondersteuningseffecten van het TM**" op pagina 117.)

Conclusie: De algemene regel is: gebruik een TM, al is het alleen maar om de winst aan efficiëntie, door MetaTaxis, niet te verliezen. Toch zijn er gevallen waar het gebruik van TM's vervelend en overbodig is, en tot slot, u hebt natuurlijk uw eigen voorkeuren. Daarenboven kunt u om het even wanneer de instellingen wijzigen: U kunt de automatische functies uitschakelen, en later weer inschakelen. In tegenstelling tot andere CAT-tools geeft MetaTaxis u volledige flexibiliteit.

Beslist u om te werken met TM's, neem dan even de tijd om na te denken over het beheer van uw TM's: Hoeveel TM's wil ik gebruiken? Hoe organiseer ik ze best? Waar sla ik ze op? Waarvoor heb ik mijn TM's nodig? Welke zijn mijn persoonlijke voorkeuren? Hoe beheer ik ze efficiënt?

Zoals u ziet, er zijn vele mogelijkheden. Hieronder bespreek ik een aantal strategieën:

Sommige vertalers geven er de voorkeur aan om alleen een **master-TM** te gebruiken voor alle vertalingen. Dit TM bevat alle ooit gemaakte vertalingen van de vertaler.

Voordelen: Het is steeds duidelijk waar alle TU's worden opgeslagen. Kopiëren, back-ups maken en het TM overzetten naar een andere computer is zeer eenvoudig. Het belangrijkste is wel dat alle TU's in één TM zitten en steeds beschikbaar zijn.

Nadelen: De database wordt mettertijd zeer omvangrijk zodat het opslaan en zoeken een beetje langzamer verloopt. U verliest het overzicht van de inhoud.

Deze strategie is het best geschikt voor freelancers omdat een master-TM nooit hoeft georganiseerd te worden! Het doel van een TM is TU's aan te bieden voor hergebruik, waarvoor speciale groepering of categorisatie niet nodig is.

Het radicale alternatief voor een master-TM strategie is één **TM per project**. Elk TM bevat slechts de TU's van één vertaalproject, dat uit één of meerdere documenten kan bestaan.

Voordelen: De TM's blijven beperkt en het zoeken en opslaan gebeurt heel snel. Als u wilt zoeken in meer dan één TM, kunt u eenvoudig andere TM's toevoegen als secundaire database (zie hieronder).

Nadelen: U kunt het overzicht verliezen. U moet voorzichtig zijn met het opslaan van de TM's: Samen met de projectdocumenten? In een afzonderlijke map? Met onderliggende mappen?

Een andere strategie is een **TM voor elk (breed) onderwerp**. Bv. Alle economische documenten worden opgeslagen in een TM voor economische teksten.

Voordelen: Het aantal TM's blijft beperkt, terwijl de omvang van het TM niet noodzakelijkerwijs groot wordt.

Nadelen: Vele teksten behoren eigenlijk tot meer dan één enkel onderwerp. Daarom moet het document worden opgeslagen in twee of meer onderwerp-TM's. U kunt het overzicht verliezen.

Natuurlijk kunt u ook een **gecombineerde strategie** gebruiken: U gebruikt een project-TM als hoofd-TM en een master-TM (of een onderwerp-TM) als secundaire TM. Na het voltooien van de projectvertaling importeert u het project-TM in het master-TM. Deze strategie is ook geschikt voor projectteams of agentschappen met meer dan één vertaler, waar kwaliteitscontrole en workflow erg belangrijk zijn.

Elke aanpak heeft zijn voor- en nadelen. Maar, **u hoeft niet vast te houden aan slechts één strategie; u kunt verschillende soorten gecombineerde strategieën gebruiken!** En u kunt steeds uw strategie aanpassen of wijzigen.

Bij een strategiewijziging is het soms nodig om uw TM's te reorganiseren of opnieuw op te bouwen. Dit werk wordt vereenvoudigd door de opdracht **Massabewerking** in MetaTaxis (zie "**Batchverwerking**" op pagina 131).

TDB-beheer

De eerste vraag die u zichzelf stelt, is: Heb ik een terminologiedatabase nodig? Een erg belangrijke vraag, want een goede TDB opbouwen kan heel wat tijd vergen. Ga eerst na of het echt wel nodig is dat u zelf een TDB maakt:

Indien er op de markt een woordenboek (vooral op CD-ROM) voorhanden is dat aan uw eisen voldoet, is het meestal niet nodig om zelf een TDB op te bouwen. Kunt u het woordenboek exporteren als tekstbestand, dan kunt u het eenvoudig importeren in een MetaTaxis-TDB. Misschien is het zelfs mogelijk de software te integreren in MetaTaxis (zie "**Fehler! Verweisquelle konnte nicht gefunden werden.**" op pagina **Fehler! Textmarke nicht definiert.**).

Om een vertaling te stroomlijnen beschikt u over nog andere functies in MetaTaxis: **Zoeken naar tekst** geeft u TU's, zodat u kunt controleren hoe u de gezochte tekst eerder vertaalde in het document of project (zie

"**Tekst zoeken**" op pagina 59). Als u overdracht gebruikt, kunt u gemakkelijk woorden en hun vertaling opzoeken (zie "**TM's bewerken**" op pagina 146).

Wanneer bouwt u dan een TDB?

U maakt een TDB wanneer de beschikbare woordenboeken niet aan uw eisen voldoen, en als u de informatie ook nog nodig hebt voor andere projecten dan die waaraan u nu werkt. Bv. Wilt u zich specialiseren in de regionale ontwikkeling van de Europese Unie, dan maakt u een apart TDB omdat vele van deze speciale concepten niet te vinden zijn in woordenboeken.

Een TDB is ook nodig wanneer de vertaling van een woord of woordgroep doorslaggevend is, bv. als slecht één vertaling van een woord door de klant wordt aanvaard, hoewel er meerdere vertalingen mogelijk zijn. Bv. Voor technische vertalingen eisen vele klanten dat u de door hen toegezonden woordenlijsten gebruikt. Om comfortabel met deze woordenlijsten te werken, kunt u ze importeren in een MetaTaxis-TDB.

Een TDB is nodig wanneer meerdere vertalers parallel aan een project werken. Om een consistente vertaling te maken, is het vaak nodig dat de vertalers woordenlijsten/TDB's uitwisselen, of dat ze toegang hebben tot een TDB, beschikbaar gemaakt door de MetaTaxis-server (zie "**MetaTaxis Server**" op pagina 174).

Behalve een antwoord op de vraag of u een TDB moet opbouwen of niet, moet u ook nog een manier vinden om uw TDB's te organiseren. In principe hebt u de volgende opties:

Eén TDB voor alle vertalingen; de items worden georganiseerd met behulp van categorieën:

Voordelen: Het is duidelijk waar alle terminologie wordt opgeslagen en gevonden. Kopiëren, back-ups maken en de TDB overzetten naar een andere computer is zeer eenvoudig.

Nadelen: Hoe meer items worden toegevoegd, hoe heterogener de TDB wordt. U verliest het overzicht, en de TDB is alleen nog nuttig voor u zelf. Vooral voor woordenlijsten is dit niet de verstandigste aanpak.

Eén TDB per vertaalproject:

Slechts zinvol wanneer er slechts één vertaler aan het project werkt.

Voordelen: De TDB's blijven beperkt en het zoeken en opslaan gebeurt heel snel. Wilt u in meer dan één TDB zoeken, voeg dan eenvoudig andere TDB's toe als secundaire databases.

Nadelen: U kunt het overzicht verliezen. U moet voorzichtig zijn met het opslaan van de TDB's: Samen met de projectdocumenten? In een afzonderlijke map? Met onderliggende mappen?

Eén TDB per breed onderwerp:

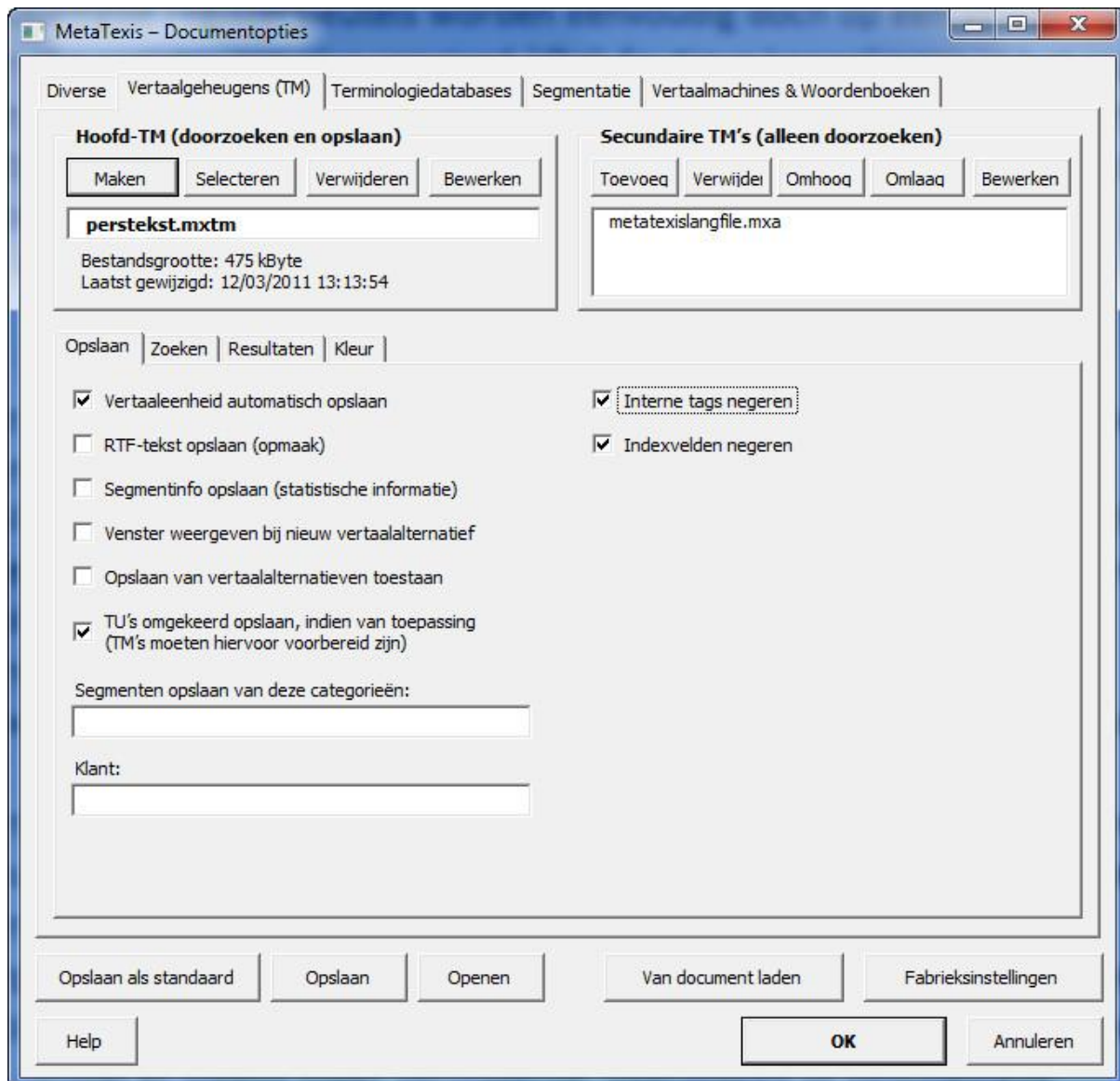
In vele gevallen is dit de beste strategie voor TDB's.

Vergeleken met TM's is de strategiekeuze voor TDB's belangrijker, omdat het wijzigen van deze strategie niet zo eenvoudig is als bij TM's. De reden hiervoor is

dat TDB's meestal "handgemaakt" zijn. (Om TDB's te kunnen reorganiseren, moeten de items zorgvuldig worden aangemaakt en categorieën worden toegevoegd.)

TM's configureren

Vertaalgeheugens (TM) configureert u in de tab **Documentopties**, **Vertaalgeheugens (TM)**:

De opties worden hierna gedetailleerd uitgelegd.

Hoofd-TM definiëren

Om een bestaand TM te selecteren:

Klik op **Selecteren** in het vak **Hoofd-TM**.

In het deelvenster selecteert u een databasetype (zie **Database Servers**).

Voor een lokaal databasetype wordt een ander venster geopend. Selecteer het TM van uw keuze.

Om een nieuw TM te maken:

Klik op **Maken** in het vak **Hoofd-TM**.

In het deelvenster selecteert u een databasetype (zie **Lokale MetaTaxis-databases**).

In het volgende venster selecteert u een map en geeft u een naam op voor het nieuwe TM.

Om een hoofd-TM te verwijderen:

Klik op **Verwijderen** in het vak **Hoofd-TM**.

Om het hoofd-TM te bewerken:

Klik op **Bewerken** in het vak **Hoofd-TM**.

Secundaire TM's definiëren

Om een TM toe te voegen aan de lijst van secundaire TM's:

Klik op Toevoegen in het vak Secundaire TM's.

In het deelvenster selecteert u een databasetype (zie Database Servers).

Voor een lokaal databasetype wordt een ander venster geopend. Selecteer een TM of TDB van uw keuze.

Om een TM Te verwijderen uit de lijst van secundaire TM's:

Klik op Verwijderen in het vak Secundaire TM's.

Om een TM hoger of lager te plaatsen in de lijst van secundaire TM's:

Klik op Omhoog/Omlaag in het vak Secundaire TM's.

Om het secundaire TM te bewerken:

Klik op Bewerken in het vak Secundaire TM's.

Opties voor het opslaan van TM

Onder de tab **Opslaan** vindt u parameters voor het opslaan van het TM.

Opslaan | Zoeken | Resultaten | Kleur

☒ Vertaaleenheid automatisch opslaan

☐ RTF-tekst opslaan (opmaak)

☐ Segmentinfo opslaan (statistische informatie)

☐ Venster weergeven bij nieuw vertaalalternatief

☐ Opslaan van vertaalalternatieven toestaan

☒ TU's omgekeerd opslaan, indien van toepassing (TM's moeten hiervoor voorbereid zijn)

☒ Interne tags negeren

☒ Indexvelden negeren

Segmenten opslaan van deze categorieën:

Klant:

De volgende instellingen kunnen worden gemaakt:

Vertaaleenheid automatisch opslaan:

Om een vertaaleenheid bij het afsluiten automatisch op te slaan in het hoofd-TM, op voorwaarde dat het vertaalkvak leeg is en geen TM-segmenten bevat.

RTF-tekst opslaan (opmaak):

Om een RTF-versie van elke TU op te slaan in het TM. De RTF-tekst bevat alle opmaakinformatie. Als u de RTF-tekst opslaat, wordt het TM groter. Hebt u de opmaakinformatie niet nodig, of wilt u de omvang van het TM beperkt houden, schakel deze optie dan uit.

Segmentinfo opslaan (statistische informatie):

Om de segmentinfo van elk segment op te slaan in het TM. Dit vergroot de omvang van het TM. Hebt u deze informatie niet nodig, of wilt u de omvang van het TM beperkt houden, schakel deze optie dan uit.

Venster weergeven bij nieuw vertaalalternatief:

Om elke keer bij het opslaan van een TU in het hoofd-TM te controleren of het bronsegment reeds aanwezig is in het hoofd-TM.

Nemen we even aan dat u een TU wilt opslaan in het TM en het bronsegment van deze TU is reeds aanwezig in het TM, maar de huidige vertaling verschilt van de reeds bestaande vertaling in het TM. Als deze optie niet ingeschakeld is, wordt de vertaling in het TM automatisch bijgewerkt (of een nieuw alternatief wordt automatisch toegevoegd). Schakelt u deze optie in, dan wordt u gevraagd of u de vertaling wilt bijwerken (of een nieuw vertaalalternatief wilt toevoegen).

Opslaan van vertaalalternatieven toestaan:

Om alternatieven toe te voegen zonder dat MetaTaxis de bestaande TU's bijwerkt. Meestal zult u waarschijnlijk verkiezen om het opslaan van vertaalalternatieven niet toe te staan.

TU's omkeerbaar opslaan, indien van toepassing (TM's moeten hiervoor voorbereid zijn):

Om een TU in omgekeerde taalrichting op te slaan, als de brontekst van de TU gevonden werd als vertaling in het TM. Deze optie kunt u alleen inschakelen, als de database bij de aanmaak werd voorbereid voor omgekeerd zoeken en opslaan (zie "**Lokale MetaTaxis-databases**" op pagina 85).

Segmenten opslaan van deze categorieën:

Om de categorieën toe te voegen, vermeld in het veld *Categorieën* van het TM. Meer dan één categorie scheidt u met een kommapunt.

Deze instelling heeft ook invloed op de zoekresultaten wanneer in de tab **Zoeken** de optie **Zoekopdracht beperken tot deze categorieën** wordt ingeschakeld.

Opties voor het zoeken in een TM

Er is een tabblad met de parameters voor het zoeken in een TM. Dit ziet er zo uit:

De tab **Zoeken** bevat de volgende elementen:

Automatisch naar bronsegment zoeken in TM bij het openen van een vertaaleenheid

Om automatisch de opgegeven TM's te doorzoeken wanneer een TU wordt geopend en het vertaalkvak leeg is (geen vertaling of TM-segmenten ingevoerd).

Als **Alleen als er geen vertaling is** ingeschakeld is, wordt de zoekopdracht slechts uitgevoerd indien het vertaalkvak leeg is.

Als **Altijd (op afwijkende vertalingen controleren)** is ingeschakeld, wordt het zoeken ook uitgevoerd wanneer er in het document reeds een vertaling is. Als het TM een vertaling bevat voor de huidige brontekst die afwijkt van de vertaling in het document, dan ziet u een venster waarin u kunt beslissen wat met de huidige vertaling in het document moet gebeuren (zie "**TM-controleresultaten beheren**" op pagina 138).

Door **Alleen in hoofd-TM zoeken naar nieuwe variant** wordt het zoeken naar bestaande vertalingen beperkt tot het hoofd-TM.

Deze functie is erg belangrijk voor een consistente vertaling van uw document, omdat, als een algemene regel, identieke zinnen dezelfde vertaling moeten hebben. Dit is zeker het geval voor technische documenten.

Taalklassen toepassen:

Om naar taalklassen te zoeken, in plaats van naar de gespecificeerde taal. Vele talen hebben varianten. Er zijn bv. veel varianten van het Engels, het Frans en het Spaans.. Als taalklassen worden toegepast,

behandelt MetaTaxis deze varianten als dezelfde taal, bv. Engels (UK) en Engels (USA) worden beschouwd als één taal. Bevat een TM dus segmenten in verschillende talen die tot dezelfde taalklasse behoren (bv. "English (UK)" en "English (US)"), dan worden deze talen allemaal doorzocht tijdens het zoeken. Wanneer dit selectievakje niet is aangevinkt, zoekt MetaTaxis alleen in de segmenten in dezelfde taal als de brontaal van het MetaTaxis-document (zie **Documentopties**).

Zoekopdracht beperken tot deze categorieën:

Om het zoeken te beperken tot segmenten van de ingevulde categorie. Voorzichtigheid is geboden bij deze opdracht: Overtuig u ervan dat de ingevulde categorie ook echt bestaat in de TM's.

Meer dan één categorie scheidt u door een kommapunt.

Zoekopdracht beperken tot deze vertalers:

Om het zoeken te beperken tot segmenten waarvan de laatste bewerker één van de opgegeven vertalers is. Voorzichtigheid is geboden bij deze opdracht: Overtuig u ervan dat de ingevulde vertalers ook echt bestaan in de TM's.

Meer dan één vertaler scheidt u door een kommapunt.

Minimum overeenkomst voor het selecteren van TM-segmenten:

Om de onderste limiet van overeenkomst op te geven waaraan een TM-segment moet voldoen, om als vertaling aangeboden te worden. Dit percentage refereert aan het aantal identieke woorden. Een TM-segment in een database wordt slechts geselecteerd als minstens X % van de woorden identiek zijn aan de woorden van het gezochte bronsegment.

Voorbeeld: U gaf 60% als de minimum overeenkomst (standaard), en u wilt de volgende zin vertalen: "He loves Alicia." MetaTaxis zoekt naar TM-segmenten in het hoofd-TM die slechts 3 segmenten bevatten (en hun vertaling): 1) "He hates Enrique.", 2) "He wants Alicia.", en 3) "He loves Shakira.". TM-segmenten 2) en 3) worden geselecteerd omdat 2 van 3 woorden overeenkomen (66.6%), terwijl TM-segment 1) niet wordt geselecteerd omdat slechts één woord overeenkomt (33.3%).

Minimum overeenkomst voor het selecteren van TM-segmenten indien identieke subsegmenten:

Soms kan het zin hebben een segment van een TM te selecteren zelfs als de minimum overeenkomst niet wordt bereikt, nl. als een subsegment identiek is.

Voorbeeld: In de twee zinnen "She loves Enrique desperately, but hopelessly." en "She loves Enrique." is het subsegment "She loves Enrique" identiek. De waarde van overeenkomst bedraagt 50%. Hierdoor voldoet "She loves Enrique" niet aan de minimum overeenkomst gebaseerd op het aantal woorden. Toch wordt dit segment van het TM geselecteerd indien het criterium voor subsegmenten lager wordt ingesteld dan 50%.

Opmerking: De instellingen op dit tabblad hebben een belangrijke invloed op de snelheid tijdens het zoeken in omvangrijke TM's: Hoe lager de waarden, hoe trager het zoekproces. Hoe hoger de waarden, hoe sneller het zoekproces. U kunt magere zoekprestaties op twee manieren opkrikken: Ten eerste: Stel de minimum overeenkomsten in op hogere waarden. Ten tweede: Schakel de optie "TM als TDB gebruiken" uit (als deze ingeschakeld is).

Indexvelden negeren:

Dit selectievakje wordt niet weergegeven voor documenten met tags. Als **Indexvelden negeren** actief is, worden indexvelden in TU's genegeerd als MetaTaxis TM-zoekopdrachten uitvoert, en TU's worden opgeslagen zonder indexvelden, als RTF-tekst opslaan actief is.

Interne tags negeren:

Dit selectievakje wordt alleen weergegeven voor documenten met tags. Als deze optie wordt geactiveerd, worden interne tags genegeerd en niet opgeslagen in het TM. Dit is nodig voor documenten met tags zoals HTML- of XML-documenten. Het is aan te bevelen deze optie in te schakelen, omdat interne tags meestal slechts opmaakinformatie bevatten.

TM ook als TDB gebruiken:

Als **TM ook als TDB gebruiken** geactiveerd is, dan wordt het TM ook doorzocht als TDB, wat betekent dat de TU's in het TM behandeld worden als terminologie. Hierdoor verbetert de vertalingsefficiëntie, bv. als de brontekst segmenten bevat die uit meerdere kleinere zinnen bestaan die u eerder al vertaalde.

Let op: Bij omvangrijke TM's kan deze optie een negatieve invloed hebben op de zoekprestaties. Schakel deze optie dus uit als u vindt dat het zoeken traag verloopt.

Zoeken naar taalketens:

Om het zoeken uit te breiden, om meer TU's te vinden, wanneer het TM meertalige inhoud bevat. U vertaalt bv. een tekst van het Engels naar het Frans (EN->FR). Als het TM TU's bevat in de taalcombinaties EN->IT en IT->FR, waar één EN-segment sterk overeenkomt of identiek is aan het gezochte segment, dan zal het zoeken geen resultaat opleveren omdat het TM geen EN->FR-dataset bevat. Maar als **Zoeken naar taalketens** actief is, zoekt MetaTaxis verder. En als de IT-segmenten identiek zijn, vindt MetaTaxis de Franse vertaling van de Italiaanse tekst, wijst deze toe aan de Engelse brontekst en geeft een EN->FR-treffer weer. Dit werkt zelfs tussen verschillende TM's!

Bovendien, als **Omgekeerd zoeken** actief is, werkt het **Zoeken naar taalketens** ook als de taalrichtingen gemixt worden, bv. MetaTaxis vindt een treffer als het TM de TU's IT->EN en FR->IT bevat.

Omgekeerd zoeken (in voorbereide databases):

Om te TM's te doorzoeken in de omgekeerde taalrichting. Deze optie kunt u alleen inschakelen, als de database bij de aanmaak werd

voorbereid voor omgekeerd zoeken en opslaan (zie "**Lokale MetaTaxis-databases**" op pagina 85). Samen met **Zoeken naar taalketens** biedt deze optie verrassende mogelijkheden (zie hierboven).

Behandeling frequente woorden:

Om het zoeken in TM's te versnellen, gebruikt MetaTaxis een speciale techniek voor vaak gebruikte woorden in vele segmenten (zoals "the" en "a" in het Engels). Als het zoeken in TM's nogal traag verloopt, kunt u proberen dit te verhelpen door de methode te wijzigen voor het behandelen van frequente woorden. Er zijn drie opties: "Uit", "Speciaal", en "Negeren". "Uit" behandelt frequente woorden zoals alle andere woorden. Bij "Speciaal" worden de woorden op een bijzondere manier behandeld. Bij "Negeren" worden frequente woorden niet opgenomen tijdens het fuzzy zoeken. Deze laatste optie kan zinvol zijn voor talen met woorden of tekens die in bijna elk segment voorkomen, of voor talen met heel veel frequente woorden of tekens.

Drempelwaarde voor behandeling frequente woorden:

Deze drempelwaarde bepaalt welke woorden worden beschouwd als frequente woorden. De standaardwaarde is 33%; wat betekent dat als een woord in meer dan 33% van alle TU's van een TM voorkomt, het door MetaTaxis wordt behandeld als een frequent woord.

Opties voor zoekresultaten in een TM

De resultaten van het zoeken in een TM worden weergegeven in het vertaalkvak (in documentmodus) of in het vertaaltvenster (in venstermodus).

Het tabblad **Resultaten** bevat parameters voor de weergave van de zoekresultaten (indien die er zijn):

The screenshot shows the 'Resultaten' tab in the MetaTaxis interface. It contains two columns of settings, each with a list of checkboxes and a few input fields. The settings are as follows:

- ☒ Resultaten weergeven in Scout (indien zichtbaar)
- ☒ Resultaten weergeven in document
- ☒ 100%-overeenkomsten automatisch invoegen (behalve als er meerdere zijn)
- ☒ Alternatieven weergeven – maximum aantal:
- ☐ Overeenkomstpercentage weergeven
- ☒ Identieke subsegmenten markeren
 - ☒ Schikking van identieke subsegmenten
 - ☐ Hoofdletters/kleine letters
 - ☐ Non-letters en leestekens negeren
- ☒ RTF-tekst invoegen
- ☒ Getallen automatisch vervangen in fuzzy overeenkomsten, indien mogelijk
- ☒ Woorden met getallen automatisch vervangen in fuzzy overeenkomsten, indien mogelijk (bv. a2, b5)
- ☒ Tags verwijderen in documenten zonder tags
- ☒ Interne tags markeren met passende stijl indien geen beschikbare opmaakinformatie

De volgende instellingen kunnen worden gemaakt:

Resultaten weergeven in Scout (indien zichtbaar):

Om de resultaten van de machinevertaling weer te geven in het Scoutvenster (voor meer informatie, zie hoofdstuk "**Scout**" op pagina 185).

Resultaten weergeven in document:

Om de resultaten van de machinevertaling weer te geven in het document, volgens de onderstaande instellingen.

100%-overeenkomsten automatisch invoegen (behalve als er meerdere zijn)

Als deze optie wordt geactiveerd en het zoeken geeft één resultaat dat voor 100% overeenkomt met het bronsegment, dan wordt de vertaling van het gevonden TM-segment in het vertaalkvak ingevoegd zonder het bronsegment weer te geven

Alternatieven weergeven – maximum aantal:

Om niet alleen de beste treffer weer te geven, maar ook de alternatieven, tot het maximum aantal aangegeven in het tekstvak.

Als dit selectievakje niet is aangevinkt, wordt alleen de beste treffer weergegeven.

Meestal zult u de RTF-tekst willen invoegen. Toch verkiest u misschien in sommige gevallen om de "platte" tekst in te voegen.

Overeenkomstpercentage weergeven:

Om het overeenkomstpercentage weer te geven aan het begin van de TM-segmenten, bv. "{78%}". Meestal hebt u deze informatie niet nodig, omdat u die ook vindt bij het weergeven van het venster Segmentinfo (zie "**Segmentinfo**" op pagina 214), en omdat de segmentvergelijkingsfunctie u meer vertelt dan het overeenkomstpercentage (zie volgende alinea).

Identieke subsegmenten markeren:

Om identieke subsegmenten te markeren volgens de instellingen die u opgeeft in het venster **Algemene opties** (zie "**Fehler! Verweisquelle konnte nicht gefunden werden.**" op pagina **Fehler! Textmarke nicht definiert.**). Standaard worden subsegmenten gemarkeerd met groene tekens, en van elkaar afwijkende subsegmenten worden voorzien van een vak met zogenaamde "marcherende mieren". Dit betekent dat u echt kunt *zien* welke subsegmenten identiek zijn, waardoor u snel bron- en TM-segment kunt vergelijken en snel uw vertaling van het segment kunt aanpassen (voor meer informatie en een voorbeeld, zie "**Zoeken in TM's**" op pagina 129).

Schikking van identieke subsegmenten:

Om de rangorde van de identieke subsegmenten weer te geven aan de hand van nummers voor elk identiek subsegment. Dit maakt het nog eenvoudiger om bron- en TM-segment te vergelijken.

Hoofdlettergevoelig:

Om segmenten te vergelijken met overeenstemmende hoofdletters/kleine letters Meestal is het zinvoller dit selectievakje niet aan te vinken.

Non-letters en leestekens negeren:

Om non-letters en leestekens uit te sluiten bij de segmentvergelijking. Meestal zorgt het uitschakelen van dit selectievakje voor een beter overzicht.

RTF-tekst invoegen:

Om de RTF-tekst in te voegen die is opgeslagen in het TM. Hierdoor wordt alle opmaakinformatie bewaard, die is opgeslagen in de RTF-tekst.

Wordt dit selectievakje niet ingeschakeld, dan wordt de “platte” tekst ingevoegd, die is opgeslagen in het TM. Er wordt dan geen opmaakinformatie opgenomen.

Getallen automatisch vervangen in fuzzy overeenkomsten, indien mogelijk:

Om getallen in fuzzy overeenkomsten automatisch te vervangen door de getallen in de brontekst. Het vervangingsalgoritme benadrukt veilige vervangingen. Voorbeeld: Als de brontekst de getallen 241 en 56 bevat, en in de gevonden TU staan de getallen 376 en 89 zowel in de brontekst als in de vertaling, dan worden de getallen in de gevonden TU vervangen door de getallen die voorkomen in de brontekst. Hierdoor wordt het aantal 100%-overeenkomsten verhoogd, en de werktijd ingekort.

Woorden met getallen automatisch vervangen in fuzzy overeenkomsten, indien mogelijk:

Om woorden met getallen (zoals “a2” of 3”b”) in fuzzy overeenkomsten automatisch te vervangen. Het vervangingsalgoritme benadrukt veilige vervangingen. Voorbeeld: Als de brontekst de woorden a23 en c4 bevat, en in de gevonden TU staan de woorden a55 en b77 zowel in de brontekst als in de vertaling, dan worden de getallen in de gevonden TU vervangen door de getallen die voorkomen in de brontekst. Hierdoor wordt het aantal 100%-overeenkomsten verhoogd, en de werktijd ingekort.

Tags verwijderen in documenten zonder tags:

Om tags te verwijderen van TU's afkomstig van een document met tags, wanneer deze TU ingevoegd wordt in een document zonder tags.

Interne tags markeren met passende stijl indien geen beschikbare opmaakinformatie

Om de tags in de TM-treffers automatisch op te maken met de interne tagstijl wanneer de gevonden TU geen opmaakinformatie bevat.

Kleur van vertaaleenheid

Op het tabblad **Kleuren** stelt u de kleur voor de TU's in:

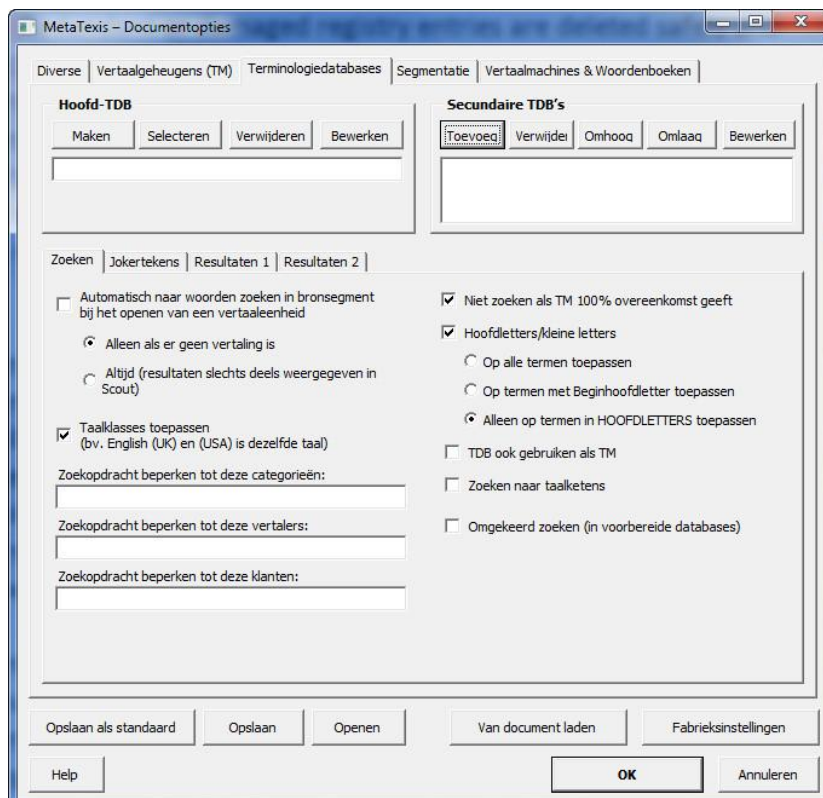

Als u dit selectievakje inschakelt, krijgt elke TU een kleur naar gelang van uw instellingen. Wilt u het hele document kleuren, dan klikt u op **Gehele document nu kleuren** om de instellingen op het hele document toe te passen. Als u zich wilt ontdoen van een kleur in een gekleurd document, vinkt **Kleur van vertaaleenheid** uit en druk op **Gehele document nu kleuren**.

Om een kleur voor een bepaald type TU in te schakelen, vinkt u het overeenkomende selectievakje aan. Door op **Kleur kiezen** te klikken, kunt u de kleur van de geselecteerde TU aan uw wensen aanpassen.

TDB's configureren

Terminologiedatabases configureert u in **Documentopties**, tabblad **Terminologiedatabases**:

De opties worden hierna gedetailleerd uitgelegd.

Hoofd-TDB definiëren

Om een bestaande TDB te selecteren:

Klik op **Selecteren** in het vak **Hoofd-TDB**.

In het deelvenster selecteert u een databasetype (zie **Database Servers**).

Voor een lokaal databasetype wordt een ander venster geopend. Selecteer een TM/TDB van uw keuze.

Om een nieuw TDB te maken:

Klik op **Maken** in het vak **Hoofd-TDB**.

In het deelvenster selecteert u een databasetype (zie **Lokale MetaTaxis-databases**).

In het volgende venster selecteert u een map en geeft u een naam op voor het nieuwe TDB.

Om een hoofd-TDB te verwijderen:

Klik op **Verwijderen** in het vak **Hoofd-TDB**.

Om het hoofd-TM/TDB te bewerken:

Klik op **Bewerken** in het vak **Hoofd-TDB**.

Secundaire TDB's definiëren

Om een TDB toe te voegen aan de lijst van secundaire TDB's:

Klik op **Toevoegen** in het vak **Secundaire TDB's**.

In het deelvenster selecteert u een databasetype (zie **Database Servers**).

Voor een lokaal databasetype wordt een ander venster geopend. Selecteer een TM of TDB van uw keuze.

Om een TDB te verwijderen uit de lijst van secundaire TDB's:

Klik op **Verwijderen** in het vak **Secundaire TDB's**.

Om een TDB hoger of lager te plaatsen in de lijst van secundaire TDB's:

Klik op **Omhoog/Omlaag** in het vak **Secundaire TDB's**.

Om de secundaire TDB te bewerken:

Klik op **Bewerken** in het vak **Secundaire TDB's**.

Opties voor het zoeken in een TDB

De opties voor het zoeken in een TDB zijn nagenoeg dezelfde als voor het zoeken in een TM, met uitzondering van het tabblad Opslaan, omdat terminologie niet automatisch wordt opgeslagen.

Het tablad **Zoeken** bevat de TDB-parameters:

Zoeken	Jokertekens	Resultaten 1	Resultaten 2
☐ Automatisch naar woorden zoeken in bronsegment bij het openen van een vertaaleenheid			
☒ Alleen als er geen vertaling is ☐ Altijd (resultaten slechts deels weergegeven in Scout)			
☒ Taalklassen toepassen (bv. English (UK) en (USA) is dezelfde taal)			
Zoekopdracht beperken tot deze categorieën: 			
Zoekopdracht beperken tot deze vertalers: 			
Zoekopdracht beperken tot deze klanten: 			
☒ Niet zoeken als TM 100% overeenkomst geeft		☒ Hoofdletters/kleine letters	
		☐ Op alle termen toepassen ☐ Op termen met Beginhoofdletter toepassen ☒ Alleen op termen in HOOFDLETTERS toepassen	
☐ TDB ook gebruiken als TM		☐ Zoeken naar taalketens	
☐ Omgekeerd zoeken (in voorbereide databases)			

De volgende instellingen kunnen worden gemaakt:

Automatisch naar woorden zoeken in bronsegment bij het openen van een vertaaleenheid

Om automatisch de opgegeven TDB's te doorzoeken wanneer een TU wordt geopend en het vertaalkvak leeg is (geen vertaling of TM-segmenten ingevoerd).

Niet zoeken als TM 100% overeenkomst geeft:

Om de TDB niet te doorzoeken als het zoeken in het TM, wat steeds eerst wordt uitgevoerd, een 100% treffer oplevert. Het is in voorkomend geval niet meer nodig om nog in de TDB te zoeken.

Taalklassen toepassen:

Om naar taalklassen te zoeken, in plaats van naar de gespecificeerde taal. Vele talen hebben varianten. Er zijn bv. veel varianten van het Engels, het Frans en het Spaans.. Als taalklassen worden toegepast, behandelt MetaTaxis deze varianten als dezelfde taal, bv. Engels (UK) en Engels (USA) worden beschouwd als één taal. Bevat een TDB dus segmenten in verschillende talen die tot dezelfde taalklasse behoren dan worden deze talen allemaal doorzocht tijdens het zoeken. Wanneer dit selectievakje niet is aangevinkt, zoekt MetaTaxis alleen in de segmenten in dezelfde taal als de brontaal van het MetaTaxis-document (zie **Documentopties** op pagina 247).

Zoekopdracht beperken tot deze categorieën:

Om het zoeken te beperken tot segmenten van de ingevulde categorie. Voorzichtigheid is geboden bij deze opdracht: Overtuig u ervan dat de ingevulde categorie ook echt bestaat in de TDB's.

Meer dan één categorie scheidt u door een kommapunt.

Zoekopdracht beperken tot deze vertalers:

Om het zoeken te beperken tot segmenten waarvan de laatste bewerker één van de opgegeven vertalers is. Voorzichtigheid is geboden bij deze opdracht: Overtuig u ervan dat de ingevulde vertalers ook echt bestaan in de TDB's.

Meer dan één vertaler scheidt u door een komma-punt.

Niet zoeken als TM 100% overeenkomst geeft:

Om de TDB niet te doorzoeken als het zoeken in het TM een 100% treffer oplevert, omdat het zoeken in de TDB dan gewoon overbodig is.

Hoofdlettergevoelig zoeken:

Door dit selectievakje aan te vinken wordt de zoekopdracht in de TDB uitgevoerd met de volgende opties:

Op alle termen toepassen

Elke gevonden term bevat dezelfde hoofdletters/kleine letters als de term in het segment.

Voorbeeld: Als het bronsegment het woord "uno" bevat met kleine letters en de TDB bevat drie de termen "uno", "Uno" en "UNO", dan wordt alleen "uno" weergegeven als zoekresultaat.

Op termen met Beginhoofdletter toepassen

Elke gevonden term met een beginhoofdletter bevat dezelfde hoofdletters/kleine letters als de term in het segment.

Voorbeeld: Als het bronsegment het woord "Uno" bevat met een hoofdletter en de TDB bevat de termen "uno" en "Uno", dan wordt alleen "Uno" weergegeven als zoekresultaat.

Alleen op termen in HOOFDLETTERS toepassen

Elke gevonden term, volledig met HOOFDLETTERS geschreven, moet ook volledig met hoofdletters te vinden zijn in het doorzochte segment.

Voorbeeld: Als het bronsegment het woord "UNO" bevat met hoofdletters en de TDB bevat de termen "uno" en "UNO", dan wordt alleen "UNO" weergegeven als zoekresultaat.

TDB ook als TM gebruiken:

Als TDB ook als TM gebruiken geactiveerd is, dan wordt de TDB ook doorzocht als TM, wat betekent dat de termen in de TDB behandeld worden als TU's. Dit kan de vertalingsefficiëntie verbeteren wanneer de TDB bv. lange zinnen bevat.

Zoeken naar taalketens:

Om het zoeken uit te breiden, om meer TU's te vinden, wanneer het TM meertalige inhoud bevat. U vertaalt bv. een tekst van het Engels naar het Frans (EN->FR). Als het TM TU's bevat in de taalcombinaties EN->IT en IT->FR, waar één EN-segment sterk overeenkomt of identiek is aan het gezochte segment, dan zal het zoeken geen resultaat opleveren

omdat het TM geen EN->FR-dataset bevat. Maar als **Zoeken naar taalketens** actief is, zoekt MetaTaxis verder. En als de IT-segmenten identiek zijn, vindt MetaTaxis de Franse vertaling van de Italiaanse tekst, wijst deze toe aan de Engelse brontekst en geeft een EN->FR-treffer weer. Dit werkt zelfs tussen verschillende TM's!

Bovendien, als Omgekeerd zoeken actief is, werkt het Zoeken naar taalketens ook als de taalrichtingen gemixt worden, bv. MetaTaxis vindt een treffer als het TM de TU's IT->EN en FR->IT bevat.

Omgekeerd zoeken (in voorbereide databases):

Om te TM's te doorzoeken in de omgekeerde taalrichting. Deze optie kunt u alleen inschakelen, als de database bij de aanmaak werd voorbereid voor omgekeerd zoeken en opslaan (zie "**Lokale MetaTaxis-databases**" op pagina 85). Samen met **Zoeken naar taalketens** biedt deze optie verrassende mogelijkheden (zie hierboven).

Opties voor jokertekens in een TDB

Het tabblad **Jokertekens** bevat de TDB-parameters voor jokertekens:

De volgende instellingen kunnen worden gemaakt:

Jokerinstellingen database gebruiken:

Om de jokerinstellingen voor de specifieke TDB worden gebruikt voor het zoeken in de TDB. Dit is de standaard en aanbevolen instelling omdat de indexen voor het fuzzy zoeken in TDB's gebaseerd zijn op de TDB-instellingen .

Jokerinstellingen database overrulen en volgende instellingen gebruiken:

Om de TDB-instellingen om welke reden dan ook te overrulen, activeert u deze optie en stelt u het zoeken met jokertekens in zoals u wenst.

Zoeken met jokertekens inschakelen:

Om het zoeken met jokertekens mogelijk te maken.

Toegestane jokertekens:

U hebt de keuze uit drie sets jokertekens: "Variabele en vaste lengte: *, ?"; "Alleen variabele lengte: *"; "Alleen vaste lengte: ?".

Maximum tekstlengte jokertekens:

Om de maximum tekstlengte van de jokertekens te bepalen (speciaal voor variabele lengte). Hoe hoger deze waarde, hoe langer het zoeken.

Automatische voorbereiding jokertekens:

Om elk woord van een nieuw TDB-item automatisch voor te bereiden op het zoeken met jokertekens, zonder echt jokertekens toe te voegen. Met deze optie verhoogt u de kans op TDB-treffers, omdat ook treffers met een verschil in hoofdletters/kleine letters of een klein grammaticaal verschil worden weergegeven.

Maximum inkorting aan woordbegin:

Om de maximum inkorting in te stellen aan het begin van een woord. Voor de meeste talen is de standaardwaarde "0" correct, omdat grammaticale verschillen vooral voorkomen aan het einde van een woord.

Maximum inkorting aan wordeinde:

Om de maximum inkorting in te stellen aan het einde van een woord. De standaardinstelling is "1", maar als een taal vaak langere grammaticale verschillen heeft, stelt u een hogere waarde in.

Minimum lengte na inkorting:

Om de minimale lengte na het inkorten in te stellen. In de meeste talen bevatten woorden minstens 3 letters.

Opties voor de zoekresultaten in een TDB

De resultaten van het zoeken in een TDB worden weergegeven in het vertaalkvak van een TU (in documentmodus) of in het vertaalvenster (in venstermodus).

De tabbladen **Resultaten 1** en **Resultaten 2** bevatten parameters voor de weergave van de zoekresultaten (indien die er zijn): Het tabblad **Resultaten 1** ziet er zo uit:

De volgende instellingen kunnen worden gemaakt:

Resultaten weergeven in Scout (indien zichtbaar):

Om de resultaten van de machinevertaling weer te geven in het Scoutvenster (voor meer informatie, zie hoofdstuk "**Scout**" op pagina 185).

Resultaten weergeven in document:

Om de resultaten van de machinevertaling weer te geven in het document, volgens de onderstaande instellingen.

Zoekresultaten weergeven in een venster:

Om de TDB-zoekresultaten in een speciaal deelvenster weer te geven, en niet in het vertaalkvak.

Zoekresultaten weergeven in het document:

Om de TDB-zoekresultaten weer te geven in het vertaalkvak, volgens de onderstaande instellingen.

Rechtstreeks invoegen in het bronsegment:

Om de TDB-zoekresultaten in te voegen in het bronsegment.

Bronterm behouden:

Om de bronterm voor de ingevoegde vertaling te behouden. Wanneer deze optie niet werd geactiveerd, wordt de gevonden terminologie gewoon vervangen door de vertaling.

Terminologiesectie weergeven:

Om de TDB-zoekresultaten in te voegen in het vertaalkvak, volgens de onderstaande instellingen.

Terminologieparen weergeven:

Om de zoekresultaten weer te geven in een tabel onder het bronsegment.

In een kopie van het bronsegment invoegen:

Om het bronsegment te kopiëren en de zoekresultaten in te voegen.

Bronterm behouden:

Om de bronterm voor de ingevoegde vertaling te behouden. Wanneer deze optie niet werd geactiveerd, wordt de gevonden terminologie gewoon vervangen door de vertaling.

Opmerking: Zowel **Rechtstreeks invoegen in het bronsegment** als **Terminologiesectie weergeven** kunnen niet worden uitgeschakeld, omdat dit geen zin heeft. Wilt u één van deze opties uitschakelen terwijl de andere niet is aangevinkt, dient u eerst deze andere aan te vinken vooraleer u de eerste kunt uitschakelen. Hetzelfde geldt voor **Terminologieparen weergeven** en **In een kopie van het bronsegment invoegen**.

Ingevoegde terminologie steeds markeren met speciale, gekleurde haken

Om ingevoegde terminologie te markeren met gekleurde haken (bv. "[term]"). Deze kleur is dezelfde als de kleur geselecteerd voor identieke segmenten (opgegeven in het venster **Algemene opties**; zie **Kleuren en randen**).

Ingevoegde terminologie alleen markeren als...:

Om ingevoegde terminologie alleen te markeren met gekleurde haken volgens onderstaande opties:

bronterm behouden blijft:

Om de terminologie te markeren wanneer de bronterm behouden werd (zie hierboven).

meer dan één vertaling wordt weergegeven:

Om de terminologie te markeren wanneer meer dan één vertaling voor de bronterm gevonden werd.

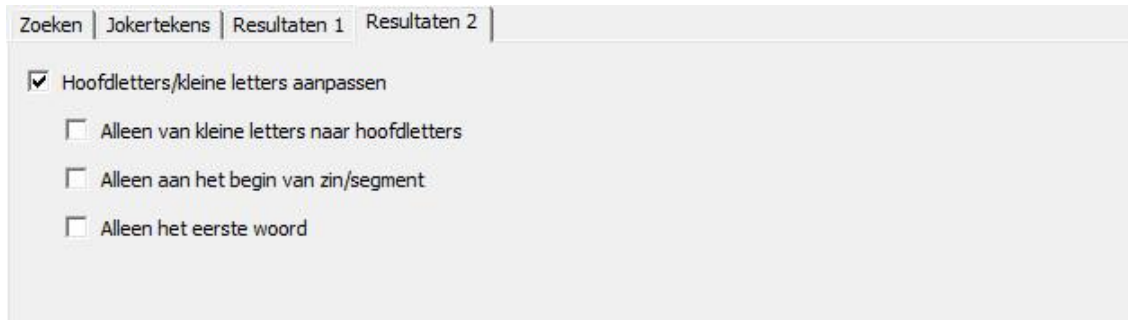
Ingevoegde terminologie nooit markeren:

Om ingevoegde terminologie nooit te markeren.

Markeringen automatisch verwijderen na het sluiten van vertaaleenheid

Om alle markeringen te verwijderen als de vertaaleenheid wordt afgesloten.

Het tabblad **Resultaten 2** ziet er zo uit:

Zoeken | Jokertekens | Resultaten 1 | Resultaten 2

☒ Hoofdletters/kleine letters aanpassen

☐ Alleen van kleine letters naar hoofdletters

☐ Alleen aan het begin van zin/segment

☐ Alleen het eerste woord

De volgende instellingen kunnen worden gemaakt:

Hoofdletters/kleine letters aanpassen:

Om ingevoegde terminologie automatisch te converteren naar overeenkomstige hoofdletters/kleine letters.

Alleen van kleine letters naar hoofdletters:

Om gevonden terminologie alleen van kleine letters naar hoofdletters te converteren, maar niet omgekeerd. Voor de meeste taalcombinaties is dit een passende instelling.

Alleen aan het begin van zin/segment:

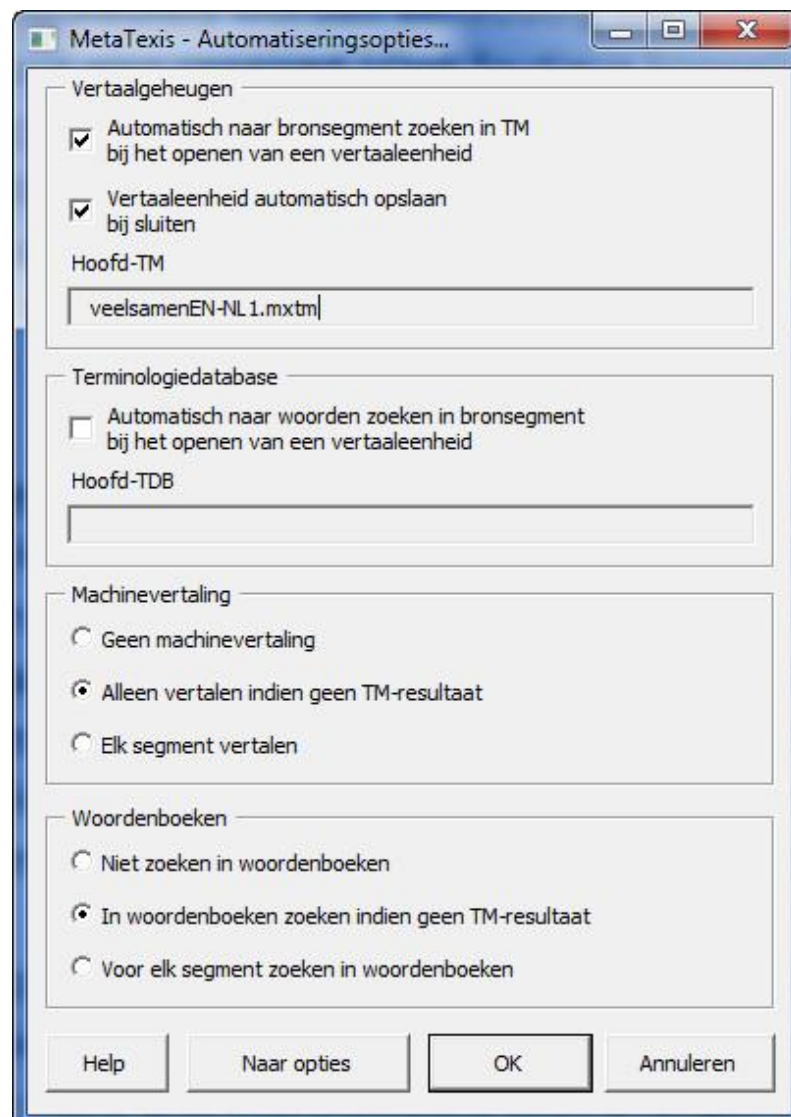
Om de conversie hoofdletters/kleine letters alleen toe te passen op het eerste woord van een zin/segment.

Alleen het eerste woord:

Om de conversie hoofdletters/kleine letters alleen toe te passen op het eerste woord van een term/zin en niet op alle woorden. Niet alle woorden in de vertaling worden dus geconverteerd, alleen het eerste. Als deze optie niet ingeschakeld is, worden alle woorden in de vertaling slechts geconverteerd wanneer alle woorden in de brontekst en in de vertaling met hoofdletter of met kleine letter zijn gevonden. Bij een mix van woorden met hoofdletters of kleine letters wordt alleen het eerste woord geconverteerd.

Automatiseringsopties

Om het venster **Automatiseringsopties** te openen, voert u de volgende menuopdracht uit: **MetaTaxis | Vertaalgeheugen | Automatiseringsopties**, of: **MetaTaxis | Terminologie | Automatiseringsopties** of met de standaard sneltoets: **Alt+Shift+Q**). Het volgende venster wordt weergegeven:

In het venster **Automatiseringsopties** vindt u belangrijke opties voor het instellen van het gedrag van MetaTaxis wanneer een vertaaleenheid wordt geopend of afgesloten. Het bevat enkele onderdelen van het venster **Documentopties**.

Automatiseringsopties voor vertaalgeheugens:

Automatisch naar vertalingen zoeken in TM bij het openen van een vertaaleenheid

Om automatisch de opgegeven TM's (vertaalgeheugens) te doorzoeken wanneer een TU wordt geopend en het vertaalkvak leeg is (geen vertaling of TM-segmenten ingevoerd).

Vertaaleenheid automatisch opslaan bij sluiten

Om een vertaaleenheid automatisch op te slaan in het opgegeven TM wanneer een TU wordt afgesloten en een vertaling werd ingevoegd.

Automatiseringsopties voor terminologiedatabases:

Automatisch naar woorden zoeken in bronsegment bij het openen van een vertaaleenheid

Om automatisch de opgegeven TDB's (terminologiedatabases) te doorzoeken wanneer een TU wordt geopend en het vertaalkvak leeg is (geen vertaling of TM-segmenten ingevoerd).

Automatiseringsopties voor machinevertaling:

Geen machinevertaling:

Om geen machinevertaling uit te voeren.

Alleen vertalen indien geen TM-resultaat:

Om de machinevertaling, opgegeven in **Documentopties**, slechts uit te voeren wanneer het doorzoeken van het TM geen resultaten opleverde voor een geopende TU.

Voor ieder segment zoeken in woordenboek:

Om de machinevertaling, opgegeven in **Documentopties**, uit te voeren voor elke geopende, lege TU.

Automatiseringsopties voor woordenboeken:

Niet zoeken in woordenboeken:

When this checkbox is checked, no dictionary search is executed.

In woordenboeken zoeken indien geen TM-resultaat:

Om de woordenboeken, opgegeven in **Documentopties**, slechts te doorzoeken wanneer het doorzoeken van het TM geen resultaten opleverde voor een geopende TU.

Elk segment vertalen:

Om de woordenboeken, opgegeven in **Documentopties**, te doorzoeken voor elke geopende, lege TU.

Behalve het aanbieden van deze opties, informeert dit venster u ook over het gebruikte hoofd-TM en de hoofd-TDB. Toch kunt u in dit venster hoofd-TM of hoofd-TDB niet definiëren of wijzigen. Daarvoor gaat u naar de **Documentopties** door te klikken op **Naar opties**.

Automatiseringsbeleid en ondersteuningseffecten van het TM

Of u de automatiseringsopties voor vertaalgeheugens inschakelt of niet, hangt af van het type vertaalde documenten en van uw persoonlijke voorkeur. Het sleutelwoord is "ondersteuning".

U krijgt ondersteuning tijdens de vertaling wanneer u “oude” vertalingen (reeds opgeslagen in het TM) kunt gebruiken voor nieuwe vertalingen, waardoor u veel moeite en tijd bespaart. Er zijn twee soorten ondersteuning:

Interne ondersteuning:

Eerdere vertalingen binnen het huidige document worden opnieuw gebruikt.

Externe ondersteuning:

Vertalingen van andere, eerder vertaalde documenten en opgeslagen in het TM, worden opnieuw gebruikt.

Natuurlijk wil elke vertaler van deze beide mogelijkheden gebruik maken. In MetaTaxis kunt u dit handmatig of automatisch. Om echter zeker te zijn dat de ondersteuning functioneert, schakelt u de automatiseringsopties in.

Bij het instellen van deze automatiseringsopties beschikt u over de volgende opties met betrekking tot de ondersteuning:

Als u zowel automatisch zoeken als automatisch opslaan inschakelt, zijn interne en externe ondersteuning beide actief.

In vele gevallen is dit de beste instellingscombinatie. Bent u niet zeker van de beste instelling, activeer dan beide automatiseringsopties.

Als u alleen automatisch opslaan inschakelt, slaat MetaTaxis elke vertaaleenheid op (als er één is) in het opgegeven TM bij het afsluiten. In dit geval wordt ondersteuning niet gegarandeerd omdat u handmatig moet zoeken.

Deze instellingscombinatie is zinvol als u het actieve document wilt opslaan in het hoofd-TM, maar niet “geërgerd” wilt worden door automatische zoekresultaten. Dit kan het geval zijn wanneer u een tekst vertaalt die later gecorrigeerd zal worden, zonder dat hiervoor interne ondersteuning wordt verwacht.

Als u alleen automatisch zoeken inschakelt, zal MetaTaxis automatisch zoeken naar gelijkaardige segmenten in de opgegeven TM's (alleen als er geen vertaling is) en de gevonden TU's weergeven (indien iets gevonden). U beschikt nu over externe ondersteuning, maar interne ondersteuning is niet beschikbaar omdat u de TU's handmatig dient op te slaan.

Dit is de enige instellingscombinatie die niet zinvol is, omdat wanneer u voordeel wilt halen uit de externe ondersteuning, u tevens ook wilt profiteren van de interne ondersteuning.

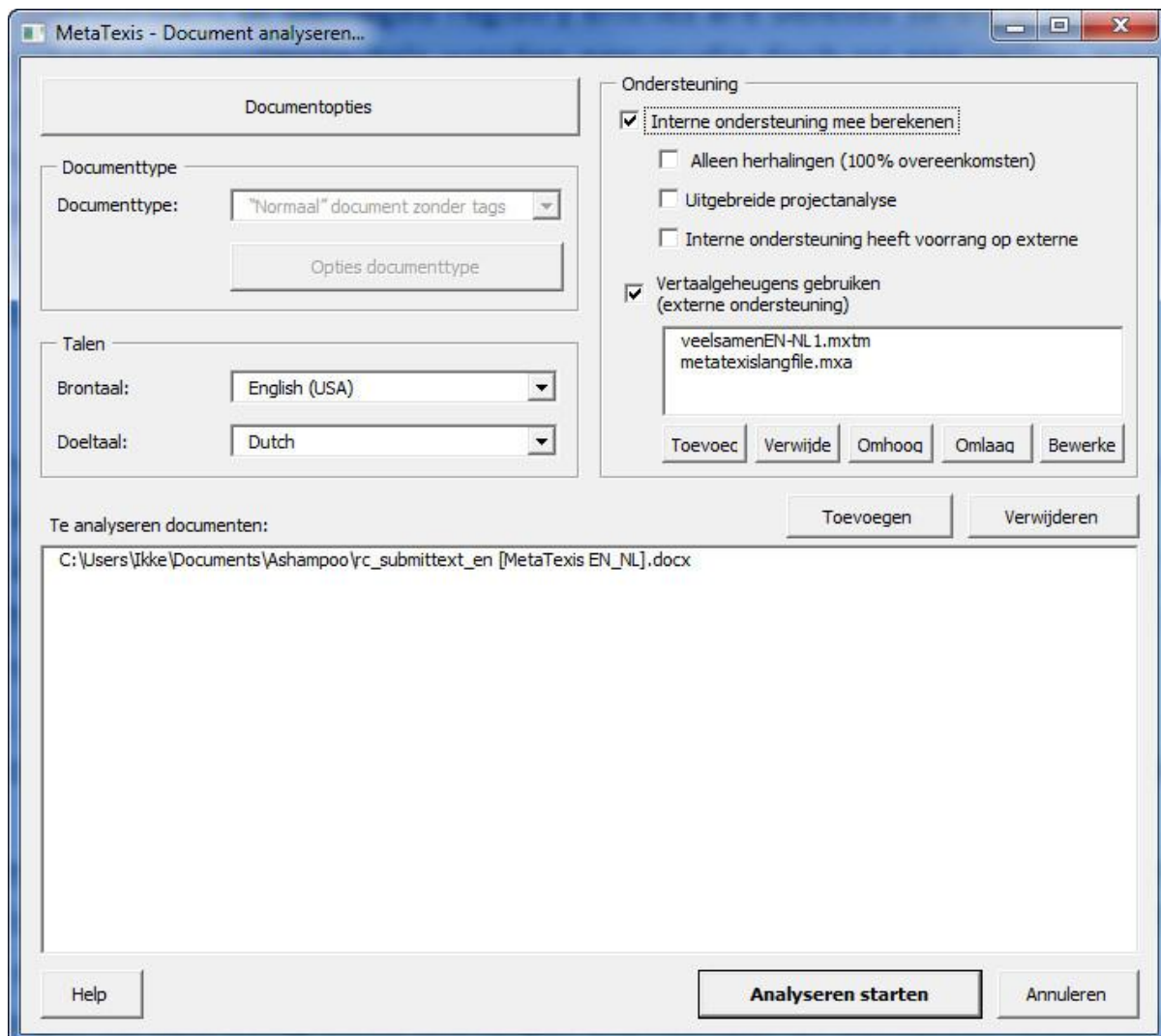
Schakelt u beide automatiseringsopties uit, dan hebt u alleen handmatig toegang tot het opgegeven TM.

Deze instellingscombinatie is geschikt voor het vertalen van eindversies van documenten met een unieke stijl en inhoud, m.a.w. vooral niet-technische documenten, bv. “literaire teksten” (romans), wetenschappelijke en journalistieke teksten. In zulke gevallen is een terminologiedatabase vaak belangrijker dan een vertaalgeheugen.

Documenten analyseren

Voor u met de vertaling van een document begint, bent u of uw client geïnteresseerd in hoeveel werk u zult hebben. De functie **Document analyseren** is een krachtige functie voor het inschatten van uw werklust. Het simuleert de effecten van de interne en externe ondersteuning door rekening te houden met de toegewezen TM's.

Het onderstaande venster wordt geopend als u op **Document analyseren** klikt in het **Statistieken** submenu:

Hier stelt u de belangrijkste opties in voor het analyseren van documenten:

Documentopties:

Met deze opdracht worden de **Documentopties** weergegeven. Hier stelt u de segmentatie-instellingen voor het analyseringsproces in. (Voor meer informatie, zie "**Het venster Documentopties**" op pagina 235.)

Talen:

Hier definieert u bron- en doeltaal.

Ondersteuning:

Hier worden de ondersteuningseffecten bepaald (voor meer informatie over ondersteuning, zie **Automatiseringsbeleid en ondersteuningseffecten van het TM** op pagina 117):

Interne ondersteuning mee berekenen

Om niet alleen het effect van een bepaald TM te simuleren, maar ook de effecten van het opslaan van een vertaling in een TM tijdens het vertaalproces. Voorbeeld: Als een vertaling van in het begin van het document later opnieuw wordt opgehaald (volledig of gedeeltelijk) dan wordt dit effect gesimuleerd.

Alleen herhalingen (100% overeenkomsten)

Om alleen 100% overeenkomsten (herhalingen) mee te berekenen, en geen fuzzy overeenkomsten.

Uitgebreide projectanalyse

Om de interne ondersteuning niet voor elk document van het project afzonderlijk te berekenen, maar voor alle projectdocumenten samen. (Deze optie heeft alleen zin als u een project definieerde met meer dan één document.)

Interne ondersteuning heeft voorrang op externe

Om voorrang te geven aan de interne ondersteuning (wanneer de waarden voor de beste overeenkomsten identiek zijn). Deze instelling is van belang voor het weergeven van resultaten.

Vertaalgeheugens gebruiken (externe ondersteuning)

Om de externe ondersteuning door bestaande TM's in rekening te brengen. Natuurlijk is dit slechts van toepassing indien bestaande TM's aan het project werden toegewezen.

Toevoegen, Verwijderen, Omhoog, Omlaag, Bewerken:

Met de knoppen onder de lijst met TM's kunt u TM's toevoegen, verwijderen, omhoog of omlaag verplaatsen, en bewerken.

Te analyseren documenten:

De lijst bevat de documenten die moeten worden opgenomen in de documentanalyse. U voegt een document toe of verwijdert het met **Toevoegen** of **Verwijderen**. (Opmerking: Als de documentanalyse wordt gestart, wordt u gevraagd of u dit wilt doen voor het gehele project.)

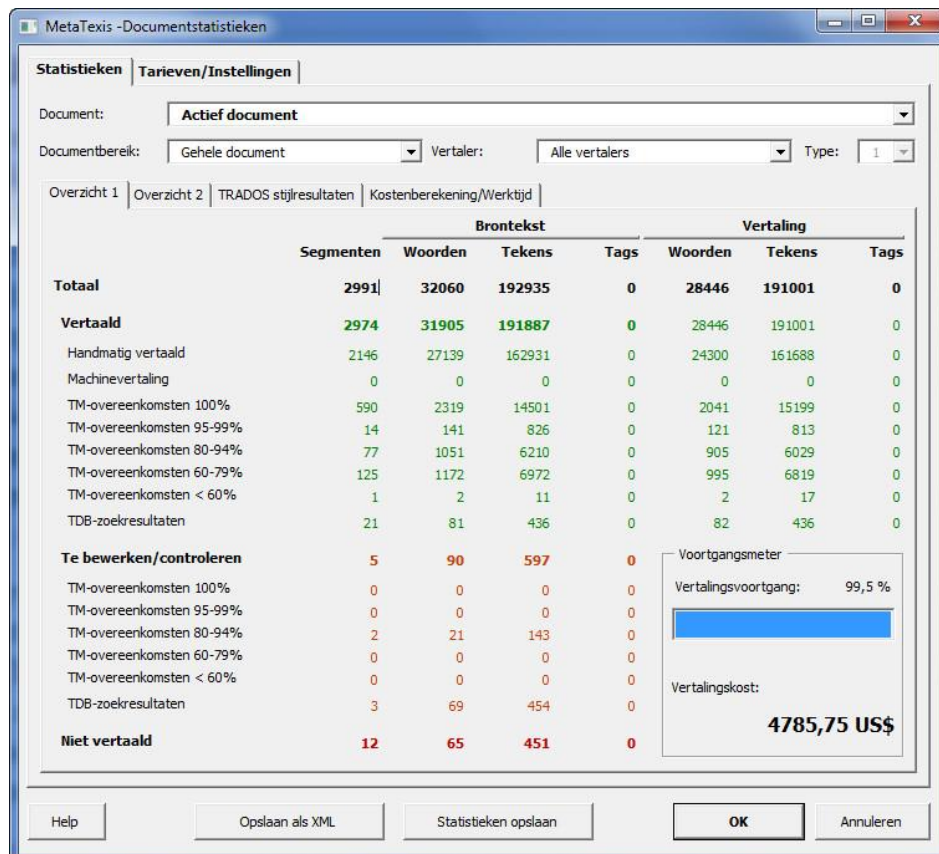
Om het analyseringsproces te starten, klikt u op **Analyseren starten**. Dit proces bestaat uit drie stappen: Eerst wordt de tekst gesegmenteerd; daarna worden de ondersteuningseffecten gesimuleerd; tenslotte worden de statistieken weergegeven.

Resultaten van de documentanalyse

Na het voltooien van het proces worden de resultaten van de analyse weergegeven in het onderstaande venster. De resultaten worden op drie verschillende manieren weergegeven.

Overzicht 1

Het tabblad Overzicht 1 legt de nadruk op de verschillende types ondersteuning. Er wordt vooral een opsplitsing gemaakt in interne en externe ondersteuningseffecten. De TM-resultaten worden uitgesplitst naar klassen die u kunt opgeven in het tabblad **Verhoudingen/Instellingen** (zie hieronder).

Overzicht 2

In het tabblad Overzicht 2 ligt de nadruk op de verschillende tekentypes.

Overzicht 1	Overzicht 2	TRADOS stijlresultaten	Kostenberekening/Werktijd			
		Document	Brontekst			Vertaling
			Totaal	Vertaald	Te bewerken	Niet vert.
Segmenten			2991	2974	5	12
Woorden	47322	32060	31905	90	65	28446
Tekens	311290	192935	191887	597	451	191001
Letters	247729	157446	156590	491	365	159301
CJK-tekens	0	0	0	0	0	0
Cijfers	368	236	232	0	4	232
Leestekens	18480	6596	6559	21	16	6495
CJK-leestekens	0	0	0	0	0	0
Spaties	42295	28657	28506	85	66	24955
Alineatekens	2418					
Getallen	196	125	121	0	4	122
Tags						
Woorden						
Tekens						
Alinea's	2418					
Tekens per woord:		4,9				5,6
Tekens per segment:		52,7				53,6
Woorden per segment:		10,7				9,6

TRADOS stijlresultaten

Onder **TRADOS stijlresultaten** vindt u de analyseresultaten zoals ze worden voorgesteld in het CAT-tool TRADOS. De TM-overeenkomsten worden volgens de typische TRADOS-instellingen weergegeven.

Overzicht 1	Overzicht 2	TRADOS stijlresultaten	Kostenberekening/Werktijd
Context TM			
	Segmenten	Woorden	% Geplaatste
Herhalingen	0	0	0
TM-overeenkomsten 100%	590	2319	7
TM-overeenkomsten 95-99%	14	141	0
TM-overeenkomsten 85-94%	56	827	3
TM-overeenkomsten 75-84%	70	687	2
TM-overeenkomsten 50-74%	79	732	2
Geen overeenkomst	2161	27273	85
Totaal	2991	32060	100
Tekens per woord:	4,9		
Totaal aantal tekens:	157682		

Beeld:

Standaard wordt de interne ondersteuning niet opgesplitst en wordt die alleen weergegeven als "Herhalingen" (100% TM-overeenkomsten). Activeert u echter de optie **Gecombineerd beeld (totale som van interne en externe overeenkomsten)** dan worden de interne en externe overeenkomsten opgesomd.

Kostenberekening

Dit tabblad bevat kostenberekeningen gebaseerd op de opgehaalde statistische informatie.

Overzicht 1	Overzicht 2	TRADOS stijlresultaten	Kostenberekening/Werktijd
-------------	-------------	------------------------	---------------------------

Kostenberekening

Totaal per eenheid

Woorden in brontekst: 4809,00

* tarief per woord in brontekst: 32060 * 0,15

Totale som: 4809,00

Eenheid: ☒ Woord ☐ Teken

Brontekst/Vertaling: ☒ Brontekst ☐ Vertaling

Werkijd/Toegangsstatistieken

Tijd document actief 76 h 103' 6" 26"

Tijd vertaaleenheden actief 45 h 46' 37"

met wijzigingen 35 h 12' 0"

zonder wijzigingen 10 h 34' 37"

Aantal toegangen 3552

met wijzigingen 2147

zonder wijzigingen 1405

Gemiddelde waarden

Gewerkte tijd per segment 55,2"

Gewerkte tijd per woord 5,14"

Toegangen per segment 1,2

Toegangen per woord 0,1

Het venster **Kostenberekening/Werktijd** bestaat uit drie elementen:

U selecteert het berekeningstype in het vak bovenaan.

De berekeningsresultaten, en enkele gemiddelde waarden (indien nodig; zie hieronder) worden weergegeven in het venster **Kostenberekening**.

In de vakken **Eenheid** en **Brontekst/Vertaling** selecteert u de eenheden voor de berekening (geactiveerd indien nodig).

Hieronder volgt een beschrijving van de beschikbare berekeningstypes:

Totaal per eenheid:

Dit is de eenvoudigste en meest gebruikte berekening van de volledige kosten van een vertaling, en wordt wereldwijd als standaard gehanteerd voor het berekenen van vertalingskosten.

Formule:

Aantal woorden/tekens in brontekst* tarief per woord/teken in brontekst

Opmerking: Gemiddelde waarden zijn niet beschikbaar voor dit berekeningstype omdat geen zinvolle waarden kunnen worden berekend.

Gepresteerd (per eenheid):

Een eenvoudige manier om de kosten te berekenen van het gepresteerd werk, gebaseerd op de standaardwijze om vertalingskosten te berekenen (zie hierboven).

Formule:

Aantal woorden/tekens in brontekst/vertaling* tarief per woord/teken in brontekst/vertaling

Gepresteerd (gediversifieerd, per type):

Een meer geavanceerde manier om vertalingskosten te berekenen, steeds vaker gebruikt omdat de echte kosten in sommige gevallen beter worden weergegeven door deze berekening wanneer een vertaalgeheugen werd gebruikt voor de vertaling. In MetaTaxis kunt u nu de impact meten van een TM op de vertalingskosten. Zelfs al kan deze impact niet exact worden berekend, toch is het mogelijk een benadering te maken.

De formule bestaat uit drie elementen:

Kosten voor woorden/tekens in brontekst/vertaling handmatig vertaald of op basis van terminologieresultaten;

kosten voor woorden/tekens in brontekst/vertaling vertaald door vertaalmachine.

Kosten voor woorden/tekens in brontekst/vertaling vertaald op basis van TM-overeenkomsten.

Formule:

Aantal handmatig vertaalde woorden/tekens * tarief per woord in brontekst/vertaling

+ aantal machinevertaalde woorden/tekens in brontekst/vertaling *tarief per te controleren woord/teken in brontekst

+Aantal woorden/tekens in brontekst/vertaling* tarief per te controleren woord/teken in brontekst/vertaling

Nog te presteren (per eenheid):

Een eenvoudige manier om de kosten te berekenen van het gepresteerde werk, gebaseerd op de standaardwijze om vertalingskosten te berekenen (zie hierboven).

Formule:

Aantal vertaalde woorden/tekens in brontekst/vertaling* tarief per woord/teken in brontekst/vertaling

+ Aantal woorden/tekens in te bewerken TU's * tarief per woord/teken in brontekst

Opmerking: Gemiddelde waarden zijn niet beschikbaar voor dit berekeningstype omdat geen zinvolle waarden kunnen worden berekend.

Nog te presteren (gediversifieerd, per type):

Deze berekening is een aanvulling op de laatste optie. Ze informeert u (of uw cliënt) over de kosten van het nog te presteren werk.

De formule bestaat uit drie elementen:

Kosten voor het aantal nog te vertalen woorden

Kosten voor het aantal woorden in TU's met TDB-resultaten

Kosten voor het aantal woorden in TU's met TM-overeenkomsten.

Formule:

Nog te vertalen woorden/tekens * tarief per woord in brontekst

+ Aantal woorden/tekens in TU's met te bewerken TDB-resultaten * tarief per woord in brontekst

+ Aantal woorden/tekens in TU's met te bewerken TM-overeenkomsten * tarief per te controleren woord/teken

Opmerking: Gemiddelde waarden zijn niet beschikbaar voor dit berekeningstype omdat geen zinvolle waarden kunnen worden berekend.

Tarieven

Op dit tabblad stelt u de tarieven in voor de kostenberekening. Ze worden opgeslagen in het actieve document.

The screenshot shows the 'MetaTaxis - Documentstatistieken' window with the 'Tarieven/Instellingen' tab selected. The window is divided into several sections for configuring pricing and statistics.

Munteenheid: A dropdown menu showing the Euro symbol (€).

Tarief per gepresteerd uur: A numeric input field with '50' and '00'.

Eenheid: Radio buttons for 'Woord' (selected) and 'Teken'.

Brontekst/Vertaling: Radio buttons for 'Brontekst' (selected) and 'Vertaling'.

Basistarief: A numeric input field with '0' and '15'.

Per eenheid: A numeric input field with '0' and '15'.

Corrigeertarieven: Radio buttons for 'Percentage van basistarief' (selected) and 'Absolute waarden'.

Machinevertaling: A table with two columns: the percentage range and the corresponding percentage value.

Machinevertaling:	%
TM-overeenkomsten 100%	70
TM-overeenkomsten 95-99%	10
TM-overeenkomsten 90-94%	30
TM-overeenkomsten 80-89%	40
TM-overeenkomsten 70-79%	50
TM-overeenkomsten < 60%	100

Tekeninstellingen: Radio buttons for 'Inclusief alle tekentypes' (selected) and 'Inclusief geselecteerde tekentypes'.

Verdeling TM-overeenkomst: A table with two columns: the TM-overeenkomst number and the corresponding 'Ond. limiet' value.

Verdeling TM-overeenkomst	Ond. limiet:
TM-overeenkomsten 1	100
TM-overeenkomsten 2	95
TM-overeenkomsten 3	80
TM-overeenkomsten 4	60
TM-overeenkomsten 5	1

Buttons at the bottom include: 'Fabrieksinstellingen', 'Opslaan als standaard', 'Instellingen opslaan', 'Instellingen laden', 'Help', 'Opslaan als XML', 'Statistieken opslaan', 'OK', and 'Annuleren'.

Gedetailleerde verklaringen:

Munteenheid:

Symbool van de munteenheid voor het opslaan van de statistieken.

Tarief per gepresteerd uur:

Het tarief per gepresteerd uur wordt gebruikt voor de kostenberekeningen gebaseerd op het aantal gepresterde uren.

Eenheid:

In **Eenheid** stelt u de basiseenheid in: woord of teken.

Brontekst/Vertaling:

In het venster **Brontekst/Vertaling** geeft u op of de kostenberekening gebaseerd is op de brontekst of op de vertaling. Tegenwoordig wordt de kostenberekening gewoonlijk gebaseerd op de brontekst.

Basistarief:

Hier wordt het basistarief per eenheid opgegeven. Afhankelijk van de instellingen in de deelvensters **Eenheid** en **Brontekst/Vertaling** kunt u hier afzonderlijke waarden opgeven.

Corrigeertarieven:

In **Corrigeertarieven** worden de tarieven voor het corrigeren van machinevertalingsresultaten en TM-overeenkomsten gedefinieerd. Deze tarieven worden gebruikt voor de berekeningstypes **Gepresteerd (gediversifieerd, per type)** en **Nog te presteren (gediversifieerd, per type)**.

De twee opties **Percentage van basistarief** en **Absolute waarden** geven aan of de corrigeertarieven automatisch worden berekend volgens het ingevoerde percentage, gebaseerd op het opgegeven basistarief, of als absolute waarden, indien corrigeertarieven werden opgegeven.

Machinevertaling:

Hier stelt u het corrigeertarief in voor machinevertaling. Dit tarief kan erg verschillen, afhankelijk van de kwaliteit van de machinevertaling.

TM-overeenkomsten:

Hier stelt u het corrigeertarief in voor TU's met TM-overeenkomsten. Het opsplitsen van TM-overeenkomsten kunt u aangeven in het verdelingsvak (zie hieronder). Meestal zal het tarief voor goede treffers lager zijn dan voor minder goede. Voor een 100% overeenkomst kan het ingeven van een waarde (niet gelijk aan 0) gerechtvaardigd worden, omdat er toch meestal een correctie nodig is om de overeenkomst in overeenstemming te brengen met de context.. (en een vertaling, opgeslagen in een TM is ook niet steeds correct.)

Instellingen

In het vak **Instellingen** stelt u de tekeninstellingen en de opsplitsing van de TM-overeenkomsten in.

Tekenininstellingen	
☒	Inclusief alle tekentypes
☐	Inclusief geselecteerde tekentypes
☒	Letters
☒	CJK-tekens (Chinees, Japans, Koreaans)
☒	Cijfers
☒	Leestekens
☒	CJK-leestekens (Chinees, Japans, Koreaans)
☒	Spaties
☒	Alineatekens (meestal niet zichtbaar)

Verdeling TM-overeenkomst	
	Ond. limiet:
TM-overeenkomsten 1	100
TM-overeenkomsten 2	95
TM-overeenkomsten 3	80
TM-overeenkomsten 4	60
TM-overeenkomsten 5	1

Instellingen opslaan Instellingen laden

Bij **Tekininstellingen** geeft u op welke tekentypes worden opgenomen voor het aantal tekens in **Overzicht 1** en voor de kostenberekening:

Inclusief alle tekentypes: Als dit selectievakje is aangevinkt, bevatten de aantallen alle tekens.

Inclusief geselecteerde tekentypes: Als dit selectievakje is aangevinkt, bevatten de aantallen de tekens volgens de onderstaande instellingen:

Letters: Letters van alle tekensets met uitzondering van Chinese, Japanse, en Koreaanse tekensets.

CJK-tekens (Chinees, Japans, Koreaans): Tekens van de Chinese, Japanse, en Koreaanse tekensets.

Cijfers: Cijfers van alle tekensets.

Leestekens: Leestekens van alle tekensets met uitzondering van Chinese, Japanse, en Koreaanse tekensets.

CJK-leestekens (Chinees, Japans, Koreaans): Leestekens van de Chinese, Japanse, en Koreaanse tekensets.

Spaties: Spaties.

Alineatekens (meestal niet zichtbaar): Alineatekens (weergegeven als ¶, indien zichtbaar).

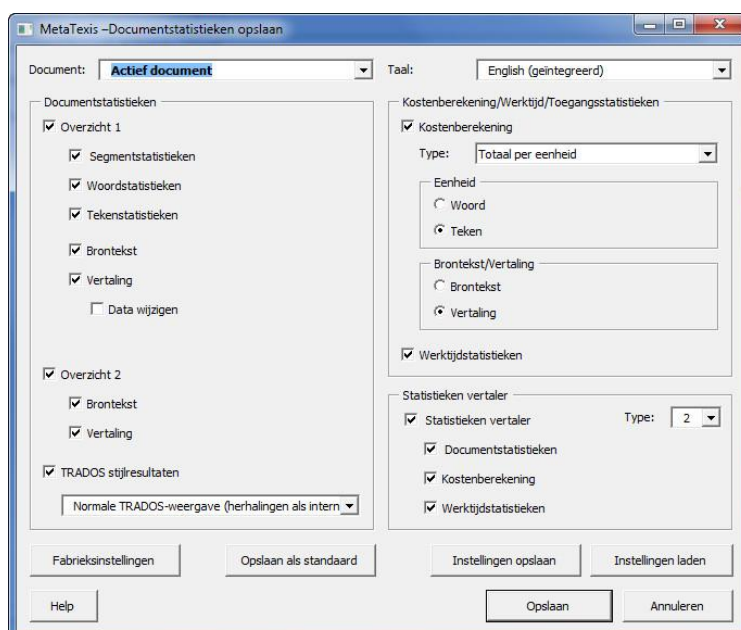
In het venster **Verdeling TM-overeenkomst** kunt u opgeven hoe de TM-overeenkomsten worden gegroepeerd.

Aanbevolen wordt om "1" in te stellen voor TM-overeenkomsten 5 om zeker te zijn dat alle TM-overeenkomsten worden opgenomen in de statistieken. (Opmerking: MetaTaxis kan TM-overeenkomsten weergeven van minder dan 50%, afhankelijk van uw instellingen in **Documentopties**.)

Wijzigt u de onderste limiet van een categorie TM-overeenkomsten, dan worden de statistieken en de kostenberekening automatisch bijgewerkt.

Resultaten van de analyse opslaan

Na het klikken op **Statistieken opslaan** ziet u het volgende venster:

Hier kunt u aanduiden welke van de weergegeven resultaten naar een Word-document moeten worden geschreven.

Om de resultaten van de documentanalyse op te slaan volgens de instellingen in dit venster, klikt u op **Opslaan**.

TU's opslaan in het hoofd-TM

Voor u TU's van een document kunt opslaan in een TM, moet u een hoofd-TM toewijzen aan het document (zie "**Hoofd-TM definiëren**" op pagina 97).

U kunt op drie manieren een TU opslaan in een TM:

Tu's automatisch opslaan:

Om een TU automatisch op te slaan in het hoofd-TM bij het sluiten van een TU, vinkt u het overeenstemmende vakje aan in het venster **Documentopties** (zie "**Opties voor het opslaan van TM**" op pagina 98) of in het venster **Automatiseringsopties** (zie "

Automatiseringsopties" op pagina 116).

Handmatig opslaan van afzonderlijke TU's:

Om een TU handmatig op te slaan in het hoofd-TM, voert u de volgende menuopdracht uit: **MetaTaxis | Vertaalgeheugen | Huidige vertaaleenheid opslaan in hoofd-TM** (standaard sneltoets: **Alt+Shift+A**).

Deze opdracht kunt u ook uitvoeren wanneer een TU reeds is afgesloten. U hoeft slechts de cursor in de TU te plaatsen, of die nu geopend is of gesloten.

Handmatig opslaan van alle vertaalde segmenten in een document:

Om alle vertaalde segmenten van een document handmatig op te slaan in het hoofd-TM, voert u de volgende menuopdracht uit: **MetaTaxis | Vertaalgeheugen | Alle vertaalde segmenten opslaan in hoofd-TM** (standaard sneltoets: **Alt+Ctrl+Shift+A**).

Deze opdracht kunt u om het even wanneer uitvoeren, zelfs als het document nog niet volledig is vertaald (bv. als slechts twee of drie van een honderdtal segmenten werden vertaald). MetaTaxis slaat alleen de vertaalde TU's op.

Zoeken in TM's

Voor u kunt zoeken in TM's, moet u een hoofd-TM toewijzen aan het document (zie "**Hoofd-TM definiëren**" op pagina 97).

Er zijn drie manieren om te zoeken in TM's:

Automatisch zoeken:

Om automatisch te zoeken in TM's als een TU wordt geopend, vinkt u het selectievakje aan in het venster **Documentopties** (zie "**Opties voor het zoeken in een TM**" op pagina 100) of **Automatiseringsopties** (zie "

Automatiseringsopties" op pagina 116).

Handmatig zoeken:

Om handmatig te zoeken naar een bronsegment in de opgegeven TM's voert u de volgende menuopdracht uit: **MetaTaxis | Vertaalgeheugen | Zoeken naar brontekst in TM's** (standaard sneltoets: **Alt+Ins**) of de menuopdracht: **MetaTaxis | Vertaalgeheugen | Zoeken naar brontekst in TM's en in TDB's** (standaard sneltoets: **Alt+Ctrl+Shift+Ins**).

Deze opdracht kan slechts worden uitgevoerd als de TU geopend is en de cursor zich in het vertaalkvak van de geopende TU bevindt.

Voorvertalen tot volgende TU die handmatig bewerken vereist:

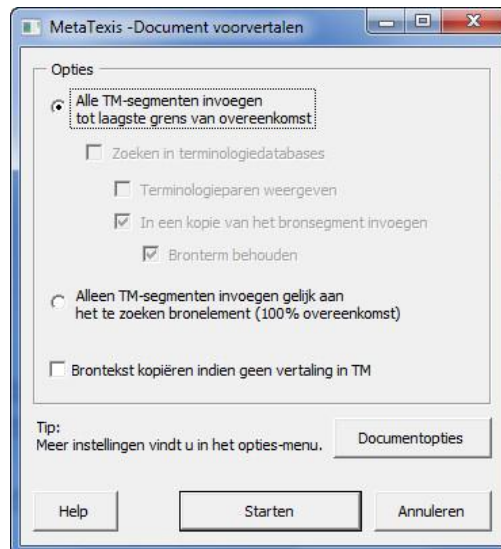
Om te zoeken naar onvertaalde segmenten in een document tot de volgende fuzzy overeenkomst (geen 100%-treffer), voert u de volgende menuopdracht uit: **MetaTaxis | Vertaalgeheugen | Voorvertalen tot volgende TU die handmatig bewerken vereist** (standaard sneltoets: **Alt+Shift+R**).

Met deze opdracht bespaart u heel wat tijd met navigeren wanneer er veel 100%-treffers voorkomen. Verder hebt u de garantie dat u geen intern ondersteuningseffect mist. Als u elke fuzzy overeenkomst onmiddellijk bewerkt en pas verder gaat als de betreffende TU voltooid is en als elke vertaling wordt opgeslagen in het TM (automatisch of handmatig), haalt u volledig voordeel uit de ondersteuningseffecten.

In principe is deze functie identiek aan de Naar-functie, hoewel er een belangrijk verschil is: De voorvertalen-totfunctie voert geen kwaliteitscontrole uit (zie "**Kwaliteitscontrole**" op pagina 73).

Een document voorvertalen:

Om handmatig te zoeken naar alle onvertaalde segmenten in een document voert u de volgende menuopdracht uit: **MetaTaxis | Vertaalgeheugen | Gehele document voorvertalen** (standaard sneltoets: **Alt+Ctrl+Shift+R**). Het volgende venster wordt weergegeven:

Het venster ‘Document voorvertalen’

In dit venster stelt u de parameters in om te zoeken naar alle segmenten in een document. U hebt de volgende opties:

Alle TM-segmenten invoegen tot laagste grens van overeenkomst.

Met deze optie worden alle TM-segmenten ingevoegd tot de onderste limiet van overeenkomst.

In tegenstelling tot **Voorvertalen tot volgende TU die handmatig bewerken vereist** garandeert deze opdracht niet dat alle interne ondersteuningseffecten worden gerealiseerd. U gebruikt deze opdracht best alleen als u denkt dat er weinig (of geen) interne ondersteuning voorhanden is. In dit geval bespaart u heel wat tijd door het gehele document voor te vertalen.

Zoeken in terminologiedatabases:

Deze optie is slechts actief wanneer een TDB werd toegewezen aan het document. Als u dit aanvinkt, worden ook de TDB's doorzocht en de resultaten ingevoegd in het document.

Alleen TM-segmenten invoegen gelijk aan het te zoeken bronelement:

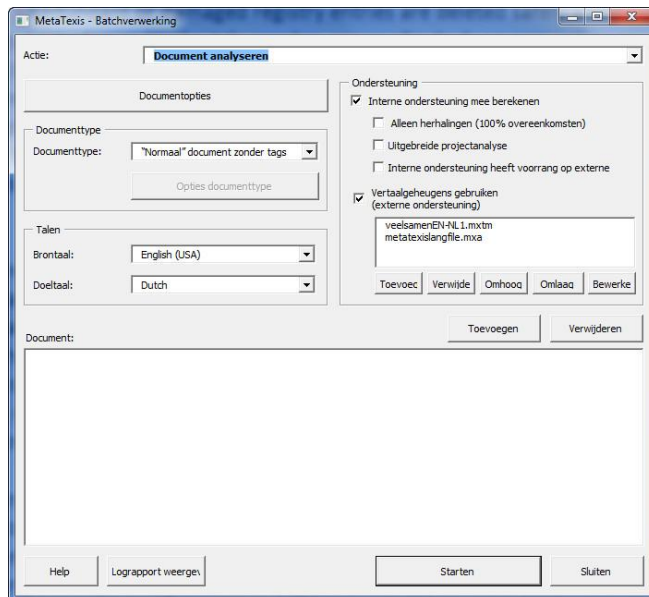
Als dit wordt geactiveerd, worden alleen 100% overeenkomsten ingevoegd in het document.

Om met zoeken te starten klikt u op **Starten**. Een deelvenster informeert u over de voortgang. Door op <Esc> te drukken op het toetsenbord, kunt u de bewerking steeds annuleren.

Batchverwerking

Als u meerdere documenten wilt voorvertalen, of als u ze wil opslaan in een TM, kunt u veel tijd besparen door de functie Batchverwerking in MetaTaxis.

Om deze batch-taken te beheren, voert u volgende menuopdracht uit: **MetaTaxis | Vertaalgeheugen | Batchverwerking**. Het volgende venster wordt weergegeven:

Om een batch-taak op te geven, voert u deze stappen uit:

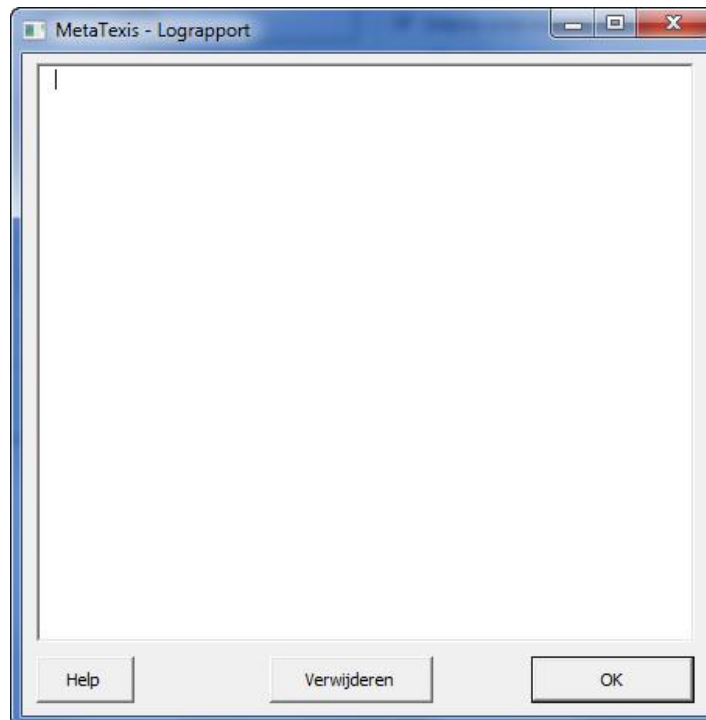
1. Selecteer een actie in het vak **Actie**. De volgende instellingen kunnen worden gemaakt: Converteren naar MetaTaxis-document, document analyseren, gehele document voorvertalen, documentstatistieken maken, alle vertaalde segmenten opslaan in hoofd-TM, eindversie maken.
4. Geef de gepaste instellingen op voor de geselecteerde actie.
5. Definieer de te verwerken lijst: Klik op **Toevoegen** om documenten toe te voegen (u kunt meer dan één document selecteren). Klik op **Verwijderen** om documenten uit de lijst te verwijderen.

Het batch-proces uitvoeren:

1. Om de batchverwerking uit te voeren, klikt u op **Starten**. De batch-taken worden in dezelfde volgorde uitgevoerd waarin ze voorkomen in de documentenlijst.
2. Wacht tot alle batch-taken voltooid zijn. Een deelvenster informeert u over de uitgevoerde bewerkingen. Door op **Esc** te drukken op het toetsenbord, kunt u de bewerking steeds annuleren.
3. Nadat een batch-taak voltooid werd, wordt die uit de takenlijst verwijderd.
4. Na het beëindigen van alle taken, of als u op **Esc** op het toetsenbord drukte, wordt een venster getoond met het **Lograpport**. Dit bevat gedetailleerde informatie over de uitgevoerde acties.

Om het lograpport van de laatst uitgevoerde batch weer te geven:

1. Klik op **Lograpport weergeven**. Het volgende venster wordt weergegeven:

Als nog geen batch werd uitgevoerd, of als het lograpport werd verwijderd (door te klikken op **Verwijderen**), is het lograpport leeg.

Om het lograpport te sluiten, klikt u op **OK**.

Opmerking: U kunt de functie Batchverwerking van MetaTaxis ook sturen met een extern gecreëerd XML-bestand. De API voor deze functie is beschikbaar en kunt u aankopen. Voor informatie over functionaliteit en prijzen stuurt u een e-mail naar sales@metataxis.com.

TM-zoekresultaten beheren

Documentmodus

Hieronder ziet u een typisch voorbeeld van positieve zoekresultaten in het TM wanneer u een TU opent in documentmodus:

1) He loves 2) Alicia.	
1) He wants 2) Alicia.	Er will Alicia.
1) He loves 2) Shakira.	Er liebt Shakira.

Hier worden onderaan twee TM-segmenten met hun vertaling weergegeven. De bronsegmenten bevinden zich in het lichtgele deelvak en hun vertaling ziet u in de witte deelvakken.

De segmentvergelijking is actief, en de identieke subsegmenten zijn genummerd (zie "**Opties voor zoekresultaten in een TM**" op pagina 103). De nummering van het bronsegment in het bovenste vak refereert aan het eerste TM-segment onderaan.

U beslist of u verder wil met één van deze TM-segmenten om te bewerken.

Wilt u geen van deze TM-segmenten gebruiken, dan verwijdert u de inhoud van het vertaalkvak door te klikken op het pictogram op de werkbalk of met de menuopdracht: **MetaTaxis | Kopiëren | Vertaling verwijderen** (standaard sneltoets: **Alt+Shift+Delete**).

Om één van de TM-resultaten als basis voor de vertaling te gebruiken:

- Plaats de cursor in de TM-vertaling of in het TM-bronsegment dat u wilt gebruiken.

Klik op het pictogram op de werkbalk, of op de menuopdracht: **MetaTaxis | Vertaalgeheugen | Vertaling selecteren** (standaard sneltoets: **Alt+Shift+Enter**).

Bij het uitvoeren van de opdracht **Vertaling selecteren**, wordt het vertaalkvak leeg gemaakt op de geselecteerde vertaling na, zoals u hieronder kunt zien:

He loves Alicia.

Er liebt Alicia.

U kunt ook de opdracht **Vertaling stapsgewijze selecteren** uitvoeren (standaard sneltoets: **Alt+Ctrl+Shift+Enter**). Als er slechts één TM-resultaat is, gebeurt dit op dezelfde manier. Zijn er echter twee of meer TM-resultaten, dan wordt bij de eerste stap alleen de niet-relevante TU van het TM verwijderd, terwijl het bronsegment van de geselecteerde TU nog zichtbaar blijft voor vergelijking, zoals hieronder:

1) He loves 2) Alicia.

1) He wants 2) Alicia.

Er will Alicia.

Nu kunt u de vertaling bewerken omdat zowel het bronsegment als het TM-bronsegment zichtbaar zijn, en de verschillen en overeenkomsten worden weergegeven. Hier zit het verschil in het tweede woord van elk segment: De vertaling van "wants" moet worden vervangen door de vertaling van "loves".

Voert u **Vertaling stapsgewijze selecteren** nogmaals uit, dan wordt het TM-bronsegment verwijderd en blijft alleen de vertaling over, zoals hieronder:

He loves Alicia.

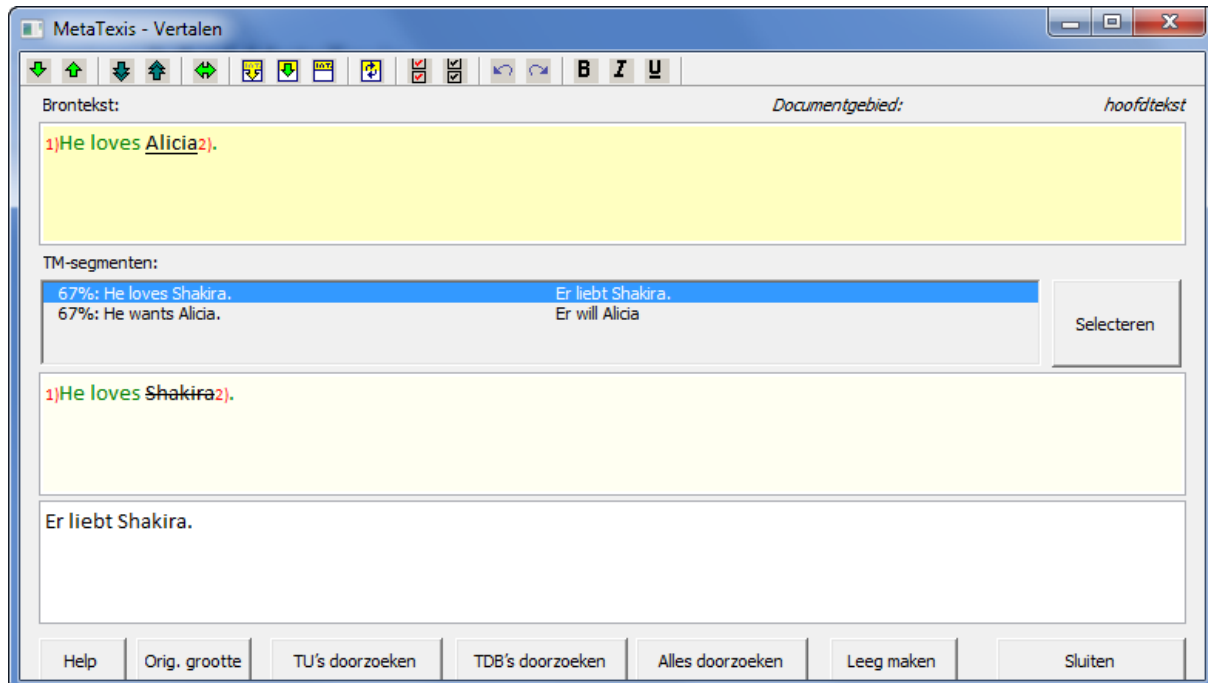
Er liebt Alicia.

U kunt nu naar een ander segment in het document gaan met één van de Navigeren-opdrachten.

Opmerking: U kunt **steeds** naar een ander TU gaan (en niet alleen als de vertaling van het huidige segment voltooid is). De huidige staat wordt opgeslagen en u kunt later terugkeren naar dit segment.

Venstermodus

Hieronder ziet u een typisch voorbeeld van positieve zoekresultaten in het TM, wanneer u een TU opent in venstermodus:

Hier worden twee TM-segmenten met hun vertaling weergegeven. De bronsegmenten bevinden zich in het lichtgele deelvak en hun vertaling ziet u in het witte deelvak.

De segmentvergelijking is actief, en de identieke subsegmenten zijn genummerd (zie "**Opties voor zoekresultaten in een TM**" op pagina 103). De nummering van het bronsegment in het bovenste vak refereert aan het eerste TM-segment.

U beslist of u verder wilt met één van deze TM-segmenten.

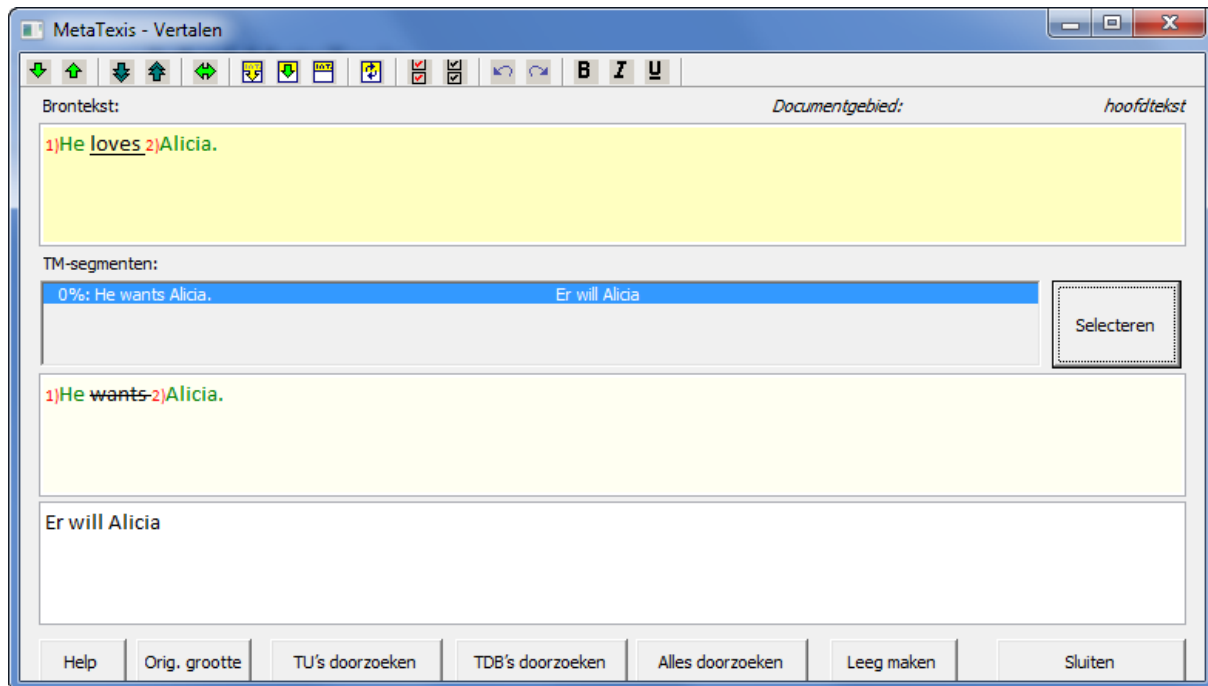
Wilt u geen van deze TM-segmenten gebruiken, dan verwijdert u de inhoud van het vertaalkvak door te klikken op het pictogram op de werkbalk of met de menuopdracht: **Alt+Shift+Delete**).

Om één van de TM-resultaten als basis voor de vertaling te gebruiken:

3. Selecteer een TM-segment uit de lijst in het vak **TM-segmenten**.

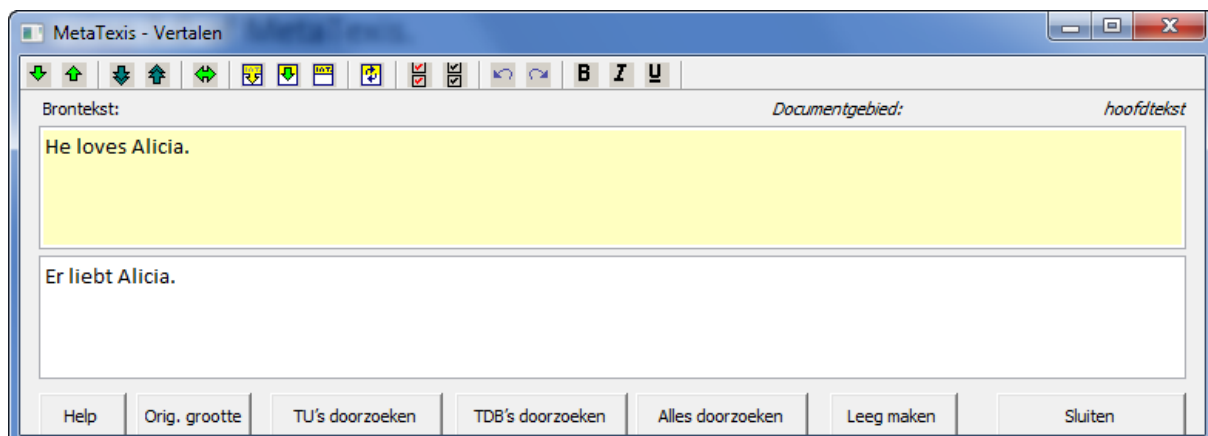
Klik op **Selecteren**.

Voert u deze opdracht uit als er meer dan één TM-resultaat wordt weergegeven, dan wordt de geselecteerde TU getoond, samen met het bronsegment. Zoals hieronder:

Nu kunt u de vertaling bewerken omdat zowel het bronsegment als het TM-bronsegment zichtbaar zijn, en de verschillen worden weergegeven. Hier zit het verschil in het tweede woord van elk segment: De vertaling van "wants" moet worden vervangen door de vertaling van "loves".

Voert u **Vertaling stapsgewijze selecteren** nogmaals uit (OK op de werkbalk), dan wordt het TM-bronsegment verwijderd en blijft alleen de vertaling over, zoals hieronder:

U kunt nu naar een ander segment in het document gaan met één van de Navigeren-opdrachten.

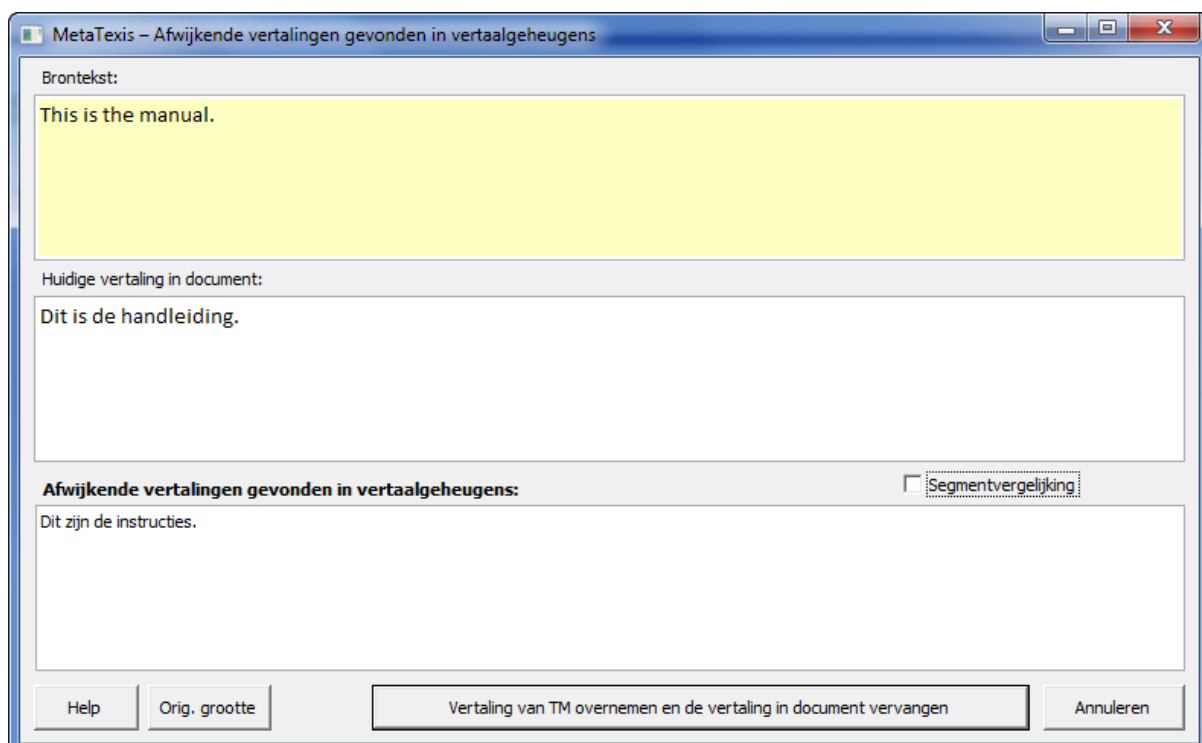
Opmerking: U kunt **steeds** naar een ander TU gaan (en niet alleen als de vertaling van het huidige segment voltooid is). De huidige staat wordt opgeslagen en u kunt later terugkeren naar dit segment.

TM-controleresultaten beheren

Wanneer u een reeds vertaalde TU opent, wordt in het TM gezocht of er al een vertaling is voor het huidige bronsegment en of deze vertaling verschilt van de vertaling in het document.

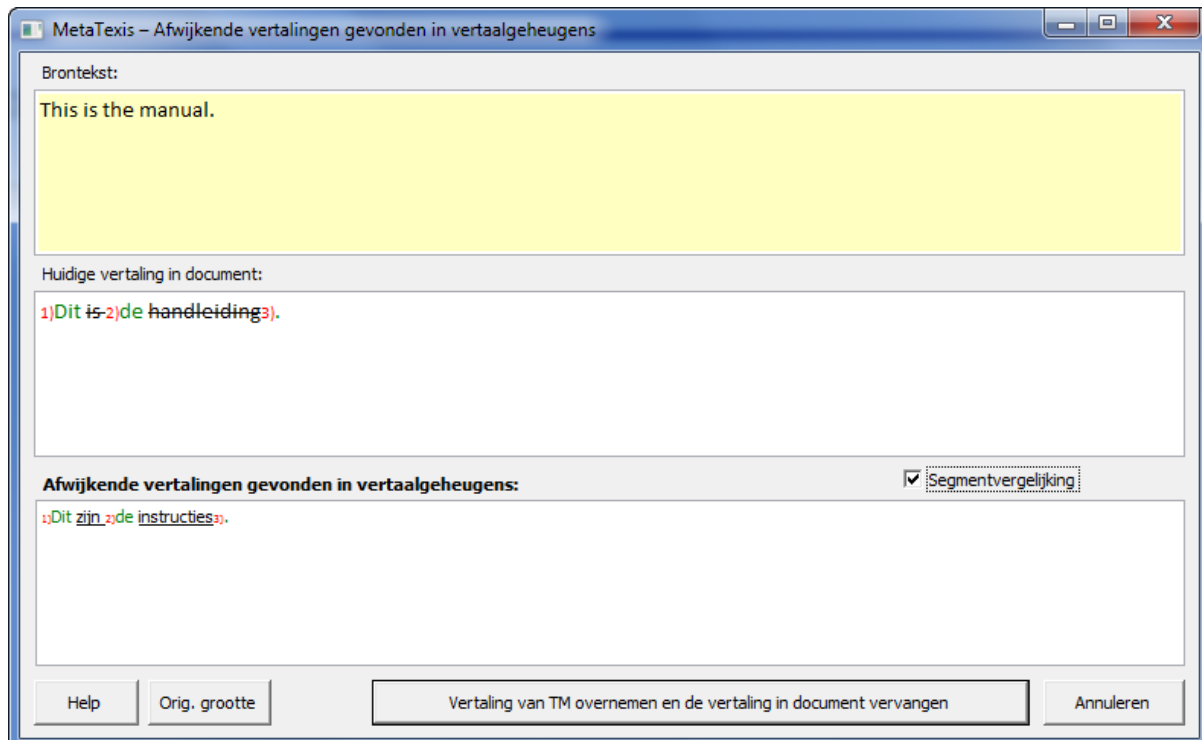
Opmerking: Indien de gepaste instellingen in het venster Documentopties werden gemaakt, wordt deze controle automatisch uitgevoerd (zie "**Opties voor het zoeken in een TM**" op pagina 100). Deze TM-controle kunt u ook handmatig uitvoeren door de menuopdracht **MetaTaxis | Vertaalgeheugen | Zoeken naar brontekst in TM's** (standaard sneltoets: **Alt+Ins**). Voor meer informatie, zie "**Zoeken in TM's**" op pagina 129.

Als in het TM een afwijkende vertaling werd gevonden voor de vertaling in het document, wordt het volgende venster weergegeven:

Het gele tekstvak bevat de brontekst. Het tweede tekstvak bevat de huidige vertaling in het document en het derde bevat de vertaling(en) in het TM die verschillen van de vertaling in het document.

Om de vergelijking tussen de documentvertaling(en) in het TM gemakkelijker te maken, kunt u het selectievakje "Segmentvergelijking" aanvinken. Dan worden de verschillen tussen de vertalingen gemarkeerd volgens de gemaakte instellingen in het venster Algemene opties (zie "**Fehler! Verweisquelle konnte nicht gefunden werden.**" op pagina **Fehler! Textmarke nicht definiert.**):

Om de vertaling van het TM over te nemen, klikt u op **Vertaling van TM overnemen en vertaling in document vervangen**.

Wilt u de vertaling van het TM niet overnemen, dan klikt u op **Annuleren**.

Als u dan de TU sluit en naar de volgende TU gaat, wordt de vertaling in het TM vervangen door de vertaling in het document.

U kunt de grootte van het venster aan uw wensen aanpassen. Om terug te keren naar de originele venstergrootte, klikt u op **Orig. grootte**.

Nieuwe terminologie opslaan in de hoofd-TDB

Voor u kunt zoeken in TDB's, moet u een hoofd-TDB toewijzen aan het document (zie "**Hoofd-TDB definiëren**" op 107).

Er bestaan twee mogelijkheden om nieuwe terminologie op te slaan in de hoofd-TDB: U kunt het venster **Nieuwe terminologie** openen, of u kunt het terminologiepaar opslaan en naar het venster **Nieuwe terminologie** gaan wanneer het paar volledig is.

Om terminologie rechtstreeks toe te voegen via het venster **Nieuwe terminologie** volgt u de onderstaande stappen:

4. Voer deze menuopdracht uit: **MetaTaxis | Terminologie | Nieuw terminologiepaar toevoegen aan hoofd-TDB** (standaard sneltoets: **Alt+Shift+N**). Het volgende venster wordt weergegeven (voor details, zie hierna):

Voer brontekst en vertaling in, definieer de talen en geef de passende instellingen op.

Klik op **Opslaan en sluiten** of **Opslaan en volgende** om het nieuwe terminologiepaar op te slaan.

Voor het opslaan van brontekst of vertaling en om indirect naar het venster **Nieuwe terminologie** te gaan, voert u de volgende stappen uit:

5. Voer deze menuopdracht uit: **MetaTaxis | Terminologie | Selectie opslaan als brontekst (aan TDB toevoegen...)** (standaard sneltoets: **Alt+Shift+J**) of de menuopdracht: **MetaTaxis | Terminologie | Selectie opslaan als vertaling (aan TDB toevoegen...)** (standaard sneltoets: **Alt+Ctrl+Shift+J**). U kunt met elk van deze opdrachten starten.

Als geen tekst werd geselecteerd en de cursor valt binnen het bereik van een woord, dan wordt dit woord opgeslagen.

Na het opslaan van zowel brontekst als vertaling, wordt het venster **Nieuwe terminologie** automatisch weergegeven (zie hierna).

Voeg brontekst en vertaling in en geef de talen en de gewenste instellingen op (zie "**Het venster Nieuwe Terminologie**" pagina 141).

Klik op **Opslaan en sluiten** of **Opslaan en volgende** om het nieuwe terminologiepaar op te slaan.

Het venster Nieuwe Terminologie

In het venster **Nieuwe Terminologie** bewerkt u nieuwe items voor de hoofd-TDB. Dit venster bestaat hoofdzakelijk uit twee identieke helften: De linker helft bevat velden voor de brontekst, en de rechter bevat dezelfde velden voor de Vertaling. Wat volgt is een gedetailleerde verklaring van elk element, te beginnen bovenaan:

Taal (vereist):

In dit vak geeft u de taal op voor de tekst in het vak eronder. De instellingen voor het actieve MetaTaxis-document worden automatisch overgenomen.

Tekstvak (vereist):

Hier tikt u de brontekst in (links) en de vertaling (rechts).

Type:

Keuzevak voor het woordtype: Zelfstandig naamwoord, werkwoord, bijvoeglijk naamwoord, bijwoord, woordgroep, lidwoord, voornaamwoord, voorzetsel

"Woordgroep" is geen grammaticaal type. Toch kunt u dit type gebruiken voor teksten die tot geen enkele van de andere types behoren.

Waarschijnlijk zult u de laatste drie types niet vaak gebruiken (of zelfs nooit). Ze werden slechts opgenomen om de lijst volledig te maken.

Geslacht:

Drie selectievakjes voor het geslacht: mannelijk, vrouwelijk en onzijdig. In vele talen is dit slechts van toepassing op substantieven, in enkele ook voor adjectieven, enz.

Enkelv./Meerv.:

Twee selectievakjes voor enkelvoud en meervoud. In vele talen is dit slechts van toepassing op substantieven, in enkele ook voor adjectieven, enz.

Categorieën:

In dit vak kunt u categorieën toevoegen. Meer dan één categorie scheidt u door een kommapunt.

Categorieën zijn nuttig om de terminologie naar uw wensen te classificeren. Voorbeeld: Als u een TDB maakt met economische termen, kunt u een verschil maken tussen "groei" en "distributie".

Notities:

In dit vak kunt u notities toevoegen.

Voorbeelden:

U kunt hier voorbeelden opgeven van hoe een term kan worden gebruikt in een zin.

Alleen de vakken brontekst en vertaling, en het vak talen zijn verplicht in te vullen.

Als *Zoeken met jokertekens* werd ingeschakeld voor de TDB, kunt u termen opgeven met jokertekens, vb. "run*". MetaTaxis vindt deze term ook wanneer de

gezochte tekst "running" of "runs" bevat. Als u "run?" invoert, wordt de term gevonden als de doorzochte tekst "runs" bevat (maar niet "running").

Ook kunt u afbeeldingen toewijzen aan een terminologiepaar. Om afbeeldingen toe te voegen, klikt u op **Afbeeldingen**. Het venster **Afbeeldingen toevoegen** verschijnt (zie "Afbeeldingen toevoegen" op pagina 154). Klikt u nog eens op **Afbeeldingen** nadat u afbeeldingen hebt toegevoegd, dan wordt het venster **Afbeeldingen weergeven** geopend (zie "**Afbeeldingen weergeven**" op pagina 155).

Na het voltooiën van de instellingen voor een terminologiepaar, hebt u twee mogelijkheden om ze op te slaan:

Om de instellingen op te slaan en het venster te sluiten, klikt u op **Opslaan en sluiten**.

Om de instellingen op te slaan en verder te gaan met een volgend item,, klikt u op **Opslaan en volgende**.

Zoeken in TDB's

Voor u kunt zoeken in TDB's, moet u een hoofd-TDB hebben toegewezen aan het document (zie "**Hoofd-TDB definiëren**" op pagina 107).

Er zijn drie manieren om te zoeken in TDB's:

Automatisch zoeken:

Om automatisch te zoeken in TDB's als een TU wordt geopend, vinkt u het selectievakje aan in het venster **Documentopties** (zie "**Opties voor het zoeken in een TDB**" op pagina 107) of **Automatiseringsopties** (zie "

Automatiseringsopties" op pagina 116).

Handmatig zoeken:

Om handmatig te zoeken naar een bronsegment in de opgegeven TDB's voert u de volgende menuopdracht uit: **MetaTaxis | Terminologie | Zoeken naar brontekst in TM's** (standaard sneltoets: **Alt+Shift+Ins**), of de menuopdracht: **MetaTaxis | Terminologie | Zoeken naar Brontekst in TM's en in TDB's** (standaard sneltoets: **Alt+Ctrl+Shift+Ins**).

Deze opdracht kan slechts worden uitgevoerd als de TU geopend is en de cursor zich in het vertaalkvak van de geopende TU bevindt.

Handmatig zoeken naar alle onvertaalde segmenten in een document:

Om handmatig te zoeken naar alle onvertaalde segmenten in een document voert u de volgende menuopdracht uit: **MetaTaxis | Vertaalgeheugen | Gehele document voorvertalen** (standaard sneltoets: **Alt+Ctrl+Shift+R**). Vink het selectievakje **Zoeken in terminologiedatabases** aan in het geopende venster (zie "**Zoeken in TDB's**" op pagina 142).

TDB-zoekresultaten beheren

Documentmodus

Hieronder ziet u een typisch voorbeeld van positieve zoekresultaten in de TDB wanneer u een TU opent in documentmodus:

Where be his quiddities now, his quillities, his cases, his tenures, and his tricks?	
1: quiddities	Quidditäten
2: quillities	Quillitäten
3: tenures	Besitztittel
Where be his [Quidditäten] now, his [Quillitäten], his cases, his [Besitztittel], and his tricks?	

In bovenstaand voorbeeld werd alleen een zoekopdracht in de TDB uitgevoerd. Er werden drie termen gevonden. Ze worden weergegeven in een tabel met een lichtblauwe achtergrond. Het bronsegment wordt getoond met de vervangende vertalingen van de gevonden termen, en aangegeven met groene haken, bv. "[translation]". Indien meer dan één vertaling of woordgroep voor een bepaalde term werd gevonden, dan wordt dit zo weergegeven: "[translation1/translation2]"

U hebt nu drie opties:

Als het zoekresultaat onvoldoende is voor u, of als u van nul wilt starten (met de informatie van het TDB-resultaat in gedachte, maar niet op het scherm), dan verwijdert u de inhoud in het vertaalkvak door op het pictogram op de werkbalk te klikken of door de menuopdracht:

MetaTaxis | Kopiëren | Vertaling verwijderen (standaard sneltoets: **Alt+Shift+Delete**).

Wilt u de terminologietabel behouden, maar toch een totaal nieuwe vertaling invoegen, verwijder dan de inhoud van het onderste vak. U kunt de vertaalde termen kopiëren door de cursor op een term te plaatsen en door ofwel te klikken op het pictogram op de werkbalk, of door de menuopdracht: **MetaTaxis | Vertaalgeheugen | Vertaling selecteren** (standaard sneltoets: **Alt+Shift+Enter**).

Het derde alternatief is in feite geen alternatief, omdat dit de stap is die toch wordt uitgevoerd op het eind van de bewerking (of u maakte het vertaalkvak leeg, zoals in de eerste mogelijkheid). De bedoeling is dat u zich onmiddellijk ontdoet van de tabel om verder te werken met de huidige inhoud van het onderste vak. Daarvoor plaatst u de cursor in het onderste vak en klikt u op het pictogram op de werkbalk, of u voert deze menuopdracht uit: **MetaTaxis | Vertaalgeheugen | Vertaling selecteren** (standaard sneltoets: **Alt+Shift+Enter**).

Koos u voor het laatste alternatief, dan is dit een typisch voorbeeld:

Where be his quiddities now, his quillities, his cases, his tenures, and his tricks?

Where be his [Quidditäten] now, his [Quillitäten], his cases, his [Besitztitel], and his tricks?

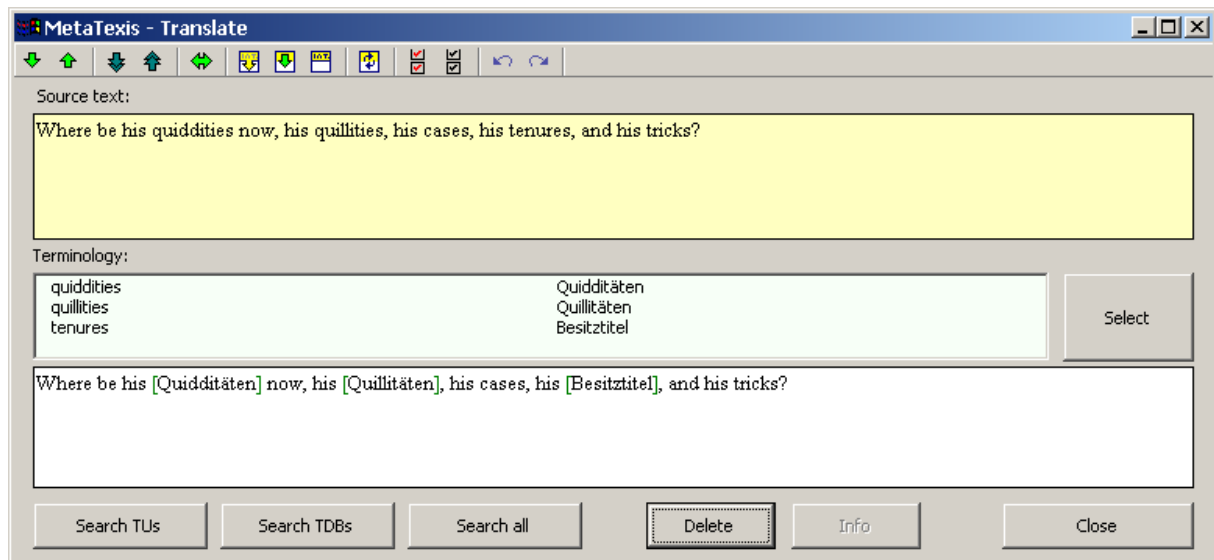
U kunt nu de vertaling bewerken en/of naar een ander segment in het document gaan met één van de Navigeren-opdrachten.

Opmerking: U kunt **steeds** naar een ander TU gaan (en niet alleen als de vertaling van het huidige segment voltooid is). De huidige staat wordt opgeslagen en u kunt later terugkeren naar dit segment.

Terminologievenster

Venstermodus

Hieronder ziet u een typisch voorbeeld van positieve zoekresultaten in de TDB wanneer u een TU opent in venstermodus:

In bovenstaand voorbeeld werd alleen een zoekopdracht in de TDB uitgevoerd. Er werden drie termen gevonden. Ze worden weergegeven in een tabel met een lichtblauwe achtergrond. The source segment is reproduced below, with the terms found replaced with their translations indicated using green brackets, e.g. "[translation]". Indien meer dan één vertaling of woordgroep voor een bepaalde term werd gevonden, dan wordt dit zo weergegeven: "[translation1/translation2]"

U hebt nu drie opties:

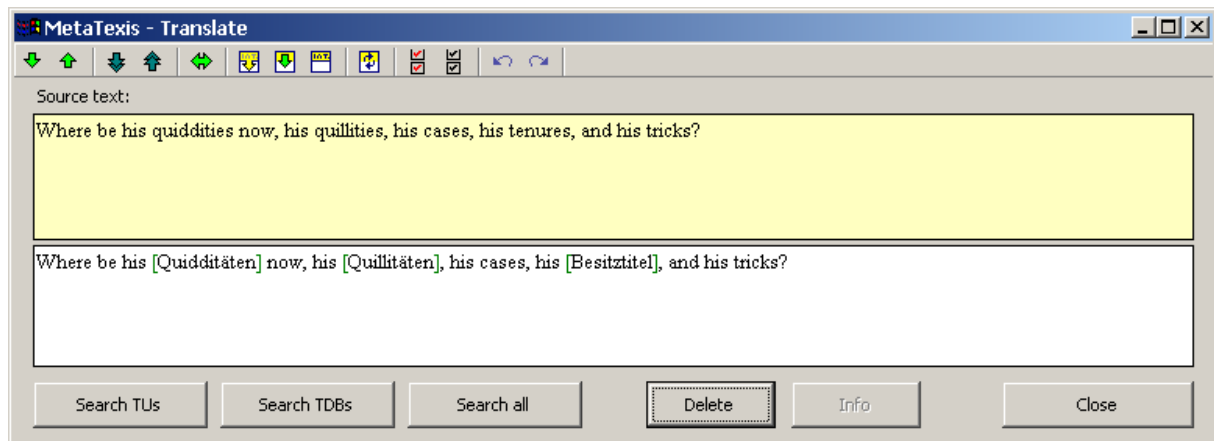
Als het zoekresultaat onvoldoende is voor u, of als u van nul wilt starten (met de informatie van het TDB-resultaat in gedachte, maar niet op het scherm), dan verwijdert u de inhoud in het vertaalkvak door op

Verwijderen te klikken of door het pictogram op de werkbalk te klikken (standaard sneltoets: **Alt+Shift+Delete**).

Wilt u de terminologietabel behouden, maar toch een totaal nieuwe vertaling invoegen, verwijder dan de inhoud van het onderste vak. U kunt de vertaalde termen kopiëren door erop te dubbelklikken.

Het derde alternatief is in feite geen alternatief, omdat dit de stap is die toch wordt uitgevoerd op het eind van de bewerking (of u maakte het vertaalkvak leeg, zoals in de eerste mogelijkheid. De bedoeling is dat u zich onmiddellijk ontdoet van de tabel om verder te werken met de huidige inhoud van het onderste vak. Klik daarvoor op **Selecteren**.

Koos u voor het laatste alternatief, dan is dit een typisch voorbeeld:

U kunt nu de vertaling bewerken en/of naar een ander segment in het document gaan met één van de Navigeren-opdrachten.

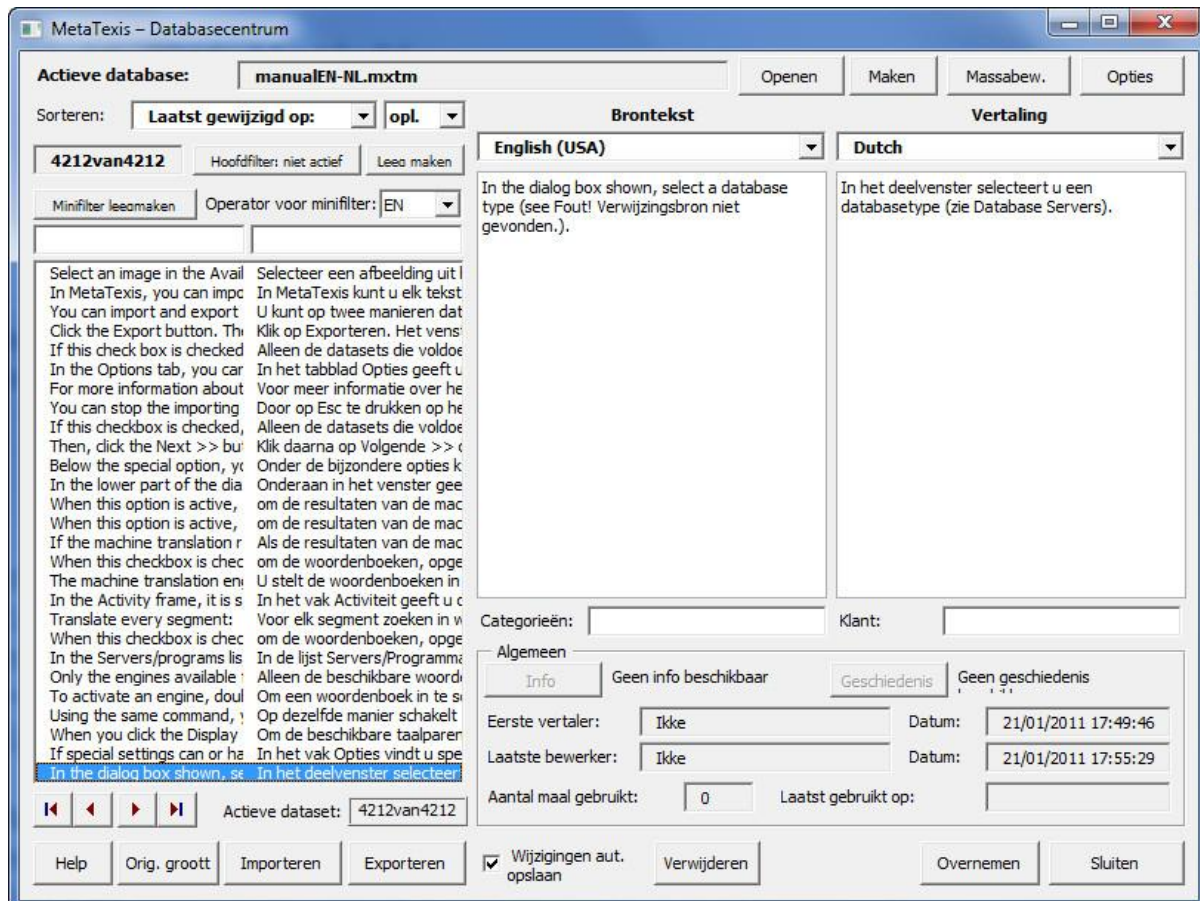
Opmerking: U kunt **steeds** naar een ander TU gaan (en niet alleen als de vertaling van het huidige segment voltooid is). De huidige staat wordt opgeslagen en u kunt later terugkeren naar dit segment.

TM's bewerken

In MetaTaxis kunt u alle vertaalgeheugens weergeven en bewerken. U hebt toegang tot vele soorten informatie en kunt het TM filteren. Ook kunt u door de hele database navigeren.

Er zijn drie mogelijkheden om het hoofd-TM weer te geven:

Voer deze menuopdracht uit: **MetaTaxis | Vertaalgeheugen | Hoofd-TM weergeven** (standaard sneltoets: **Alt+Shift+T**). Het volledige TM wordt nu weergegeven in het venster **Databasecentrum**:

Klik op het pictogram op de werkbalk of op de menuopdracht **MetaTaxis | Vertaalgeheugen | TM weergeven op positie van selectie in brontekst** (standaard sneltoets: **Alt+Ctrl+T**). Het TM wordt weergegeven in het venster **Databasecentrum**: Het toont nu alleen TU's met als bronsegmenten de geselecteerde tekst van het document. Als geen tekst werd geselecteerd en de cursor valt binnen het bereik van een woord, dan wordt dit woord geselecteerd.

Voer deze menuopdracht uit: **MetaTaxis | Vertaalgeheugen | TM weergeven op positie van selectie in vertaling** (standaard sneltoets: **Alt+Ctrl+Shift+T**). Het TM wordt weergegeven in het venster **Databasecentrum**: Het toont nu alleen de TU's met als vertaling de geselecteerde tekst in het document. Als geen tekst werd geselecteerd en de cursor valt binnen het bereik van een woord, dan wordt dit woord geselecteerd.

Databasecentrum voor TM's

De elementen en functies van het Databasecentrum voor TM's worden in de volgende alinea's uitgelegd:

De naam van de actieve database ziet u in een grijs tekstvak onder de titelbalk van het venster. (Is er, om welke reden dan ook, geen database geselecteerd, dan wordt dit weergegeven in het rood.)

Rechts daarvan vindt u twee knoppen: **Openen** en **Maken**. Hiermee wijzigt u het weergegeven TM. U kunt om het even welk TM

weergegeven door een TM te selecteren in het geopende deelvenster en op **Openen** te klikken. Met **Maken** creëert en toont u nieuwe databases.

Aan de linkerkant van het venster vindt u alles wat u nodig hebt om te sorteren, filteren en te navigeren door het weergegeven TM.

Sorteren:

U kunt TU's op verschillende manieren sorteren. Om de sorteerregel te wijzigen, selecteert u een ander item uit het **Sorteren**-uitklapmenu.

Verder kunt u nog kiezen tussen oplopend en afdalend in het naastliggende uitklapmenu.

Hoofdfilter:

Hoofdfilter is een tool voor database-experten die ervaren zijn in het gebruik van Microsoft Access (hoewel de techniek eenvoudig geleerd kan worden).

Om het hoofdfilter in te schakelen, klikt u op **Hoofdfilter: niet actief**. Het volgende venster wordt weergegeven:

	Veld	Functie	Waarde
EN			
EN			
EN			
EN			

Buttons: Help, Leeg maken, Toepassen en sluiten, Annuleren

Om de database te filteren, selecteert u op de eerste regel een veld. Selecteer een functie en voer de waarde in waarop u de datasets wilt filteren. U kunt meerdere filters combineren op de vijf beschikbare regels. Om de filterinstellingen toe te passen, klikt u op **Toepassen en sluiten**.

Nadat u het hoofdfilter hebt ingeschakeld wordt **Hoofdfilter: niet actief** gewijzigd in **Hoofdfilter: actief**.

Om het hoofdfilter leeg te maken zodat alle datasets worden weergegeven, klikt u op **Leeg maken**.

Minifilter:

Het minifilter is eenvoudig te gebruiken. U voegt een tekst toe in één of beide tekstvakjes onder **Minifilter leegmaken**.

Vult u alleen in het linker tekstvak een tekst in (en het rechter blijft leeg) en u drukt op de Tab-toets of op Enter, dan worden alleen de TU's weergegeven waarvan de bronsegmenten de opgegeven tekst bevatten.

Vult u alleen in het rechter tekstvak een tekst in (en het linker blijft leeg) en u drukt op de Tab-toets of op Enter, dan worden alleen de TU's weergegeven waarvan de vertaling de opgegeven tekst bevatten.

Vult u in beide vakken tekst in, dan hangt het resultaat af van de instelling in **Operator voor minifilter**. Als de operator wordt ingesteld op "EN", dan worden alleen de TU's weergegeven waarvan de brontekst de ingevoerde tekst van het linker vak bevat EN de vertaling de tekst van het rechter vak. Als de operator wordt ingesteld op "OF", dan worden alleen de TU's weergegeven waarvan de brontekst de ingevoerde tekst van het linker vak bevat OF de vertaling de tekst van het rechter vak.

Om het minifilter leeg te maken, klikt u op **Minifilter leegmaken**.

Lijst van datasets:

Het hoofdelement van de linkerkant van het venster is de lijst met de TU's. Elke regel vertegenwoordigt een vertaaleenheid. De linker kolom bevat de bronsegmenten; de rechter de vertalingen.

Om te navigeren in het TM, klikt u op een item in de lijst en gaat u omhoog of omlaag met de pijltjestoetsen, of u gebruikt de toetsen page up, page down, home of end. U kunt ook de navigatieknoppen links onder de lijst gebruiken.

Het grijze vak, rechts van de navigatieknoppen, geeft aan welke dataset is geselecteerd.

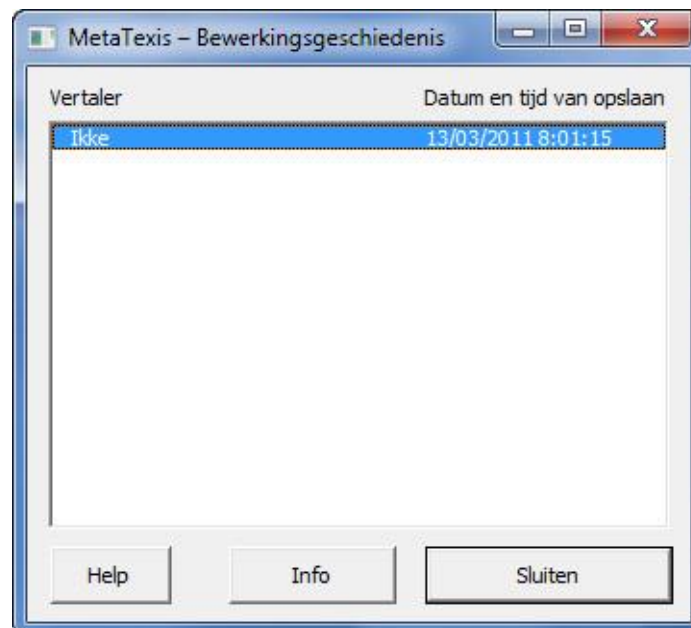
In de rechter helft van het venster wordt de geselecteerde vertaaleenheid weergegeven, met inbegrip van alle details. De brontaal en de brontekst ziet u links; de doeltaal en de vertaling aan de rechterkant.

De categorieën worden onderaan weergegeven.

In het onderste deel vindt u informatie over de vertaaleenheid:

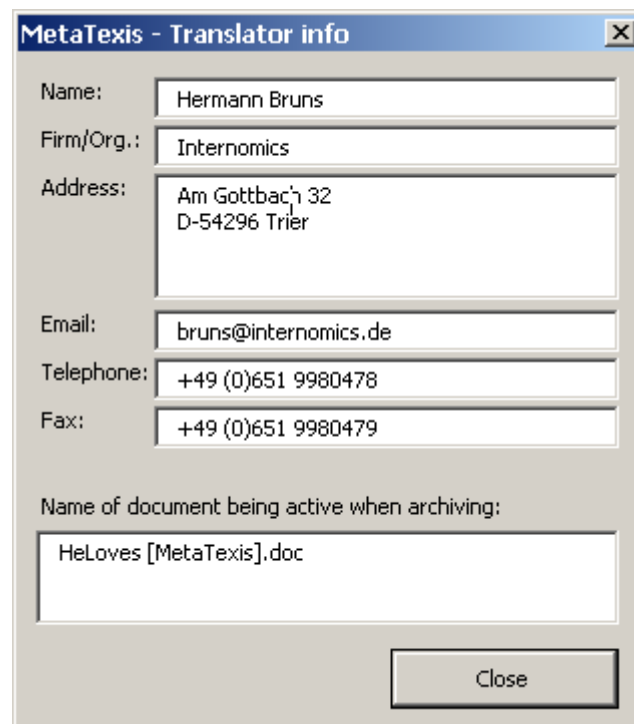
Indien er segmentinfo beschikbaar is, geeft u die weer door te klikken op **Info** (zie "**Segmentinfo**" op pagina 214). (De segmentinfo wordt eigenlijk opgeslagen in de database. U beschikt dus over dezelfde informatie als in het document toen u de TU opsloeg.)

Als er geschiedenis van tijdens het opslaan beschikbaar is, klikt u op **Geschiedenis** om deze weer te geven. Het volgende venster wordt weergegeven:

Het venster **Bewerkingsgeschiedenis** toont de geschiedenis van toen de huidige vertaaleenheid werd opgeslagen, m.a.w. de geschiedenis van nieuwe vertalingen opgeslagen in het TM.

Als u klikt op **Info**, of dubbelklikt op een item, dan ziet u het volgende venster met gedetailleerde informatie over de vertaler:

Eerste vertaler (sloeg als eerst de TU op) en **Laatste bewerker** (sloeg de laatste versie van deze TU op) en de respectieve data:

Dit is, in feite, een deel van de bewerkingsgeschiedenis.

Aantal maal gebruikt: aantal maal dat de TU werd opgehaald uit het TM om te presenteren aan een vertaler

Laatst gebruikt op: Datum van de laatste maal dat de TU werd opgehaald uit het TM om te presenteren aan een vertaler

Onderaan dit venster ziet u meerdere knoppen:

Importeren/Exporteren: zie "TM's en TDB's importeren en exporteren" op pagina 161.

Verwijderen: Als u op **Verwijderen** klikt, wordt de geselecteerde TU verwijderd (na bevestiging).

Overnemen: Als u op **Overnemen** klikt, wordt de vertaling van de geselecteerde dataset overgenomen in het document (alleen als de cursor in het vertaalkvak van een geopende TU staat).

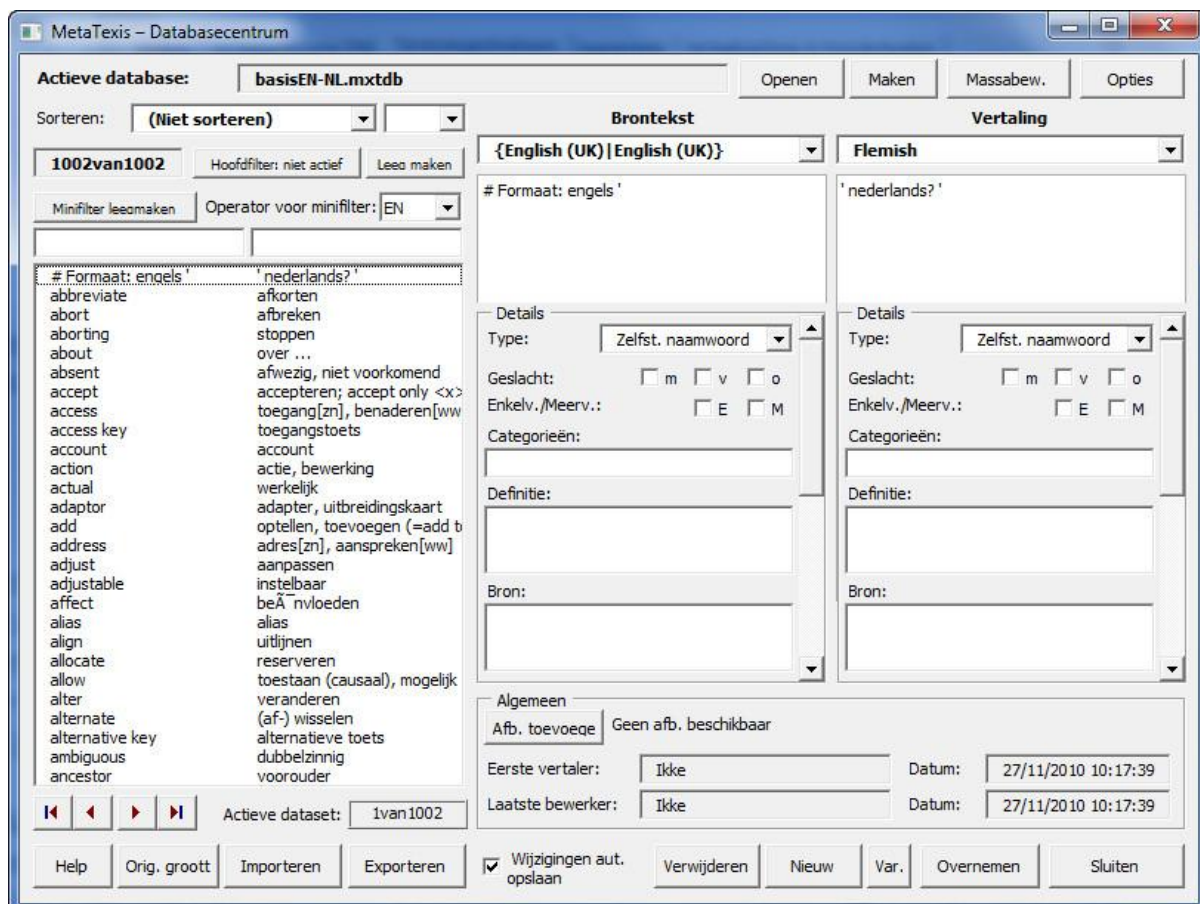
Sluiten: Om het venster Databasecentrum te sluiten, klikt u op **Sluiten**.

TDB's bewerken

In MetaTaxis kunt u de TDB's weergeven en bewerken.

Er zijn drie mogelijkheden om de hoofd-TDB weer te geven:

Voer deze menuopdracht uit: **MetaTaxis | Terminologie | Hoofd-TDB weergeven** (standaard sneltoets: **Alt+Shift+G**). De volledige TDB wordt nu weergegeven in het venster Databasecentrum:

Voer deze menuopdracht uit: **MetaTaxis | Terminologie | TDB weergeven op positie van selectie in brontekst** (standaard sneltoets: **Alt+Ctrl+G**). De TDB wordt weergegeven in het venster Databasecentrum: Alleen de terminologieparen met als bronsegmenten de geselecteerde tekst van het document worden weergegeven. (Als geen tekst werd geselecteerd en de cursor valt binnen het bereik van een woord, dan wordt dit woord geselecteerd.)

Voer deze menuopdracht uit: **MetaTaxis | Terminologie | TDB weergeven op positie van selectie in vertaling** (standaard sneltoets: **Alt+Ctrl+Shift+G**). De TDB wordt weergegeven in het venster Databasecentrum: Alleen de terminologieparen met als vertaling de geselecteerde tekst van het document worden weergegeven. (Als geen tekst werd geselecteerd en de cursor valt binnen het bereik van een woord, dan wordt dit woord geselecteerd.)

Databasecentrum voor TDB's

Dit venster is bijna hetzelfde als dat voor het weergeven van TM's. De volgende alinea's verduidelijken de elementen die verschillen van het venster voor het weergeven van TM's (zie "Databasecentrum voor TM's" op pagina 147):

De boven- en linkerkant van dit venster komen overeen met die van het **Databasecentrum** voor TM's.

In de rechter helft van het venster worden de details van het terminologiepaar weergegeven, dat aan de linkerkant werd geselecteerd. De brontaal en de brontekst ziet u links, en de doeltaal en de vertaling rechts.

Het vak **Details** bevat details over de brontekst en de vertaling:

Type:

Grammaticaal type: zelfstandig naamwoord, werkwoord, bijvoeglijk naamwoord, bijwoord, woordgroep, lidwoord, voornaamwoord, voorzetsel.

"Woordgroep" is geen grammaticaal type. U kunt dit type gebruiken voor tekstdelen die tot geen enkele van de andere types behoren.

Waarschijnlijk zult u de laatste drie types niet vaak gebruiken (of zelfs nooit). Ze werden slechts opgenomen om de lijst volledig te maken.

Geslacht:

Drie selectievakjes voor het geslacht: mannelijk, vrouwelijk en onzijdig. In vele talen is dit slechts van toepassing op substantieven, in enkele ook voor adjectieven, enz.

Enkelv./Meerv.:

Twee selectievakjes voor enkelvoud en meervoud. In vele talen is dit slechts van toepassing op substantieven, in enkele ook voor adjectieven, enz.

Categorieën:

In dit vak kunt u categorieën toevoegen. Meer dan één categorie scheidt u door een komma-punt.

Notities:

In dit vak kunt u notities toevoegen.

Voorbeelden:

U kunt hier voorbeelden opgeven van hoe de terminologie kan worden gebruikt in een zin.

Opmerking: De tekstvakken **Categorieën**, **Notities**, en **Voorbeelden** zijn nogal klein. Door erop te dubbelklikken, opent u een ander venster met een groter tekstvak. U kunt de weergegeven tekst bekijken en bewerken.

Klik op **OK** om eventuele wijzigingen op te slaan.

Onderaan rechts vindt u algemene informatie over het geselecteerde terminologiepaar. Het verschil met het Databasecentrum voor TM's is, dat hier geen knoppen aanwezig zijn voor **Info** en **Geschiedenis**, maar wel **Afb. weergeven** (als een afbeelding werd toegewezen aan het terminologiepaar) of **Afb. toevoegen** (als er geen afbeelding is toegewezen aan het terminologiepaar). Nadat u op **Afb. toevoegen** hebt geklikt, wordt het venster **Afbeeldingen toevoegen** geopend (zie "Afbeeldingen toevoegen" op pagina 154). Als u klikt op **Afb. weergeven**, dan wordt het venster **Afbeeldingen weergeven** geopend (zie "Afbeeldingen weergeven" pagina 155).

Onderaan het venster **Databasecentrum** bevinden zich meerdere knoppen:

Importeren/Exporteren: Zie "TM's en TDB's importeren en exporteren" pagina 161.

Wijzigingen auto opslaan:

Als dit vakje ingeschakeld is, worden alle wijzigingen automatisch opgeslagen in de TDB. Als het niet ingeschakeld is, wordt u gevraagd of u de wijzigingen wilt opslaan.

Verwijderen: Als u op **Verwijderen** klikt, wordt de geselecteerde TU verwijderd (na bevestiging).

Nieuw: Als u op **Nieuw** klikt, wordt het venster **Nieuwe terminologie toevoegen** geopend (zie "Het venster Nieuwe Terminologie" pagina 141).

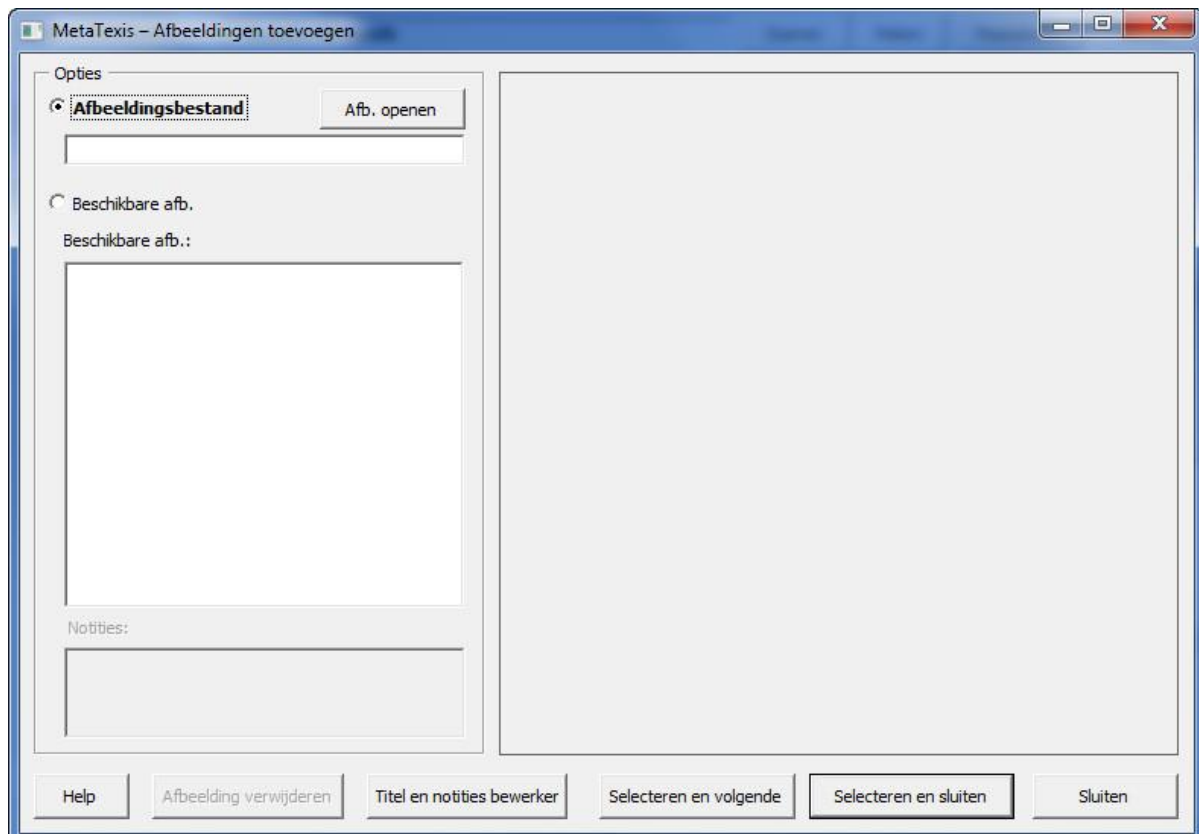
Var.: Als u op **Var.** klikt, wordt het venster **Nieuwe terminologie toevoegen** geopend (zie "Het venster Nieuwe Terminologie" pagina 141). De brontekst en alle details worden overgenomen van het weergegeven terminologiepaar.

Overnemen: Als u op **Overnemen** klikt, wordt de vertaling van de geselecteerde dataset overgenomen in het document (alleen als de cursor in het vertaalkvak van een geopende TU staat).

Sluiten: Om het venster Databasecentrum te sluiten, klikt u op **Sluiten**.

Afbeeldingen toevoegen

Vaak worden woorden en hun vertalingen pas echt duidelijk als afbeeldingen beschikbaar zijn die de betreffende terminologie aanschouwelijk voorstellen (vooral in het geval van wetenschappelijke en technische terminologie). In het venster **Afbeeldingen toevoegen** kunt u aan een terminologiepaar zulke afbeeldingen toevoegen. Als de TDB (terminologiedatabase) geen afbeeldingen bevat, ziet het venster **Afbeeldingen toevoegen** er zo uit:

De toe te voegen afbeelding wordt aan de rechterkant weergegeven (als er reeds een afbeelding werd geselecteerd of geopend).

In het kader **Opties** selecteert u een afbeelding aan de linkerkant in het venster. U kunt een afbeeldingsbestand openen of een afbeelding selecteren uit de lijst van beschikbare afbeeldingen.

Opmerking: De afbeeldingen worden niet samen met de terminologieparen opgeslagen, maar afzonderlijk. (De afbeeldingen worden slechts toegewezen aan de terminologieparen, omdat in vele gevallen één afbeelding kan toegewezen worden aan meerdere terminologieparen. Om de TDB klein te houden, wordt de afbeelding slechts één keer opgeslagen in de TDB.)

Om een afbeeldingsbestand te openen:

Klik op **Afb. openen**.

Selecteer een afbeeldingsbestand in het geopende venster.

Om een afbeelding te selecteren uit de lijst van beschikbare afbeeldingen in de TDB:

Selecteer een afbeelding uit het vak met **Beschikbare afbeeldingen**.

Standaard wordt de bestandsnaam gebruikt als afbeeldingstitel. U kunt echter de titel bewerken en notities toevoegen.

Om titel en notities te bewerken:

Klik op **Titel en notities bewerken**. Het volgende venster wordt weergegeven:

Bewerk de titel en de notities.

Om de instellingen op te slaan, klikt u op **Opslaan en Sluiten**.

Om een afbeelding toe te voegen aan het actieve terminologiepaar:

Open een afbeeldingsbestand of selecteer een afbeelding uit de lijst van beschikbare afbeeldingen (zie hoger).

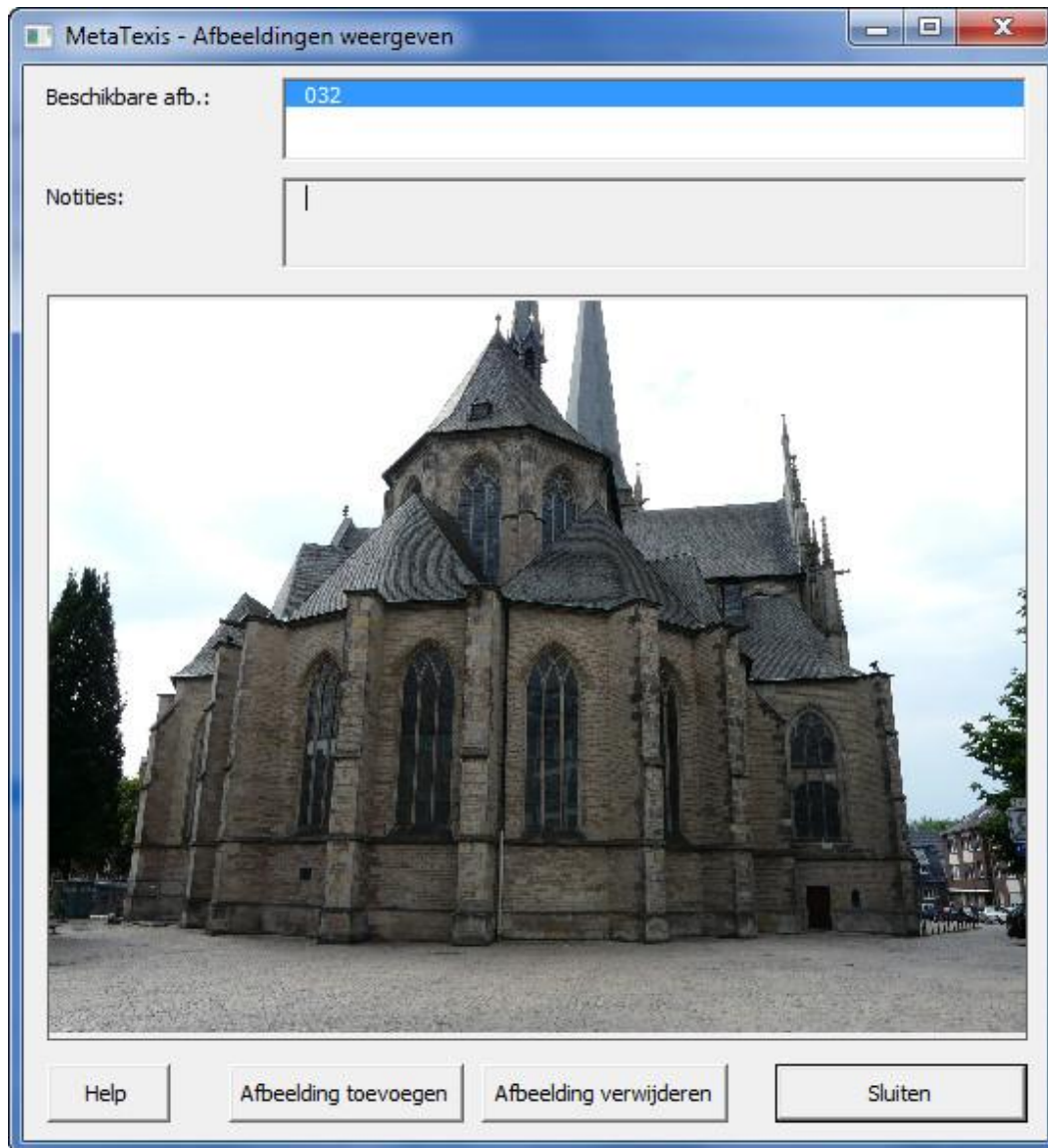
Om meerdere afbeeldingen toe te voegen, klikt u op **Selecteren en volgende**.

OF

U klikt op **Selecteren en sluiten** als u geen afbeeldingen meer wilt toevoegen.

Afbeeldingen weergeven

In het venster **Afbeeldingen weergeven** kunt u de aan een terminologiepaar toegewezen afbeeldingen bekijken en afbeeldingen toevoegen of verwijderen:

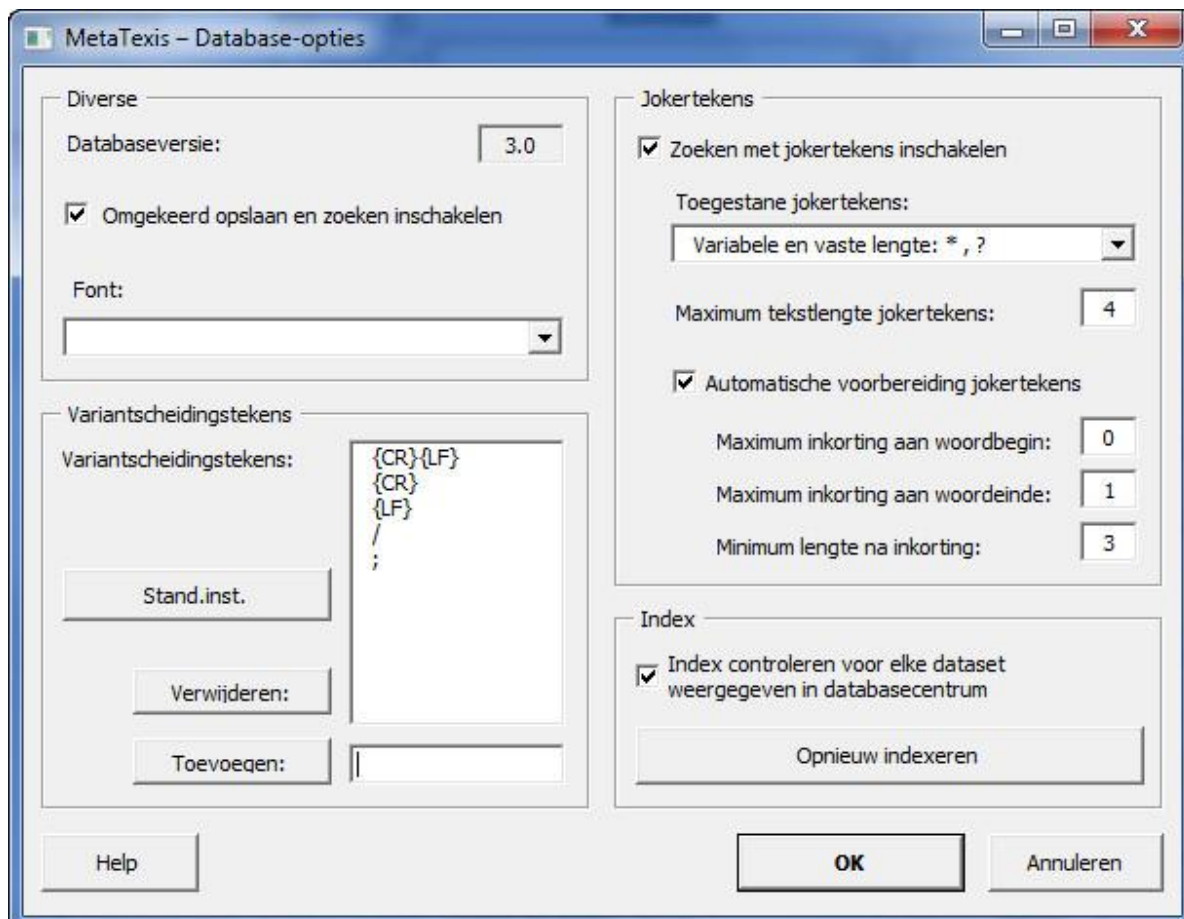
Om een afbeelding weer te geven, klikt u op een afbeelding in de lijst van beschikbare afbeeldingen (standaard wordt het eerste item geselecteerd).

Om afbeeldingen toe te voegen, klikt u op **Afbeeldingen toevoegen**. Het venster **Afbeeldingen toevoegen** wordt weergegeven (zie hoger).

Om een afbeelding te verwijderen, klikt u op **Afbeelding verwijderen**. (Er wordt met deze opdracht niet echt een afbeelding verwijderd, alleen de toewijzing).

Database-opties

Door te klikken op **Opties** in het Databasecentrum voor TM's of TDB's krijgt u toegang tot de database-opties:

Het vak **Diverse** bevat de volgende elementen:

Databaseversie:

De huidige databaseversie is 3.0.

Omgekeerd opslaan en zoeken inschakelen:

Schakel deze optie in als u niet alleen wilt zoeken in de richting brontaal naar doeltaal maar ook omgekeerd. Als de overeenkomstige instelling ook actief is in het venster Documentopties, zoekt MetaTaxis in beide richtingen. Wijzigt u deze instelling en klikt u op OK, dan wordt u gevraagd of u de database opnieuw wilt indexeren. Indien u niet bevestigt, zal het omgekeerd zoeken (zonder vernieuwing van de index) niet functioneren.

Lettertype:

Voor sommige talen is het nodig een speciaal lettertype in te stellen om de items van het TM en de TDB correct weer te geven.

De **Variantscheidingstekens** zijn alleen beschikbaar voor TDB's. Deze variantscheidingstekens noemt men ook synoniemscheidingstekens. Hiermee definieert u op een flexibele manier, hoe TDB-items worden beheerd. Om de originele standaardinstellingen te openen, klikt u op **Stand. inst.** Om te verwijderen, selecteert u de te verwijderen items, en klikt u op **Verwijderen**. Om een nieuw item toe te voegen, vult u het teken in naast **Toevoegen** en klikt dan op **Toevoegen**. Wijzigt u de lijst van variantscheidingsteken en klikt u op OK, dan

wordt u gevraagd of u de database opnieuw wilt indexeren. Indien u niet bevestigt, zullen de nieuwe instellingen (zonder vernieuwing van de index) niet functioneren.

Twee tekens worden door speciale tags weergegeven: {CR} is de tag voor een regelterugloop/alinea (carriage return). {LF} wordt gebruikt voor een nieuwe regel.

Het vak **Jokertekens** is slechts actief voor TDB's. Hier stelt u de opties in voor het zoeken met jokertekens:

Zoeken met jokertekens inschakelen:

Om het zoeken met jokertekens mogelijk te maken.

Toegestane jokertekens:

U hebt de keuze uit drie sets jokertekens: "Variabele en vaste lengte: *, ?"; "Alleen variabele lengte: *"; "Alleen vaste lengte: ?".

Maximum tekstlengte jokertekens:

Om de maximum tekstlengte van de jokertekens te bepalen (speciaal voor variabele lengte). Hoe hoger deze waarde, hoe langer het zoeken.

Automatische voorbereiding jokertekens:

Om elk woord van een nieuw TDB-item automatisch voor te bereiden op het zoeken met jokertekens, zonder echt jokertekens toe te voegen. Met deze optie verhoogt u de kans op TDB-treffers, omdat ook treffers met een verschil in hoofdletters/kleine letters of een klein grammaticaal verschil worden weergegeven.

Maximum inkorting aan woordbegin:

Om de maximum inkorting in te stellen aan het begin van een woord. Voor de meeste talen is de standaardwaarde "0" correct, omdat grammaticale verschillen vooral voorkomen aan het einde van een woord.

Maximum inkorting aan wordeinde:

Om de maximum inkorting in te stellen aan het einde van een woord. De standaardinstelling is "1", maar als een taal vaak langere grammaticale verschillen heeft, stelt u een hogere waarde in.

Minimum lengte na inkorting:

Om de minimale lengte na het inkorten in te stellen. In de meeste talen bevatten woorden minstens 3 letters.

Met het vak **Index** stelt u enkele indexfuncties in:

Index controleren voor elke dataset weergegeven in databasecenter

Door deze optie aan te vinken, wordt elke term of TU gecontroleerd op correcte indexering. Deze optie kan de bewerkingen van het databasecentrum erg vertragen voor omvangrijke databases, en daarom schakelt u deze optie best uit voor zulke databases.

Opnieuw indexeren:

Door deze opdracht kunt u steeds de database opnieuw indexeren. Meestal is dit niet nodig, maar als u instellingen wijzigde en het

opnieuw indexeren niet bevestigde, dan kunt u met deze opdracht later toch opnieuw indexeren.

Massabewerking

Door **Massabew.** in het **Databasecentrum** opent u het venster **Massabewerking**.

Hiermee voert u bewerkingen uit op meer dan één database-item. Bovenaan in het venster kunt u kiezen tussen twee bewerkingen: **Tekst vervangen** en **Items verwijderen**. Beide bewerkingen worden hierna gedetailleerd uitgelegd.

Tekst vervangen

Om tekst te vervangen, selecteert u **Tekst vervangen** in het uitklapmenu in het bovenste deel van het venster. Het venster ziet er dan zo uit:

The screenshot shows the 'MetaTaxis - Massabewerking' window with the 'Tekst vervangen' tab selected. The window is divided into two main sections: 'Details' and 'Beperkingen' (Restrictions).

Details Section:

- Veld:** A dropdown menu showing 'Brontekst'.
- Vervang:** A text input field.
- door:** A text input field.
- Hoofdletters/kleine letters:** A checkbox that is checked.
- Veld:** A dropdown menu showing 'Vertaling'.
- Vervang:** A text input field.
- door:** A text input field.
- Hoofdletters/kleine letters:** A checkbox that is checked.

Beperkingen Section:

- Geen beperkingen – Toepassen op alle datasets in database:** A radio button that is selected.
- Beperken tot datasets geselecteerd volgens deze filter:** An unselected radio button.

Filter Table:

	Veld	Functie	Waarde
EN			
EN			
EN			
EN			

Below the table is a button labeled 'Leeg maken' (Clear).

Buttons:

- Help**
- Uitvoeren** (Execute)
- Annuleren** (Cancel)

In het vak **Details** geeft u op welke tekst moet worden vervangen. Tekst kan alleen worden vervangen in de overeenkomende velden van de opgegeven database. In het uitklapmenu Veld kunt u de volgende velden selecteren: Brontekst, Vertaling, Categorieën, Klant.

In het tekstvak **Vervang** voert u de te vervangen tekst in, en na **door** de nieuwe tekst. Als hoofdletters/kleine letters relevant zijn voor de te vervangen tekst, selecteer dan **Hoofdlettergevoelig**.

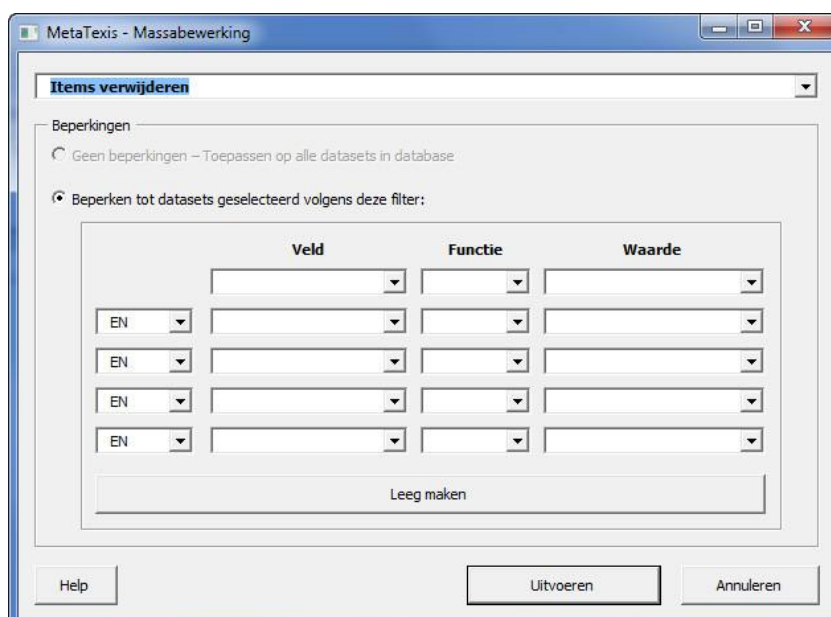
Er zijn twee secties voor het vervangen door. Beide worden gecombineerd met de EN-operator wanneer de zoekopdracht wordt uitgevoerd. Dit betekent dat u het zoeken en vervangen veilig kunt uitvoeren, zonder de vertaling te verhaspelen. Voorbeeld: Als u "UN" in de Engelse brontekst wilt vervangen door "United Nations" en in de Nederlandse vertaling door "Verenigde Naties". U kunt dit in één tijd uitvoeren, als u deze vervangingen opgeeft in één enkele bewerking. Zo bent u er zeker van dat de vervanging slechts gebeurt voor TU's waarvan zowel de brontekst en vertaling worden aangepast.

In het vak **Beperkingen** stelt u beperkingen in voor de geselecteerde datasets voor de vervangbewerking. Om een beperking op te geven, schakelt u de optie **Beperken tot datasets geselecteerd volgens deze filter** in en selecteert u, in de uitklapmenu's of in de tekstvakken, een operator, een veld en de beperkingswaarde.

Om de bewerking uit te voeren klikt u op **Uitvoeren**.

Items verwijderen

Om items te verwijderen uit een database, selecteert u de optie **Items verwijderen** in het uitklapmenu bovenaan het venster. Het venster ziet er dan zo uit:

In het vak **Beperken tot...** geeft u de voorwaarden/beperkingen op voor het verwijderen van datasets. Om een beperking op te geven selecteert u, in de uitklapmenu's of in de tekstvakken, een operator, een veld en de beperkingswaarde.

Om het verwijderen uit te voeren klikt u op **Uitvoeren**.

TM's en TDB's importeren en exporteren

Gegevens importeren is een belangrijk onderdeel. Omdat er vele verschillende CAT-tools zijn, moeten de gegevens van de TM's en de TDB's kunnen worden uitgewisseld. Als u bv. niet alleen MetaTaxis gebruikt, maar ook andere CAT-tools (omdat elk zijn eigen voordelen biedt), wilt u de TM's van andere CAT-tools importeren in MetaTaxis, en de TM's en TDB's van MetaTaxis TM's exporteren, omdat tot op heden geen enkel ander CAT-tool het MetaTaxis databaseformaat kan lezen.

MetaTaxis voorziet filters voor het importeren en exporteren van de meest algemene en voornaamste gegevensformaten:

TMX:

Translation Memory eXchange is een open formaat voor het uitwisselen van vertaalgegevens (zie www.lisa.org). Dit is het standaard uitwisselingsformaat, ondersteund door bijna alle vertaalgeheugenprogramma's.

TBX:

Term Base eXchange is een open formaat voor het uitwisselen van terminologiedatabases (zie www.lisa.org). Dit is het standaard uitwisselingsformaat, ondersteund door bijna alle vertaalgeheugen- en terminologieprogramma's.

Tekstbestanden voor gegevensuitwisseling:

Het tekstformaat is het meest gebruikte formaat voor database-uitwisseling. Het wordt door bijna elke databasetoepassing ondersteund. In dit formaat wordt één alinea beschouwd als één dataset, en de datasetvelden worden door een speciaal teken gescheiden (meestal een komma of een kommapunt). In MetaTaxis kunt u elk tekstbestand importeren, zowel in ASCII als in Unicode.

Microsoft Access:

Microsoft Access is één van de meest verspreide databaseprogramma's. Vooral omdat sinds 2007 de Microsoft Access runtime versie gratis beschikbaar is.

SQLite:

Het SQLite-programma is één van de meest gebruikte open bron databaseprogramma's. Het is gratis beschikbaar.

TRADOS-exportbestand (tekst en XML):

TRADOS is één van de meest gebruikte CAT-tools. MetaTaxis kan de tekst- en XML-bestanden importeren, geëxporteerd door de TRADOS-workbench.

SDLX-databases:

MetaTaxis kan SDLX-vertaalgeheugens importeren.

Wordfast-databases (alleen importeren):

Wordfast is een populaire CAT-tool voor Microsoft Word. MetaTaxis kan Wordfast-databasebestanden importeren.

MetaTaxis-databases:

Om TM's en TDB's te vervolledigen, kunt u ook andere MetaTaxis-TM's/TDB's importeren.

U kunt op twee manieren data importeren en exporteren: bewerk een database en klik **Importeren** of **Exporteren** (zie "**TM's bewerken**" op pagina 144 en "**TDB's bewerken**" op pagina 151).

OF

Voer deze menuopdracht uit: **MetaTaxis | Importeren/Exporteren | TM's importeren/exporteren**, of: **MetaTaxis | Importeren/Exporteren | Terminologie importeren/exporteren**. Deze opdrachten vindt u ook in de submenu's van de databases: **MetaTaxis | Vertaalgeheugen | TM's importeren/exporteren** of **MetaTaxis | Terminologie | Terminologie importeren/exporteren**.

Het venster **Database Import/Export** wordt weergegeven.

Het venster Database Import/Export

De vensters **Database Import/Export** voor TM's of TDB's ziet er hetzelfde uit, op de venstertitel na:

Om een bestand te importeren in een database:

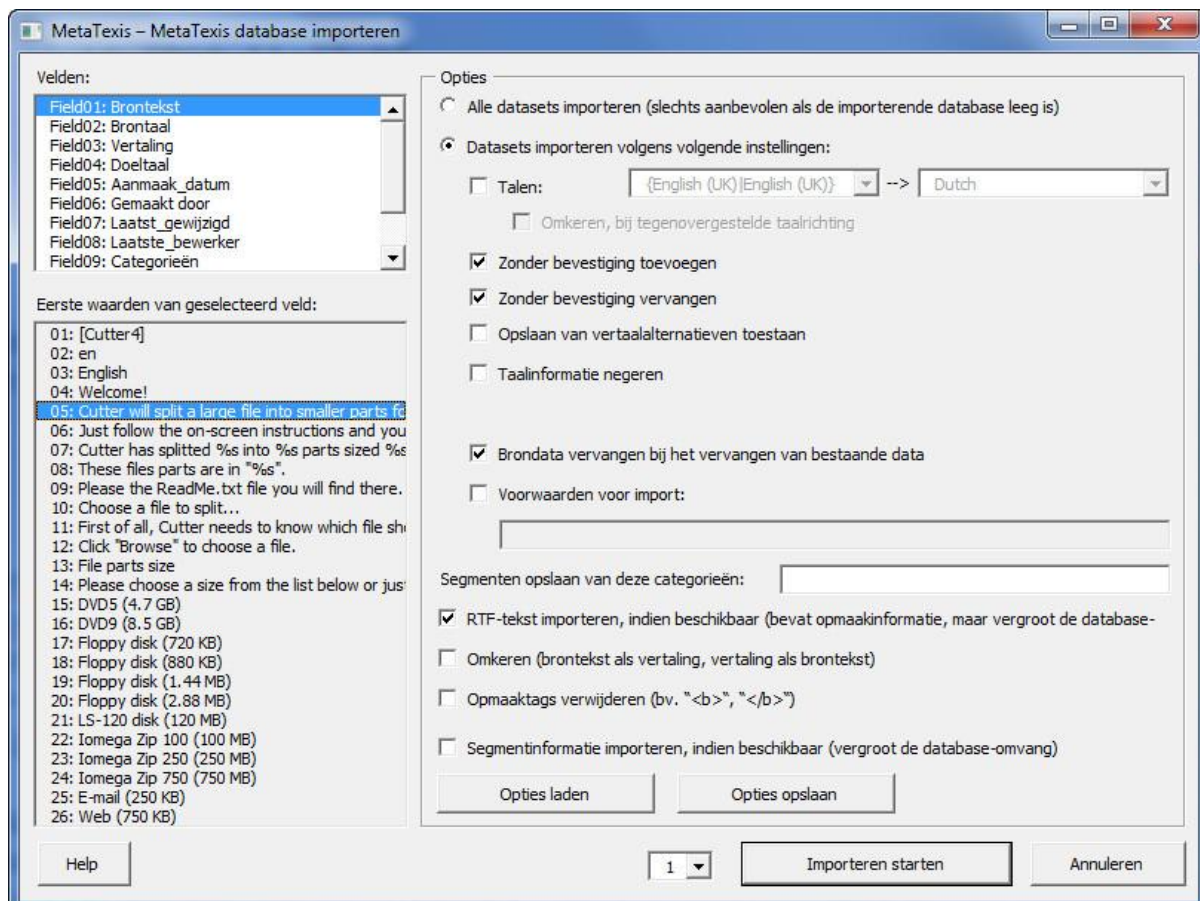
6. Om een database te selecteren of te maken, klikt u op de respectieve knoppen **Selecteren** of **Maken**.
7. Klik op **Importeren**.
8. Selecteer een bestand in het geopende venster.
9. U ziet een Importvenster, afhankelijk van het geselecteerde bestandstype (zie verder).

Om een database te exporteren:

10. Om een database te selecteren of te maken, klikt u op de respectieve knoppen **Selecteren** of **Maken**.
11. Klik op **Exporteren**. Het venster **Database export** wordt weergegeven (zie "Het venster Data-export" op pagina 169)

TMX-, TRADOS-, Wordfast-, of MetaTaxis-bestanden importeren

Nadat u een TMX-, TRADOS- of Wordfast-bestand selecteerde om te importeren in een MetaTaxis-database, ziet u volgend venster:

Dit venster bevat de volgende elementen:

De velden van het te importeren bestand vindt u in het vak **Velden**.

Het grijze vak **Eerste waarden van geselecteerd veld** toont de waarden van het geselecteerde veld voor de eerste 22 datasets van het te importeren bestand.

Bestandsinfo geeft een infovak weer met gedetailleerde informatie over het geselecteerde bestand (in geval van TMX en Wordfast wordt de informatie voornamelijk overgenomen van de sectie Hoofding van het te importeren bestand).

In het vak **Opties** kunt u meerdere opties selecteren om het importeerproces te sturen:

Alle datasets importeren:

Alle datasets worden geïmporteerd.

Datasets importeren volgens volgende instellingen:

Datasets worden geïmporteerd volgens de instellingen die u daaronder opgeeft.

Talen:

Alleen de datasets in deze talen worden geïmporteerd, indien dit selectievakje wordt aangevinkt en beide talen worden opgegeven.

Omkeren, bij het vinden van tegenovergestelde vertaling:

Alle datasets met tegenovergestelde vertaalrichting worden omgekeerd. Controleer wel of dit zinvol is.

Zonder bevestiging vervangen:

Als MetaTaxis de brontekst van een te importeren dataset reeds vindt in de database, dan wordt niet om bevestiging gevraagd. De oude vertaling wordt vervangen.

Zonder bevestiging toevoegen:

Er wordt niet om bevestiging gevraagd wanneer MetaTaxis nieuwe datasets toevoegt aan de database.

Taalinformatie negeren:

De taalinformatie wordt genegeerd, wanneer MetaTaxis controleert of de brontekst van een te importeren dataset reeds aanwezig is in de database.

Taalketens:

Om van databases met verschillende taalcombinaties een andere database te maken met een nieuwe taalcombinatie. Voorbeeld: Als u twee databases hebt met de taalcombinaties EN->FR en FR->IT, dan kunt u een database maken met de taalcombinatie EN-IT door de tweede te importeren in de eerste. In dit voorbeeld worden de segmenten/termen in FR gebruikt om de EN te koppelen met de segmenten/termen in IT.

Brondata vervangen bij het vervangen van bestaande data:

Ook brondata worden vervangen indien identieke bronsegmenten/brontermen worden gevonden. Als dit selectievakje niet is aangevinkt, wordt alleen de vertaling vervangen. Dit laatste kan resulteren in foutieve gegevens, vooral bij het importeren van terminologie. Daarom is het meestal de beste keuze dit selectievakje aan te vinken.

Voorwaarden voor import:

Alleen de datasets die voldoen aan de voorwaarden in het daaronder liggende tekstvak, worden geïmporteerd (zie "**Fehler! Verweisquelle konnte nicht gefunden werden.**" op pagina **Fehler! Textmarke nicht definiert.**).

RTF-tekst importeren, indien beschikbaar:

Beschikbare RTF-tekst wordt geïmporteerd. De RTF-tekst bevat opmaakinformatie. In sommige gevallen kan dit de werklust verminderen (bv. als segmenten velden of andere vereiste opmaakelementen bevatten).

Omkeren (brontekst als vertaling, vertaling als brontekst):

Alle datasets worden omgekeerd. Deze instelling overheerst op de andere omkeerinstelling (zie hoger). U kunt deze optie gebruiken om een volledige database om te keren. Opmerking: Controleer eerst of het zinvol is om de database om te keren.

Importmethode:

Voor het importeren van TMX-bestanden hebt u de keuze uit twee methodes "1" en "2". Standaard wordt importmethode "1" gebruikt omwille van de snelheid en de betrouwbaarheid; toch geeft de importmethode "2" in sommige gevallen betere resultaten, vooral wanneer methode "1" tot foutieve resultaten heeft geleid. (Technische opmerking: Importmethode "1" gebruikt een speciaal ontworpen xml-parser, en methode "2" gebruikt de Microsoft xml-parser.)

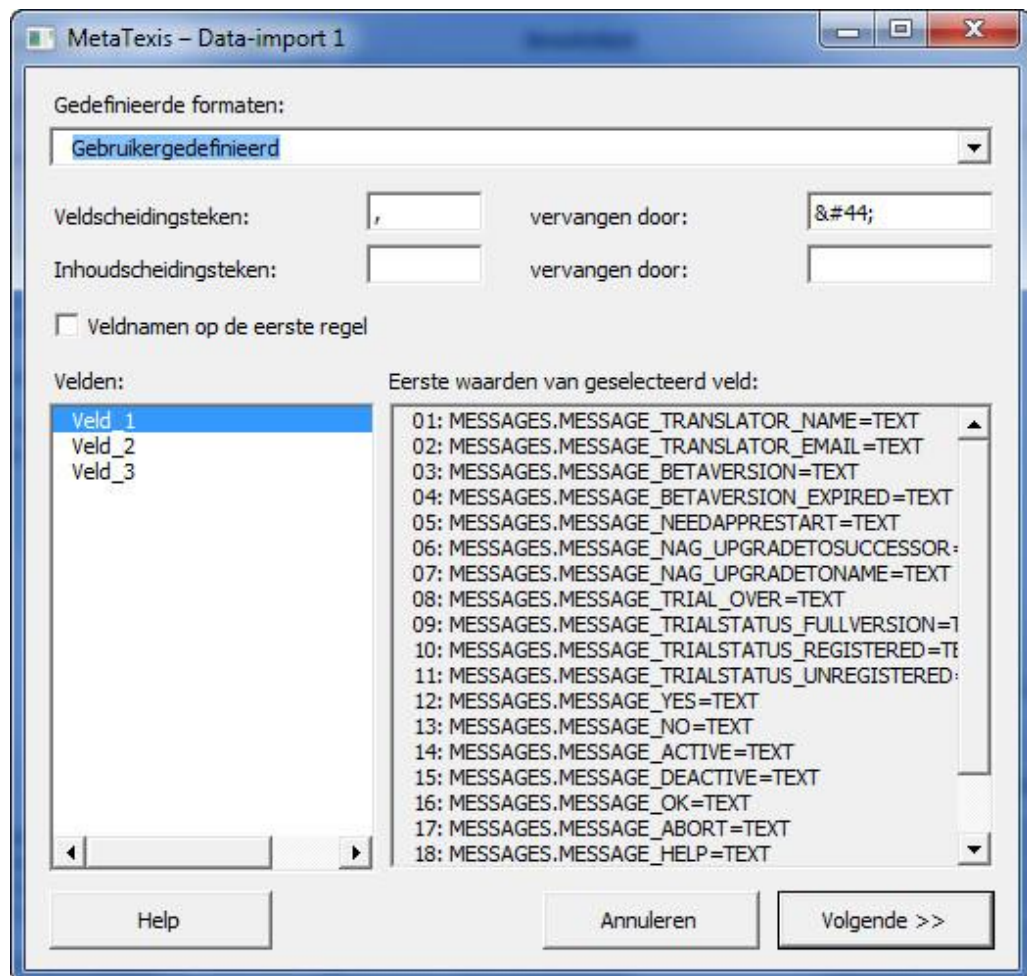
Om het importeren te starten, klikt u op **Importeren starten**. Een deelvenster informeert u over de voortgang van het importeerproces. Als de importerende database leeg is, verloopt het importeerproces zeer snel in het begin, maar vertraagt naarmate het importeren vordert. Het importeren van zeer omvangrijke databases (meer dan 10.000 datasets) kan tot een uur, of zelfs langer, duren (afhankelijk van de snelheid van uw computer). Het vertragen van het importeerproces komt doordat MetaTaxis de gehele database steeds weer doorzoekt naar identieke bronsegmenten en vertalingen. Bovendien wordt er tijdens het importeren een index aangemaakt zodat de gebruiker de database aanstands kan gebruiken, nadat het importeren werd voltooid.

Door op **Esc** te drukken op het toetsenbord, kunt u het importproces steeds annuleren.

Tekstbestanden importeren, stap 1

Het importeren van tekstbestanden gaat in twee stappen. Nadat u een tekstbestand selecteerde om te importeren in een MetaTaxis-database, ziet u volgend venster

Data-import 1:

In dit venster geeft u het veldscheidingsteken en het inhoudscheidingsteken op van het te importeren tekstbestand.

In het uitklapmenu **Gedefinieerde formaten** vindt u de meest gebruikelijke formaten, maar toch kunt u om het even welke combinatie veldscheidingsteken-inhoudscheidingsteken opgeven door de tekens in te voeren in de respectieve tekstvakken.

U schakelt best **Veldnamen op de eerste regel** in, wanneer de eerste alinea van het te importeren tekstbestand de veldnamen bevat.

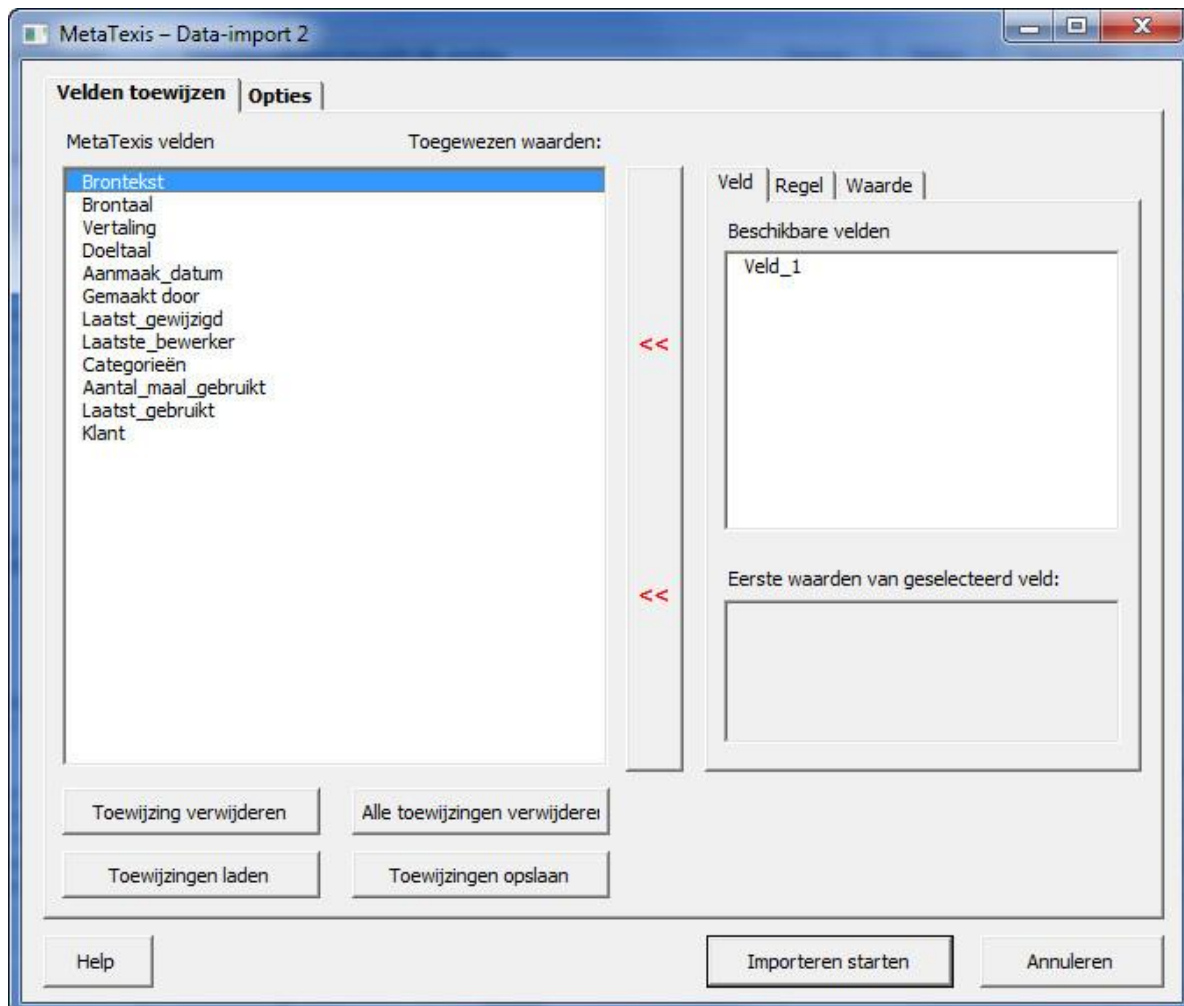
In de lijst **Velden** ziet u de geïdentificeerde velden. De lijst **Eerste waarden van geselecteerd veld** bevat de eerste 20 waarden van een geselecteerd veld. Beide lijsten worden automatisch bijgewerkt, wanneer u bovenaan de instellingen voor veldscheidingsteken, inhoudscheidingsteken, of de veldnamen wijzigt.

In het uitklapmenu **Codetabel** (alleen aanwezig voor niet-Unicodebestanden), stelt u de codetabel in voor tekstbestanden die in een andere codetabel dan die van het actieve systeem, werden opgeslagen.

Na het opgeven van de correcte instellingen, klikt u op **Volgende >>** om naar stap 2 te gaan voor het importeren van tekstbestanden (zie volgende sectie).

Tekst- of Accessbestanden importeren, stap 2

Nadat u het formaat voor het tekstbestand opgaf, of een Access-bestand selecteerde, ziet u het volgende venster **Data-import 2**:

Dit venster bestaat uit twee tabbladen:

In het tabblad **Velden toewijzen** wijst u velden, regels of waarden toe aan een veld in de MetaTaxis database (zie verder).

In het tabblad **Opties** geeft u de voorwaarden op voor het importeren van datasets, en bepaalt u het gedrag van MetaTaxis tijdens het importeren (zie "**Opties**" pagina 169).

Het linker deel van het tabblad **Velden toewijzen** bevat een lijst van de velden in de MetaTaxis-database en de velden, regels of waarden die hieraan kunnen worden toegewezen.

De knoppen links onderaan hebben de volgende functies:

Toewijzing verwijderen:

verwijdert de toewijzing van het geselecteerde veld.

Alle toewijzingen verwijderen:

verwijdert alle toewijzingen

Toewijzingen laden:

laadt de toewijzingen die werden opgeslagen door het klikken van de knop **Toewijzingen opslaan**.

Toewijzingen opslaan:

slaat de huidige toewijzingen op.

Rechts in het venster wordt de toewijzing van het geselecteerde veld weergegeven in een multi-pagina element:

Werd een veld toegewezen, dan is het tabblad **Veld** actief (standaard). Het toegewezen veld wordt geselecteerd in de lijst **Beschikbare velden**.

Werd een regel toegewezen, dan is het tabblad **Regel**.

Werd een waarde toegewezen, dan is het tabblad **Waarde**.

Om een veld toe te wijzen:

In de linker helft van het venster klikt u op het MetaTaxis veld waaraan u een te importeren veld wilt toewijzen.

Activeer de tab **Veld** in de rechter helft van het venster.

Selecteer een veld uit de lijst met **Beschikbare velden**. De lijst **Eerste waarden van geselecteerd veld** bevat de eerste 20 waarden van een geselecteerd veld ter informatie.

Klik op << in het midden van het venster. Het geselecteerde veld wordt in de rechter helft van de lijst met MetaTaxis velden weergegeven.

Om een regel toe te wijzen:

In de linker helft van het venster klikt u op het MetaTaxis veld waaraan u regel wilt toewijzen.

Activeer de tab **Regel** in de rechter helft van het venster.

Geef een voorwaarde op in het tekstvak **Als**. Voor meer informatie over het definiëren van een regel, zie "**Fehler! Verweisquelle konnte nicht gefunden werden.**" pagina **Fehler! Textmarke nicht definiert.**

Geef een waarde op in het vak **Dan** (of in het uitklapmenu). Het type en de inhoud van dit vak hangen af van het type van het geselecteerde MetaTaxis veld. Voorbeeld: Als u een taalveld selecteerde, ziet u een uitklapmenu met alle talen.

Klik op << in het midden van het venster. In de rechter helft van het vak met MetaTaxis velden wordt achter een veld het woordje "Regel" weergegeven om aan te geven dat een regel aan dit MetaTaxis veld werd toegewezen.

Om een waarde toe te wijzen:

In de linker helft van het venster klikt u op het MetaTaxis veld waaraan u een waarde wilt toewijzen.

Activeer de tab **Waarde** in de rechter helft van het venster.

Geef een waarde op in het weergegeven tekstvak (of in het uitklapmenu). Het type en de inhoud van dit vak hangen af van het type van het

geselecteerde MetaTaxis veld. Voorbeeld: Als u een taalveld selecteerde, ziet u een uitklapmenu met alle talen.

Klik op << in het midden van het venster. In de rechter helft van het vak met MetaTaxis velden wordt achter een veld het woordje "Waarde" weergegeven om aan te geven dat een waarde aan dit MetaTaxis veld werd toegewezen.

Om het importeren te starten, klikt u op **Importeren starten**. Een deelvenster informeert u over de voortgang van het importeerproces. Bij aanvang, wanneer de database nog leeg is, gaat het importeren zeer snel, maar dit verloopt trager en trager naarmate het importeren vordert. Het importeren van zeer omvangrijke databases (meer dan 10.000 datasets) kan tot een uur, of zelfs langer, duren (afhankelijk van de snelheid van uw computer). Het vertragen van het importeerproces komt doordat MetaTaxis de gehele database steeds weer doorzoekt naar identieke bronsegmenten en vertalingen. Bovendien wordt er tijdens het importeren een index aangemaakt zodat de gebruiker de database aanstands kan gebruiken, nadat het importeren werd voltooid.

Door op Esc te drukken op het toetsenbord, kunt u het importeren steeds annuleren.

Opties

In het tabblad Opties van het venster Data-import geeft u de voorwaarden op voor het importeren van datasets, en bepaalt u het gedrag van MetaTaxis tijdens het importeren:

Voorwaarden voor import:

Alleen de datasets die voldoen aan de voorwaarden in het daaronder liggende tekstvak, worden geïmporteerd (zie "**Fehler! Verweisquelle konnte nicht gefunden werden.**" pagina **Fehler! Textmarke nicht definiert.**).

Zonder bevestiging vervangen:

Als MetaTaxis de brontekst van een te importeren dataset reeds vindt in de database, dan wordt niet om bevestiging gevraagd. De oude vertaling wordt vervangen.

Zonder bevestiging toevoegen:

Als MetaTaxis de brontekst van een te importeren dataset reeds vindt in de database, dan wordt niet om bevestiging gevraagd. De nieuwe vertaling wordt als nieuwe dataset toegevoegd aan de database.

Taalinformatie negeren:

De taalinformatie wordt genegeerd, wanneer MetaTaxis controleert of de brontekst van een te importeren dataset reeds aanwezig is in de database.

De twee opdrachtknoppen onderaan hebben de volgende functies:

Opties laden:

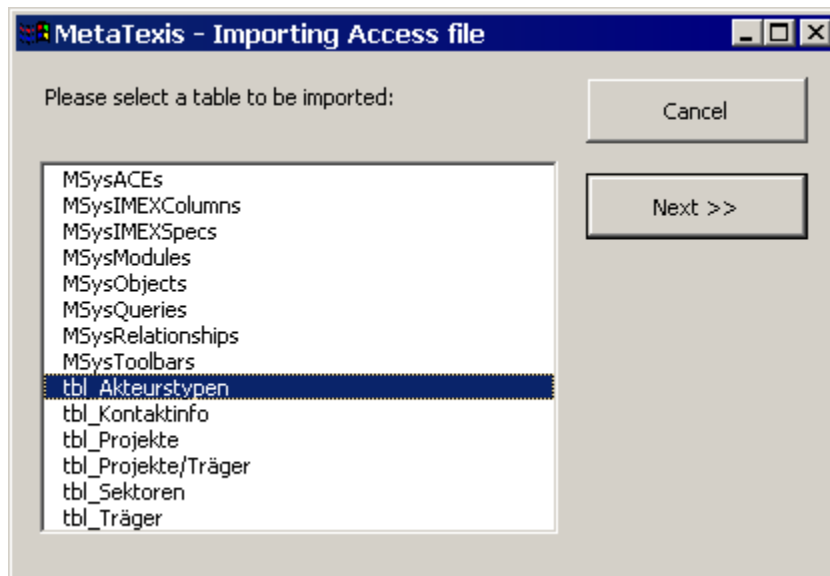
laadt de instellingen opgeslagen door de knop **Opties opslaan**.

Opties opslaan:

slaat de huidige instellingen op.

Accessbestanden importeren, stap 1

Het importeren van Accessbestanden gaat in twee stappen. Nadat u een Accessbestand selecteerde om te importeren in een MetaTaxis-database, ziet u volgend venster **Data-import 1**:

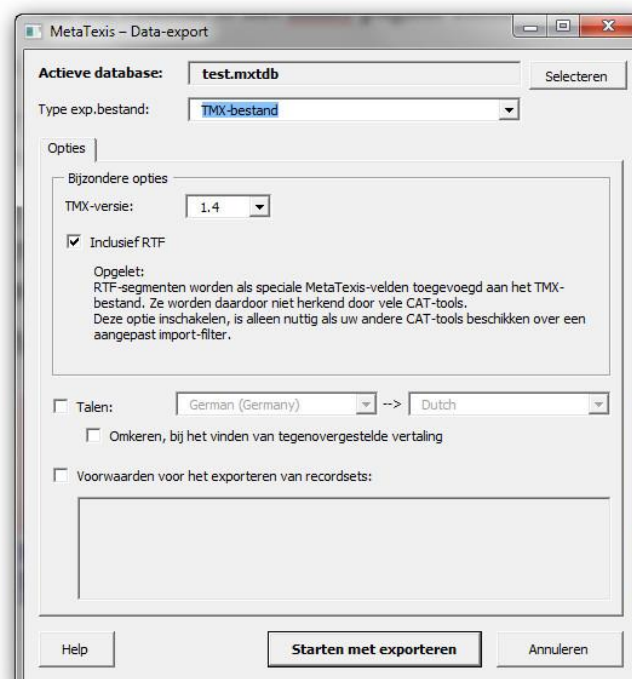

Hier selecteert u alleen de te importeren tabel.

Klik daarna op **Volgende >>** om naar stap 2 te gaan (zie "**Tekst- of Accessbestanden importeren, stap 2**" pagina 167 hierboven).

Het venster Data-export

Nadat u op **Exporteren** klikt in het venster **Database Import/Export** of in het venster **Databasecentrum**, wordt het venster **Data-export** weergegeven:

Bovenaan ziet u de actieve database die wordt geëxporteerd. U kunt een andere database opgeven door **Selecteren** te klikken.

Het exportbestandstype definieert u in het uitklapmenu **Type exp.bestand** (standaard: TMX-bestand).

Het hoofdonderdeel van dit venster is het multi-pagina-element met twee tabbladen:

Opties:

Het tabblad Opties bevat drie delen.

De opties in het bovenste deel zijn afhankelijk van het geselecteerde exporttype:

TMX-bestand:

Als *TMX-bestand* werd geselecteerd, ziet u volgende opties:

In het uitklapmenu **TMX-versie** selecteert u de TMX-versie. Twee versies zijn beschikbaar: 1.1 en 1.4. Meeste CAT-tools kunnen versie 1.1 importeren. Selecteert u 1.4, overtuigt u er dan van dat het doelprogramma dit formaat kan importeren.

Als **Inclusief RTF** actief is, wordt alle RTF-tekst ook opgenomen in het TMX-bestand. Toch wordt dit veld tot op heden niet ondersteund door andere CAT-tools. Vink dit selectievakje dus alleen aan als u zeker bent dat een ander CAT-tool dit veld kan importeren.

Tekstbestand:

Als *Tekstbestand* werd geselecteerd, ziet u volgende opties:

Voor het type *Tekstbestand* kunt u het veldscheidingsteken en het inhoudscheidingsteken opgeven. In dit formaat bevat elke alinea één dataset, en de velden worden gescheiden door een veldscheidingsteken. Verder kunt u een inhoudscheidingsteken

definiëren dat functioneert als een "haakje" voor de waarden in het veld.

Om er zeker van te zijn dat het veldscheidingsteken en het inhoudscheidingsteken correct worden herkend, moeten ze worden vervangen door andere tekens in de veldwaarden. U definieert deze vervangende waarden in overeenstemming met het programma om de bestanden te importeren. Standaard worden deze vervangingswaarden automatisch gegenereerd, afhankelijk van de XML-specificaties voor speciale tekens.

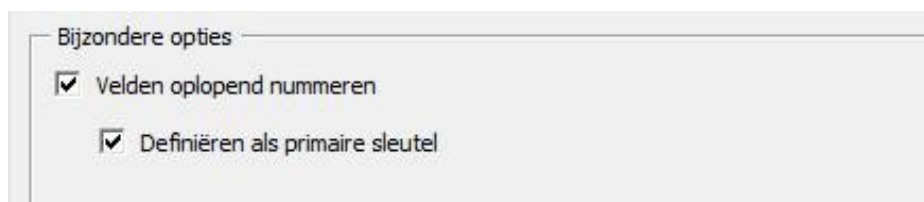
Het eenvoudigste is één van de voorgedefinieerde types te selecteren in het uitklapmenu **Gedefinieerde formaten**.

U kunt ook opteren om de veldnamen op de eerste regel van het tekstbestand te vermelden.

Standaard worden tekstbestanden opgeslagen als Unicode-bestanden. Meestal is het aan te bevelen in Unicode-formaat op te slaan, zodat alle tekens correct worden opgeslagen en kunnen worden gelezen door alle systemen die Unicode ondersteunen. (Heden ten dage ondersteunen alle belangrijke besturingssystemen en tekstverwerkers deze Unicode.)

Accessdatabase:

Als *Accessdatabase* werd geselecteerd, ziet u volgende opties:

Standaard wordt een veld met oplopende nummering ("auto incrementeel") toegevoegd en gedefinieerd als primaire sleutel. U kunt beide opties deactiveren, door de gepaste selectievakjes uit te schakelen.

Talen:

Onder de bijzondere opties kunt u de talen opgeven. Als **Talen** werd geactiveerd, worden alleen de TU's in de geselecteerde talen geëxporteerd.

Belangrijk: Wilt u TMX-bestanden exporteren met een ander CAT-tool dan MetaTaxis, dan schakelt u best **Talen** in en definieert u de te exporteren talen. Hierdoor kunnen de aangemaakte TMX-bestanden ook geïmporteerd worden door CAT-tools die geen volledige ondersteuning bieden voor TMX. TRADOS, bv. vereist dat u de talen definieert.

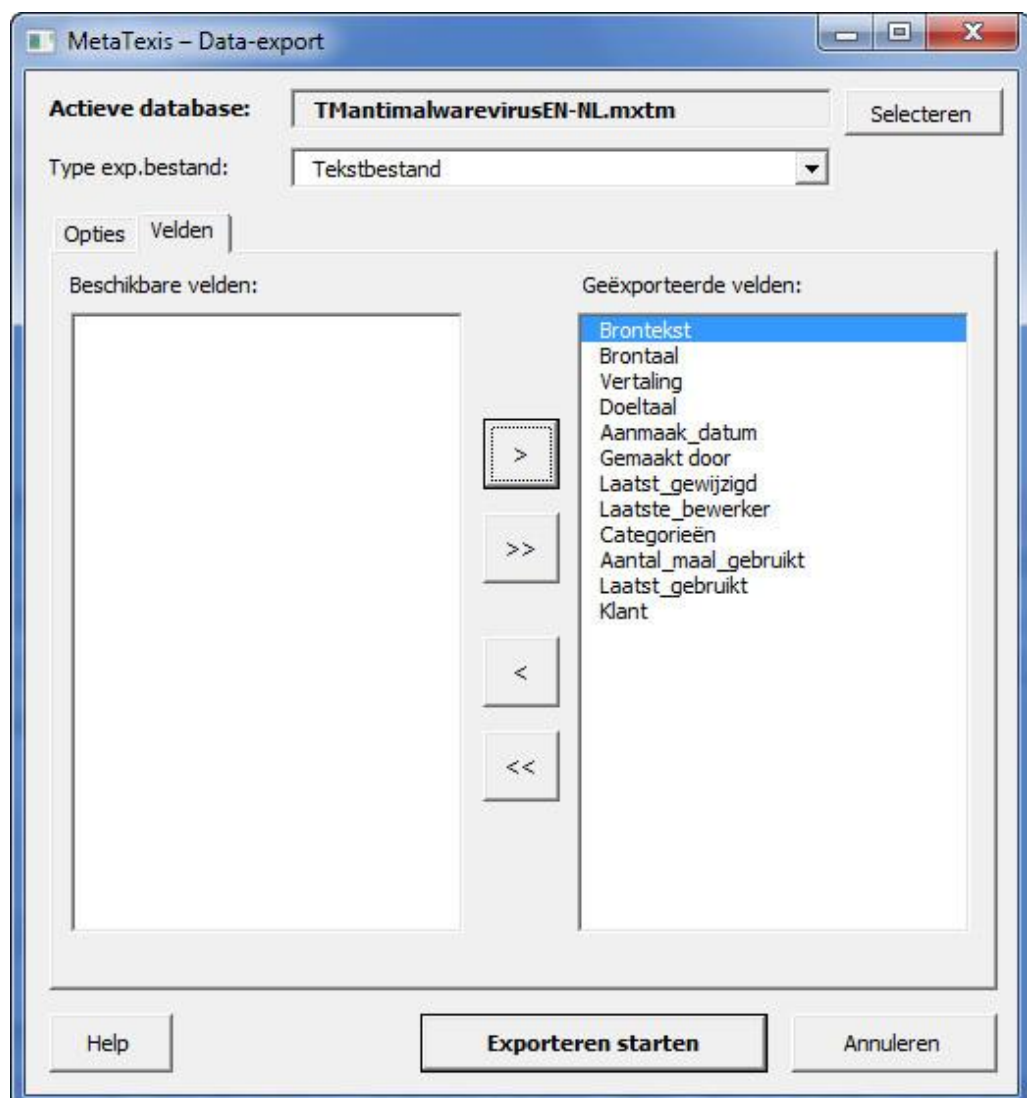
Indien **Omkeren, bij tegenovergestelde taalrichting** wordt ingeschakeld, worden TU's met tegenovergestelde taalrichting omgekeerd. Opmerking: Deze optie is slechts beschikbaar voor TMX-bestanden.

Voorwaarden:

Onderaan in het venster geeft u de voorwaarden voor het exporteren van recordsets op door het aanvinken van **Voorwaarden voor het exporteren van recordsets** (zie "**Fehler! Verweisquelle konnte nicht gefunden werden.**" pagina **Fehler! Textmarke nicht definiert.**).

Velden:

Het tablad **Velden** wordt alleen weergegeven voor andere formaten dan TMX, en bestaat uit twee vakken: **Beschikbare velden** en **Geëxporteerde velden**, met in het midden vier knoppen.

Alleen de velden die voorkomen in **Geëxporteerde velden** worden geëxporteerd. Standaard worden alle velden weergegeven in deze lijst.

U kunt deze lijst bewerken met de vier knoppen in het midden, om een geselecteerd item te verplaatsen (> en <) of om alle items te verplaatsen (>> en <<).

Om het exporteren te starten, klikt u op **Exporteren starten**. Een deelvenster informeert u over de voortgang van het exporteerproces.

Door op **Esc** te drukken op het toetsenbord, kunt u het exporteren steeds annuleren. Nadat het exporteren werd voltooid, ziet u het venster **Opslaan**. Selecteer een naam en klik op **Opslaan** om het geëxporteerde bestand op te slaan.

TM's en TDB's comprimeren

Als u lange tijd met het hoofd-TM (vertaalgeheugen) en het hoofd-TDB (terminologiedatabase) hebt gewerkt, dan kunnen deze databases erg omvangrijk zijn geworden. Vooral voor het kopiëren of opslaan van een TM of een TDB op een ander medium dan de harde schijf, is het aan te bevelen deze databases vooraf te comprimeren.

Om het hoofd-TM te comprimeren, voert u deze menuopdracht uit: **MetaTaxis | Vertaalgeheugen | Hoofd-TM comprimeren**.

Om het hoofd-TDB te comprimeren, voert u deze menuopdracht uit: **MetaTaxis | Terminologie | Hoofd-TDB comprimeren**.

MetaTaxis Server

MetaTaxis voor Word kan als client worden gebruikt in een vertaalnetwerk waar databases worden opgeslagen op een centrale server, en waar de clients toegang hebben tot de gegevens via de MetaTaxis Server. Hierdoor kan een groep vertalers met dezelfde vertaalgeheugens (TM's) en terminologiedatabases werken, via LAN of Internet. Deze werkwijze biedt vele voordelen:

Verhoogde efficiëntie: De vertaalresultaten van een vertaler zijn meteen beschikbaar voor alle andere gebruikers van dezelfde databases. Elke vertaler profiteert van het werk van een andere vertaler van het team, zonder handmatige acties. (Het is niet nodig gegevens te exporteren, bestanden uit te wisselen of gegevens te importeren).

Verhoogde consistentie: Er bestaat geen gevaar voor afwijkende versies. Zeker in het geval van terminologiedatabases is het belangrijk dat alle vertalers dezelfde terminologie gebruiken voor een bepaald project.

Verbeterde beveiliging: Voor vertrouwelijke data is het zeker van belang dat niet te veel gegevens tegelijk worden verstuurd. Door een centrale server krijgt elke vertaler toegang tot een erg omvangrijke database, maar er wordt elke keer slechts een stukje informatie opgehaald. Op deze manier wordt het risico op misbruik van gegevens geminimaliseerd. Bovendien worden de gegevens die over het LAN/Internet door de MetaTaxis Server worden verzonden, gecodeerd en zijn daardoor moeilijk te achterhalen door spyprogramma's.

Serververbinding instellen

De verbinding met een MetaTaxis Server wordt op dezelfde manier ingesteld als de "verbinding" met een andere database-engine, via Documentopties. Dit betekent dat u een verbinding instelt op documentniveau, en niet op programmaniveau. Hierdoor krijgt u volledige flexibiliteit: Voor het ene document gebruikt u een lokaal opgeslagen database, voor een ander kunt u verbinding maken met de

MetaTaxis Server. Nadat u de TM-bron hebt opgegeven voor een document, hoeft u zich geen zorgen meer te maken over de gepaste verbinding. Zo kunt u werken aan twee verschillende projecten met verschillende serverinstellingen zonder dat u het gevaar loopt gegevens te ontvangen van een verkeerde bron.

Om een verbinding in te stellen van MetaTaxis voor Word naar een MetaTaxis Server, vraagt u de serveradministrator naar de gegevens voor de server en de aanmelding. Natuurlijk hebt u een werkende internet- of LAN-verbinding.

Om verbinding te maken met de MetaTaxis Server, voert u de volgende stappen uit:

De menuopdracht: **Vertaalgeheugen | Servertype instellen** In het geopende venster schakelt u **Dit venster verbergen en deze instellingen gebruiken voor serverselectie** uit. (Opmerking: *Deze stap hoeft u slechts één keer uit te voeren!*)

Ga naar **Documentopties, Vertaalgeheugens (TM)**, en klik op **Selecteren** in het vak **Hoofd-TM**. Het volgende venster wordt weergegeven:

Selecteer **MetaTaxis Server** onder Beschikbare types en klik **OK**. Het volgende venster wordt weergegeven:

MetaTaxis - Serverinstellingen

Serverdata

Server: Poort:

Serverdient:

☒ Enkelvoudige poorttoegang

Gebruikersdata

Gebruikers-ID: Wachtwoord:

DB-profiel:

Opties

☐ Verbindingsvenster weergeven voor "korte" serveracties

Maximum verbindingstijd voor "korte" serveracties:

Maximum verbindingstijd voor complexe serveracties:

Algemene coderingsmethode: Codering wachtwoord:

Voer voor de server en de gebruiker de gegevens in, die u werden verstrekt door de serveradministrator: Server, poort, gebruikers-ID en wachtwoord. (**Enkelvoudige poorttoegang** slechts uitschakelen als u verbinding maakt met versie 1 van de MetaTaxis Server en als u daarom wordt gevraagd door uw serveradministrator.)

Klik op **Beschikbare DB-profielen** om de beschikbare databaseprofielen op te halen. Indien de aanmeldingsgegevens correct werden ingevoerd in stap 1, en indien een databaseprofiel werd toegewezen aan de gebruiker door de serveradministrator, dan worden de toegewezen databaseprofielen weergegeven.

Selecteer een DB-profiel.

Klik **OK** om de instellingen op te slaan.

In het vak **Opties** maakt u volgende instellingen:

Verbindingsvenster weergeven voor "korte" serveracties:

Als u deze optie inschakelt, wordt het verbindingsvenster niet alleen weergegeven voor complexe serveracties, maar ook voor relatief

eenvoudige aanvragen, die meestal slechts een korte bewerkingstijd vereisen. Schakel deze optie in wanneer u steeds volledige informatie wilt over verbindingen via Internet/LAN.

Maximum verbindingstijd voor “korte” serveracties:

Deze instelling bepaalt de maximum verbindingstijd voor eenvoudige serveraanvragen. Hebt u een trage internet-/LAN-verbinding, of is de server druk bezet, dan stelt u beter een hoger waarde in om er zeker van te zijn dat uw aanvragen worden beantwoord.

Maximum verbindingstijd voor complexe serveracties:

Deze instelling bepaalt de maximum verbindingstijd voor complexe serveraanvragen of voor kritieke aanvragen (bv. eerste contact met de server).

Met **Gebruikersdata bewerken** kunt u de gegevens van de gebruiker bewerken als het corresponderende recht aan de gebruiker wordt toegewezen door de serveradministrator. Zie volgende sectie voor meer details.

Gebruikersdata bewerken

In het venster **Gebruikersdata bewerken** kunt u uw gebruikersgegevens bewerken:

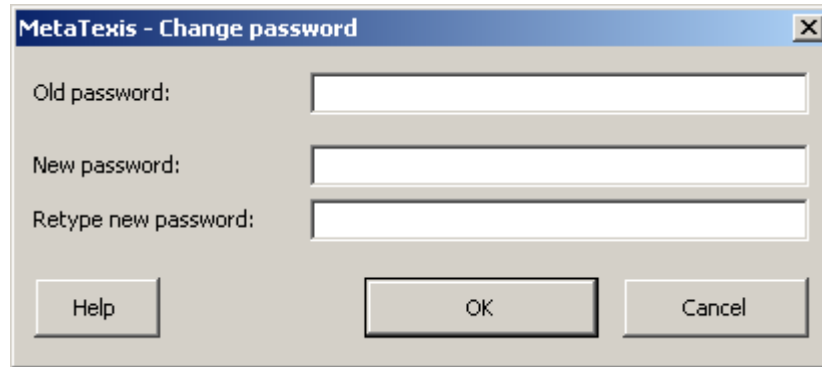
The screenshot shows a Windows-style application window titled "MetaTaxis - Gebruikersdata bewerken". The window has a standard Windows XP-style title bar with minimize, maximize, and close buttons. The main content area is divided into two columns. The left column contains a series of text input fields for user information: "Gebruikers-ID:", "Wachtwoord:" (with a "Wachtwoord wijzigen" button next to it), "Geldigheid:" (with a date picker icon), "Organisatie:", "Voornaam:", "Familienaam:", "Straat 1:", "Straat 2:", "Stad:", "Postcode:", "Staat:", "Land:", "E-mail:", "Telefoon 1:", "Telefoon 2:", "Onderwerpen:", "Functies:", and "Positie:". The right column contains two large, empty rectangular boxes labeled "Databaseprofielen:" and "Gebruikersrechten:". At the bottom of the window, there are three buttons: "Help", "OK", and "Annuleren".

Na eventuele wijzigingen aan de gebruikersdata klikt u op **OK**. De gegevens worden dan doorgestuurd naar de MetaTaxis Server.

Instelbare waarden hebben een witte achtergrond; niet-instelbare waarden hebben een grijze achtergrond, met uitzondering van het wachtwoord. Het wachtwoord kunt u wijzigen door te klikken op **Wachtwoord wijzigen** (zie volgende sectie).

Wachtwoord wijzigen

In het venster **Wachtwoord wijzigen** kunt u uw gebruikerswachtwoord wijzigen:

Vul eerst uw oude wachtwoord in, daarna het nieuwe wachtwoord en bevestig dit nogmaals. Klik op OK om het nieuwe wachtwoord op te slaan en door te sturen naar de MetaTaxis Server.

Vertaalmachines en Woordenboeken

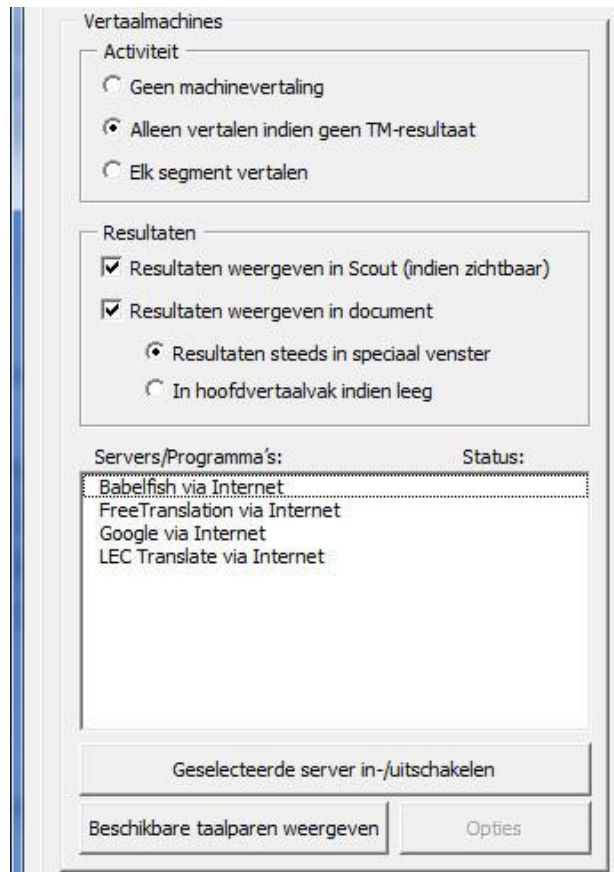
Vertaalmachines kunnen nog steeds geen menselijke vertalers vervangen. Voor een complexe of stijlvolle tekst zijn de resultaten van een machinevertaling nog zeer teleurstellend.

Niettemin kan een vertaalmachine een grote en efficiënte hulp zijn voor vertalers. Vertalers kunnen de resultaten van machinevertaling als extra hulpbron gebruiken. Een vertaalmachine kan worden beschouwd als een “geavanceerd woordenboek”.

MetaTaxis ondersteunt vertaalmachines door de resultaten van de machinevertaling naadloos te integreren in het vertaalproces.

Vertaalmachines instellen

U stelt de vertaalmachines in op het tabblad **Documentopties, Vertaalmachines & Woordenboeken**:

In het vak **Activiteit** geeft u op in welke situaties de machinevertaling wordt uitgevoerd:

Geen machinevertaling:

de machinevertaling wordt nooit automatisch geactiveerd; toch kan ze steeds handmatig worden geactiveerd via het submenu

Machinevertaling.

Alleen vertalen indien geen TM-resultaat:

de vertaalmachines worden geactiveerd wanneer er geen TM-treffer werd gevonden voor het te vertalen segment.

Elk segment vertalen:

de vertaalmachines worden ingeschakeld voor elk niet-vertaald segment.

In het vak **Resultaten** stelt u in hoe de resultaten van de machinevertaling worden weergegeven:

Resultaten weergegeven in Scout (indien zichtbaar):

om de resultaten van de machinevertaling weer te geven in het Scoutvenster (voor meer informatie, zie hoofdstuk "**Scout**" pagina 185).

Resultaten weergegeven in document:

om de resultaten van de machinevertaling weer te geven in het document, volgens de onderstaande instellingen.

Resultaten steeds in speciaal venster:

om de resultaten van de machinevertaling steeds weer te geven in een speciaal kader; zelfs wanneer er geen TM- of TDB-resultaten zijn, wordt een leeg vertaalkvak weergegeven om de vertaling handmatig in te voeren. Een nuttige optie wanneer de resultaten van de machinevertaling, over het algemeen, zo slecht zijn dat u de volledige vertaling opnieuw handmatig moet invullen (zie volgende sectie voor meer details).

In hoofdvertaalkvak indien leeg:

om de resultaten van de machinevertaling niet weer te geven in een speciaal venster wanneer er geen TM- of TDB-resultaten zijn. Als de resultaten van de machinevertaling zo accuraat zijn, dat het bewerken ervan voor de hand liggend is, dan selecteert u best deze optie (zie volgende sectie voor meer details).

In de lijst **Servers/Programma's** worden de beschikbare vertaalmachines geactiveerd en aangepast. Alleen de beschikbare vertaalmachines voor de opgegeven taalcombinatie worden weergegeven. Mogelijk wordt geen enkele vertaalmachine weergegeven, omdat er geen beschikbaar is voor het opgegeven taalpaar.

Opmerking: Als er een vertaalmachine ontbreekt, stuur dan een mail naar de MetaTaxis-ondersteuning: support@metataxis.com. Deze machine wordt dan toegevoegd, indien technisch mogelijk.

Voordat u een vertaalmachine kunt gebruiken, dient u ze in te schakelen. Om een machine in te schakelen, dubbelklikt u op een item of selecteert u het, en klikt u op **Geselecteerde server in-/uitschakelen**. Op dezelfde manier schakelt u een machine uit.

Om de beschikbare taalparen voor een geselecteerde vertaalmachine weer te geven, klikt u op **Beschikbare taalparen weergeven**.

In het vak **Opties** vindt u speciale instellingen voor de vertaalmachines. De beschikbare opties worden hierna gedetailleerd uitgelegd.

Woordenboeken instellen

U stelt de woordenboeken in op het tabblad **Documentopties, Vertaalmachines & Woordenboeken**:

Woordenboeken

Activiteit

☐ Niet zoeken in woordenboeken

☒ In woordenboeken zoeken indien geen TM-resultaat

☐ Voor elk segment zoeken in woordenboeken

Servers/Programma's:	Status:
Google Dic via Internet	

Geselecteerde server in-/uitschakelen

Beschikbare taalparen weergeven

Opties

In het vak **Activiteit** geeft u op in welke situaties het zoeken in woordenboeken wordt uitgevoerd:

Niet zoeken in woordenboeken:

om niet te zoeken in woordenboeken.

In woordenboeken zoeken indien geen TM-resultaat:

om de woordenboeken, opgegeven in Documentopties, slechts te doorzoeken wanneer het doorzoeken van het TM geen resultaten opleverde voor een geopende TU.

Voor elk segment zoeken in woordenboeken:

om de woordenboeken, opgegeven in Documentopties, te doorzoeken voor elke geopende, lege TU.

Resultaten van het zoeken in een woordenboek worden slechts weergegeven in **Scout**.

In de lijst **Servers/Programma's** worden de beschikbare woordenboeken geactiveerd en aangepast. Alleen de beschikbare woordenboeken voor de opgegeven taalcombinatie worden weergegeven. Mogelijk wordt geen enkel woordenboek weergegeven, omdat er geen beschikbaar is voor het opgegeven taalpaar.

Opmerking: Als er een woordenboek ontbreekt, stuur dan een mail naar de MetaTaxis-ondersteuning: support@metataxis.com. Deze machine wordt dan toegevoegd, indien technisch mogelijk.

Voordat u een woordenboek kunt gebruiken, dient u het in te schakelen. Om een woordenboek in te schakelen, dubbelklikt u op een item of selecteert u het, en klikt u op **Geselecteerde server in-/uitschakelen**. Op dezelfde manier schakelt u een woordenboek uit.

Om de beschikbare taalparen voor een geselecteerd woordenboek weer te geven, klikt u op **Beschikbare taalparen weergeven**.

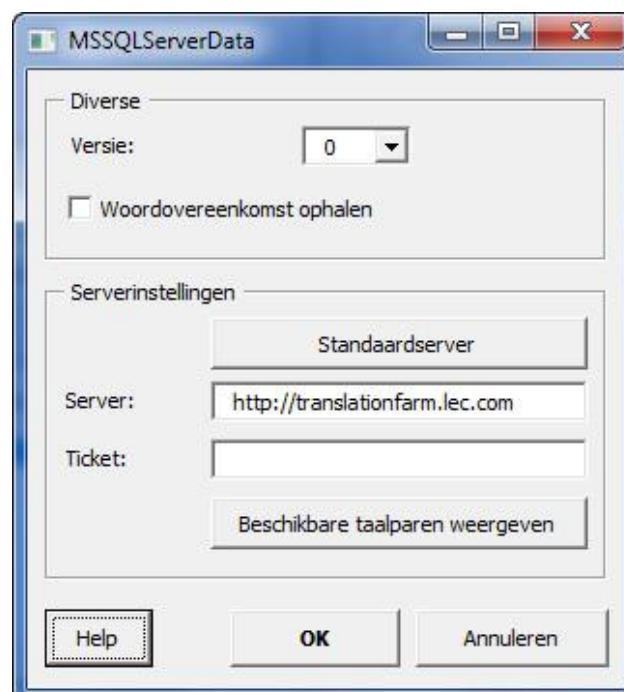
In het vak Opties vindt u speciale instellingen voor de woordenboeken. De beschikbare opties worden hierna gedetailleerd uitgelegd.

LEC Translate/Power Translator

MetaTaxis Software and Services en LEC hebben nauw samengewerkt voor een naadloze integratie van de beide programma's. Indien u LEC Translate of Power Translator draait op uw computer, dan heeft MetaTaxis toegang tot deze vertaalmachine. U kunt het LEC-vertaalprogramma aankopen via de MetaTaxis-startpagina. Voor meer informatie over LEC-producten: www.lec.com.

In het vak **Diverse** kunt u volgende instellingen opgeven: **Versie** en **Woordovereenkomst ophalen**. Deze instellingen hebben nog geen effect, en daarom worden ze ook niet verder verklaard.

LEC Translate via Internet

In het vak **Serverinstellingen** geeft u de toegangsgegevens voor de LEC Translation Server op. Om de standaardserver in te stellen, klikt u op **Standaardserver**. In het veld **Ticket** vult u een geldig ticket in om toegang te

krijgen tot de server. Voor beschikbare producten en prijzen, of voor een testticket, stuurt u een e-mail naar info@lec.com.

In het vak **Diverse** kunt u volgende instellingen opgeven: **Versie** en **Woordovereenkomst ophalen**. Deze instellingen hebben nog geen effect, en daarom worden ze ook niet verder verklaard.

Machinevertalingsresultaten bewerken

Machinevertalingsresultaten bewerken is zeer eenvoudig. Hieronder vindt u een typisch voorbeeld van een geval zonder TM-resultaat en drie machinevertalingsresultaten:

MetaTaxis allows you to enter many settings to adapt the behavior to your special needs.

MetaTaxis はあなたにあなたのスペシャルニーズに行動を改変するために多くの環境に入ることを許します。

MetaTaxis は多くのあなたの特別な必要性に行動を合わせるために設定を書き入れることを可能にする。

MetaTaxis は多くのあなたの特別な必要性に行動を合わせるために設定を書き入れることを可能にする。

|

De resultaten van de machinevertaling worden weergegeven in een speciaal vak, met daaronder een leeg vak. U kunt de resultaten op verschillende manieren bewerken:

U bewerkt eerst één van de machinevertalingen en vervolgens selecteert u deze vertaling. U selecteert eerst een machinevertaling en vervolgens bewerkt u deze. Selecteren is eenvoudig: Plaats de cursor in het te selecteren vak (of een deel ervan), en voer de menuopdracht **Vertaling selecteren** uit, of klik op **OK** op de MetaTaxis-werkbalk, of gebruik de sneltoets **Alt+Shift+Enter**. (Dit zijn dezelfde opdrachten als voor het selecteren van TM-resultaten!)

U kunt de vertaling handmatig invoeren in het lege vak. Hiervoor kunt u de machinevertalingsresultaten gebruiken als referentie. Na de voltooiing of als u de referentie niet langer nodig hebt, selecteert u de handmatige vertaling (zie hierboven).

Hieronder vindt u een ander voorbeeld van machinevertalingsresultaten. We vinden hier één machinevertalingsresultaat en twee resultaten uit het vertaalgeheugen:

1) MetaTaxis allows you to enter many settings to adapt the behavior 2) to your special needs.

MetaTaxis erlaubt es Ihnen, in viele Rahmen einzutreten, um das Verhalten an Ihre besonderen Bedürfnisse anzupassen.

1) MetaTaxis allows you to enter many settings to adapt the behavior of MetaTaxis 2) to your special needs.

MetaTaxis erlaubt die Anpassung der Funktionsabläufe an die speziellen Bedürfnisse des Übersetzers.

1) MetaTaxis allows you to enter many settings to adapt the behavior of MetaTaxis 2) to you 3) special needs.

MetaTaxis erlaubt die Anpassung der Funktionsabläufe an die speziellen Bedürfnisse des Übersetzers.

Vindt u het eerste TM-resultaat de beste basis voor de vertaling, dan kunt u dit direct selecteren, maar u kunt het ook eerst bewerken en later selecteren. U kunt bewerken en selecteren op alle mogelijke manieren combineren. Slechts één vereiste: Om de vertaling te voltooien, moet u de correcte vertaling selecteren.

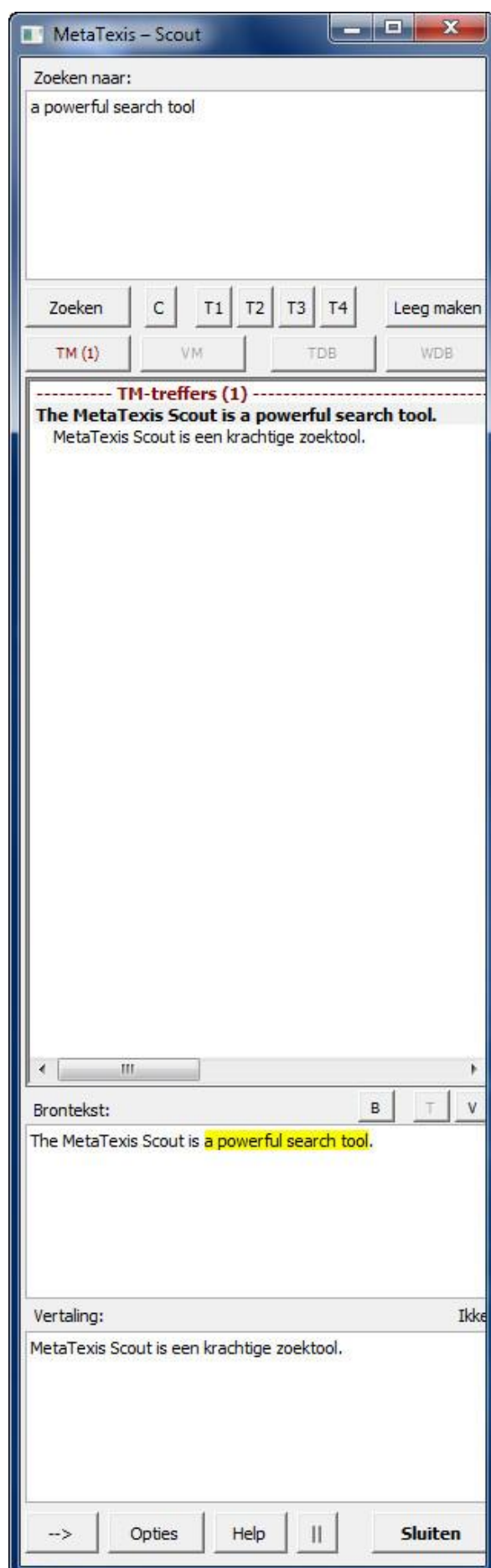
Scout

MetaTaxis Scout is een krachtige zoektool. Samen met een MetaTaxis-document geeft het zoekresultaten weer op een alternatieve manier. De zoekresultaten worden alleen in het document weergegeven, alleen in Scout, volledig in het document en in Scout, of gedeeltelijk in de Scout en gedeeltelijk in het document. Dit betekent dat de **Documentopties** van toepassing zijn op het geopende MetaTaxis-document.

Toch kunt u Scout ook gebruiken wanneer geen MetaTaxis-document is geopend. Scout is dus een algemeen werktuig om naar vertalingen te zoeken. In dit laatste geval zijn bijzondere opties van toepassing (zie verder).

Om het Scoutvenster weer te geven, voert u de menuopdracht **Scout weergeven/verbergen** uit in het **Extra**-menu (of in andere gerelateerde menu's).

Ook kunt u op klikken op de werkbalk. Hierna wordt de Scout weergegeven aan de linker of rechter kant van het scherm, afhankelijk van de instelling in Algemene opties (zie "**Algemene opties**" pagina 253). Hieronder ziet u een typisch Scoutvenster met zoekresultaten:

De elementen en functies van MetaTaxis Scout worden gedetailleerd verklaard:

Zoeken naar:

In het tekstvak **Zoeken naar** wordt de gezochte tekst weergegeven tijdens het bladeren door een MetaTaxis-document en het uitvoeren van automatisch zoeken. Als u zoekt naar een segment, dan wordt dit in het tekstvak weergegeven.

Dit tekstvak geeft echter niet alleen tekst weer. U kunt de weergegeven tekst wijzigen of een totaal nieuwe tekst invoeren. Om te zoeken naar de ingevoerde tekst klikt u op **Zoeken** of op **C** (zie verder).

De opdracht Zoeken:

Wanneer u op **Zoeken** klikt, worden de TM's, TDB's en de vertaalmachines op dezelfde manier doorzocht als bij het uitvoeren van een zoekopdracht voor een segment in een MetaTaxis-document.

Voor een actief MetaTaxis-document worden de instellingen van dit document gebruikt. Is er geen MetaTaxis-document dan worden de instellingen opgegeven in de Scoutopties toegepast (zie verder).

Opdrachtknop C:

Na het klikken van de knop **C** wordt *concordantie zoeken* uitgevoerd. Dit betekent dat de opgegeven databases op verschillende manieren worden doorzocht: alle items die alle ingevoerde woorden bevatten, worden weergegeven.

Bv. als u het woord 'wild' invoert, worden alleen de items in de TM's en TDB's weergegeven waar in de brontekst het woord 'wild' voorkomt. Segmenten waarin het woord 'wild' niet voorkomt, worden niet getoond. (Bv. een segment met 'wilder' maar niet 'wild' wordt niet weergegeven.)

Als u twee of meer woorden invoert, worden alleen de database-items getoond waarvan de brontekst alle ingevoerde woorden bevat. Bv. als u het woord 'wild bunch' invoert, worden alleen de database-items weergegeven waar in de brontekst zowel het woord 'wild' als 'bunch' voorkomt (in om het even welke volgorde). Een database-item met in de brontekst slechts één van deze woorden, wordt niet weergegeven.

Opdrachtknoppen T1, T2, T3, T4:

Als u op één van de knoppen **T1, T2, T3, T4** klikt, wordt een andere soort zoekopdracht uitgevoerd, namelijk zoeken naar tekst. Met deze manier van zoeken wordt naar de gehele ingevoerde tekst gezocht. Er zijn vier verschillende zoekopdrachten voor tekst beschikbaar:

- Tekst zoeken in brontekst (opdrachtknop **T1**):

Door op **T1** te klikken, wordt in de bronteksten van de databases gezocht, en worden alleen de items in TDB's of TM's weergegeven waarvan de brontekst de volledige, opgegeven tekst bevat.

- Tekst zoeken in vertaling (opdrachtknop **T2**):

Door op **T2** te klikken, wordt in de vertalingen van de databases gezocht, en worden alleen de items in TDB's of TM's weergegeven waarvan de vertaling de volledige, opgegeven tekst bevat.

- Tekst zoeken in brontekst EN vertaling (opdrachtknop **T3**):

Door op **T3** te klikken, wordt in de bronteksten en de vertalingen van de databases gezocht, en worden alleen de items in TDB's of TM's weergegeven waarvan de brontekst EN de vertaling de volledige, opgegeven tekst bevat.

- Tekst zoeken in brontekst OF vertaling (opdrachtknop **T4**):

Door op **T4** te klikken, wordt in de bronteksten en de vertalingen van de databases gezocht, en worden alleen de items in TDB's of TM's weergegeven waarvan de brontekst OF de vertaling de volledige, opgegeven tekst bevat, d.w.z. dat de tekst slechts in één veld moet voorkomen, in de brontekst of in de vertaling. In tegenstelling tot type 3 (Tekst zoeken in brontekst EN vertaling) hoeven niet de beide velden de gezochte tekst te bevatten.

Opdrachtknop **TM**:

Deze knop is slechts actief als het zoeken resultaten opleverde van een TM (of van een TDB gebruikt als TM). De letters in de knop worden dan rood en het aantal gevonden items wordt weergegeven tussen haakjes.

Na het klikken van de knop verspringt de cursor naar de TM-resultaten.

Opdrachtknop **TDB**:

Deze knop is slechts actief als het zoeken resultaten opleverde van een TDB (of van een TM gebruikt als TDB). De letters in de knop worden dan rood en het aantal gevonden items wordt weergegeven tussen haakjes.

Na het klikken van de knop verspringt de cursor naar de TDB-resultaten.

Opdrachtknop **VM**:

Deze knop is actief wanneer er resultaten zijn van een vertaalmachine. De letters in de knop worden dan rood en het aantal machinevertalingen wordt weergegeven tussen haakjes.

Na het klikken van de knop verspringt de cursor naar de VM-resultaten.

Opdrachtknop **WDB**:

Deze knop is actief wanneer er zoekresultaten zijn van een woordenboek. De letters in de knop worden dan rood en het aantal gevonden items wordt weergegeven tussen haakjes.

Na het klikken van de knop verspringt de cursor naar de WDB-resultaten.

Opdrachtknop Leeg maken:

Door op **Leeg maken** te klikken, maakt u het deelvenster volledig leeg, zodat u een nieuwe tekst kunt invoeren om te zoeken.

Resultatenlijst:

Het grootste deelvenster, in het midden, is de resultatenlijst. Hierin worden alle resultaten weergegeven.

Elk type resultaat heeft een hoofding met het resultaattype (bv. TM-treffers), met daaronder de weergave van gevonden item. TM- en TDB-resultaten worden op de volgende wijze weergegeven: de brontekst in vetgemaakte tekst, en daaronder de vertaling, ingesprongen en met normale tekens. Machinevertalingsresultaten worden opgelijst zonder brontekst.

Als u op een item klikt in de lijst, wordt het volledige resultaat weergegeven in de onderste deelvensters **Brontekst** en **Vertaling**. Klikt u op een TDB-resultaat, dan wordt het overeenkomende segment gemarkeerd in het venster 'Zoeken naar:'.

Deelvenster Brontekst:

In dit vak wordt de brontekst van het weergegeven resultaat getoond.

Bij normaal zoeken, worden de identieke segmenten voor TM-resultaten gemarkeerd volgens de instellingen in **Documentopties**.

Voor concordantie zoekresultaten worden de gevonden woorden gemarkeerd.

Opdrachtknop B:

Deze knop is slechts actief indien er TM- of TDB-resultaten werden gevonden.

Door op deze knop te klikken wordt het TM of TDB geopend in het databasecentrum, om desgevallend te worden bewerkt (zie "**Databasecentrum voor TM's**" pagina 147 of "**Databasecentrum voor TDB's**" pagina 152).

Opdrachtknop T:

Deze knop is slechts actief indien er TM- of TDB-resultaten werden gevonden.

Als de vertaling van een TM- of TDB-resultaat werd gewijzigd, slaat u deze wijzigingen direct op in het TM of TDB door te klikken op de opdrachtknop T. Opmerking: deze knop is slechts actief, nadat de vertaling werd gewijzigd.

Opdrachtknop V:

Deze knop is slechts actief indien er TM- of TDB-resultaten werden gevonden. Door te klikken op de knop V wordt het TM- of TDB-item verwijderd. Na verwijdering wordt het betreffende resultaat grijs weergegeven in de resultatenlijst.

Deelvenster Vertaling:

In dit vak wordt de vertaling van het weergegeven resultaat getoond. De vertaling kan handmatig worden bewerkt.

Voor TM- of TDB-resultaten wordt de laatste bewerker van de vertaling weergegeven, en voor machinevertaling wordt de naam van de vertaalmachine getoond.

Opdrachtknop -->:

Door te klikken op deze knop (**Vertaling overnemen**) wordt de vertaling gekopieerd naar een open TU in een MetaTaxis-document.

Opmerking: In plaats van een item te selecteren uit de lijst en deze knop te klikken, kunt u ook dubbelklikken op het item in de lijst dat u wilt overnemen in het actieve document.

Het gedrag van deze overnamefunctie hangt af van het documenttype en van de plaatsing van de cursor:

- Als het actieve document een MetaTaxis-document is en als de cursor zich niet in het vertaalkvak van een open TU bevindt, wordt de vertaling gekopieerd naar het einde van het vertaalkvak. Als de cursor zich in een vertaalkvak van een open TU bevindt, wordt de vertaling op de cursorpositie gekopieerd, of vervangt ze de geselecteerde tekst.
- Als het actieve document geen MetaTaxis-document is, dan wordt de vertaling op de cursorpositie gekopieerd, of vervangt ze de geselecteerde tekst.

Opdrachtknop **Opties**:

Een optiesvenster wordt getoond, afhankelijk van het type actief document. Als het actieve document een MetaTaxis-document is, worden de **Documentopties** weergegeven. Als het actieve document geen MetaTaxis-document is, dan worden de **Scoutopties** weergegeven. In het volgende hoofdstuk vindt u gedetailleerde uitleg over de Scoutopties.

Opdrachtknop **Help**:

Hiermee haalt u de helptekst voor dit venster op het scherm.

Opdrachtknop ||:

Hiermee lijnt u het Scoutvenster uit met het hoofdvenster van Word. Afhankelijk van de instelling in Algemene opties wordt het Scoutvenster aan de linker of rechter kant van het scherm weergegeven (zie "**Algemene opties**" pagina 253). Opmerking: u kunt de breedte van het Scoutvenster handmatig aanpassen, terwijl de hoogte uitgelijnd wordt met de boven- en onderkant van het gebruikte scherm.

Opdrachtknop **Sluiten**:

Hiermee sluit u dit venster af.

Opmerking: Bijna alle opdrachten kunnen ook worden uitgevoerde via sneltoetsen. De sneltoetsinformatie wordt in een klein geel vakje weergegeven wanneer de muiswijzer boven een opdrachtknop wordt geplaatst.

Scoutmenu

Vele, krachtige Scoutfuncties kunt u ook uitvoeren via het Scoutmenu. De opdrachten worden hierna uitgelegd:

Scout weergeven/verbergen:

Om het Scoutvenster weer te geven, of te verbergen. Als automatische vensteruitlijning actief is, worden de vensters van Word en Scout automatisch aan elkaar aangepast.

Scoutopties weergeven:

Om de **Scoutopties** weer te geven (zie verder).

Scoutvenster uitlijnen:

Om de vensters van Scout en Word uit te lijnen volgens de opgegeven instellingen in **Algemene opties** of **Scoutopties**.

Zoeken in brontekst:

Om dezelfde opdracht uit te voeren als bij het openen van een TU (of wanneer u een handmatige zoekopdracht uitvoert voor een TU).

Zoeken in vertaling:

Om dezelfde opdracht uit te voeren als bij het openen van een TU (of wanneer u een handmatige zoekopdracht uitvoert voor een TU), maar nu wordt slechts gezocht in de vertaling en niet in de brontekst. Deze opdracht is slechts zinvol wanneer de database voorbereid werd voor omgekeerd zoeken.

Zoeken in brontekst en vertaling:

Om dezelfde opdracht uit te voeren als bij het openen van een TU (of wanneer u een handmatige zoekopdracht uitvoert voor een TU), maar nu wordt gezocht in de vertaling en in de brontekst. Deze opdracht is slechts zinvol wanneer de database voorbereid werd voor omgekeerd zoeken.

Concordantie zoeken in brontekst:

Om concordantie te zoeken voor de in het actieve document geselecteerde tekst in de bronteksten van de opgegeven TM's en TDB's. Concordantie zoeken betekent dat alleen volledige woorden worden gezocht en geen delen van woorden.

Concordantie zoeken in vertaling:

Om concordantie te zoeken voor de in het actieve document geselecteerde tekst in de vertalingen van de opgegeven TM's en TDB's. Concordantie zoeken betekent dat alleen volledige woorden worden gezocht en geen delen van woorden.

Concordantie zoeken in brontekst en vertaling:

Om concordantie te zoeken voor de in het actieve document geselecteerde tekst in de bronteksten en de vertalingen van de opgegeven TM's en TDB's. Concordantie zoeken betekent dat alleen volledige woorden worden gezocht en geen delen van woorden.

Tekst zoeken in brontekst:

Om tekst te zoeken voor de in het actieve document geselecteerde tekst in de bronteksten van de opgegeven TM's en TDB's.

Tekst zoeken in vertaling:

Om tekst te zoeken voor de in het actieve document geselecteerde tekst in de vertalingen van de opgegeven TM's en TDB's.

Tekst zoeken in brontekst en vertaling (EN):

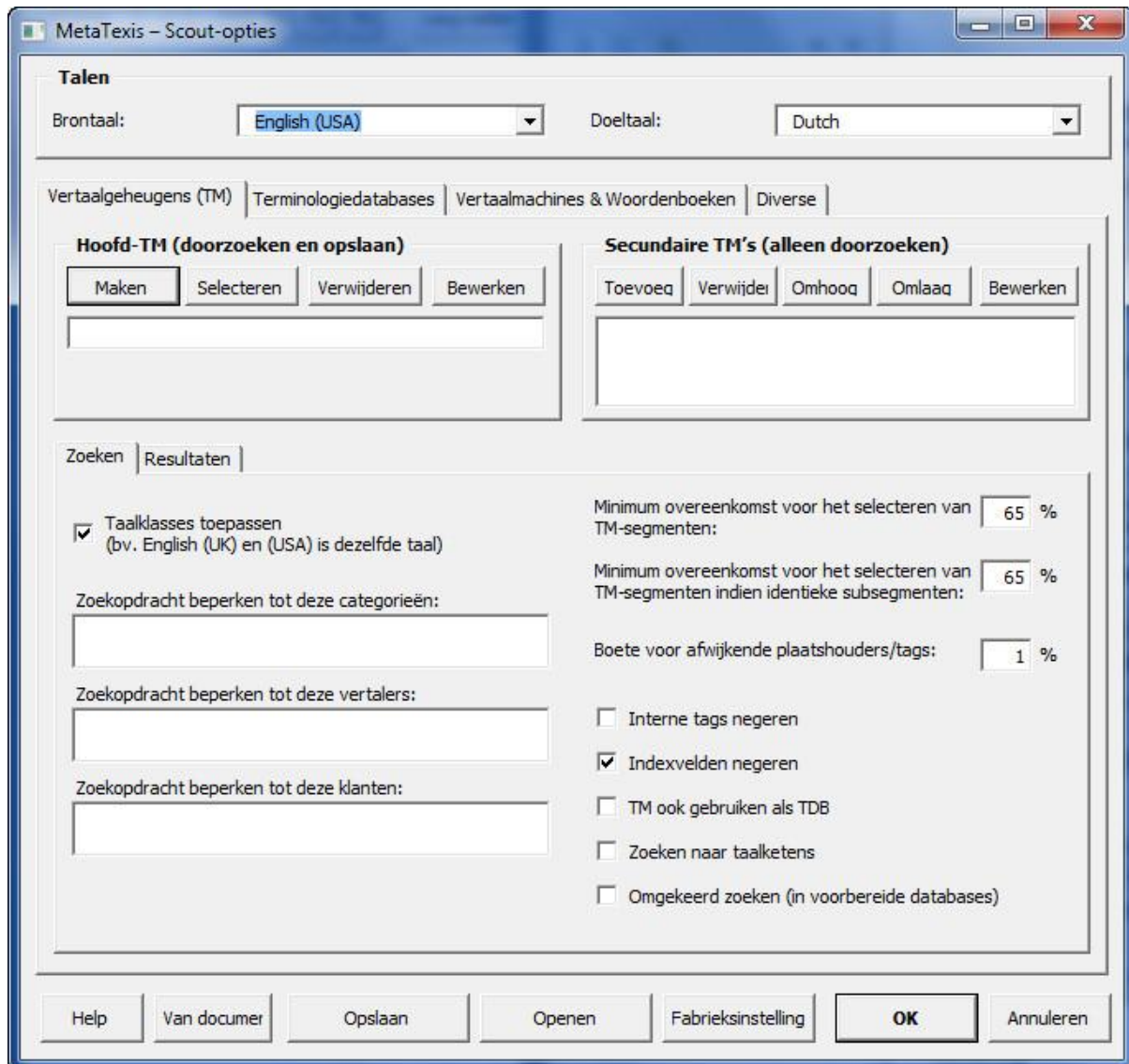
Om tekst te zoeken voor de in het actieve document geselecteerde tekst in de bronteksten en de vertalingen van de opgegeven TM's en TDB's. De dataset wordt slechts weergegeven als de gezochte tekst wordt gevonden in de brontekst EN in de vertaling.

Tekst zoeken in brontekst en vertaling (OF):

Om tekst te zoeken voor de in het actieve document geselecteerde tekst in de bronteksten en de vertalingen van de opgegeven TM's en TDB's. Alle datasets waarvan de brontekst OF de vertaling (of beide) de gezochte tekst bevat, worden weergegeven.

Scoutopties

De Scoutopties worden getoond als u klikt op Opties in het Scoutvenster en er geen MetaTaxis-document wordt weergegeven. Deze opties gelden alleen wanneer geen MetaTaxis-document actief is. Hieronder merkt u dat de Scoutopties erg gelijken op de Documentopties, maar sommige zijn niet beschikbaar, en andere werden herschikt:

De belangrijkste optie ziet u bovenaan het venster: bron- en doeltaal. Dit is een verplichte instelling en dient als eerste te worden gemaakt, omdat ze invloed heeft op de andere beschikbare opties (vooral op de vertaalmachines).

De andere instellingen worden gemaakt op de drie tabbladen: **Vertaalgeheugens (TM)**, **Terminologiedatabases** en **Vertaalmachines&Woordenboeken**.

Vertaalgeheugens (Scout)

Vertaalgeheugens configureert u op het tabblad **Vertaalgeheugens (TM)**:

The screenshot shows the MetaTaxis interface with the following elements:

- Navigation tabs:** Vertaalgeheugens (TM), Terminologiedatabases, Vertaalmachines & Woordenboeken, Diverse.
- Hoofd-TM (doorzoeken en opslaan):**
 - Buttons: Maken, Selecteren, Verwijderen, Bewerken.
 - Search filters:
 - ☒ Taalklassen toepassen (bv. English (UK) en (USA) is dezelfde taal)
 - Zoekopdracht beperken tot deze categorieën: [text input]
 - Zoekopdracht beperken tot deze vertalers: [text input]
 - Zoekopdracht beperken tot deze klanten: [text input]
- Secundaire TM's (alleen doorzoeken):**
 - Buttons: Toevoeg, Verwijder, Omhoog, Omlaag, Bewerken.
 - Search options:
 - Minimum overeenkomst voor het selecteren van TM-segmenten: 65 %
 - Minimum overeenkomst voor het selecteren van TM-segmenten indien identieke subsegmenten: 65 %
 - Boete voor afwijkende plaatshouders/tags: 1 %
 - ☐ Interne tags negeren
 - ☒ Indexvelden negeren
 - ☐ TM ook gebruiken als TDB
 - ☐ Zoeken naar taalketens
 - ☐ Omgekeerd zoeken (in voorbereide databases)

Hierna vindt u gedetailleerde uitleg over de opties.

Hoofd-TM definiëren (Scout)

Om een bestaand TM te selecteren:

Klik op **Selecteren** in het vak **Hoofd-TM**.

- In het geopende venster selecteert u een databasetype (zie **Database Servers**).
- Wanneer u een lokaal databasetype selecteert, wordt een ander venster geopend. Selecteer het gewenste TM.

Om een nieuw TM te maken:

Klik op **Maken** in het vak **Hoofd-TM**.

- In het geopende venster selecteert u een databasetype (zie **Lokale MetaTaxis-databases**).
- In het volgende venster selecteert u een map en geeft u een naam op voor het nieuwe TM.

Om een hoofd-TM te verwijderen:

Klik op **Verwijderen** in het vak **Hoofd-TM**.

Om het hoofd-TM te bewerken:

Klik op **Bewerken** in het vak hoofd-TM.

Secundaire TM's definiëren (Scout)

Om een TM toe te voegen aan de lijst van secundaire TM's:

Klik op **Toevoegen** in het vak **Secundaire TM's**.

In het geopende venster selecteert u een databasetype (zie **Database Servers**).

- Wanneer u een lokaal databasetype selecteert, wordt een ander venster geopend. Selecteer het gewenste TM of TDB.

Om een TM te verwijderen uit de lijst van secundaire TM's:

Klik op **Verwijderen** in het vak Secundaire TM's.

Om een TM hoger of lager te plaatsen in de lijst van secundaire TM's:

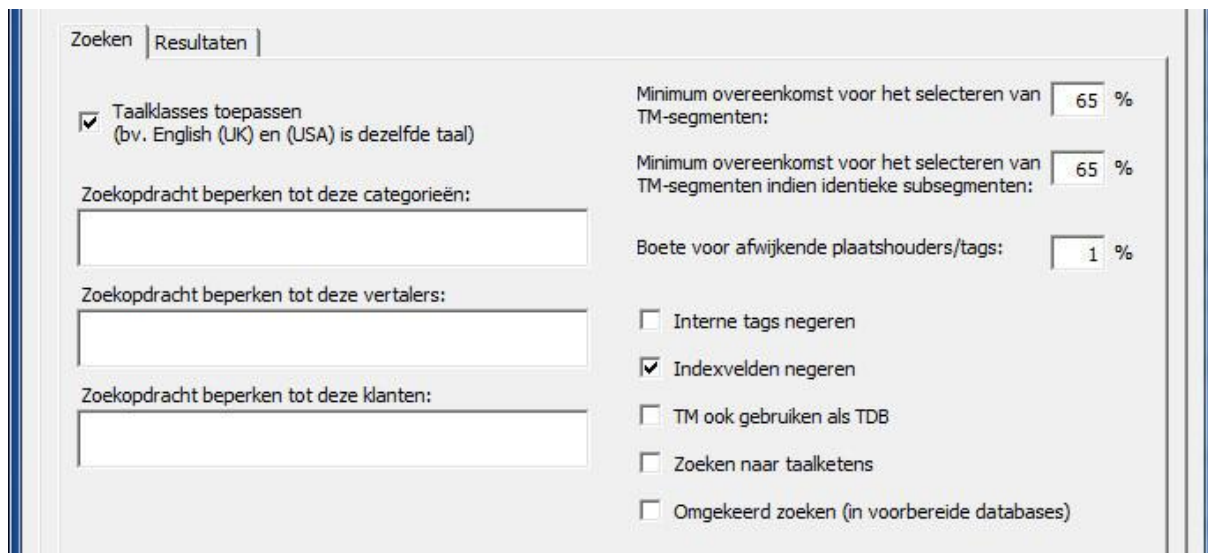
Klik op **Omhoog/Omlaag** in het vak Secundaire TM's.

Om het secundaire TM te bewerken:

Klik op **Bewerken** in het vak Secundaire TM's.

TM-zoekopties (Scout)

Eén tabblad bevat de TM-zoekparameters. Het ziet er zo uit:

Het tabblad **Zoeken** bevat de volgende elementen:

Taalklasses toepassen:

MetaTaxis zoekt naar taalklasses in plaats van naar de exact opgegeven taal. Meerdere talen hebben varianten. Er zijn bv. vele varianten van Engelse, Franse en Spaanse talen. Bij het toepassen van taalklasses, behandelt MetaTaxis deze varianten als zijnde dezelfde taal, bv. Engels (UK) en Engels (USA) zijn dezelfde talen. Indien een TM dus segmenten bevat in verschillende talen die tot dezelfde taalklasse behoren (bv. "English (UK)" en "English (US)"), worden ze allemaal doorzocht. Anderzijds, indien deze optie niet werd ingeschakeld, zal MetaTaxis slechts de segmenten doorzoeken in dezelfde taal als de brontaal van het document (zie **Documentopties**).

Zoekopdracht beperken tot deze categorieën:

Als u in dit tekstvak een categorie invult, wordt het zoeken beperkt tot segmenten met deze categorie. Wees voorzichtig met deze opdracht: overtuig u ervan dat de categorie ook echt bestaat in de TM's.

Meer dan één categorie scheidt u door een komma-punt.

Zoekopdracht beperken tot deze vertalers:

Als u hier een naam invult, wordt het zoeken in de TM's beperkt tot segmenten die het laatst werden bewerkt door de opgegeven vertaler(s). Wees voorzichtig met deze opdracht: overtuig u ervan dat de ingevulde vertalers ook echt bestaan in de TM's.

Meer dan één vertaler scheidt u door een komma-punt.

Minimum overeenkomst voor het selecteren van TM-segmenten:

Hier geeft u de onderste limiet van overeenkomst op waaraan een TM-segment moet voldoen, om gepresenteerd te worden aan de vertaler. Het percentage heeft betrekking op het aantal identieke woorden. Een TM-segment wordt slechts geselecteerd als minstens X % van de woorden identiek zijn aan de woorden van het gezochte bronsegment.

Voorbeeld: U gaf als minimum-overeenkomst 60% op (standaard). U wilt de volgende zin vertalen: "He loves Alicia." MetaTaxis zoekt naar TM-segmenten in het hoofd-TM met slechts drie segmenten (en hun vertalingen): 1) "He hates Enrique.", 2) "He wants Alicia.", en 3) "He loves Shakira.". TM-segmenten 2) en 3) worden geselecteerd omdat 2 van de 3 woorden gelijk zijn (66.6%), en TM-segment 1) wordt niet geselecteerd omdat slechts 1 woord identiek is (33.3%).

Minimum overeenkomst voor het selecteren van TM-segmenten indien identieke subsegmenten:

In sommige gevallen kan het nuttig zijn een segment van het TM te selecteren - zelfs als de minimum overeenkomst niet wordt bereikt - namelijk indien er identieke subsegmenten voorkomen.

Voorbeeld: In de twee zinnen, "She loves Enrique desperately, but hopelessly." en "She loves Enrique.", is het subsegment "She loves Enrique" identiek. De overeenkomst bedraagt 50%. "She loves Enrique" bereikt dus niet de vooropgestelde minimum overeenkomst gebaseerd op het aantal woorden. Toch wordt dit segment geselecteerd wanneer het criterium voor subsegmenten ingesteld werd op minder dan 50%.

Opmerking: De instellingen op dit tabblad hebben een belangrijke invloed op de zoeksnelheid bij omvangrijke TM's: Hoe lager de waarden, hoe trager het zoeken. Hoe hoger de waarden, hoe sneller het zoeken.

Indexvelden negeren:

Dit selectievakje wordt niet weergegeven voor documenten met tags. Als **Indexvelden negeren** actief is, worden indexvelden in TU's genegeerd als MetaTaxis TM-zoekopdrachten uitvoert, en TU's worden opgeslagen zonder indexvelden, als **RTF-tekst opslaan** actief is.

Interne tags negeren:

Dit selectievakje wordt alleen weergegeven voor documenten met tags. Om interne tags te negeren, en niet op te slaan in het TM. Dit is relevant voor documenten met tags zoals HTML- of XML-documenten. U schakelt deze optie best in, omdat interne tags meestal slechts opmaakinformatie bevatten.

TM ook als TDB gebruiken:

Als **TM ook als TDB gebruiken** geactiveerd is, dan wordt het TM ook doorzocht als TDB, wat betekent dat de TU's in het TM behandeld worden als terminologie. Hierdoor verbetert de vertalingsefficiëntie, bv. als de brontekst segmenten bevat die uit meerdere kleinere zinnen bestaan die u eerder al vertaalde.

Zoeken naar taalketens:

Om het zoeken uit te breiden en meer TU's te vinden, wanneer het TM meertalige inhoud bevat. We nemen bv. aan dat u een tekst vertaalt van Engels naar Frans (EN->FR). Als het TM TU's bevat in de taalcombinaties EN->IT en IT->FR, en een EN-segment is bijna gelijk of identiek aan het gezochte segment, dan geeft het zoeken geen resultaat omdat er geen EN->FR-dataset aanwezig is in het TM. Als **Zoeken naar taalketens** actief is, zoekt MetaTaxis verder en als de IT-segmenten identiek zijn, zal MetaTaxis de Franse vertaling van de Italiaanse tekst vinden en toewijzen aan de Engelse brontekst, en een EN->FR-treffer wordt weergegeven. Dit werkt zelfs tussen verschillende TM's!

Bovendien, als **Omgekeerd zoeken** actief is, werkt het zoeken naar taalketens zelfs wanneer de taalrichtingen gemengd zijn, bv. MetaTaxis vindt treffers als het TM de TU's IT->EN en FR->IT heeft.

Omgekeerd zoeken (in voorbereide databases)

Om TM's ook te doorzoeken naar overeenkomsten met tegengestelde taalrichting. Deze optie werkt alleen wanneer de database tijdens het creëren, geactiveerd werd voor omgekeerd zoeken en opslaan (zie "**Lokale MetaTaxis-databases**" pagina 85). Gecombineerd met **zoeken naar taalketens** geeft dit verbazende mogelijkheden (zie hoger).

TM-resultatenopties (Scout)

Het tabblad **Resultaten** bevat de parameters voor de weergave van de (eventuele) zoekresultaten:

Zoeken Resultaten

☒ Alternatieven weergeven – maximum aantal: 2

☒ RTF-tekst invoegen

☐ Overeenkomstpercentage weergeven

☒ Identieke subsegmenten markeren

☒ Schikking van identieke subsegmenten

☐ Hoofdlettergevoelig

☐ Non-letters en leestekens negeren

☒ Getallen automatisch vervangen in fuzzy overeenkomsten, indien mogelijk

Volgende instellingen kunnen worden opgegeven:

Alternatieven weergeven – maximum aantal:

Niet alleen de beste overeenkomst wordt weergegeven, maar ook alternatieven tot het maximum aantal opgegeven in het vak.

Indien niet actief, wordt slechts de beste overeenkomst weergegeven.

RTF-tekst invoegen:

Om de RTF-tekst, opgeslagen in het TM, in te voegen. Alle opmaakinformatie, opgeslagen in de RTF-tekst, blijft behouden.

Indien niet actief, wordt de “zuivere” tekst ingevoegd, zoals opgeslagen in het TM. Geen opmaakinformatie wordt opgenomen.

Meestal zult u de kiezen om de RTF-tekst in te voegen. In sommige gevallen is het echter beter de “zuivere” tekst in te voegen.

Opmerking: Elke TU wordt zowel opgeslagen als RTF-tekst met opmaakinformatie, en als Unicode-tekst zonder opmaakinformatie. Tekst opslaan in het Unicode-formaat (in plaats van in het ASCII-formaat) betekent dat allerlei soorten tekens (Russische, Latijnse, of Sanskriet, en ook speciale tekens in verschillende talen) correct worden weergegeven op eender welke computer.

Overeenkomstpercentage weergeven:

Om het overeenkomstpercentage weer te geven aan het begin van de gepresenteerde TM-segmenten, bv. "{78%}". Meestal is deze informatie overbodig omdat u dit ook vindt in het venster

Segmentinfo (zie "**Segmentinfo**" pagina 214), en omdat de functie segmentvergelijking u meer vertelt dan alleen maar het overeenkomstpercentage (zie volgende alinea).

Identieke subsegmenten markeren:

Om identieke subsegmenten te markeren volgens uw instellingen in het venster **Algemene opties** (zie "**Fehler! Verweisquelle konnte nicht gefunden werden.**" pagina **Fehler! Textmarke nicht definiert.**). Standaard worden identieke subsegmenten gemarkeerd door groene

tekens, en niet-identieke subsegmenten door een vak van zogenaamde “marcherende mieren”. Dit betekent dat u kunt *zien* welke subsegmenten identiek zijn, zodat u snel bron- en TM-segment kunt vergelijken en de vertaling kunt aanpassen (voor meer informatie en een voorbeeld, zie “**Zoeken in TM’s**” pagina 129).

- **Schikking van identieke subsegmenten:**

Om de schikking van identieke subsegmenten aan te geven door getallen aan het begin van elk identiek subsegment. Dit maakt het vergelijken van bron- en TM-segment nog makkelijker.

- **Hoofdletters/kleine letters:**

Om segmenten ook lettergevoelig (hoofdletters/kleine letters) te vergelijken. Meestal is het beter dit selectievakje niet aan te vinken.

- **Non-letters en leestekens negeren:**

Om non-letters en leestekens uit te sluiten bij de segmentvergelijking. Meestal krijgt u een beter overzicht als u deze functie niet activeert.

Getallen automatisch vervangen in fuzzy overeenkomsten, indien mogelijk:

Om getallen, gevonden in fuzzy overeenkomsten, automatisch te vervangen volgens een vervangingsalgoritme dat de klemtoon legt op veilige vervangingen. Hierdoor kan het aantal 100%-treffers verhogen, en de werklast worden verminderd.

Terminologiedatabases (Scout)

Terminologiedatabases configureert u op het tabblad **Terminologiedatabases**:

The screenshot shows the MetaTaxis interface with the 'Terminologiedatabases' tab selected. The interface is divided into two main sections: 'Hoofd-TDB' and 'Secundaire TDB's'. The 'Hoofd-TDB' section has buttons for 'Maken', 'Selecteren', 'Verwijderen', and 'Bewerken'. The 'Secundaire TDB's' section has buttons for 'Toevoeg', 'Verwijder', 'Omhoog', 'Omlaag', and 'Bewerken'. Below these sections is a search area with tabs for 'Zoeken' and 'Resultaten'. The search area includes checkboxes for 'Taalklasses toepassen' and 'Hoofdletters/kleine letters', and several text input fields for search criteria.

Hierna vindt u gedetailleerde uitleg over de opties.

Hoofd-TDB definiëren (Scout)

Om een bestaand TDB te selecteren:

Klik op **Selecteren** in het vak **Hoofd-TDB**.

- In het geopende venster selecteert u een databasetype (zie **Database Servers**).
- Wanneer u een lokaal databasetype selecteert, wordt een ander venster geopend. Selecteer het gewenste TM of TDB.

Om een nieuw TDB te maken:

Klik op **Maken** in het vak **Hoofd-TDB**.

- In het geopende venster selecteert u een databasetype (zie **Lokale MetaTaxis-databases**).
- In het volgende venster selecteert u een map en geeft u een naam op voor het nieuwe TDB.

Om een hoofd-TDB te verwijderen:

Klik op **Verwijderen** in het vak **Hoofd-TDB**.

Om het hoofd-TM/TDB te bewerken:

Klik op **Bewerken** in het vak **Hoofd-TDB**.

Secundaire TDB's definiëren (Scout)

Om een TDB toe te voegen aan de lijst van secundaire TDB's:

Klik op **Toevoegen** in het vak **Secundaire TDB's**.

In het geopende venster selecteert u een databasetype (zie **Database Servers**).

- Wanneer u een lokaal databasetype selecteert, wordt een ander venster geopend. Selecteer het gewenste TM of TDB.

Om een TDB te verwijderen uit de lijst van secundaire TDB's:

Klik op **Verwijderen** in het vak **Secundaire TDB's**.

Om een TDB hoger of lager te plaatsen in de lijst van secundaire TDB's:

Klik op **Omhoog/Omlaag** in het vak **Secundaire TDB's**.

Om het secundaire TDB te bewerken:

Klik op **Bewerken** in het vak **Secundaire TDB's**.

TDB-zoekopties (Scout)

De opties voor het zoeken in een TDB zijn bijna dezelfde als voor het zoeken in een TM.

Het tabblad **Zoeken** bevat de mogelijke opties:

Volgende instellingen kunnen worden opgegeven:

Taalklasses toepassen:

MetaTaxis zoekt naar taalklasses in plaats van naar de exact opgegeven taal. Meerdere talen hebben varianten. Er zijn bv. vele varianten van Engelse, Franse en Spaanse talen. Bij het toepassen van taalklasses, behandelt MetaTaxis deze varianten als zijnde dezelfde taal, bv. Engels (UK) en Engels (USA) zijn dezelfde talen. Indien een TDB dus segmenten bevat in verschillende talen die tot dezelfde taalklasse behoren, worden ze allemaal doorzocht. Anderzijds, indien deze optie niet werd ingeschakeld, zal MetaTaxis slechts de segmenten doorzoeken in dezelfde taal als de brontaal van het document (zie "**Documentopties**" pagina 247).

Zoekopdracht beperken tot deze categorieën:

Als u in dit tekstvak een categorie invult, wordt het zoeken beperkt tot segmenten met deze categorie. Wees voorzichtig met deze opdracht: overtuig u ervan dat de categorie ook echt bestaat in de TDB's.

Meer dan één categorie scheidt u door een kommapunt.

Zoekopdracht beperken tot deze vertalers:

Als u hier een naam invult, wordt het zoeken in de TDB's beperkt tot segmenten die het laatst werden bewerkt door de opgegeven vertaler(s). Wees voorzichtig met deze opdracht: overtuig u ervan dat de ingevulde vertalers ook echt bestaan in de TDB's.

Meer dan één vertaler scheidt u door een kommapunt.

Hoofdletters/kleine letters:

De zoekresultaten in een TDB worden volgens onderstaande opties weergegeven:

- **Op alle termen toepassen**

De gevonden term moet dezelfde structuur qua hoofdletters/kleine letters hebben als de term in het segment.

Voorbeeld: Als het bronsegment het woord "uno" bevat in kleine letters en de TDB bevat drie termen "uno", "Uno" en "UNO", dan wordt alleen "uno" weergegeven als TDB-zoekresultaat.

- **Op termen met Beginhoofdletter toepassen**

Elke gevonden term die begint met een hoofdletter moet dezelfde structuur qua hoofdletters/kleine letters hebben als het segment.

Voorbeeld: Als het bronsegment het woord "Uno" bevat met een beginhoofdletter en de TDB bevat zowel "uno" als "Uno", dan wordt alleen "Uno" weergegeven als TDB-zoekresultaat.

- **Alleen op termen in HOOFDLETTERS toepassen**

Elke gevonden term met allemaal HOOFDLETTERS moet ook met allemaal hoofdletters voorkomen in het gezochte segment.

Voorbeeld: Als het bronsegment het woord "UNO" bevat met hoofdletters en de TDB bevat zowel "uno" als "Uno", dan wordt alleen "UNO" weergegeven als TDB-zoekresultaat.

TDB ook als TM gebruiken:

Als **TDB ook als TM gebruiken** geactiveerd is, dan wordt de TDB ook doorzocht als TM, wat betekent dat de termen in de TDB behandeld worden als TU's. Dit kan de vertalingsefficiëntie verbeteren, vooral wanneer de TDB lange zinnen bevat.

Zoeken naar taalketens:

Om het zoeken uit te breiden en meer TU's te vinden, wanneer het TM meertalige inhoud bevat. We nemen bv. aan dat u een tekst vertaalt van Engels naar Frans (EN->FR). Als het TM TU's bevat in de taalcombinaties EN->IT en IT->FR, en een EN-segment is bijna gelijk of identiek aan het gezochte segment, dan geeft het zoeken geen

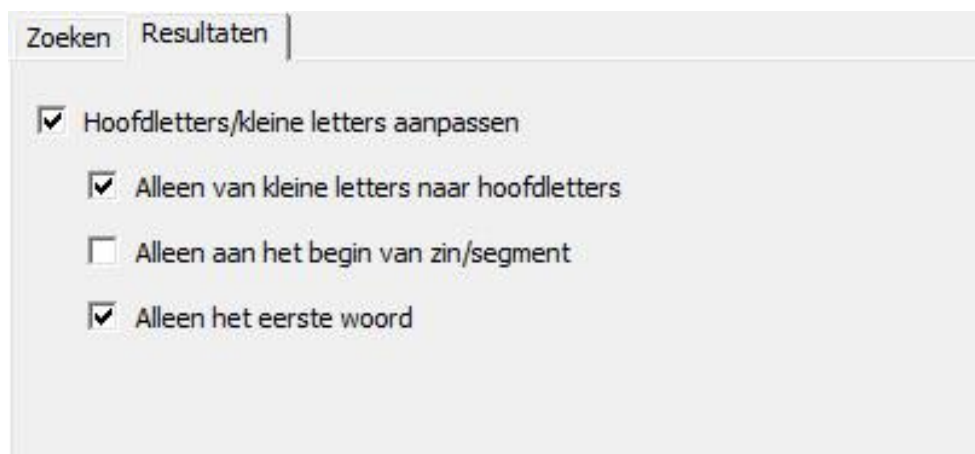
resultaat omdat er geen EN->FR-dataset aanwezig is in het TM. Als **Zoeken naar taalketens** actief is, zoekt MetaTaxis verder en als de IT-segmenten identiek zijn, zal MetaTaxis de Franse vertaling van de Italiaanse tekst vinden en toewijzen aan de Engelse brontekst, en een EN->FR-treffer wordt weergegeven. Dit werkt zelfs tussen verschillende TM's!

Bovendien, als **Omgekeerd zoeken** actief is, werkt het zoeken naar taalketens zelfs wanneer de taalrichtingen gemengd zijn, bv. MetaTaxis vindt treffers als het TM de TU's IT->EN en FR->IT heeft.

Omgekeerd zoeken (in voorbereide databases)

Om TDB's ook te doorzoeken naar overeenkomsten met tegengestelde taalrichting. Deze optie werkt alleen wanneer de database tijdens het creëren, geactiveerd werd voor omgekeerd zoeken en opslaan (zie "**Lokale MetaTaxis-databases**" pagina 85). Gecombineerd met zoeken naar taalketens geeft dit verbazende mogelijkheden (zie hoger).

TDB-resultatenopties (Scout)

Volgende instellingen kunnen worden opgegeven:

Hoofdletters/kleine letters aanpassen:

1. Indien deze optie actief is, wordt terminologie automatisch geconverteerd naar hoofdletters/kleine letters, zoals opgegeven.

- **Alleen van kleine letters naar hoofdletters:**

Gevonden terminologie wordt geconverteerd van kleine letters naar hoofdletters, maar niet omgekeerd. Voor de meeste taalcombinaties schakelt u deze optie best in.

- **Alleen aan het begin van zin/segment:**

De conversie hoofdletters/kleine letters wordt slechts toegepast voor het eerste woord van een zin/segment.

- **Alleen het eerste woord:**

De conversie hoofdletters/kleine letters wordt slechts toegepast voor het eerste woord van een zin/segment, maar niet voor alle

woorden. Dus, niet alle woorden in de vertaling worden geconverteerd, alleen het eerste. Indien deze optie niet wordt geactiveerd, worden alle woorden in de vertaling slechts geconverteerd wanneer alle woorden van zowel de brontekst als de vertaling in hoofdletters of kleine letters staan. Bij een mix van woorden in hoofdletters of kleine letters, wordt alleen het eerste woord geconverteerd.

Vertaalmachines en woordenboeken (Scout)

Vertaalmachines stelt u in op het tabblad **Vertaalmachines**:

The screenshot shows the 'Vertaalmachines' and 'Woordenboeken' tabs in the MetaTaxis Scout interface. The 'Vertaalmachines' tab is active, showing the following settings:

- Activiteit:**
 - ☐ Geen machinevertaling
 - ☒ Alleen vertalen indien geen TM-resultaat
 - ☐ Elk segment vertalen
- Label_Servers:**
 - Babelfish via Internet
 - FreeTranslation via Internet
 - Google via Internet
 - LEC Translate via Internet
 - Lingvo via Internet
 - Reverso via Internet
- Status:**
- Geselecteerde server in-/uitschakelen**
- Beschikbare taalparen weergeven** and **Opties**

The 'Woordenboeken' tab is also visible, showing the following settings:

- Activiteit:**
 - ☐ Niet zoeken in woordenboeken
 - ☒ In woordenboeken zoeken indien geen TM-resultaat
 - ☐ Voor elk segment zoeken in woordenboeken
- Label_Servers:**
 - Google Dic via Internet
- Status:**
- Geselecteerde server in-/uitschakelen**
- Beschikbare taalparen weergeven** and **Opties**

Vertaalmachines instellen

In het vak **Activiteit** onder vertaalmachines kunt u opgeven in welke situaties de machinevertaling wordt geactiveerd:

Geen machinevertaling:

machinevertaling wordt nooit automatisch geactiveerd; toch kunt u dit nog handmatig activeren via het submenu **Vertaalmachines**.

Alleen vertalen indien geen TM-resultaat:

de vertaalmachines worden geactiveerd wanneer er geen TM-overeenkomst werd gevonden voor het te vertalen segment.

Elk segment vertalen:

de vertaalmachines worden geactiveerd voor elk onvertaald segment.

In de lijst **Servers/Programma's** kunt u de beschikbare vertaalmachines activeren en aanpassen. Alleen de beschikbare machines voor de opgegeven taalcombinatie worden weergegeven. Als er geen vertaalmachine beschikbaar is voor het opgegeven taalpaar, wordt er in deze lijst dan ook niets weergegeven.

Opmerking: Als een vertaalmachine ontbreekt in deze lijst, stuur dan een mededeling naar MetaTaxis-ondersteuning: support@metataxis.com. De ontbrekende vertaalmachine wordt dan, indien technisch mogelijk, toegevoegd.

Voor u een vertaalmachine kunt gebruiken, moet u ze inschakelen. Dubbelklik daarvoor op een machine in de lijst of selecteer ze en klik op **Geselecteerde server in-/uitschakelen**. Door dezelfde opdracht schakelt u de machine weer uit.

Als u klikt op **Beschikbare taalparen weergeven**, worden de beschikbare taalparen voor de geselecteerde vertaalmachine weergegeven.

Speciale instellingen voor een vertaalmachine worden weergegeven door te klikken op **Opties**. Hierna vindt u gedetailleerde uitleg over de beschikbare instellingen.

Woordenboeken instellen

In het vak **Activiteit** onder woordenboeken kunt u opgeven in welke situaties het doorzoeken van woordenboeken wordt geactiveerd:

Niet zoeken in woordenboeken:

om nooit te zoeken in woordenboeken.

In woordenboek zoeken indien geen TM-resultaat:

om de woordenboeken, opgegeven in **Documentopties**, slechts te doorzoeken wanneer het zoeken in TM's geen resultaat opleverde voor een lege, geopende TU.

Voor elk segment zoeken in woordenboeken:

om de woordenboeken, opgegeven in Documentopties, te doorzoeken voor elke lege TU die wordt geopend.

De zoekresultaten in woordenboeken worden alleen weergegeven in **Scout**.

In de lijst **Servers/Programma's** kunt u de beschikbare woordenboeken activeren en aanpassen. Alleen de beschikbare woordenboeken voor de opgegeven taalcombinatie worden weergegeven. Als er geen woordenboek beschikbaar is voor het opgegeven taalpaar, wordt er in deze lijst dan ook niets weergegeven.

Opmerking: Als een woordenboek ontbreekt in deze lijst, stuur dan een mededeling naar MetaTaxis-ondersteuning: support@metataxis.com. Het ontbrekende woordenboek wordt dan, indien technisch mogelijk, toegevoegd.

Voor u een woordenboek kunt gebruiken, moet u het inschakelen. Dubbelklik daarvoor op een woordenboek in de lijst of selecteer het en klik op **Geselecteerde**

server in-/uitschakelen. Door dezelfde opdracht schakelt u het woordenboek weer uit.

Als u klikt op **Beschikbare taalparen** weergegeven, worden de beschikbare taalparen voor het geselecteerde woordenboek weergegeven.

Speciale instellingen voor een woordenboek worden weergegeven door te klikken op **Opties**. Hierna vindt u gedetailleerde uitleg over de beschikbare instellingen.

Microsoft Office

MetaTaxis NET/Office ondersteunt ook PowerPoint- en Excel-bestanden. MetaTaxis biedt een bijzondere aanpak: De tekstelementen in PowerPoint- en Excel-bestanden worden niet rechtstreeks vertaald in PowerPoint of Excel, maar geïmporteerd en vertaald in Word. De reden hiervoor is eenvoudig: Word biedt meer opties voor het bewerken van teksten dan PowerPoint en Excel. Met deze aanpak beschikt u dan ook over de volledige functionaliteit van Word.

PowerPoint-bestanden

Om een PowerPoint-bestand te vertalen, voert u volgende stappen uit:

Klik op de menuopdracht **MetaTaxis | Microsoft Office | PowerPoint-bestand importeren**.

In het geopende venster selecteert u een PowerPoint-bestand.

Klik op OK. Er wordt een kopie gemaakt van het geselecteerde PowerPoint-bestand met de extensie "[MetaTaxis].ppt". De tekstelementen van het geselecteerde bestand worden uitgepakt en gekopieerd naar het nieuwe Word-document. Elk tekstelement in dit Word-document heeft een hoofding die informatie bevat waardoor het gemakkelijk handmatig kan worden geïdentificeerd, indien nodig (meestal is dit natuurlijk overbodig).

De startassistent wordt uitgevoerd om het vertaalproces voor te bereiden (zie "**Startassistent**" pagina 35).

Vertaal nu het geïmporteerde PowerPoint-document zoals elk ander MetaTaxis-document. U kunt om het even wanneer de opdracht **MetaTaxis | Microsoft Office | PowerPoint-bestand updaten...** klikken om het geüpdate PowerPoint-bestand te bekijken.

Na het voltooien van de vertaling, klikt u op **MetaTaxis | Microsoft Office | PowerPoint-eindbestand maken** om de eindversie te maken van het PowerPoint-bestand.

Excel-bestanden

Om een Excel-bestand te vertalen, voert u volgende stappen uit:

Klik op de menuopdracht **MetaTaxis | Microsoft Office | Excel-bestand importeren**.

- In het geopende venster selecteert u een Excel-bestand.

- Klik op **OK**. Er wordt een kopie gemaakt van het geselecteerde Excel-bestand met de extensie "[MetaTaxis].xls". De tekstelementen van het geselecteerde bestand worden uitgepakt en gekopieerd naar het nieuwe Word-document. Elk tekstelement in dit Word-document heeft een hoofding die informatie bevat waardoor het gemakkelijk handmatig kan worden geïdentificeerd, indien nodig (meestal is dit natuurlijk overbodig).
- De startassistent wordt uitgevoerd om het vertaalproces voor te bereiden (zie "**Startassistent**" pagina 35).
- Na het voltooien van de vertaling, klikt u op **MetaTaxis | Microsoft Office | Excel-eindbestand maken** om de eindversie te maken van het Excel-bestand.

Documenten importeren/exporteren

Naast databases kunt u ook documenten importeren en exporteren.

Documenten importeren

Tot op heden kan MetaTaxis slechts TRADOS-documenten importeren (of documenten met dezelfde kenmerken als TRADOS-documenten).

Om een document te importeren:

Voer de volgende menuopdracht uit: **MetaTaxis | Importeren/Exporteren | Document importeren**. Het volgende venster wordt weergegeven:

Het venster geeft u informatie over het actieve document. De naam van het actieve document wordt weergegeven in het vak **Huidig geselecteerd document**. Het vak **Notities** meldt of het geselecteerde document in aanmerking komt om te worden geïmporteerd. Volgende informatie kan worden weergegeven:

- Als het actieve document een Trados-document is:

“Het actieve document blijkt een Trados-document te zijn. De transformatie naar een MetaTaxis-document zal waarschijnlijk slagen.”

- Als het actieve document een MetaTaxis-document is:

“Het actieve document is een MetaTaxis-document. Niet nodig om transformatie uit te voeren.”

- Als het actieve document niet geschikt is om te worden geïmporteerd:

"Dit document is niet geschikt om te worden geïmporteerd. Importeren zal waarschijnlijk mislukken."

- Als het te importeren document nog niet geopend is, klik dan op **Bestand selecteren** en selecteer het document dat u wilt importeren. Nadat het document is geopend, zal MetaTaxis het analyseren om te beoordelen of het geschikt is om te importeren. U vindt informatie over de kenmerken van het geopende document in het vak **Notities** (zie stap 1).
- Is het geopende document geen MetaTaxis-document, dan kunt u het type selecteren in het uitklapmenu **Importtype**.
Is het geopende document niet geschikt om te importeren, dan wordt geen importtype geselecteerd en in het vak **Notities** vindt u hierover informatie (zie stap 1). In voorkomend geval is het dan ook aan te raden het bestand niet te importeren.
Als het geopende document geschikt is om te importeren, wordt het importtype weergegeven in het uitklapmenu **Importtype**.
- Om het bestand te importeren, klikt u op **Importeren starten**. U wordt geïnformeerd over de importstatus. Door op **Esc** te drukken, kunt u het importeren steeds annuleren.
- Na voltooiing van het importeren, wordt de startassistent weergegeven (zie "**Startassistent**" pagina 35).

Documenten exporteren

MetaTaxis-documenten kunnen worden geëxporteerd in drie formaten:

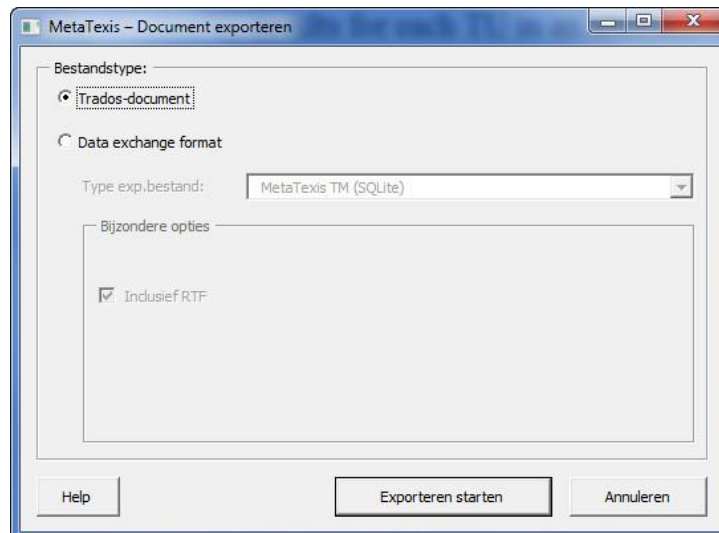
TRADOS-documenten

Gegevensuitwisselingsformaat

Personal Translator Office Plus

Om een MetaTaxis-document te exporteren:

Voer de volgende menuopdracht uit: **MetaTaxis | Importeren/Exporteren | MetaTaxis document exporteren**. Als het actieve document een MetaTaxis-document is, wordt het volgende venster geopend:

- Selecteer het exportbestandstype:

- **Trados-document:**

MetaTaxis-documenten kunnen praktisch zonder problemen geëxporteerd worden naar TRADOS-documenten. Als het document echter voetnoten of eindnoten bevat, kunnen we niet garanderen dat de voetnoten op dezelfde manier worden opgemaakt als in een echt TRADOS-document, omdat TRADOS voetnoten anders behandelt dan MetaTaxis.

- **Gegevensuitwisselingsformaat (data exchange format):**

Naast het XML-bestand is het tekstformaat het belangrijkste bestand voor gegevensuitwisseling. In dit formaat bevat elke alinea één dataset (TU), en de velden (bronsegment en vertaling) worden gescheiden door een veldscheidingsteken. Verder kunt u een inhoudscheidingsteken opgeven dat de functie van een "haakje" heeft voor de waarden in het veld.

Om ervoor te zorgen dat het veldscheidingsteken en inhoudscheidingsteken correct worden herkend, moeten ze in de veldwaarden worden vervangen door andere tekens. U kunt deze vervangingstekens opgeven volgens de vereisten van het programma dat de bestanden zal importeren. Standaard worden deze vervangingen automatisch gedefinieerd volgens de XML-specificaties voor speciale tekens.

Meestal worden tekstbestanden in gegevensuitwisselingsformaat opgeslagen als ASCII-bestanden. In MetaTaxis kunt u deze ook opslaan in Unicode-formaat zodat de tekens door elk besturingssysteem correct worden herkend.

- **Personal Translator Office Plus - importformaat:**

Personal Translator is één van de beste vertaalmachines voor Duits, Engels en Frans. De Office-versie bevat een vertaalgeheugen, en ook is het mogelijk ASCII-bestanden te importeren, indien een speciaal formaat vereist is.

Het te exporteren bestand bestaat uit TU's, gescheiden door een alinea. De brontekst en de vertaling worden in elke TU gescheiden door de "@@@"-tekenreeks.

- Om het actieve MetaTaxis-document te exporteren, klikt u op **Exporteren starten**. Eerst wordt u gevraagd of u het bestand wilt opslaan onder een andere naam. Daarna wordt u door een mededelingsvenster geïnformeerd over de exportstatus. Door op **Esc** te klikken, kunt u het exporteren steeds annuleren.

PDF-bestanden importeren

Om teksten te importeren van PDF-bestanden, klikt u op **Tekst uitpakken van PDF-bestand** in het submenu **Importeren/Exporteren**. Het volgende venster wordt weergegeven:

Om de tekst van een PDF-bestand uit te pakken, voert u de volgende stappen uit:

Klik op **PDF-bestand selecteren** en selecteer een PDF-bestand. De naam wordt weergegeven in het grijze tekstvak. Om het PDF-bestand te bewerken, klikt u op **Bewerken**.

In het vak **Uitpak-engine** selecteert u de methode voor het uitpakken van de tekst. U hebt de keuze uit twee opties: **Acrobat Reader** en **Interne uitpak-engine voor tekst**. Selecteert u Acrobat Reader, dan wordt de tekst opgehaald door het programma Acrobat Reader dat op uw systeem aanwezig moet zijn. Gebruikt u de interne uitpak-engine voor tekst, dan pakt MetaTaxis de tekst uit zonder Acrobat Reader. In de meeste gevallen geeft Acrobat Reader de beste resultaten, terwijl de interne engine veel sneller is.

Als het te importeren PDF-document nogal omvangrijk is of als uw pc nogal traag werkt, definieert u beter een hogere **Tijdsbuffer in seconden** dan de standaardwaarde 1. Waarschijnlijk is even experimenteren nodig om de juiste instelling te vinden. Voor kleine PDF-documenten is de standaardwaarde 1 wel geschikt.

Wilt u de in het PDF-document opgegeven tekenopmaak behouden, schakel dan **Tekenopmaak behouden** in.

Vermits het PDF-formaat opmaakgeoriënteerd is en niet tekststroomgeoriënteerd zoals in tekstverwerkers, wordt de tekst per regel van een PDF-document opgehaald. Om de handmatige voorbereiding van de uitgekakte PDF-tekst te beperken, schakelt u de optie **Alineastructuur optimaliseren** in. MetaTaxis past dan enkele algoritmes toe om het aantal alinea-einden zo veel mogelijk te beperken.

Om het uitpakproces te starten, klikt u op **Uitpakken starten**.

Na het uitpakken controleert u best de uitgekakte tekst wat betreft regel- en alinea-einden. Afhankelijk van het type PDF-document, is het soms nodig alinea's toe te voegen of te verwijderen.

Opmerking: Het PDF-formaat is opmaakgeoriënteerd. Daarom is het correct uitpakken van een PDF-bestand een moeilijke zaak. MetaTaxis biedt een aantal basisfuncties voor het uitpakken van tekst, maak het kan de opmaak van een PDF-document niet behouden. Als deze opmaak erg belangrijk is voor uw vertaalproject, gebruik dan a.u.b. één van de speciale PDF-extractieprogramma's (zoals Solid Converter PDF, ABBYY PDF Transformer, of andere).

Index

Een index kan van groot belang zijn voor een vertaler, vooral als deze index wordt georganiseerd door taal, als hij interactief is en gekoppeld aan de TU's. MetaTaxis bevat precies dit soort index.

Index maken

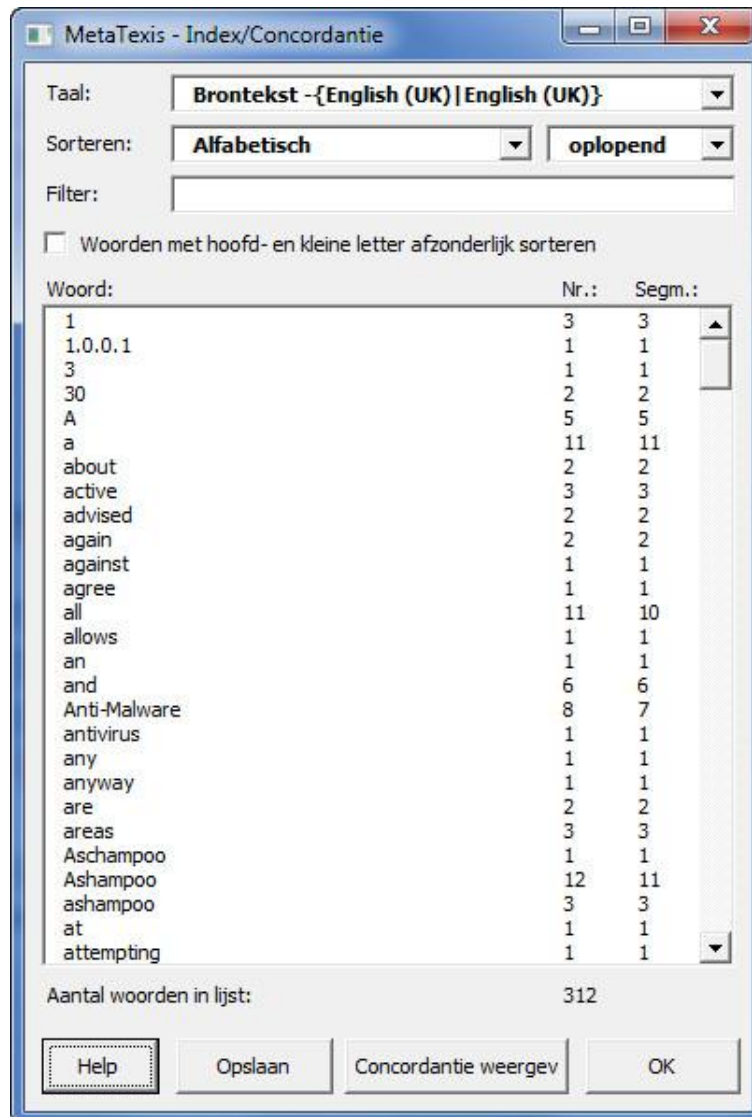
Om de woordindex van een document te maken:

Voer de volgende menuopdracht uit: **MetaTaxis | Statistieken | Index/Concordantie**.

Als het actieve document deel uitmaakt van een project, wordt u gevraagd of u een index voor het gehele project wilt opbouwen. Klik **Ja** of **Nee**.

Bestaat er reeds een index voor het actieve document, dan kunt u kiezen: ofwel opent u de bestaande index, ofwel maakt u een nieuwe. Bent u zeker dat de bestaande index nog up-to-date is, open die dan om tijd te sparen.

Wacht tot de index gemaakt is. Voor omvangrijke documenten kan dit een hele tijd duren. Als de index klaar is, verschijnt volgend venster:

Als u dit venster sluit, wordt u gevraagd of u het indexbestand wilt verwijderen. Hebt u weinig ruimte op harde schijf, verwijder dan het indexbestand.

Het venster **Index** geeft de woordindex weer van een document of project. U kunt vele instellingen opgeven en verschillende acties uitvoeren.

Met volgende instellingen toont u verschillende soorten indexen of delen van indexen:

Taal:

In het uitklapmenu **Taal** kunt u kiezen voor een index voor de brontekst of voor de vertaling. (Er is geen index voor deze twee samen, omdat dit geen zin heeft.)

Sorteren:

De index kan op verschillende manieren worden gesorteerd:

- Alfabetisch
- Aantal woorden
- Aantal segmenten

- Woordlengte:

In elk van deze gevallen kunt u kiezen om de index oplopend of afdalend weer te geven.

Filter:

Om de index te filteren, voert u een tekst in het vak **Filter** in en drukt u op de Tab-toets op het toetsenbord. Alleen de items die de tekst in het filter bevatten worden weergegeven (identieke hoofdletters/kleine letters!)

Om het filter te verwijderen en alle indexitems weer te geven, wist u de tekst in het vak **Filter** en drukt u op de Tab-toets op het toetsenbord.

Woorden met hoofd- en kleine letter afzonderlijk sorteren:

Om eerst de woorden met beginhoofdletter te sorteren, en daarna de woorden met kleine letter. Indien deze optie niet werd geactiveerd, worden woorden met hoofdletter en kleine letter op dezelfde manier behandeld.

Index opslaan

Als documentatie of voor onderzoeksdoeleinden kunt u de index opslaan zoals hij wordt weergegeven in het venster **Index/Condordantie**.

Opmerking: De index bevat geen referenties naar pagina's in het document. Dit is wel mogelijk. Maar het zou erg lang duren om zo'n index te maken. Daarom werd deze mogelijkheid niet ingebouwd.

Om de weergegeven index op te slaan:

Klik op **Opslaan**.

Sla het aangemaakte document op met de gewone Word-opdracht.

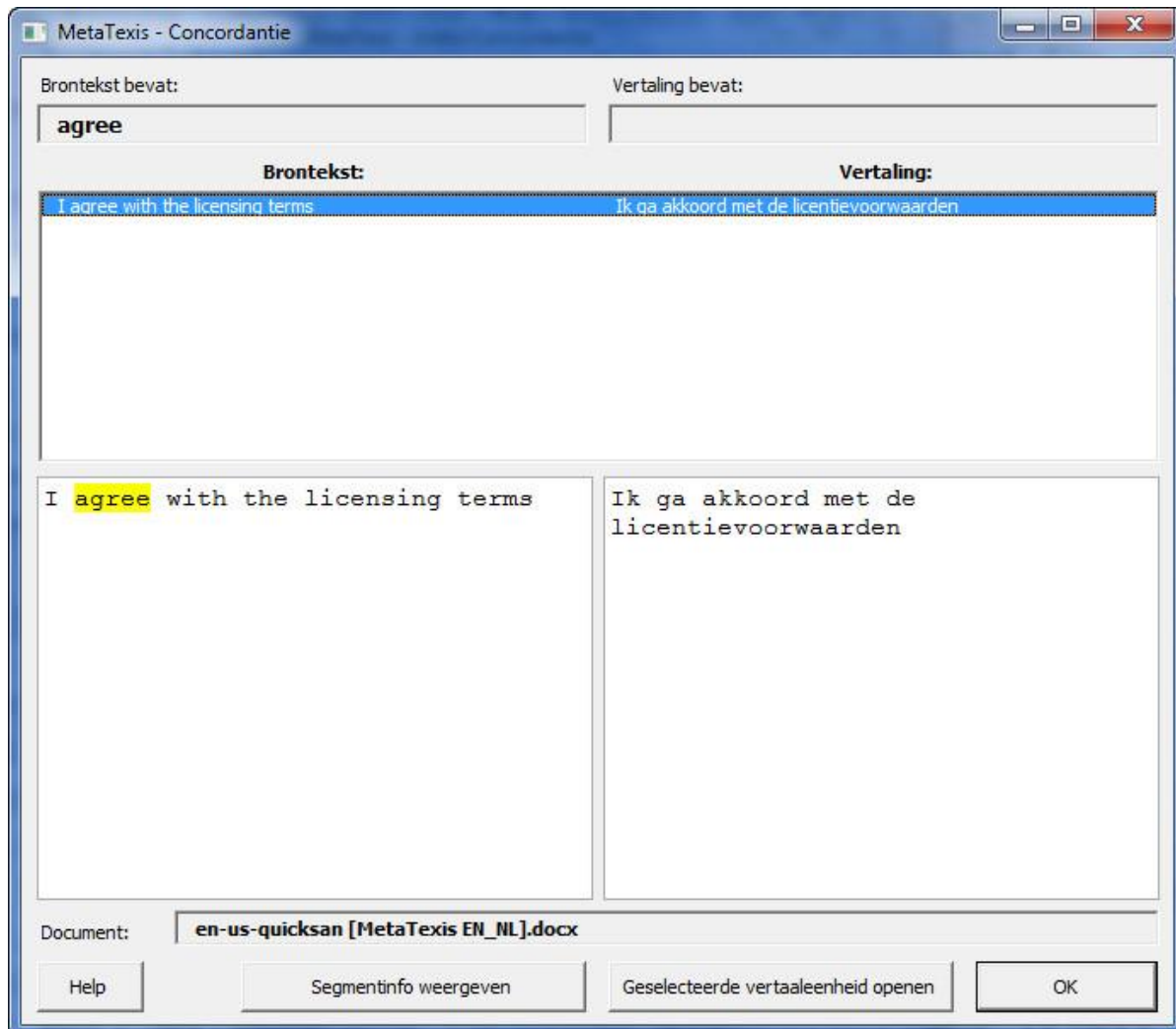
Index beheren

De index bevat referenties naar segmenten/TU's met de individuele indexwoorden. Daardoor kunt u de index gebruiken om uw vertaling te controleren. U kunt bv. vergelijken hoe u meerdere woorden van de brontekst hebt vertaald in het document, of zelfs in het gehele project.

Om segmenten/TU's weer te geven die een woord bevatten:

Selecteer een item uit de indexlijst.

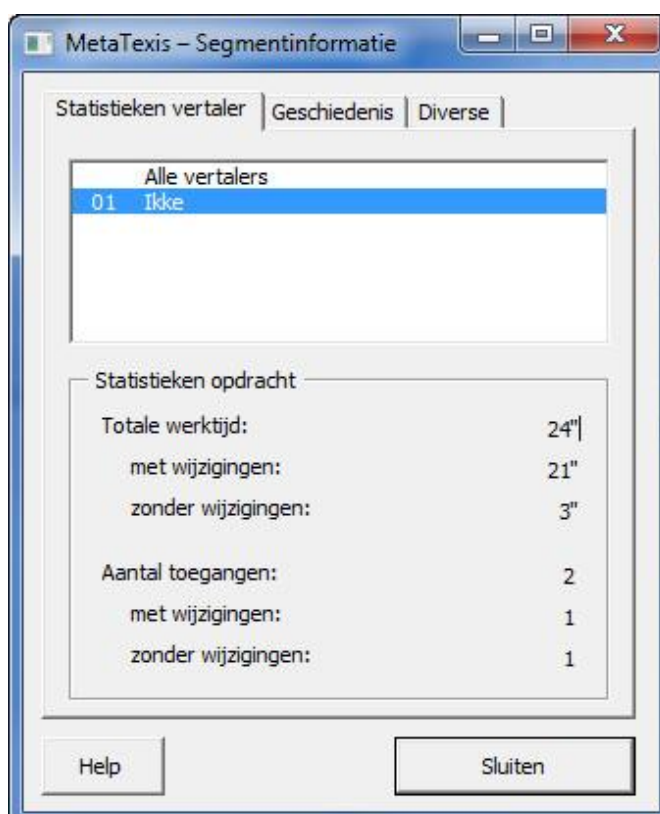
Klik op **Condordantie weergeven**. Het venster **Condordantie** wordt weergegeven:

Klik op het segment/TU dat u wilt weergeven. Voor verdere instructies, zie "**Segmenten weergeven**" pagina 61

Segmentinfo

Via segmentinfo vindt u gedetailleerde informatie over elk segment van een MetaTaxis-document. Na de volgende menuopdracht **MetaTaxis | Statistieken | Segmentinfo** (standard sneltoets **Alt+Shift+X**), wordt het venster **Segmentinformatie** weergegeven:

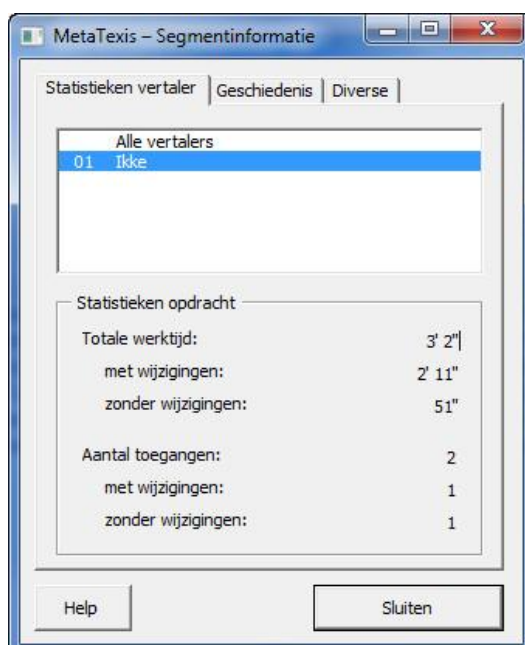
Dit venster bevat drie tabbladen:

Statistieken vertaler

Geschiedenis

Diverse

Statistieken vertaler

In de lijst bovenaan vindt u alle vertalers die aan het geopende segment/TU hebben gewerkt, en het item *Alle vertalers*. De informatie in het vak **Statistieken opdracht** verwijdt naar het geselecteerde item. Kijkt u op *Alle vertalers*, dan heeft de weergegeven informatie betrekking op alle vertalers; kijkt u op de naam van een vertaler, dan refereert de getoonde informatie aan de geselecteerde vertaler.

Het vak **Statistieken opdracht** bevat volgende informatie:

Totale werktijd:

Totaal tijd dat het segment actief was.

- **met wijzigingen:**

Tijd dat het segment actief was en de vertaling werd gewijzigd.

- **zonder wijzigingen:**

Tijd dat het segment actief was en de vertaling niet werd gewijzigd.

Aantal toegangen:

Aantal keer dat het segment actief was.

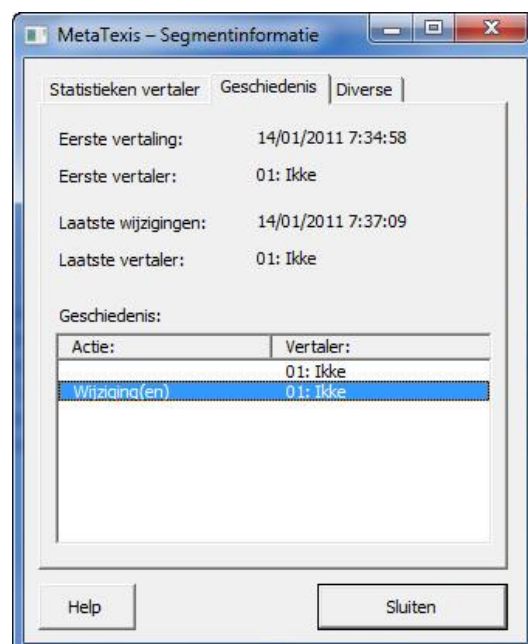
- **met wijzigingen:**

Aantal keer dat het segment actief was en de vertaling werd gewijzigd.

- **zonder wijzigingen:**

Aantal keer dat het segment actief was en de vertaling niet werd gewijzigd.

Geschiedenis

Dit tabblad bevat informatie over de geschiedenis van de vertaling. Bovenaan ziet u gedetailleerde informatie over het tijdstip en de vertaler van de eerste vertaling en de laatste wijzigingen:

Eerste vertaling:

Datum en tijd van eerste vertaling.

Eerste vertaler:

ID en naam van de eerste vertaler.

Laatste wijzigingen:

Datum en tijd van de laatste wijzigingen.

Laatste vertaler:

ID en naam van de vertaler die de laatste wijzigingen aanbracht.

Onderaan ziet u een lijst met een gedetailleerde vertalingsgeschiedenis (echter zonder informatie over datum en tijd). De linker kolom bevat informatie over de actie, en de rechter bevat de ID's en namen van de voor deze actie verantwoordelijke vertalers.

De geschiedenis kan volgende informatie bevatten:

Nieuwe vertaling:

Een nieuwe vertaling werd handmatig ingevoerd in het vertaalkvak (met inbegrip van plakopdrachten).

Wijziging(en):

De vertaling werd gewijzigd.

Verwijderde vertaling:

De vertaling werd verwijderd.

TM-segment (100%):

Een TM-segment met 100 % overeenkomst werd ingevoegd in het vertaalkvak.

TM-segment (< 100%):

Een TM-segment met een lagere overeenkomst dan 100 % werd als vertaling geselecteerd.

TRADOS-Import:

De eerste versie van de vertaling bevond zich in het geïmporteerde Trados-document. (Het werd ondertussen misschien gewijzigd.)

Comb. m. volg./vor. seg.:

Het segment/TU werd gecombineerd met een naburig segment.

Machinevertaling:

De vertaling was het resultaat van een machinevertaling.

Diverse

Dit tabblad bevat meerdere soorten informatie:

Woorden in bronsegment:

Het aantal woorden in het bronsegment.

Woorden in vertaling:

Het aantal woorden in de vertaling.

Segmenteringstijdstip:

Datum en tijd dat het segment werd gecreëerd.

Bijkomende informatie:

Als de TU segmenten bevat van een TM, van TDB-resultaten, of van machinevertalingsresultaten, wordt hierover in dit vak gedetailleerde informatie weergegeven.

Documentstatistieken

De statistische functies van MetaTaxis zijn zeer krachtig en geavanceerd. Ze geven u gedetailleerde informatie over uw vertaling door verschillende data aan te bieden over verscheidene aspecten van uw vertaalwerk:

Segment-/woord-/tekenstatistieken: Gedetailleerde informatie over het aantal segmenten, woorden en tekens in brontekst en vertaling.

Statistieken TM-overeenkomsten: Gedetailleerde informatie over aantal en soort van TM-overeenkomsten.

Projectstatistieken (niet in Lite-versie): Documentstatistieken van het gehele project en van elk document van het project.

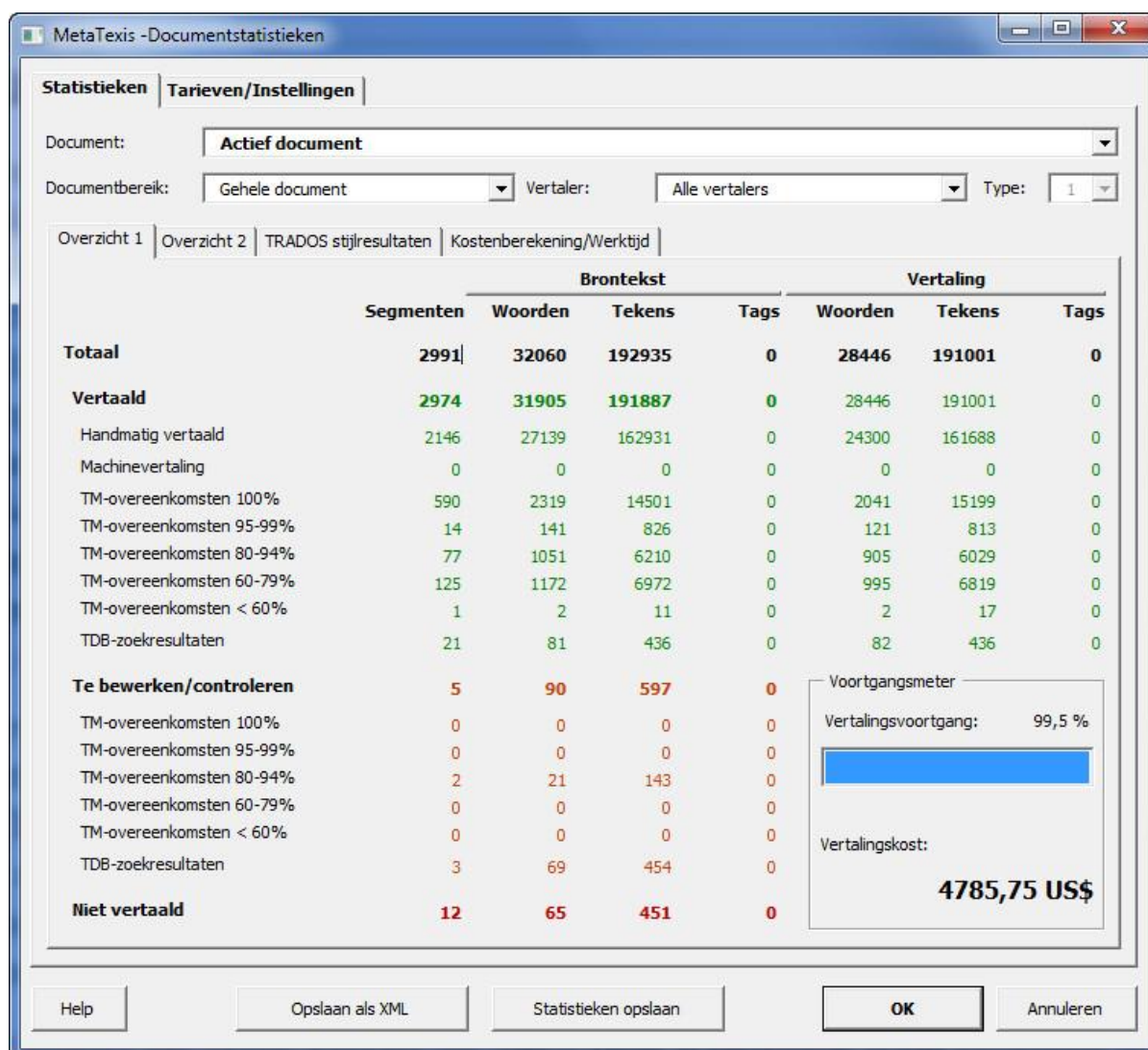
Vertalersstatistieken (niet in Lite-versie): Gedetailleerde informatie over aantal vertaalde woorden; werktijd, enz.

Kostenstatistieken (niet in Lite-versie): De documentstatistieken omvatten gedetailleerde informatie over alle kostenaspecten.

Mogelijkheid tot opslaan (niet in Lite-versie): Alle informatie van de documentstatistieken kunt u in een document opslaan. De inhoud kunt u aanpassen.

Om de documentstatistieken van een document/project weer te geven:

12. Voer de volgende menuopdracht uit: **MetaTaxis | Statistieken | Documentstatistieken**, om de huidige statistische informatie te verzamelen. Het volgende venster wordt weergegeven:

- Als het actieve document deel uitmaakt van een project, selecteert u een document of het gehele project in het uitklapmenu **Document**. Als het actieve document geen deel uitmaakt van een project, dan is het uitklapmenu **Document** niet actief.

Er zijn twee hoofdtabbladen: Het tabblad **Document** bevat de document-gerelateerde statistieken. Het tabblad **Vertalers** bevat de vertaler-gerelateerde

statistieken. De inhoud van de diverse tabbladen wordt hierna gedetailleerd besproken.

Overzicht 1

Het tabblad **Overzicht 1** bevat gedetailleerde informatie over de manier waarop het document werd vertaald (handmatig, machinevertaling, zoekresultaten terminologiedatabases, of TM-overeenkomsten):

Overzicht 1 Overzicht 2 TRADOS stijlresultaten Kostenberekening/Werktijd							
	Segmenten	Brontekst			Vertaling		
		Woorden	Tekens	Tags	Woorden	Tekens	Tags
Totaal	2991	32060	192935	0	28446	191001	0
Vertaald	2974	31905	191887	0	28446	191001	0
Handmatig vertaald	2146	27139	162931	0	24300	161688	0
Machinevertaling	0	0	0	0	0	0	0
TM-overeenkomsten 100%	590	2319	14501	0	2041	15199	0
TM-overeenkomsten 95-99%	14	141	826	0	121	813	0
TM-overeenkomsten 80-94%	77	1051	6210	0	905	6029	0
TM-overeenkomsten 60-79%	125	1172	6972	0	995	6819	0
TM-overeenkomsten < 60%	1	2	11	0	2	17	0
TDB-zoekresultaten	21	81	436	0	82	436	0
Te bewerken/controleren	5	90	597	0	Voortgangsmeter Vertalingsvoortgang: 99,5 % Vertalingskost: 4785,75 US\$		
TM-overeenkomsten 100%	0	0	0	0			
TM-overeenkomsten 95-99%	0	0	0	0			
TM-overeenkomsten 80-94%	2	21	143	0			
TM-overeenkomsten 60-79%	0	0	0	0			
TM-overeenkomsten < 60%	0	0	0	0			
TDB-zoekresultaten	3	69	454	0			
Niet vertaald	12	65	451	0			

In de kolom **Brontekst** vindt u hoeveel segmenten, woorden of tekens werden vertaald en hoe? Door handmatige vertaling, machinevertaling, of door TM-overeenkomsten. In de sectie **Vertaling** ziet u hoeveel woorden of tekens de vertaling bevat. De sectie **Te bewerken/controleren** bevat het percentage segmenten, woorden en tekens in vertaling die nog werden gereviseerd na de oorspronkelijke, handmatige vertaling, machinevertaling of TM-vertaling.

In de rij **Totaal** vindt u de totale som van de in de hoofding vermelde items, bv. het totaal aantal segmenten in de brontekst, of het totaal aantal woorden in de vertaling.

Het totaal is de totale som van de categorieën **Vertaald**, **Te bewerken/controleren** en **Niet vertaald**.

De categorie **Vertaald** verwijst naar de eenheden die een vertaling bevatten in het vertaalkvak van de TU (en daarom als vertaald worden beschouwd), en die vanuit formeel oogpunt geen verdere bewerking meer vereisen. De verschillende subcategorieën verwijzen naar de oorspronkelijke bron van de vertaling:

Handmatig vertaald: De vertaling werd handmatig ingevoerd door de vertaler, en voor zover MetaTaxis kon vaststellen, werd er geen machinevertaling, TM-overeenkomst of TDB-zoekresultaat gebruikt.

Machinevertaling: De oorspronkelijke vertaling was een machinevertaling ingevoegd door de machinevertalingsfunctie van MetaTaxis, zoals opgegeven in het tabblad **Vertaalmachines** in **Documentopties**. Werd een machinevertaling later handmatig gecorrigeerd, dan wordt dit opgenomen in de kolom **% gecorrigeerd**.

TM-overeenkomsten: De originele vertaling was een TM-overeenkomst door MetaTaxis opgehaald uit een TM. De verdeling van TM-overeenkomsten kunt u opgeven op het tabblad **Tarieven/Instellingen**.

TDB-zoekresultaten: Vertaling werd volledig gemaakt door een TDB-zoekresultaat, en niet meer handmatig gecorrigeerd. Als een TU met een TDB-zoekresultaat nog handmatig werd gecorrigeerd, wordt het opgenomen als handmatig vertaald. De reden hiervoor is eenvoudig: Een TDB-zoekresultaat dient te worden beschouwd als een eenvoudig opzoeken in een woordenboek, en kan dus niet initieel worden gebruikt als de uiteindelijke vertaling.

Te bewerken/controleren toont TU's die nog TM-overeenkomsten of TDB-zoekresultaten bevatten en nog moeten worden geselecteerd of bewerkt.

Niet vertaald verwijst naar de TU's zonder vertaling, m.a.w. wanneer zulke TU's worden geopend, is het vertaalkvak leeg.

In het vak **Voortgangsmeter** ziet u een eenvoudige indicator voor de vertalingsvoortgang in de vorm van een voortgangsbalk die het percentage van de vertaalde brontekst weergeeft (beoordeeld door zuiver formele criteria). Daaronder vindt u de vertalingskost volgens het berekeningstype, ingesteld in het tabblad **Tarieven/Instellingen** (zie verder).

Overzicht 2

Het tabblad **Overzicht 2** biedt u een alternatieve voorstelling van de documentstatistieken. Vergeleken met **Overzicht 1** vindt u hier extra informatie over de verschillende tekentypes en extra gegevens over het volledige document.

Overzicht 1		Overzicht 2	TRADOS stijlresultaten	Kostenberekening/Werktijd		
		Document	Brontekst			Vertaling
			Totaal	Vertaald	Te bewerken	Niet vert.
Segmenten			2991	2974	5	12
Woorden		47322	32060	31905	90	65
Tekens		311290	192935	191887	597	451
Letters		247729	157446	156590	491	365
CJK-tekenen		0	0	0	0	0
Cijfers		368	236	232	0	4
Leestekens		18480	6596	6559	21	16
CJK-leestekens		0	0	0	0	0
Spaces		42295	28657	28506	85	66
Alineatekens		2418				
Getallen		196	125	121	0	4
Tags						
Woorden						
Tekens						
Alinea's		2418				
Tekens per woord:			4,9			5,6
Tekens per segment:			52,7			53,6
Woorden per segment:			10,7			9,6

De kolom **Document** bevat de cijfers voor het gehele document, met inbegrip van alle elementen van het document, en niet alleen de door MetaTaxis geïdentificeerde TU's. Dit betekent de aantallen in de kolom **Document** meestal hoger zullen zijn dan de totale som van de aantallen van brontekst en vertaling. Als Documentstatistieken wordt uitgevoerd voor een niet-MetaTaxis-document, worden alleen in de kolom **Document** aantallen weergegeven.

Voor het gemiddelde aantal **Tekens per woord** en **Tekens per segment** wordt slechts rekening gehouden met de volgende tekentypes: letters, CJK-tekenen en cijfers.

TRADOS stijlresultaten

Overzicht 1	Overzicht 2	TRADOS stijlresultaten	Kostenberekening/Werktijd
Segmenten	Woorden	%	Geplaatste
Context TM			
Herhalingen	0	0	0
TM-overeenkomsten 100%	590	2319	7
TM-overeenkomsten 95-99%	14	141	0
TM-overeenkomsten 85-94%	56	827	3
TM-overeenkomsten 75-84%	70	687	2
TM-overeenkomsten 50-74%	79	732	2
Geen overeenkomst	2161	27273	85
Totaal	2991	32060	100
Tekens per woord:	4,9		
Totaal aantal tekens:	157682		
Beeld: Normale TRADOS-weergave (herhalingen als interne ondersteuning)			

Kostenberekening/Werktijd

Dit tabblad bevat twee deelvensters: kostenberekening en werktijd.

Overzicht 1	Overzicht 2	TRADOS stijlresultaten	Kostenberekening/Werktijd																								
Kostenberekening Totaal per eenheid ▼ Woorden in brontekst 4809,00 * tarief per woord in brontekst = 32060 * 0,15 Totale som 4809,00 Eenheid ▼ ☒ Woord ☐ Teken Brontekst/Vertaling ▼ ☒ Brontekst ☐ Vertaling		Werkijd/Toegangsstatistieken <table> <tr> <td>Tijd document actief</td> <td>76103 h 6' 26"</td> </tr> <tr> <td>Tijd vertaaleenheden actief</td> <td>45 h 46' 37"</td> </tr> <tr> <td>met wijzigingen</td> <td>35 h 12' 0"</td> </tr> <tr> <td>zonder wijzigingen</td> <td>10 h 34' 37"</td> </tr> <tr> <td>Aantal toegangen</td> <td>3552</td> </tr> <tr> <td>met wijzigingen</td> <td>2147</td> </tr> <tr> <td>zonder wijzigingen</td> <td>1405</td> </tr> <tr> <td colspan="2">Gemiddelde waarden</td> </tr> <tr> <td>Gewerkte tijd per segment</td> <td>55,2"</td> </tr> <tr> <td>Gewerkte tijd per woord</td> <td>5,14"</td> </tr> <tr> <td>Toegangen per segment</td> <td>1,2</td> </tr> <tr> <td>Toegangen per woord</td> <td>0,1</td> </tr> </table>		Tijd document actief	76103 h 6' 26"	Tijd vertaaleenheden actief	45 h 46' 37"	met wijzigingen	35 h 12' 0"	zonder wijzigingen	10 h 34' 37"	Aantal toegangen	3552	met wijzigingen	2147	zonder wijzigingen	1405	Gemiddelde waarden		Gewerkte tijd per segment	55,2"	Gewerkte tijd per woord	5,14"	Toegangen per segment	1,2	Toegangen per woord	0,1
Tijd document actief	76103 h 6' 26"																										
Tijd vertaaleenheden actief	45 h 46' 37"																										
met wijzigingen	35 h 12' 0"																										
zonder wijzigingen	10 h 34' 37"																										
Aantal toegangen	3552																										
met wijzigingen	2147																										
zonder wijzigingen	1405																										
Gemiddelde waarden																											
Gewerkte tijd per segment	55,2"																										
Gewerkte tijd per woord	5,14"																										
Toegangen per segment	1,2																										
Toegangen per woord	0,1																										

Hierna vindt u gedetailleerde uitleg over deze deelvvensters.

Kostenberekening

Hier vindt u kostenberekeningen gebaseerd op de opgehaalde statistische informatie.

The screenshot shows a window titled 'Kostenberekening'. At the top is a dropdown menu with 'Totaal per eenheid' selected. Below this, the calculation is displayed: 'Woorden in brontekst' followed by '* tarief per woord in brontekst' and '= 32060 * 0,15'. To the right of this calculation is a text box containing '4809,00'. Further down, the text 'Totale som' is followed by another text box containing '4809,00'. Below these are two more dropdown menus, both currently empty. At the bottom, there are two sections with radio buttons. The first section is labeled 'Eenheid' and has 'Woord' selected (indicated by a filled circle) and 'Teken' unselected (indicated by an empty circle). The second section is labeled 'Brontekst/Vertaling' and has 'Brontekst' selected (indicated by a filled circle) and 'Vertaling' unselected (indicated by an empty circle).

Het deelvvenster bestaat uit drie elementen:

U kunt een berekeningstype selecteren in het uitklapmenu bovenaan.

De berekeningsresultaten en enkele gemiddelde waarden (indien van toepassing, zie verder) worden weergegeven in het vak **Totale som** onderaan.

In de vakken **Eenheid** en **Brontekst/Vertaling** geeft u de eenheden op voor de berekening.

Dit zijn de beschikbare berekeningstypes:

This screenshot shows the same 'Kostenberekening' window, but with the top dropdown menu open. The menu lists several options: 'Totaal per eenheid' (which is highlighted in blue), 'Gepresteerd (per eenheid)', 'Gepresteerd (gediversifieerd, per type)', 'Nog te presteren (per eenheid)', 'Nog te presteren (gediversifieerd, per type)', 'Werkijd (document actief)', and 'Werkijd (vertaaleenheden actief)'.

Totaal per eenheid:

Eenvoudigste en meest gebruikte methode voor de berekening van de totale kosten van een vertaling. Dit is de wereldwijde standaardberekening voor vertaalkosten.

Formule: aantal woorden/tekens in brontekst * tarief per woord/teken in brontekst

Opmerking: Gemiddelde waarden zijn niet beschikbaar voor dit berekeningstype omdat geen zinvolle waarden kunnen worden berekend.

Gepresteerd (per eenheid):

Een eenvoudige manier om de kosten voor gepresteerd werk te berekenen, gebaseerd op de standaardmethode voor de berekening van vertaalkosten (zie hierboven).

Formule: vertaalde woorden/tekens in brontekst/vertaling * tarief per woord/teken in brontekst/vertaling

Gepresteerd (gediversifieerd, per type):

Een meer geavanceerde manier voor het berekenen van de vertaalkosten, steeds vaker gebruikt omdat de werkelijke vertaalkosten, wanneer een vertaalgeheugen wordt gebruikt, beter worden weergegeven door deze methode. In MetaTaxis is het mogelijk de impact te meten van een TM op de vertaalkosten. Hoewel deze impact niet perfect kan worden gemeten, wordt er toch een benadering gemaakt.

De formule bestaat uit drie elementen:

- Kosten voor woorden/tekens in brontekst/vertaling die handmatig werden vertaald of op basis van TDB-resultaten.
- Kosten voor woorden/tekens in brontekst/vertaling die machinevertaald werden.
- Kosten voor woorden/tekens in brontekst/vertaling die handmatig werden vertaald op basis van TM-overeenkomsten.

Formule: (handmatig vertaalde woorden/tekens * tarief per woord in brontekst/vertaling) + (machinevertaalde woorden/tekens in brontekst/vertaling * tarief per te controleren woord/teken in brontekst/vertaling) + (woorden/tekens in brontekst/vertaling vertaald op basis van TM-overeenkomsten * tarief per te controleren woord/teken in brontekst/vertaling)

Nog te presteren (per eenheid):

Een eenvoudige manier om de kosten voor nog te presteren werk te berekenen, gebaseerd op de standaardmethode voor de berekening van vertaalkosten (zie hierboven).

Formule: (te vertalen woorden/tekens in brontekst * tarief per woord/teken in brontekst) + (te bewerken/controleren woorden/tekens * tarief per woord/teken in brontekst)

Opmerking: Gemiddelde waarden zijn niet beschikbaar voor dit berekeningstype omdat geen zinvolle waarden kunnen worden berekend.

Nog te presteren (gediversifieerd, per type):

Deze berekening vervolledigt de laatste optie. Ze geeft u (of uw cliënt) informatie over het nog te presteren werk.

De formule bestaat uit drie elementen:

- Kosten voor het aantal te vertalen woorden
- Kosten voor het aantal woorden in TU's met TDB-resultaten
- Kosten voor het aantal woorden in TU's met TM-overeenkomsten

Formule: (te vertalen woorden/tekens * tarief per woord/teken in brontekst) + (woorden/tekens in TU's met te bewerken TDB-resultaat * tarief per woord/teken in brontekst) + (woorden/tekens in TU's met TM-overeenkomsten * tarief per te controleren woord/teken)

Opmerking: Gemiddelde waarden zijn niet beschikbaar voor dit berekeningstype omdat geen zinvolle waarden kunnen worden berekend.

Werktijd (document actief):

MetaTaxis meet zo precies mogelijk de aan een document gewerkte tijd. Daardoor hebben u en uw cliënt betrouwbare resultaten wanneer u de vertaalkosten berekent op basis van de tijd dat een document actief was.

Formule: werktijd (document actief) * tarief per gepresteerd uur

Werktijd (vertaaleenheden actief):

Dit berekeningstype is gebaseerd op de tijd dat de vertaaleenheden actief waren. Dit is minder zinvol dan de voorgaande methode, omdat u ook het document kunt controleren wanneer geen TU actief is. Deze berekeningswijze werd slechts toegevoegd ter informatie.

Formule: werktijd (vertaaleenheden actief) * tarief per gepresteerd uur

Opmerking: Voor een correcte informatie over de werktijd moet een schermbeveiliging actief zijn tijdens het vertalen met MetaTaxis. Daarenboven moet deze schermbeveiliging binnen een korte tijdspanne worden geactiveerd in geval van inactiviteit.

Voorbeeld

Nog te presteren (door type) kan erg belangrijk zijn wanneer u een vertaling moet bijwerken na correctie van de brontekst. Om de kosten van een revisie van de vertaling te berekenen:

De bijgewerkte brontekst voorvertalen met gebruik van het tijdens de eerste versie aangemaakte TM.

- Voer de volgende menuopdracht uit: **MetaTaxis | Statistieken | Documentstatistieken** om de huidige statistische informatie te verzamelen.
- Ga naar het tabblad **Document**.
- Ga naar **Kosten**.
- Selecteer **Nog te presteren (door type)**.
- Om deze informatie op te slaan, klikt u op **Opslaan** en selecteert u hetzelfde kostentype. (U kunt deze opdracht ook direct na stap 2 uitvoeren en stap 3 tot 5 overslaan.)

Werktijd/Toegangsstatistieken

Het vak **Werktijd/Toegangsstatistieken** bevat informatie over de werktijd en de toegangen tot de segmenten:

Werktijd/Toegangsstatistieken	
Tijd document actief	1 h 19' 42"
Tijd vertaaleenheden actief	1 h 14' 12"
met wijzigingen	1 h 6' 2"
zonder wijzigingen	8' 10"
Aantal toegangen	139
met wijzigingen	99
zonder wijzigingen	40
<u>Gemiddelde waarden</u>	
Gewerkte tijd per segment	34,5"
Gewerkte tijd per woord	5,87"
Toegangen per segment	1,1
Toegangen per woord	0,2

Gedetailleerde verklaringen:

Tijd document actief:

Tijd dat het document werkelijk werd weergegeven op het scherm.

Tijd vertaaleenheden actief:

Tijd dat de TU's actief waren en werkelijk werden weergegeven op het scherm.

- **met wijzigingen:**

Tijd dat de segmenten/TU's actief waren en de vertaling werd gewijzigd.

- **zonder wijzigingen:**

Tijd dat de segmenten/TU's actief waren en de vertaling niet werd gewijzigd.

Aantal toegangen:

Aantal maal dat de segmenten/TU's werden geactiveerd.

- **met wijzigingen:**

Tijd dat de segmenten/TU's actief waren en de vertaling werd gewijzigd.

- **zonder wijzigingen:**

Tijd dat de segmenten/TU's actief waren en de vertaling niet werd gewijzigd.

Gemiddelde waarden:

- **Gewerkte tijd per segment:**

Tijd dat de vertaaleenheden actief waren / aantal vertaaleenheden die minstens één maal werden geopend.

- **Gewerkte tijd per woord:**

Tijd dat de vertaaleenheden actief waren / aantal woorden in vertaaleenheden die minstens één maal werden geopend.

- **Toegangen per segment:**

Aantal toegangen / aantal vertaaleenheden die minstens één maal werden geopend.

- **Toegangen per woord:**

Aantal toegangen / aantal woorden in vertaaleenheden die minstens één maal werden geopend.

Vertalers

Indien meerdere vertalers aan de vertaling van een document werkten, vindt u op dit tabblad gedetailleerde informatie over de bijdrage van elke vertaler.

The screenshot shows a software interface with two tabs: 'Statistieken' and 'Tarieven/Instellingen'. The 'Statistieken' tab is active. It contains several dropdown menus: 'Document' (set to 'Actief document'), 'Documentbereik' (set to 'Gehele document'), 'Vertaler' (set to 'Alle vertalers'), and 'Type' (set to '1').

Het tabblad bestaat uit een uitklapmenu **Vertaler**, waar u de vertaler selecteert voor meer informatie, en twee vakken die hieronder verder worden verklaard.

Instellingen

In het tabblad **Tarieven/Instellingen** stelt u de parameters in voor de tekenstatistieken en de kostenberekening.

Statistieken		Tarieven/Instellingen	
Munteenheid:	€	Tekeninstellingen	
Tarief per gepresteerd uur:	50 00	☒ Inclusief alle tekentypes ☐ Inclusief geselecteerde tekentypes	
Eenheid ☒ Woord ☐ Teken		☒ Letters ☒ CJK-tekens (Chinees, Japans, Koreaans) ☒ Cijfers ☒ Leestekens ☒ CJK-leestekens (Chinees, Japans, Koreaans) ☒ Spaties ☒ Alineatekens (meestal niet zichtbaar)	
Brontekst/Vertaling ☒ Brontekst ☐ Vertaling		Verdeling TM-overeenkomst	
Basistarief Per eenheid: 0 15		Ond. limiet:	
Corrigeertarieven ☒ Percentage van basistarief ☐ Absolute waarden		TM-overeenkomsten 1 100 TM-overeenkomsten 2 95 TM-overeenkomsten 3 80 TM-overeenkomsten 4 60 TM-overeenkomsten 5 1	
Machinevertaling: 70 % TM-overeenkomsten 100% 10 % TM-overeenkomsten 95-99% 30 % TM-overeenkomsten 80-94% 40 % TM-overeenkomsten 60-79% 50 % TM-overeenkomsten < 60% 100 %			
Fabrieksinstellingen		Opslaan als standaard	
		Instellingen opslaan	
		Instellingen laden	

In dit tabblad geeft u de tarieven op waarop de kostenberekening is gebaseerd in het tabblad **Document**. Ze worden in het actieve document opgeslagen.

Gedetailleerde verklaringen:

Munteenheid:

Symbool van munteenheid voor het opslaan van de kostenstatistieken.

Tarief per gepresteerd uur:

Tarief per gepresteerd uur wordt gebruikt voor de kostenberekening gebaseerd op de totale werktijd.

Eenheid:

In het vak **Eenheid** stelt u de basiseenheid in: woord of teken.

Brontekst/Vertaling:

Het vak **Brontekst/Vertaling** bepaalt of de kostenberekening is gebaseerd op de brontekst of op de vertaling. Tegenwoordig wordt de kostenberekening meestal gebaseerd op de brontekst.

Basistarief:

Hier geeft u het basistarief per eenheid op: Afhankelijk van de instellingen in de vakken **Eenheid** en **Brontekst/Vertaling** kunt u hier verschillende waarden opgeven.

Corrigeertarieven:

In het vak **Corrigeertarieven** worden de tarieven voor het corrigeren en reviseren van machinevertalingsresultaten en TM-overeenkomsten opgegeven. Deze tarieven gelden voor de berekeningstypes **Gepresteerd (gediversifieerd, per type)** en **Nog te presteren (gediversifieerd, per type)**.

De opties **Percentage van basistarief** en **Absolute waarden** definiëren of de corrigeertarieven automatisch worden berekend volgens het ingevoerde percentage van het basistarief of als absolute waarden.

- **Machinevertaling:**

Hier voert u het corrigeertarief in voor machinevertaling. Het in te stellen tarief kan sterk verschillen, afhankelijk van de kwaliteit van de machinevertaling.

- **TM-overeenkomsten:**

Hier voert u het corrigeertarief in voor TM-overeenkomsten. De verdeling van TM-overeenkomsten kunt u instellen in het vak **Verdeling TM-overeenkomst** (zie verder). Meestal is het tarief voor goede overeenkomsten lager dan voor slechte overeenkomsten. Wat een 100%-overeenkomst betreft, is het niet instellen van een nulwaarde te rechtvaardigen, omdat het zelfs voor een 100%-treffer toch nodig is om de vertaling te controleren en aan te passen aan de context. (En niets garandeert natuurlijk, dat de opgeslagen vertaling in het TM de correcte is.)

Tekeninstellingen

In het vak **Tekeninstellingen** bepaalt u welke tekentypes in aanmerking komen voor de aantallen in **Overzicht 1** en voor de kostenberekeningen:

Inclusief alle tekentypes: De aantallen omvatten alle tekens.

Inclusief geselecteerde tekentypes: De aantallen omvatten de tekens volgens onderstaande instellingen:

- *Letters*: Letters van alle tekensets behalve Chinese, Japanse en Koreaanse tekensets.
- *CJK-tekens (Chinees, Japans, Koreaans)*: Tekens in de Chinese, Japanse, en Koreaanse tekensets.
- *Cijfers*: Cijfers van alle tekensets.
- *Leestekens*: Leestekens van alle tekensets behalve Chinese, Japanse en Koreaanse tekensets.
- *CJK-leestekens (Chinees, Japans, Koreaans)*:
- *Spaties*: Spaties.
- *Alineatekens (meestal niet zichtbaar)*: Alineatekens (weergegeven als ¶, indien zichtbaar).

Verdeling TM-overeenkomst

In het vak **Verdeling TM-overeenkomst** geeft u op hoe TM-overeenkomsten worden gegroepeerd.

Verdeling TM-overeenkomst	
	Ond. limiet:
TM-overeenkomsten 1	100
TM-overeenkomsten 2	95
TM-overeenkomsten 3	80
TM-overeenkomsten 4	60
TM-overeenkomsten 5	1

Om zeker te zijn dat alle TM-overeenkomsten worden opgenomen in de statistieken, vult u voor TM-overeenkomsten 5 het nummer “1” in. (Opmerking: MetaTaxis kan TM-overeenkomsten weergeven, lager dan 50%, afhankelijk van de instellingen in **Documentopties**.)

Wijzigt u de onderste limiet van een categorie TM-overeenkomst, dan worden de statistieken en kostenberekeningen automatisch bijgewerkt.

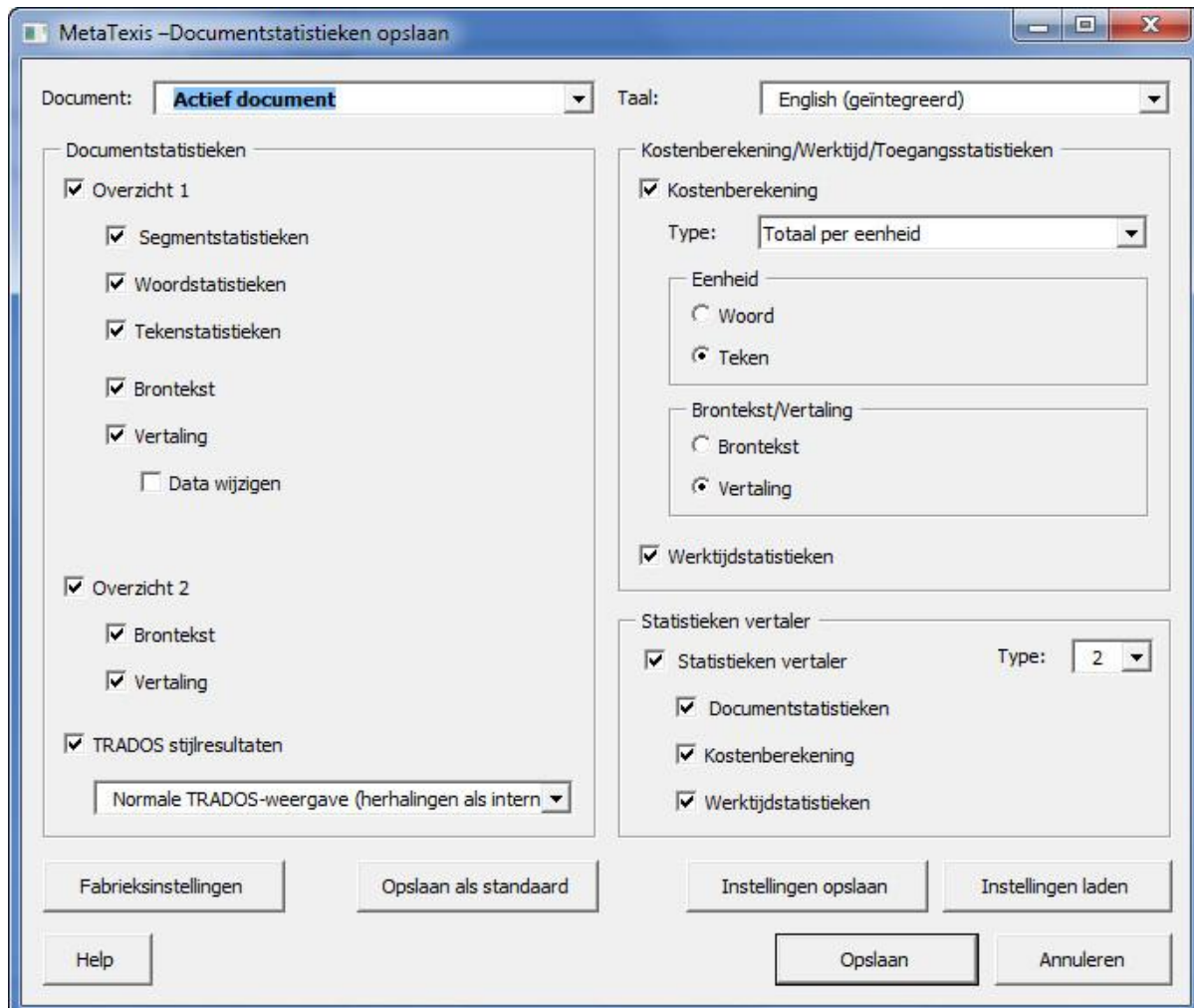
Documentstatistieken opslaan

De weergegeven statistische gegevens kunnen worden opgeslagen in een apart Word-document. Hierdoor kunt u uw cliënten, collega's of opdrachtgevers een gedetailleerd rapport sturen over het gepresteerde werk, met inbegrip van kostenberekeningen.

Om de documentstatistieken op te slaan in een apart document:

Voer de volgende menuopdracht uit: **MetaTaxis | Statistieken | Documentstatistieken**, om de huidige statistische informatie te verzamelen. Het venster **Documentstatistieken** wordt weergegeven (zie hoger).

- Klik op **Statistieken opslaan**. Het volgende venster wordt weergegeven:

- Geef de inhoud en de taal van het op te slaan document op:
 - **Document:**
Als het actieve document deel uitmaakt van een project, selecteer een document of het gehele project. Als het actieve document geen deel uitmaakt van een project, dan is het uitklapmenu **Document** niet actief.
 - **Taal:**
U kunt het document opslaan in één van de beschikbare menutalen.
 - **Documentstatistieken - Overzicht 1:**
Om de statistieken op te slaan die worden weergegeven op het tabblad **Overzicht 1**. De verschillende opties bepalen welke kolommen worden opgeslagen.
Statistieken van brontekst en vertaling worden afzonderlijk opgeslagen. De vertalingsstatistieken kunt u opslaan met of zonder de statistieken van de wijzigingen (percentage van data wijzigen).
 - **Documentstatistieken - Overzicht 2:**

Om de statistieken op te slaan die worden weergegeven op het tabblad **Overzicht 2**. De verschillende opties bepalen welke kolommen worden opgeslagen.

- **Kostenberekening/Werktijd /Toegangsstatistieken:**
 - **Werktijdstatistieken:** Slaat de gegevens op van het vak **Werktijd/Toegangsstatistieken** in het tabblad **Kostenberekening/Werktijd**.
 - **Kostenberekening:** Slaat de gegevens op van het vak **Kostenberekening** in het tabblad **Kostenberekening/Werktijd**. In het uitklapmenu **Type** selecteert u het kostenberekeningstype. Kiest u *Alle soorten kosten*, dan worden alle types van kostenberekening opgeslagen. In de vakken **Eenheid** en **Brontekst/Vertaling** geeft de gewenste instellingen op.
- **Statistieken vertaler:**
 - **Woordstatistieken:** Slaat de gegevens op van het vak **Woorden/segmenten** op het tabblad **Vertalers**.
 - **Werktijdstatistieken:** Slaat de gegevens op van het vak **Werktijd** op het tabblad **Vertalers**.
- Klik op **Opslaan** om de gespecificeerde statistische informatie op te slaan in een nieuw document.
- Om dit document af te drukken, gebruikt u de gewone opdrachten voor afdrukken van Microsoft Word.

Statistische informatie verwijderen

Soms is het nodig de statistische informatie, opgeslagen in een MetaTaxis-document, te verwijderen:

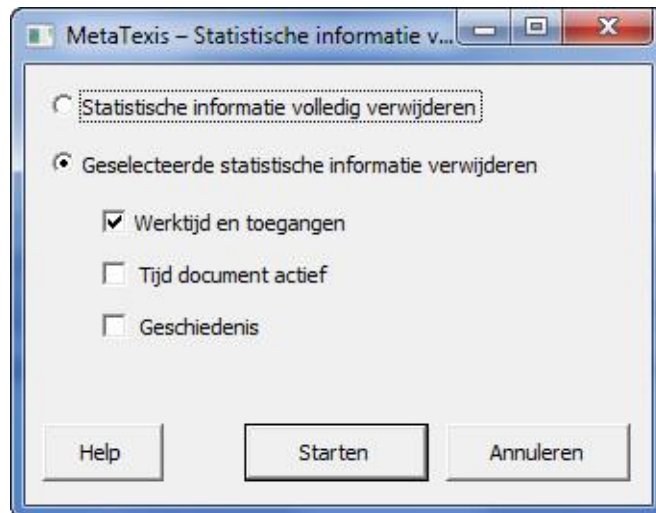
wanneer u het MetaTaxis-document doorgeeft aan iemand die deze statistieken niet hoeft te kunnen inzien;

wanneer u met de documentstatistieken wilt experimenteren, om te zien hoe ze werken.

Wees wel steeds voorzichtig met het gebruik van deze functie! De statistische informatie gaat verloren als u geen kopie heeft gemaakt van het document.

Om de statistische informatie in een document te verwijderen:

Voer de volgende menuopdracht uit: **MetaTaxis | Statistieken | Statistische info verwijderen**. Het volgende venster wordt weergegeven:

Selecteer één van de mogelijke opties:

- **Statistische informatie volledig verwijderen:**
Alle beschikbare statistische informatie wordt compleet verwijderd.
- **Geselecteerde statistische informatie verwijderen:**
De statistische informatie wordt verwijderd volgens de opgegeven instellingen:
 - Werktijd en toegangen
 - Tijd document actief
 - Geschiedenis: geschiedenis segmentinformatie

Klik op **Starten** om de geselecteerde informatie te verwijderen.

Projecten

Vaak bestaat een vertaalproject uit meer dan één document. In MetaTaxis definieert u projecten die bestaan uit een verzameling documenten.

Het grote voordeel hiervan is dat u vele functies kunt uitvoeren voor het gehele project:

Zoeken naar

Indexeren

Documentstatistieken

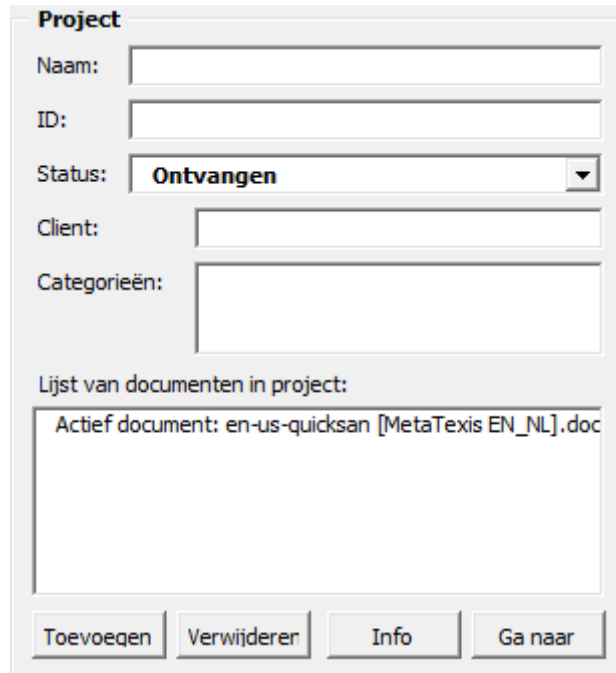
Behoort het huidige document tot een project als u een functie uitvoert, dan wordt gevraagd of u dit wilt doen voor het gehele project, of slechts voor het actieve document.

Opmerking: De projectinformatie wordt opgeslagen op de computer en in de betrokken documenten. Daarom is het overdragen van projecten naar andere documenten zeer eenvoudig (zie "**Fehler! Verweisquelle konnte nicht gefunden werden.**" pagina **Fehler! Textmarke nicht definiert.**).)

U kunt projecten op twee manieren beheren: in het venster **Documentopties** of in het venster **Projectvoorbereiding**.

Het venster Documentopties

Voer de volgende menuopdracht uit om **Documentopties** te openen: **MetaTaxis | Opties | Documentopties**. In het weergegeven venster vindt u het vak **Project** aan de rechterkant:

Als het actieve document een deel is van een project, dan is het tekstvak **Naam** niet leeg en worden alle documenten van het project weergegeven in **Lijst van documenten in project**. Als het actieve document geen deel is van een project, dan is het tekstvak **Naam** leeg en wordt alleen het actieve document weergegeven in **Lijst van documenten in project**.

Projecten definiëren

Om een project te definiëren:

- Geef een naam op in het vak **Naam**.
- Klik op **Toevoegen** om een ander document toe te voegen aan het project. Als het geselecteerde document geen MetaTaxis-document is, wordt u gevraagd of u het document wilt omvormen tot een MetaTaxis-document. (Alleen MetaTaxis-documenten kunnen deel uitmaken van een project.)
- Klik tenslotte op **OK** om de projectinformatie op te slaan.

Opmerking: De projectinformatie wordt automatisch bijgewerkt, in het betrokken document, als u een document toevoegt aan het project.

Documenten verwijderen

Om een document te verwijderen:

- Selecteer het te verwijderen document uit **Lijst van documenten in project**.
- Klik op **Verwijderen**.

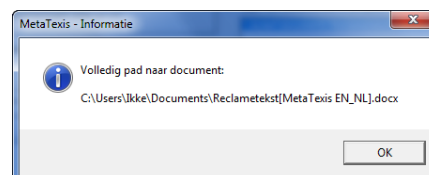
Opmerking: De projectinformatie wordt automatisch bijgewerkt, in het betrokken document, als u een document verwijdert uit het project.

Projecten verwijderen

Projecten kunt u alleen verwijderen in het venster **Projectvoorbereiding** (zie "**Projecten verwijderen**" pagina 237).

Documentinfo

Na het klikken op **Info** wordt het volgende venster weergegeven:

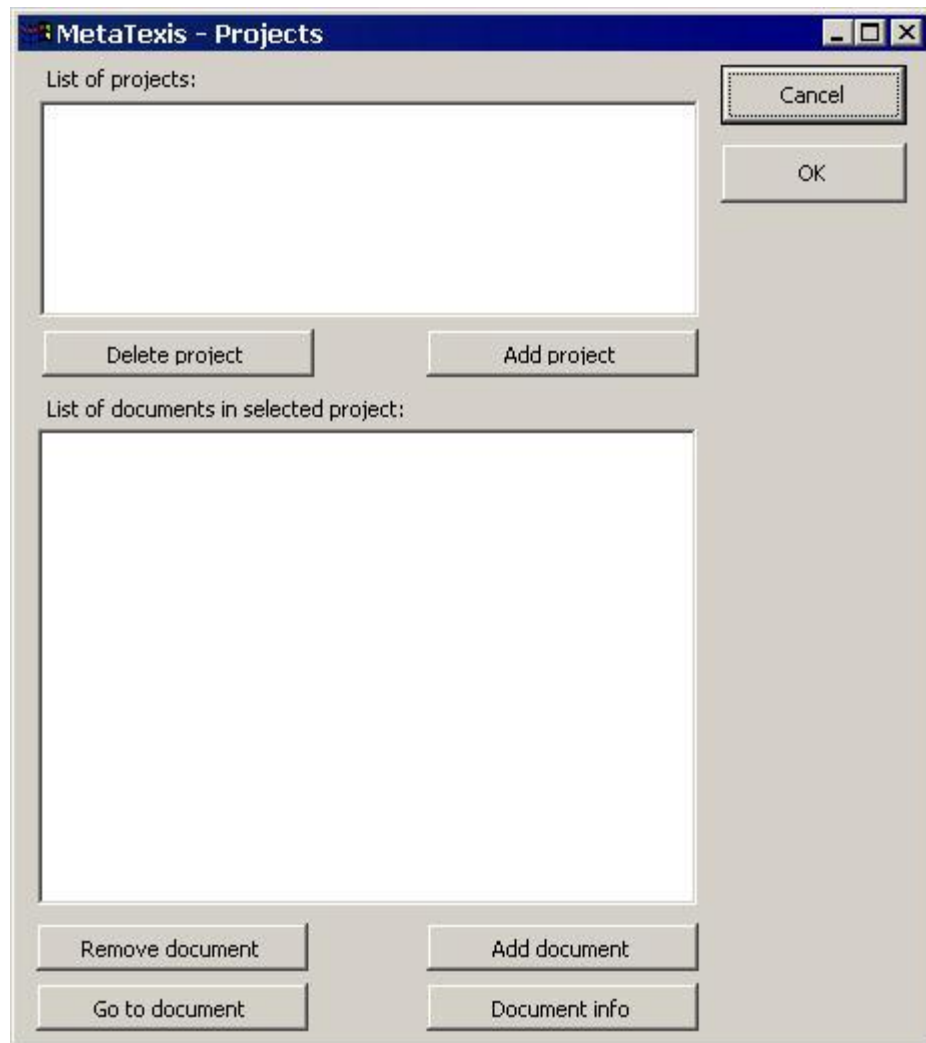
Ga naar

Om naar een document van het project te gaan:

- Selecteer het document in de **Lijst van documenten in project**.
- Klik op **Ga naar**. Het venster **Documentopties** wordt gesloten, de opgegeven instellingen worden opgeslagen en het geselecteerde document wordt geopend.

Het venster Projectvoorbereiding

Om dit venster te openen, voert u de menuopdracht **Projectvoorbereiding** uit in het menu **Projectvoorbereiding** van MetaTaxis. Het volgende venster wordt weergegeven:

Projecten definiëren

Om een project te definiëren:

- Klik op **Project toevoegen** en geef een nieuwe projectnaam op in het invulvak.
- Klik op **Toevoegen** voor elk document dat u aan het project wilt toevoegen. In het geopende venster selecteert u een document. Als het geselecteerde document geen MetaTaxis-document is, wordt u gevraagd of u het document wilt transformeren naar een MetaTaxis-document. (Alleen MetaTaxis-documenten kunnen deel uitmaken van een project.)

Documenten verwijderen

Om een document te verwijderen:

- Selecteer het te verwijderen document uit **Lijst van documenten in project**.
- Klik op **Verwijderen**.

Projecten verwijderen

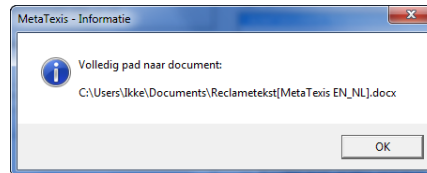
Om een project te verwijderen:

Selecteer het te verwijderen project in de projectenlijst.

Klik op **Project verwijderen**.

Documentinfo

Na het klikken op **Info** wordt het volgende venster weergegeven:

Ga naar

Om naar een document van het project te gaan:

Selecteer het document in de **Lijst van documenten in project**.

- Klik op **Ga naar**. Het venster **Projectvoorbereiding** wordt gesloten, de opgegeven instellingen worden opgeslagen en het geselecteerde document wordt geopend.

Projecten transfereren

Om een project over te brengen naar een andere computer, volstaat het om alle documenten van het project (en de daarbij horende databases) te kopiëren naar de andere computer. Nadat u één van deze documenten hebt geladen en het venster **Documentopties** hebt geopend, wordt de projectinformatie automatisch opgeslagen op de actieve computer en vindt u deze informatie terug in het venster **Projectvoorbereiding**.

Projectvoorbereiding

De Pro-versie bevat een krachtige projectvoorbereiding die alles bevat om een brontekst en zijn vertaling te importeren in een vertaalgeheugen.

Er zijn twee mogelijkheden om MetaTaxis-documenten voor te bereiden:

Venstermodus: De projectvoorbereiding gebeurt in een speciaal venster.

Documentmodus: De twee voor te bereiden documenten worden naast elkaar weergegeven als gewone Word-documenten.

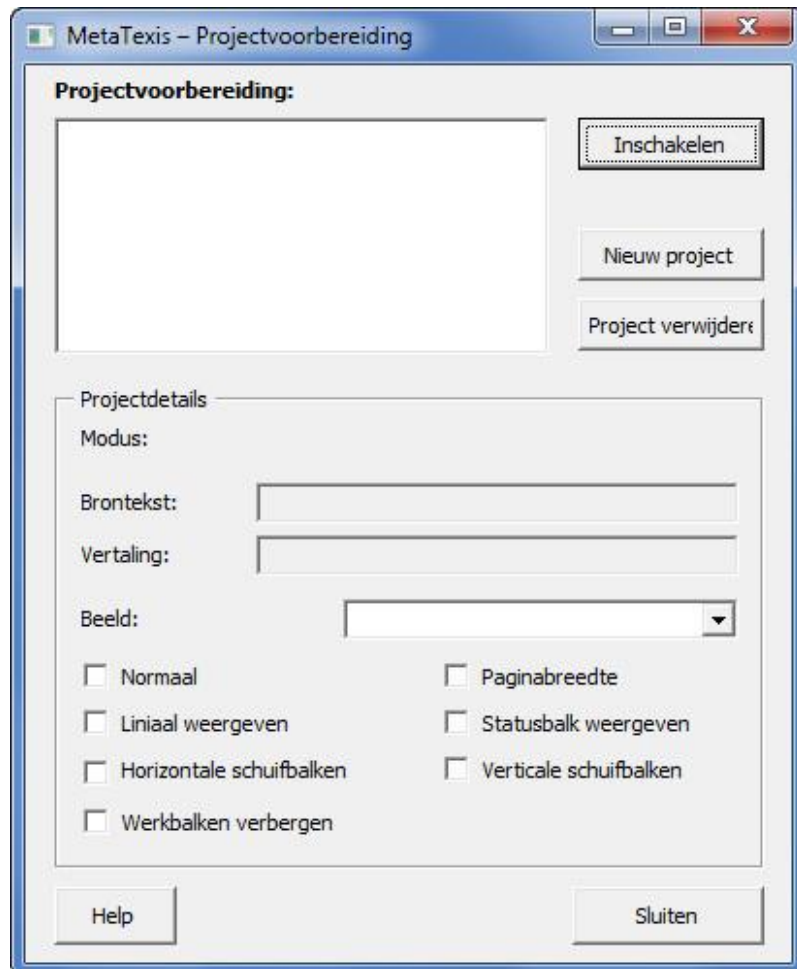
Beide modi worden hieronder gedetailleerd uitgelegd.

Projectvoorbereidingen beheren

Projectvoorbereidingen beheert u in het venster **Projectvoorbereiding**.

Om projectvoorbereidingen te beheren:

13. Voer de volgende menuopdracht uit: **MetaTaxis | Projectvoorbereiding | Projectvoorbereiding**. Het volgende venster wordt weergegeven:

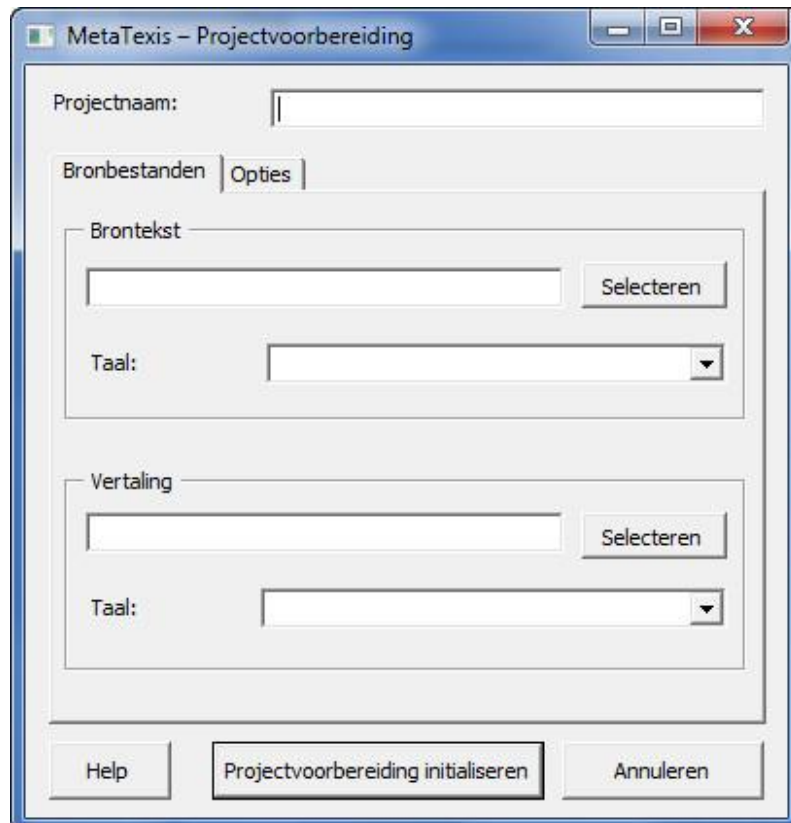
In het venster **Projectvoorbereiding** worden de op de computer aanwezige projectvoorbereidingen weergegeven. Naast deze lijst vindt u knoppen om een project in te schakelen, een nieuw project te maken of om projecten te verwijderen. Projectinformatie wordt weergegeven in het vak **Projectdetails**.

Naar keuze voert u hier functies uit of stelt u opties in.

Projectvoorbereidingen definiëren

Om een projectvoorbereiding te definiëren (alle stappen zijn verplicht):

Klik op **Nieuw project**. Het volgende venster wordt weergegeven:

Geef een naam op in het vak **Projectnaam**.

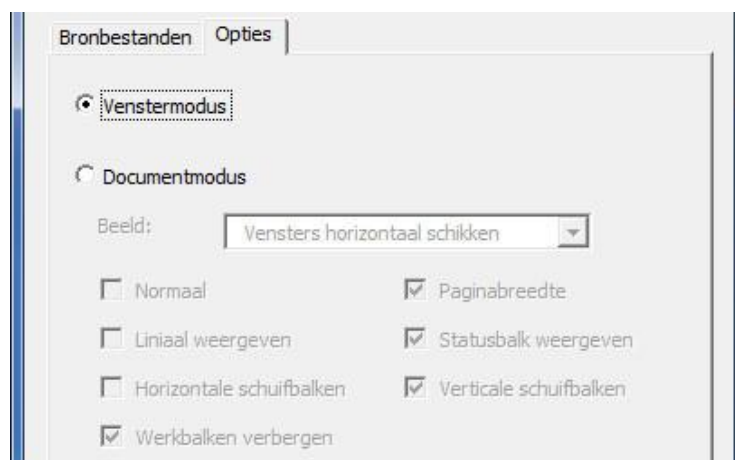
Selecteer het document met de brontekst door te klikken op **Selecteren** en selecteer het bestand in het geopende venster.

Geef de taal van de brontekst op in het uitklapmenu **Taal**.

Selecteer het document met de vertaling door te klikken op **Selecteren** en selecteer het bestand in het geopende venster.

Geef de taal van de vertaling op in het uitklapmenu **Taal**.

Schakel het tabblad **Opties** in om meer opties in te stellen. Het volgende tabblad wordt weergegeven:

Selecteer de projectvoorbereidingsmodus: **Venstermodus** of **Documentmodus** (zie verder).

Opmerking: Nadat u het project initialiseerde, kunt u de projectvoorbereidingsmodus niet meer wijzigen (u kunt natuurlijk wel hetzelfde document gebruiken in verschillende projecten.)

U kunt de volgende bijkomende opties instellen, als u **Documentmodus** selecteerde:

- **Beeld:**
bepaalt hoe de documenten worden weergegeven.
 - **Normaal:**
om de documenten in het “normale” Windows-venster weer te geven.
 - **Liniaal weergeven**
om het liniaal weer te geven.
 - **Horizontale schuifbalken**
om de horizontale schuifbalken weer te geven.
 - **Werkbalken verbergen**
om alle werkbalken te verbergen.
 - **Paginabreedte:**
om op het document in te zoomen tot de volledige paginabreedte.
 - **Statusbalk weergeven**
om de statusbalk weer te geven.
 - **Verticale schuifbalken**
om de verticale schuifbalken weer te geven.
- Klik op **Projectvoorbereiding initialiseren** . U wordt geïnformeerd over de voortgang door een informatievenstertje. Voor een omvangrijk document kan het initialisatieproces even duren.

Tijdens het initialiseren worden de volgende bestanden aangemaakt:

- *Venstermodus*: een database van de projectvoorbereiding die zowel brontekst als vertaling bevat
- *Documentmodus*:
 - een document met de brontekst. Dit document is een gewoon MetaTaxis-document.
 - een speciaal document met de vertaling (bijzondere functies zijn niet zichtbaar), slechts gebruikt voor de projectvoorbereiding. Dit document is *geen* MetaTaxis-document.

Tijdens het initialiseren wordt gevraagd de voorgestelde naam voor dit bestand te bevestigen en het bestand op te slaan.

- Na het voltooien van de initialisatie kunt u het project inschakelen. Als u **Ja** klikt, wordt het project geactiveerd. Als u **Nee** klikt, wordt het venster **Projectvoorbereiding** weergegeven.

Projectvoorbereidingen inschakelen

U kunt op twee manieren een projectvoorbereiding activeren.

Om de laatst gebruikte projectvoorbereiding in te schakelen:

Voer de volgende menuopdracht uit: **MetaTaxis | Projectvoorbereiding | Laatste project activeren**. Als het laatste project nog beschikbaar is op de computer, wordt het geactiveerd. Anders ziet u een waarschuwing.

Om een reeds aangemaakte projectvoorbereiding in te schakelen:

Voer de volgende menuopdracht uit: **MetaTaxis | Projectvoorbereiding | Projectvoorbereiding**. Het volgende venster wordt weergegeven:

- In de lijst **Projectvoorbereiding** selecteert u het te activeren project.
- Klik op **Inschakelen**.

Projectvoorbereidingen verwijderen

Om een projectvoorbereiding te verwijderen:

Voer de volgende menuopdracht uit: **MetaTaxis | Projectvoorbereiding | Projectvoorbereiding**. Het volgende venster wordt weergegeven:

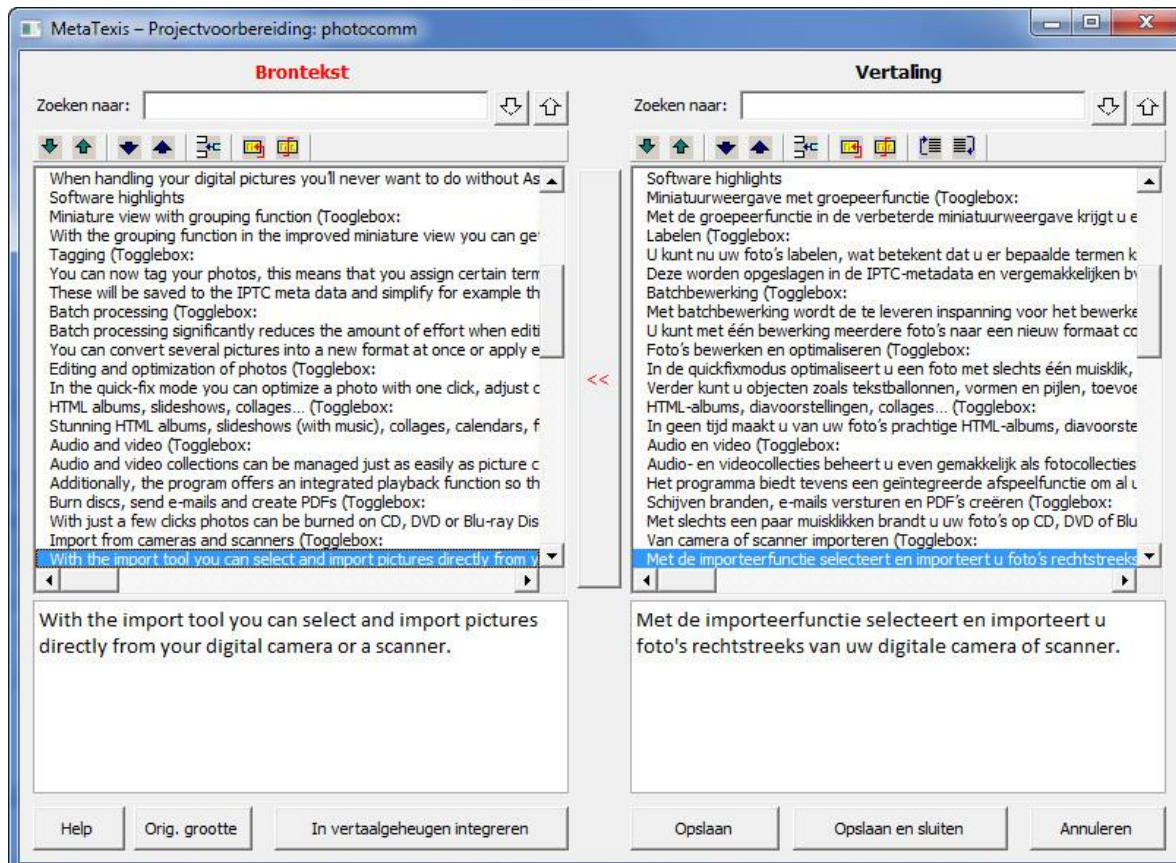
- In de lijst **Projectvoorbereiding** selecteert u het te verwijderen project.
- Klik op **Project verwijderen**.
- U wordt gevraagd of u de projectbestanden wilt verwijderen.
 - In venstermodus wordt u gevraagd of u de database van de projectvoorbereiding wilt verwijderen.
 - In documentmodus wordt u gevraagd of u het document met de vertaling wilt verwijderen.

Overtuig u ervan dat u deze bestanden niet langer nodig hebt, voor u ze verwijdert!

Teksten voorbereiden in venstermodus

In de venstermodus worden de documenten weergegeven in één venster en de resultaten opgeslagen in een projectvoorbereidingsdatabase. De teksten staan niet meer op zichzelf. Ze bestaat uit een collectie bronsegmenten van de documenten met de brontekst en een collectie vertaalde segmenten van de vertaalde documenten.

Het volgende venster wordt weergegeven, wanneer u de projectvoorbereiding in venstermodus inschakelt:

De bronsegmenten vindt u aan de linkerkant van het venster, de vertaalde segmenten aan de rechterkant. Elke regel in deze vakken stelt één segment voor. Daarom zijn vele segmenten slechts gedeeltelijk zichtbaar.

De volledige tekst van het geselecteerde segment vindt u in de twee tekstvakken onderaan (RTF-tekst, indien beschikbaar).

Het doel van een projectvoorbereiding is het toewijzen van een vertaald segment aan zijn bronsegment. De projectvoorbereiding is voltooid wanneer elke regel in het rechter vak de vertaling is van de corresponderende regel in het linker vak, bv. de tweede regel in het rechter vak is de vertaling van de tweede regel in de lijst van het linker vak. Het segment met de vertaling is dan ook leeg, wanneer er voor het bronsegment geen vertaling beschikbaar is. Het bronsegment is leeg, voor een vertaling zonder bronsegment.

U beschikt over meerdere functies om het doel van de projectvoorbereiding te bereiken. U kunt deze uitvoeren door op de werkbalken boven de lijsten te klikken of door een sneltoets:

Omlaag/omhoog :

selecteert de volgende/vorige regel.

Indien het absolute regelnummer van de twee lijsten afwijkend is, krijgt het vertaalvak een gele achtergrond (bv. in de bronlijst wordt regel 2 en in de vertaling regel 4 geselecteerd). Bij een overeenkomend regelnummer in vertaling en bronlijst hebben de beide vensters een witte achtergrond.

U kunt de lijstnummering laten overeenkomen door te dubbelklikken op een regel of door de opdrachten **Beide omlaag/omhoog**.

Beide omlaag/omhoog / :

selecteert de volgende/vorige regels. Tezelfdertijd worden de lijstposities uitgelijnd.

Lege regel verwijderen :

verwijdert de regel wanneer een lege regel wordt geselecteerd. De regels daaronder worden omhoog verplaatst.

Lege regel invoegen :

voegt een lege regel in, boven de geselecteerde regel. De regels daaronder worden omlaag verplaatst.

Met volgende segment combineren :

voegt het volgende segment toe aan het huidige, geselecteerde segment.

Op cursorpositie splitsen :

splijst het segment op de cursorpositie (cursorpositie verwijst naar de cursorpositie in het deelvenster onder de lijst met segmenten).

[Alleen in de vertaling:] **Omhoog/omlaag verplaatsen** / :

plaatst het segment hoger of lager in de lijst. In de bronlijst wordt het segment, waar de vertaling werd naar verplaatst en aan toegewezen, gemarkeerd weergegeven. (De volgorde van de bronsegmenten kan niet worden gewijzigd).

Toewijzen (de knop << in het midden tussen de lijsten):

De geselecteerde vertaling wordt verplaatst naar de plaats van het geselecteerde bronsegment. De hierop volgende segmenten in bron of in vertaling worden (indien nodig) verplaatst om ze in dezelfde volgorde te houden.

Het is dan ook aan te raden de projectvoorbereiding bovenaan te starten en stap voor stap te controleren tot aan het eind. In principe kunt u ook onderaan starten, maar hierdoor zult u veel meer tijd nodig hebben.

Vorbereidingsbestand opslaan

Om de projectvoorbereiding op te slaan, klikt u op **Opslaan**.

Om de projectvoorbereiding op te slaan en het venster te sluiten, klikt u op **Opslaan en sluiten**.

Klikt u op **Annuleren**, dan worden de wijzigingen niet opgeslagen.

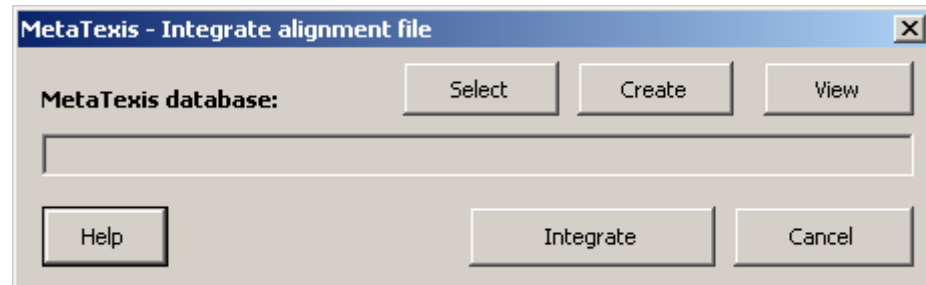
Projectvoorbereiding in een vertaalgeheugen integreren

Om de projectvoorbereiding te integreren in een vertaalgeheugen hebt u twee opties. U kunt de functie Importeren/Exporteren van MetaTaxis gebruiken (zie

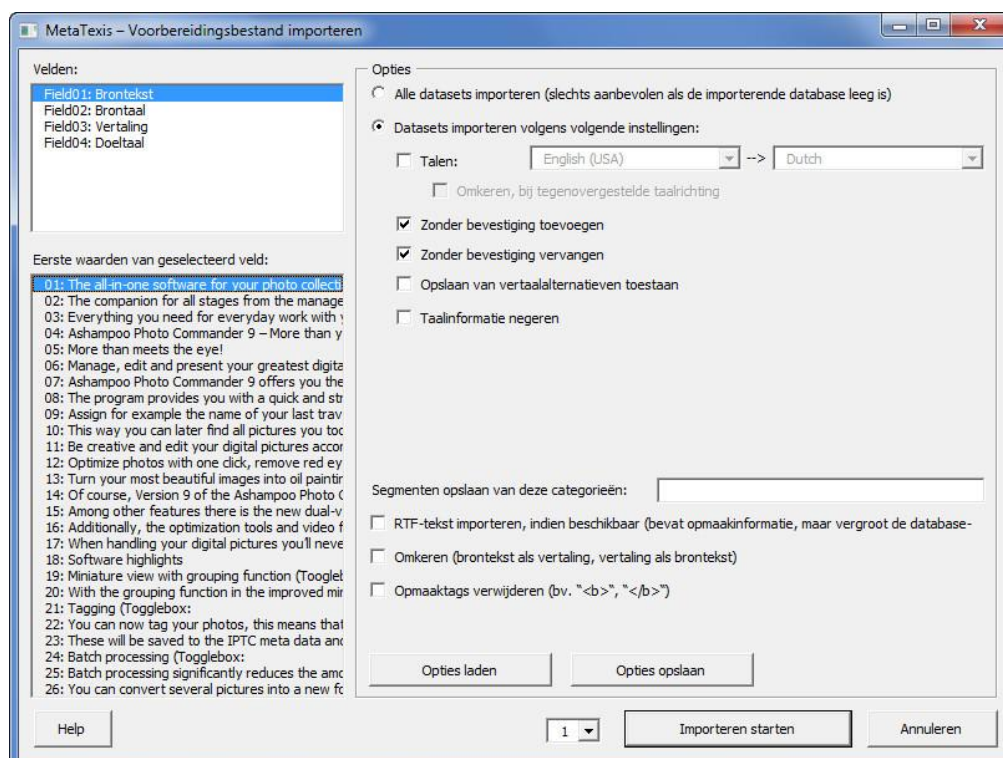
"**TM's en TDB's importeren en exporteren**" pagina 161), of de volgende stappen uitvoeren:

Klik op **In vertaalgeheugen integreren**.

Antwoord op de vraag of de projectvoorbereiding task correct werd voltooid. Het volgende venster wordt weergegeven:

- Selecteer een bestaande database door te klikken op **Selecteren** en selecteer het bestand in het geopende venster, of maak een nieuwe door te klikken op **Maken**. Nadat u een database hebt geselecteerd of aangemaakt, kunt u deze bewerken door te klikken op **Bewerken**.
- Klik op **Integreren** wanneer u een TM hebt geselecteerd of gemaakt. Het volgende venster wordt weergegeven:

Hier stelt u in hoe de projectvoorbereiding wordt geïntegreerd/geïmporteerd in het vertaalgeheugen (voor details, zie "**TMX-, TRADOS-, Wordfast-, of MetaTaxis-bestanden importeren**" pagina 163).

- Om het integratieproces te starten, klikt u op **Importeren starten**. Daarna wordt u door een mededelingsvenster geïnformeerd over het

integratieproces. Door op **Esc** te drukken op het toetsenbord, kunt u het importeren steeds annuleren.

- Na voltooiing van het integratieproces (of na annulering) ziet u een venster met informatie over hoeveel TU's werden geïmporteerd. Om dit venster te sluiten, klikt u op **OK**.
- Het venster **Databasecentrum** wordt weergegeven. Ga naar de laatste datasets om de geïmporteerde TU's te bekijken.

Teksten voorbereiden in documentmodus

De documentmodus is een speciaal onderdeel van MetaTaxis, en is totaal verschillend van de venstermodus.

De twee voor te bereiden documenten worden naast elkaar weergegeven als gewone Word-documenten. Standaard wordt het brondocument in het linker venster weergegeven, en het document met de vertaling in het rechter.

Tijdens de projectvoorbereiding blijft het brondocument geen zuiver brondocument. Het doel is het integreren van de vertaling in het brondocument. Na voltooiing van de projectvoorbereiding bevat het brondocument ook de vertaling, net zoals een normaal MetaTaxis-document.

Daarom komt de documentmodus overeen met de gewone manier van het vertalen van een document, met dit verschil dat de vertaling hier uit een ander document wordt opgehaald. MetaTaxis voorziet meerdere functies om dit proces te versnellen (wat u eigenlijk ook handmatig kunt doen).

Het voordeel van de documentmodus is dat u, alleen met deze methode, de werkelijke opmaak van de documenten kunt vergelijken, wat in sommige gevallen relevant kan zijn.

Navigeren in het brondocument

U kunt door de brontekst van een projectvoorbereiding bladeren zoals in een gewoon MetaTaxis-document.

Een geopend, leeg TU wordt automatisch gevuld met het huidige, geselecteerde segment in de vertaling (gemarkeerd door een achtergrondkleur).

Als een geopend TU niet leeg is, wordt het segment van het vertaalde document gemarkeerd door een oranje achtergrondkleur.

Navigeren in de vertaling:

Om in de vertaling te navigeren beschikt MetaTaxis over speciale opdrachten, beschikbaar in het submenu: **MetaTaxis | Projectvoorbereiding | Navigeren**. Meestal is bij het uitvoeren van een opdracht de geselecteerde tekst gemarkeerd door een licht oranje achtergrond. Ook wordt de vertaling van de actieve TU bijgewerkt met de gemarkeerde tekst in de vertaling.

Naar volgend segment in vertaling:

2. selecteert het volgende segment in het vertalingsbestand en vervangt de vertaling in de actieve TU van het brondocument door dit segment.

Naar vorig segment in vertaling:

3. selecteert het vorige segment in het vertalingsbestand en vervangt de vertaling in de actieve TU van het brondocument door dit segment.

Uitbreiden met volgend segment in vertaling:

4. breidt de selectie in het vertalingsbestand uit met het volgende segment. De vertaling in de actieve TU in het bronsegment wordt overeenkomstig bijgewerkt.

Inkrimpen met het laatste segment:

5. krimpt de selectie in het vertalingsbestand in met het laatste segment. De vertaling in de actieve TU in het bronsegment wordt overeenkomstig bijgewerkt.

Uitbreiden met vorig segment in vertaling:

6. breidt de selectie in het vertalingsbestand uit met het vorige segment. De vertaling in de actieve TU in het bronsegment wordt overeenkomstig bijgewerkt.

Inkrimpen met het eerste segment:

7. krimpt de selectie in het vertalingsbestand in met het eerste segment. De vertaling in de actieve TU in het bronsegment wordt overeenkomstig bijgewerkt.

Projectvoorbereiding uitschakelen

Om een projectvoorbereiding in documentmodus uit te schakelen, voert u de volgende menuopdracht uit: **MetaTaxis | Projectvoorbereiding | Projectvoorbereiding uitschakelen**. De twee betrokken documenten worden afgesloten.

Opslaan

Nadat de projectvoorbereiding in documentmodus werd voltooid, kunt u de TU's opslaan in een TM.

Om de projectvoorbereidingsresultaten op te slaan in een TM:

Open het brondocument van de projectvoorbereiding in Microsoft Word (als dit nog niet het geval is).

Maak of selecteer een hoofd-TM in het venster **Documentopties** (zie "**Hoofd-TDB definiëren**" pagina 107).

Sla alle TU's op in het hoofd-TM door te klikken op: **MetaTaxis | Vertaalgeheugen | Alle vertaalde segmenten opslaan in hoofd-TM**.

Documentopties

In het venster **Documentopties** controleert u de manier waarop een MetaTaxis-document wordt vertaald.

Om het venster Documentopties te openen, klikt u op het werkbalkpictogram , of de menuopdracht: **MetaTaxis | Opties | Documentopties** (sneltoets: **Alt+Shift+O**). Het volgende venster wordt weergegeven:

Dit venster bevat drie tabbladen:

Diverse:

zie verder voor details.

Databases:

zie "TM's en TDB's configureren" pagina 92.

Segmentatie:

zie "**Segmentatieregels**" pagina 66.

Onderaan dit venster zijn er meerdere knoppen:

Opslaan als standaard:

slaat de huidige instellingen op (zie verder).

Openen:

opent standaardinstellingen (zie verder).

Van document laden:

laadt de instellingen van een ander MetaTaxis-document

Fabrieksinstellingen:

stelt alle opties terug in op de oorspronkelijke instellingen.

OK:

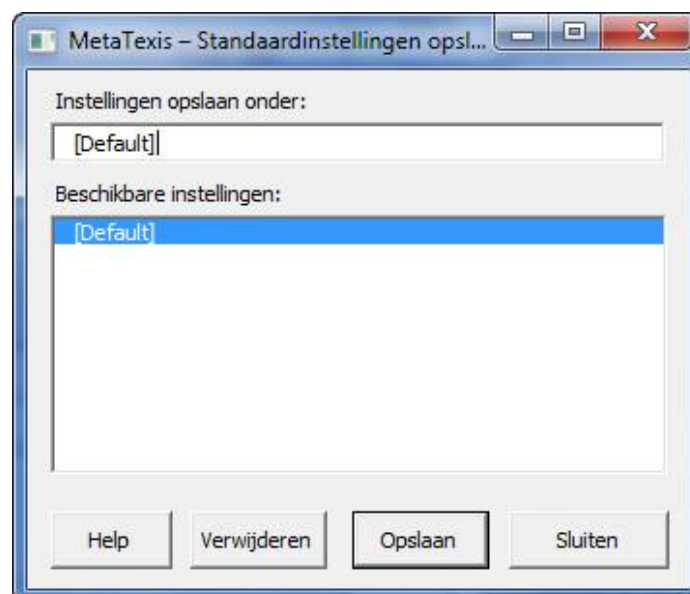
slaat de instellingen op en sluit het venster.

Annuleren:

sluit het venster en sluit de instellingen niet op.

Opslaan als standaard

Hiermee slaat u een groep standaardinstellingen op zodat deze beschikbaar zijn voor andere documenten.

Om instellingen op te slaan:

Voer een naam in in het vak **Instellingen opslaan onder**.

- Om de instellingen onder de opgegeven naam op te slaan, klikt u op **Opslaan**.

Om instellingen te verwijderen:

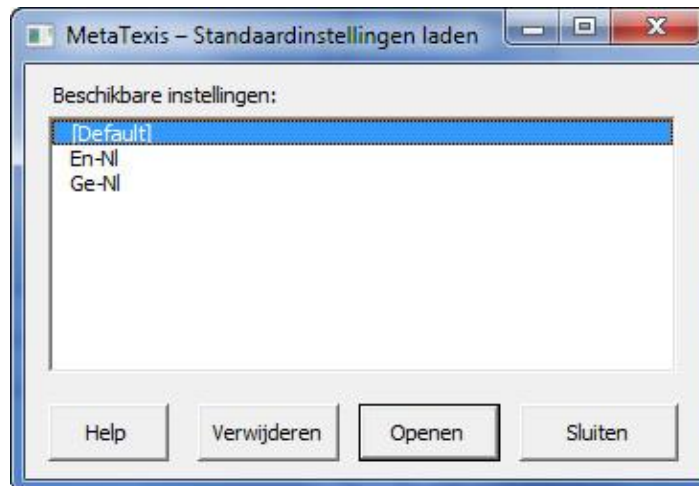
Selecteer een standaardinstelling uit de lijst **Beschikbare instellingen**.

Klik op **Verwijderen**.

Bevestig met ok.

Openen

In het venster **Openen** selecteert u de standaardinstellingen die u wilt openen.

Om standaardinstellingen te openen:

Selecteer een standaardinstelling uit de lijst **Beschikbare instellingen**.

Om de geselecteerde instellingen te openen, klikt u op **Openen**.

Om instellingen te verwijderen:

Selecteer een standaardinstelling uit de lijst **Beschikbare instellingen**.

Klik op **Verwijderen**.

Bevestig met ok.

Talen

De talen van het document stelt u in met de **Startassistent**. Maakte u in de **Startassistent** een fout, dan kunt u dat hier wijzigen. Wees voorzichtig met het definiëren van de talen, want ze zijn van uiterst belangrijk voor het zoeken in vertaalgeheugens en terminologiedatabases.

Diverse

Het vak **Diverse** bevat drie selectievakjes:

Opmerkingen vertalen:

Dit vakje is slechts actief als het actieve document opmerkingen bevat. Wanneer u dit vakje aanvinkt, worden de opmerkingen opgenomen in de statistieken en in de “Ga naar”-functies, zodat u kunt controleren of alle opmerkingen werden vertaald.

Meestal hoeven opmerkingen niet te worden vertaald.

Segmentatiemarkeringen weergeven:

Als dit selectievakje is aangevinkt, wordt de segmentatiemarkering tussen bronsegment en vertaling (") in een TU toch weergegeven wanneer de verborgen tekst niet zichtbaar is. Dit kan nuttig zijn om te weten waar een TU begint en eindigt. Verder kan het vermijden dat u tekst accidenteel verwijdert.

Als u deze instelling wijzigt, worden alleen de na de wijziging geopende TU's beïnvloed.

Project

Zie "**Het venster Documentopties**" pagina 235.

Info vertaler

MetaTaxis biedt een krachtige functie om de vertalers te identificeren die een document hebben vertaald en bewerkt. Dit is nuttig wanneer twee of meer vertalers aan hetzelfde document hebben gewerkt. MetaTaxis houdt bij wie het document vertaalde, de werktijd en het aantal bewerkte woorden en segmenten. Deze informatie kunt u bekijken in de vensters **Segmentinfo** en **Documentstatistieken** (zie "**Documentstatistieken**" pagina 218).

In de Startassistent kunt u voor de eerste maal de vertaalinfo van een document bewerken. In **Documentopties** kunt u de ingevoerde informatie wijzigen en bewerken.

In het vak **Huidige vertaler** wordt de info van de huidige vertaler weergegeven in de velden: **ID**, **Naam**, **Firma**, **Adres**, **E-mail**, **Tel**, en **Fax**. **ID** identificeert ondubbelzinnig de vertaler, zelfs al zijn er vertalers met dezelfde naam. Verder kunt u met **Toevoegen** en **Verwijderen** vertalers toevoegen en verwijderen (zie verder).

Info vertaler bewerken

Om de info van een vertaler te bewerken:

Selecteer een vertaler in het uitklapmenu **ID** (indien nodig).

Bewerk de te wijzigen velden.

Selecteer de huidige vertaler in het uitklapmenu **ID**.

Om de wijzigingen op te slaan en het venster te sluiten, klikt u op **OK**.

Vertalers toevoegen

Het is niet nodig vertalers handmatig toe te voegen, omdat MetaTaxis automatisch bij het openen van een document controleert, of dit wordt geopend door de laatste gebruiker of niet. Als MetaTaxis merkt dat het document werd geopend door een andere gebruiker, of op een ander computer, dan wordt het venster **Vertaler wijzigen** geopend (zie "**Automatische herkenning van de vertaler**" pagina 252).

Toch kunt u onder bijzondere omstandigheden handmatig vertalers toevoegen, bv. om u zelf verschillende identiteiten te geven voor het evalueren van de vertaalprestatie (bv. "ochtendidentiteit" en "middagidentiteit"), of als meerdere personen op de computer werken met dezelfde gebruikersnaam.

Om een vertaler toe te voegen:

Klik op **Toevoegen**. Een nieuw ID wordt toegewezen, en de gebruikersnaam en adres overgenomen van Microsoft Word (menuopdracht: **Extra | Opties**, tabblad **Gebruikersinformatie**) en ingevoegd in de velden **Naam** en **Adres**.

Bewerk de velden.

Als u de nieuwe vertaler niet wilt als huidige vertaler, selecteer de huidige vertaler in het uitklapmenu ID.

Om de wijzigingen op te slaan en het venster te sluiten, klikt u op OK.

Automatische herkenning van de vertaler

Wanneer een MetaTaxis-document door een andere persoon wordt geopend, aangemeld op dezelfde computer of op een andere, herkent MetaTaxis automatisch dat het document door een andere gebruiker of op een andere computer werd geopend. Het venster **Vertaler wijzigen** wordt dan weergegeven:

Vertalerinformatie wordt rechts van het document weergegeven (zelfde velden en knoppen als in het venster **Documentopties**). Links vindt u een deelvenster met een lichtgele achtergrond met een analyse van de gevonden situatie. Dit venster wordt getoond in de volgende drie situaties:

Andere computer en andere Word-gebruikersnaam:

Dit gebeurt wanneer u het MetaTaxis-document overbrengt naar een andere computer, en iemand anders werkt aan het document.

Een nieuwe vertaler met een nieuw ID wordt automatisch toegevoegd. Gebruikersnaam en adres van de huidige gebruiker van Microsoft Word (menuopdracht: **Extra | Opties**, tabblad **Gebruikersinformatie**) worden ingevoegd in de velden **Naam** en **Adres**.

Bewerk de velden (indien nodig) en klik **OK** om de informatie op te slaan en het venster te sluiten.

Andere computer en zelfde Word-gebruikersnaam:

Dit gebeurt wanneer u het MetaTaxis-document overbrengt naar een andere computer waarop u bent aangemeld.

Bevestig dat u de weergegeven vertaler bent. Is dit zo, bevestig dan met **OK**. Anders voegt u een nieuwe vertaler toe met de knop **Toevoegen**.

Zelfde computer en zelfde aanmelding, maar verschillende Word-gebruikersnaam:

Dit kan zich voordoen wanneer u de gebruikersnaam wijzigde in Microsoft Word (menuopdracht: **Extra | Opties**, tabblad **Gebruikersinformatie**).

Bevestig dat u de weergegeven vertaler bent. Is dit zo, bevestig dan met **OK**. Anders voegt u een nieuwe vertaler toe met de knop **Toevoegen**.

Vertalers verwijderen

Om vertalersinfo te verwijderen, klikt u op **Verwijderen**. De vertalersinfo wordt slechts verwijderd wanneer geen segment wordt bewerkt, dat werd geselecteerd door de huidige vertaler. In voorkomend geval wordt een waarschuwing melding weergegeven.

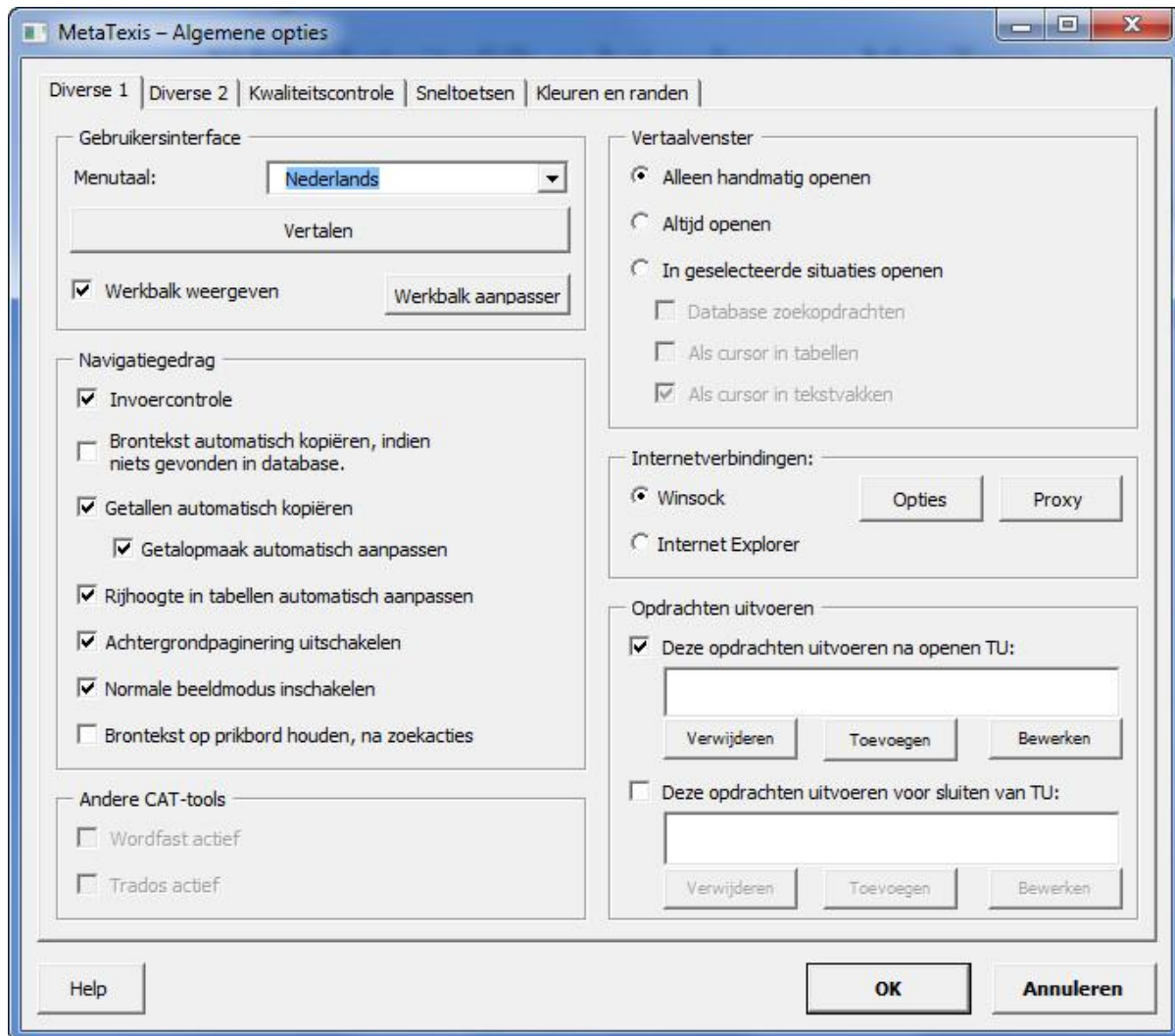
Controlelijst

Zie "**Controlelijst**" pagina 74.

Algemene opties

U kunt het uiterlijk en het gedrag van MetaTaxis aanpassen in het venster **Algemene opties**.

Om het venster **Algemene opties** te openen, klikt u op het werkbalkpictogram: , of voert u de volgende menuopdracht uit: **MetaTaxis | Algemene opties** (sneltoets: **Alt+Ctrl+Shift+O**). Het volgende venster wordt weergegeven:

Dit venster bevat vier tabbladen:

Diverse 1:

zie verder voor details.

Diverse 2:

zie verder voor details.

Kwaliteitscontrole:

Voor details zie "

Formele kwaliteitscontrole".

Sneltoetsen:

zie verder voor details.

Kleuren en randen:

zie verder voor details.

Met uitzondering van het tabblad **Kwaliteitscontrole** worden alle elementen van het venster **Algemene opties** in de volgende secties uitgelegd.

Diverse 1

In **Diverse 1** kunt u meerdere belangrijke instellingen opgeven. Hierna vindt u gedetailleerde uitleg over de opties.

Gebruikersinterface

Op het eerste tabblad:

Menutaal

In principe kunt u MetaTaxis uitvoeren in (bijna) alle talen van de wereld. U selecteert de gewenste taal in het uitklapmenu **Menutaal**. Hierin vindt u alle beschikbare talen voor uw systeem. Twee talen zijn steeds beschikbaar omdat ze geïntegreerd werden: Engels en Duits.

Hoeveel extra talen nog beschikbaar zijn, hangt af van het aantal taalbestanden in de MetaTaxis-taalmap. De taalmap is de map "LanguageFiles" in de MetaTaxis-programmamap (zie "**Over MetaTaxis**" pagina 272).

Om een taal toe te voegen, kopieert u gewoon een taalbestand naar deze taalmap. Alle officiële taalbestanden vindt u op de MetaTaxis-startpagina (www.metataxis.com).

Indien uw taal niet beschikbaar is, kunt u uw eigen taalbestand maken. Voor verdere instructies, zie "**Programmavertaling**" pagina 286.

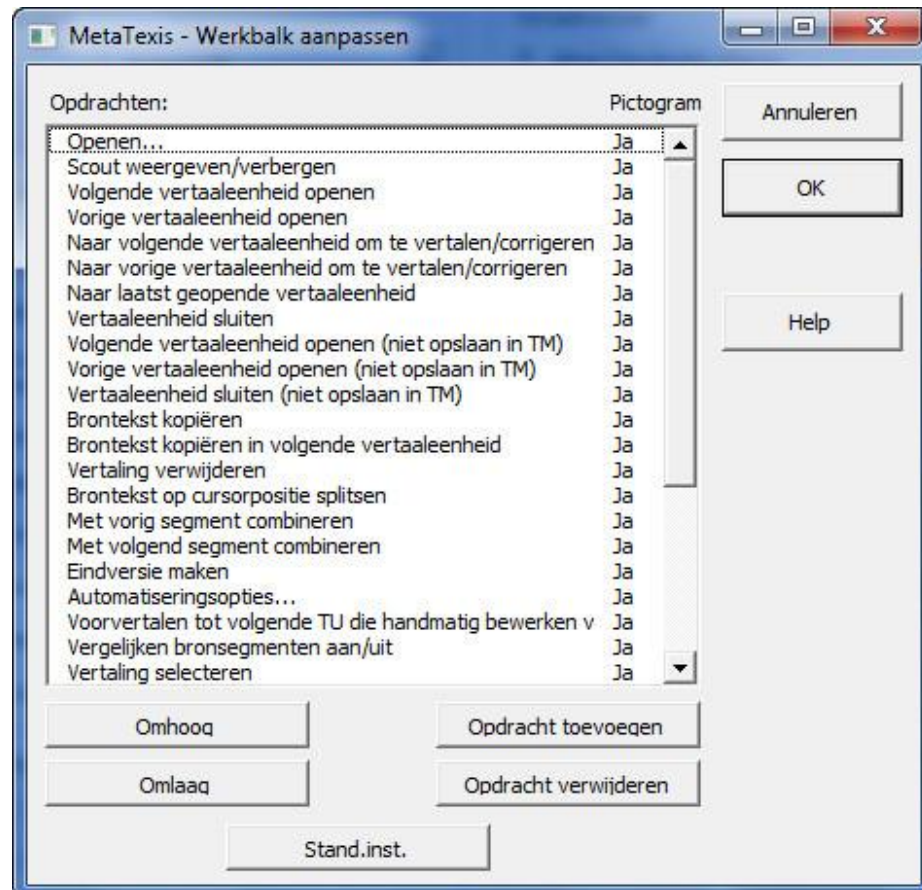
Werkbalk

De MetaTaxis-werkbalk is belangrijk voor alle gebruikers die een "visuele" benadering van het programma verkiezen. De standaard werkbalk ziet er zo uit:

Of deze werkbalk wel of niet wordt weergegeven, bepaalt u met het selectievakje **Werkbalk weergeven**.

Hoe de werkbalk eruitziet, hangt af van de instellingen die u opgeeft in het venster dat wordt weergegeven als u klikt op **Werkbalk aanpassen**.

Hier stelt u de werkbalk naar eigen wens in. In de eerste kolom vindt u alle *opdrachten* die voorkomen in de werkbalk. De tweede kolom vertelt u of voor deze opdracht een pictogram beschikbaar is of niet. De knoppen voor dit venster hebben de volgende functies:

Omhoog:

verplaatst de geselecteerde opdracht omhoog

Omlaag:

verplaatst de geselecteerde opdracht omlaag

Opdracht toevoegen:

voegt een opdracht toe aan de opdrachtenlijst. Na klikken op deze knop, verschijnt het volgende venster:

Hierin vindt u alle MetaTaxis-opdrachten. Om een opdracht toe te voegen aan de lijst met werkbalkopdrachten, selecteert u in dit venster een opdracht en klikt u op **Toevoegen**.

Opdracht verwijderen:

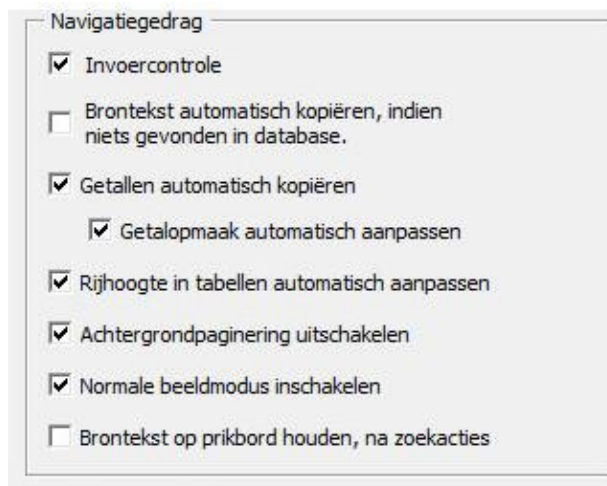
verwijdert de geselecteerde opdracht

Stand.inst.:

herstelt de standaardinstellingen van de werkbalk

Opmerking: U kunt de MetaTaxis-werkbalk niet aanpassen met de gewone opdrachten voor het aanpassen van werkbalken in Microsoft Word. De MetaTaxis-werkbalk werd hiervoor beveiligd, om van deze werkbalk een 'echte' MetaTaxis-werkbalk te maken met alleen MetaTaxis-opdrachten.

Navigatiegedrag

U kunt het navigatiegedrag van MetaTaxis op verschillende manieren beïnvloeden:

Invoercontrole:

De invoercontrole is een erg belangrijke functie van MetaTaxis. zorgt ervoor dat u geen kritieke elementen van een MetaTaxis-document verwijdert. Bovendien controleert deze functie het kopiëren, knippen en plakken van Microsoft Word. Het is dan ook af te raden het selectievakje **Invoercontrole** uit te vinken. Schakelt u het toch uit, dan wordt een waarschuwing weergegeven.

Brontekst automatisch kopiëren, indien niets gevonden in database.

om de brontekst automatisch te kopiëren naar het vertaalvak wanneer het zoeken door MetaTaxis geen resultaten opleverde.

Getallen automatisch kopiëren:

om een segment dat alleen getallen bevat, automatisch te kopiëren naar het vertaalvak.

Getalopmaak automatisch aanpassen:

om elk automatisch naar het vertaalvak gekopieerd getal te controleren en, indien nodig, aan te passen aan de opmaak volgens de opgegeven talen.

Rijhoogte in tabellen automatisch aanpassen:

om de rijhoogte in tabellen automatisch in te stellen op een variabele waarde zodat de TU volledig wordt weergegeven tijdens het navigeren in een tabelrij. U kunt ook het vertaalvenster gebruiken om door tabellen te navigeren.

Achtergrondpaginering uitschakelen:

om de achtergrondpaginering uit te schakelen waardoor u sneller kunt navigeren.

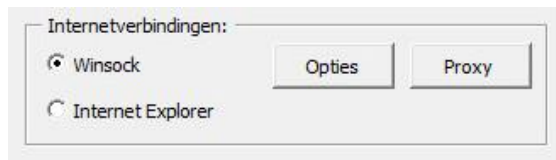
Normale beeldmodus inschakelen:

om de weergavemodus voor een document in te stellen op normaal, voor zover mogelijk. Dit kan het navigeren aanzienlijk versnellen.

Brontekst op prikbord houden, na zoekacties:

om de gezochte brontekst na het zoeken te kopiëren naar het prikbord. Hierdoor hebt u, indien nodig, in andere programma's toegang tot de gezochte tekst.

Internetverbindingen:

MetaTaxis maakt verbinding met het internet om berichten te versturen naar het ondersteuningsteam of om te controleren op programma-updates. Voor deze verbindingen bestaan er twee technieken:

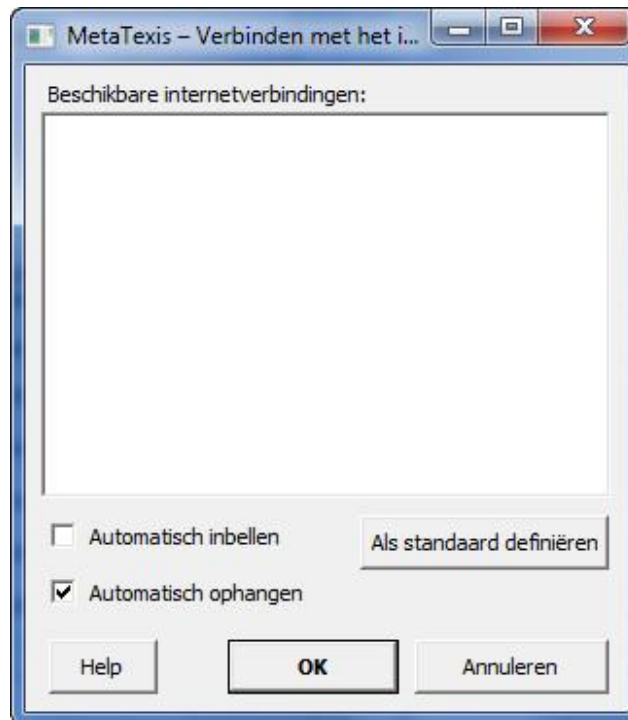
Winsock: MetaTaxis gebruikt de ingebouwde Winsock-functies van Windows voor de internetverbinding. Aangepaste instellingen maakt u met de knoppen **Opties** en **Proxy**. Deze worden hierna uitgelegd:

Internet Explorer: MetaTaxis gebruikt de functies van Internet Explorer voor de internetverbinding.

Gewoonlijk zijn verbindingen via Winsock sneller. Daarom is dit de standaard instelling. Toch selecteert u soms beter Internet Explorer (vooral indien specifieke proxy-instellingen worden vereist).

Winsock-opties

Bent u niet verbonden met het internet via LAN, dan hebt u een inbelverbinding nodig (modem, ISDN, ASDN, enz.). Het volgende venster wordt geopend, als u op **Opties** klikt:

In de lijst worden de beschikbare internetverbindingen weergegeven.

Er zijn meerdere opties:

Om een verbinding als standaard te definiëren, selecteert u deze en klikt u op **Als standaard definiëren**.

Om dit venster niet meer weer te geven wanneer u verbinding maakt met het internet, vinkt u **Automatisch inbellen** aan.

Als een bepaalde internetverbinding steeds moet worden afgesloten nadat MetaTaxis is verbonden, vinkt u **Automatisch ophangen** aan.

Om de instellingen op te slaan, klikt u op **OK**.

Winsock proxy-instellingen

Gebruikt u Winsock en is uw computer verbonden met een netwerk dat geen directe internetverbindingen toelaat maar met het internet verbindt via een proxyserver, dan moet u de proxygegevens invoeren. Vele LAN's van grote bedrijven of instellingen vereisen dat een proxy wordt ingesteld. Daarvoor klikt u op **Proxy**. Het volgende venster wordt weergegeven:

Vink **Proxyserver gebruiken** aan en voer de vereiste gegevens in. Kent u de in te voeren gegevens niet, controleer en kopieer dan de proxy-instellingen van Internet Explorer. Als dit niet volstaat, vraag dan uw systeemadministrator of uw internetprovider naar de vereiste informatie. (Let wel op: MetaTaxis ondersteunt geen binaire registratie.)

Andere CAT-tools

Wanneer behalve MetaTaxis nog andere CAT-tools geïnstalleerd zijn op uw systeem, kunnen er zich problemen voordoen. Vooral Wordfast en TRADOS bieden ook invoegtoepassingen aan voor Microsoft Word. Wanneer deze invoegtoepassingen actief zijn, kunnen sommige sneltoetsen opdrachten uitvoeren van deze andere CAT-tools in plaats van aan deze sneltoetsen toegewezen opdrachten van MetaTaxis. Daarom kunt u de invoegtoepassingen van Wordfast en/of TRADOS uitschakelen wanneer u werkt met MetaTaxis.

Op het tabblad **Diverse1** vindt u ook het vak **Andere CAT-tools**:

Als een versie van Wordfast en/of TRADOS actief is, kunt u deze hier tijdelijk uitschakelen door het corresponderende vakje aan te vinken.

Vertaalvenster

Om TU's te bewerken kunt u ook het vertaalvenster gebruiken in plaats van rechtstreeks in het document te werken. In bepaalde gevallen biedt dit voorbeelden. (Voor meer informatie zie "**Venstermodus**" pagina 58.)

In het **Vertaalvenster** bepaalt u of en wanneer het vertaalvenster automatisch verschijnt. U hebt de keuze uit de volgende opties:

Alleen handmatig openen:

Het vertaalvenster wordt slechts geopend door te klikken op de menuopdracht: **MetaTaxis | Navigeren | Venstermodus activeren**.

Altijd openen:

Het vertaalvenster wordt altijd weergegeven, behalve wanneer het echt noodzakelijk is om te werken in documentmodus (zie "**Venstermodus**" pagina 58).

In geselecteerde situaties openen:

- **Database zoekopdrachten:**

Het vertaalvenster wordt weergegeven als een database zoekopdracht wordt gestart (handmatig of automatisch).

- **Als cursor in tabellen:**

Als de huidige TU een deel van een tabel is, wordt het venster geopend. Op trage computers zijn tabelbewerkingen in documentmodus meestal trager dan in venstermodus.

- **Als cursor in tekstvakken:**

Als de huidige TU een deel van een tekstvak is, wordt het venster geopend. Sommige tekstvakken zijn te klein voor een TU om volledig te worden weergegeven, vooral voor de "laatste" TU's in een tekstvak. Deze worden dan weergegeven buiten het tekstvakkader en kunnen dus niet worden bewerkt zonder de hoogte of breedte van het tekstvak aan te passen. Dit kunt u oplossen door TU's van tekstvakken te bewerken in het vertaalvenster.

Opdrachten uitvoeren

In het vak **Opdrachten uitvoeren** geeft u de uit te voeren macro's of Word-functies op na het openen of voor het sluiten van een TU. Dit is een expertfunctie voor ervaren Word-gebruikers die minstens een basiskennis hebben van de macrofunctionaliteit van Word.

Opdrachten uitvoeren

☒ Deze opdrachten uitvoeren na openen TU:

Verwijderen Toevoegen Bewerken

☐ Deze opdrachten uitvoeren voor sluiten van TU:

Verwijderen Toevoegen Bewerken

Om opdrachten in te schakelen vinkt u één van de selectievakjes **Deze opdrachten uitvoeren...** aan en voegt u opdrachten toe, bewerkt of verwijdert ze, zoals uitgelegd in de volgende secties.

Opdrachten toevoegen

Om de definitie van een extern door de gebruiker gedefinieerd programma toe te voegen:

14. Klik op **Toevoegen**. Het venster **Extern programma definiëren** wordt weergegeven:

- In het vak **Naam** vult u een interne naam voor dit programma in.
- Selecteer een type en geef de uit te voeren actie op. U hebt drie mogelijkheden:
 - **Menuopdracht** (zoals weergegeven in MS Word):
Om een menuopdracht op te geven, start u met de naam van het hoofdmenu, gaat u verder met de namen van de submenu's (indien van toepassing) en voert u tenslotte de naam van de menuopdracht in. Tussen elk item komt met een komma, bv. "TM;Vertalen;Selectie"
 - **Macro:**

Om een macro-opdracht te definiëren, klikt u op **Selecteren** en selecteert u de macro-opdracht.

Om de macro-opdracht te verwijderen, klikt u op *Verwijderen* of op de *Backspace*-toets.

Om uw instellingen te testen, klikt u op **Uitvoeren**.

- **Extern programma:**

Om een extern programma op te geven, klikt u op **Selecteren** en selecteert u een EXE-bestand.

Om te verhinderen dat het externe programma meerdere malen wordt gestart, zorgt u ervoor dat de naam zichtbaar is in het programma venster door die in te voeren in **Programmanaam in titelvenster**.

Tenslotte geeft u in het vak **Toetsenbordopdrachten ingeven** alle toetsenbordopdrachten in die nodig zijn om de gewenste actie uit te voeren. De toetsenbordopdracht **Ctrl+V** is van cruciaal belang omdat het de tekst van het prikbord doorgeeft aan het externe programma.

Om uw instellingen te testen, klikt u op **Uitvoeren**.

- Klik tenslotte op **OK** om de instellingen op te slaan.

Opdrachten bewerken

Om de definities van een extern programma te bewerken:

Selecteer een extern programma

Klik op **Bewerken**. Het venster **Extern programma definiëren** wordt weergegeven:

Pas de instellingen aan (zie laatste sectie)

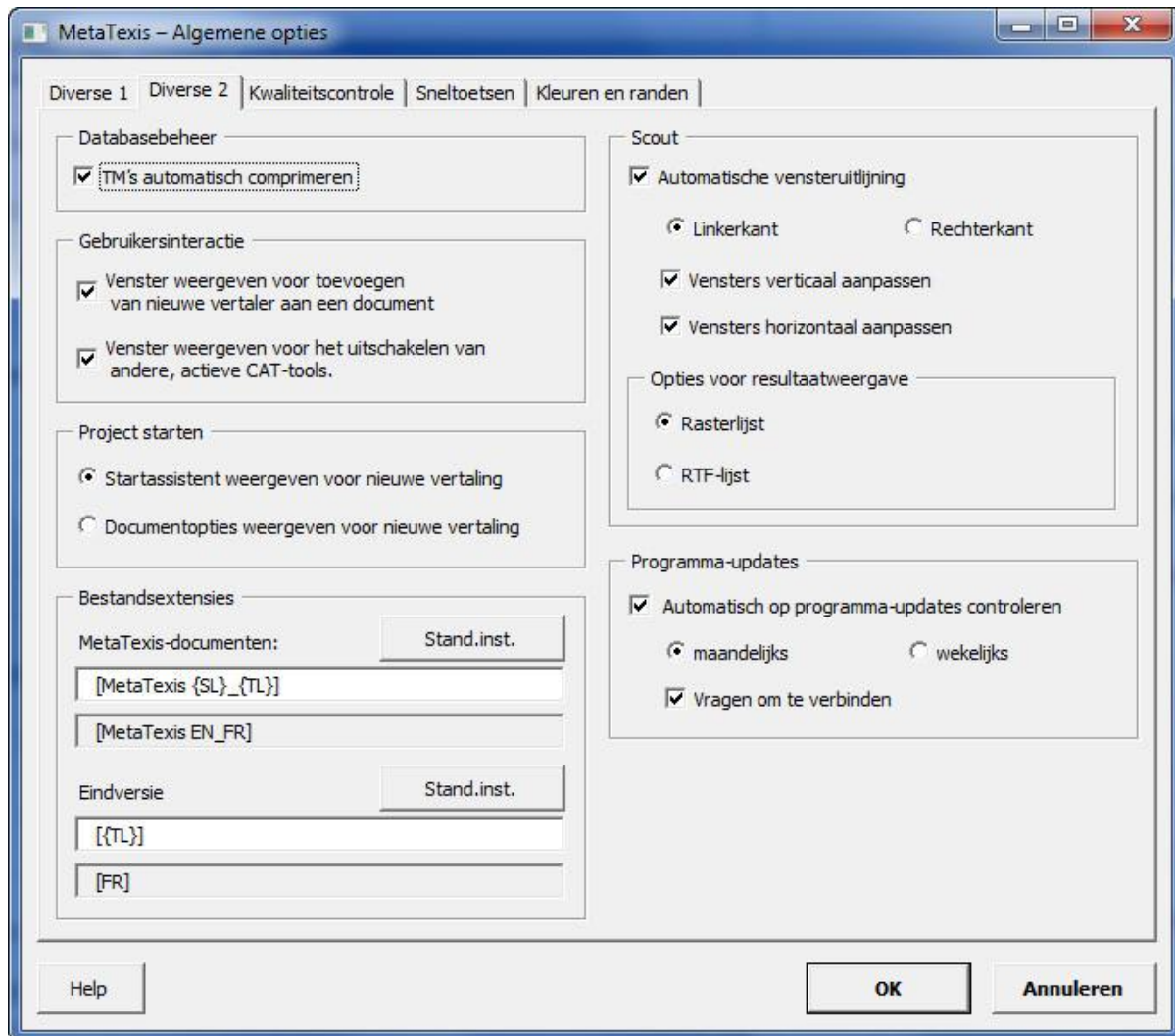
Klik op **OK** om de instellingen op te slaan.

Opdrachten verwijderen

Om een extern programma te verwijderen, klikt u op **Verwijderen**.

Diverse 2

Het tabblad **Diverse 2** bevat meerdere instellingen om het gedrag van MetaTaxis aan te passen:

Databasebeheer

Als **TM's automatisch comprimeren** is ingeschakeld, wordt het TM automatisch gecomprimeerd wanneer het drie keer de omvang van het TM heeft sinds de laatste compressie. Deze instellingen is vooral belangrijk voor MS Access-databases vermits dit soort databases snel groter worden door het steeds weer tijdelijk opslaan van de gegevens. Dit kan door de comprimeerfuncties worden voorkomen.

Gebruikersinteractie

In het vak **Gebruikersinteractie** vindt u twee opties:

Venster weergeven voor toevoegen van nieuwe vertaler aan een document

MetaTaxis voert gebruikersdata toe aan een MetaTaxis-document voor elke vertaler/bewerker die werkt aan het MetaTaxis-document. Dit gebeurt wanneer een MetaTaxis-document op een andere computer door een andere vertaler wordt geopend. Indien deze optie wordt ingeschakeld, geeft MetaTaxis een venster weer waarin u de gegevens van de nieuwe vertaler kunt beheren, anders slaat MetaTaxis de standaardinstellingen op, die u later steeds kunt bewerken in het venster **Documentopties**.

Venster weergeven voor het uitschakelen van andere, actieve CAT-tools.

Als deze optie ingeschakeld is, waarschuwt MetaTaxis u wanneer andere CAT-tools actief zijn als u een MetaTaxis-document opent. Het is aan te bevelen andere CAT-tool invoegtoepassingen uit te schakelen om sneltoetsconflicten te vermijden.

Project starten

Start u met een nieuw vertaalproject (bv. door een te vertalen bestand te openen met de MetaTaxis-opdracht om bestanden te openen), dan wordt ofwel het venster **Startassistent** of **Documentopties** weergegeven. De modus Documentopties is aan te bevelen voor ervaren gebruikers zodat niet elke stap van de Startassistent moet worden doorlopen.

Als de optie **Startassistent weergeven voor nieuwe vertaling** actief is, wordt het venster **Startassistent** weergegeven. Als **Documentopties weergeven voor nieuwe vertaling** actief is, wordt het venster **Documentopties** weergegeven.

Bestandsextensies

In het vak **Bestandsextensies** geeft u de extensies op voor MetaTaxis-documenten en voor de opgeschoonde eindversie. In de witte tekstvakken voert u de extensies in, in de grijze vakken daaronder ziet u een voorbeeld (de voorbeeldtalen zijn "English (US)" en "French (France)").

Voor de taal-id's kunt u de volgende plaatshouders gebruiken:

Plaatshoud.	Verklaring	Resultaat
{SL}	Brontaal: ISO2 taal	EN
	Brontaal: ISO2 regio	US
{SLR}	Brontaal: ISO2 taal en regio	EN-US
{TL}	Doeltaal: ISO2 taal	FR
{TR}	Doeltaal: ISO2 regio	FR
{TLR}	Doeltaal: ISO2 taal en regio	FR-FR

Opmerking: Gebruik bij het invoeren van bestandsextensies slechts de tekens die door Windows worden geaccepteerd voor bestandsnamen. MetaTaxis verwijdert automatisch niet-geaccepteerde tekens.

Scout

In het vak **Scout** geeft u op hoe dit venster zich gedraagt en hoe de resultaten worden weergegeven:

Automatische vensteruitlijning:

Het Scout-venster wordt automatisch uitgelijnd met het actieve Word-venster wanneer Scout wordt geopend met de onderstaande instellingen.

Linkerkant/Rechterkant:

Deze optie bepaalt aan welke kant van het scherm het Scout-venster wordt getoond. **Linkerkant:** aan de linkerkant van het scherm.

Rechterkant: aan de rechterkant van het scherm.

Vensters verticaal aanpassen/Vensters horizontaal aanpassen:

Deze opties bepalen in welke richting de vensters worden uitgelijnd.

Verticaal: de boven- en onderkant van de vensters worden aangepast aan de boven- en onderkant van het scherm. Horizontaal: de vensters worden aangepast aan de linker- en rechterkant van het scherm.

In **Opties voor resultaatweergave** hebt u de keuze uit twee verschillende technieken. Dit kan van belang zijn voor typische talen die met speciale lettertypes worden weergegeven. De standaardinstelling **Rasterlijst** is sneller en geschikt voor bijna alle talen. **RTF-lijst** activeert u alleen als de optie **Rasterlijst** niet functioneert.

Programma-updates

In **Programma-updates** geeft u op of en hoe vaak MetaTaxis controleert op programma-updates.

Automatisch op programma-updates controleren:

MetaTaxis verbindt automatisch met de MetaTaxis-website en controleert op programma-updates. U hebt de keuze uit wekelijks of maandelijks.

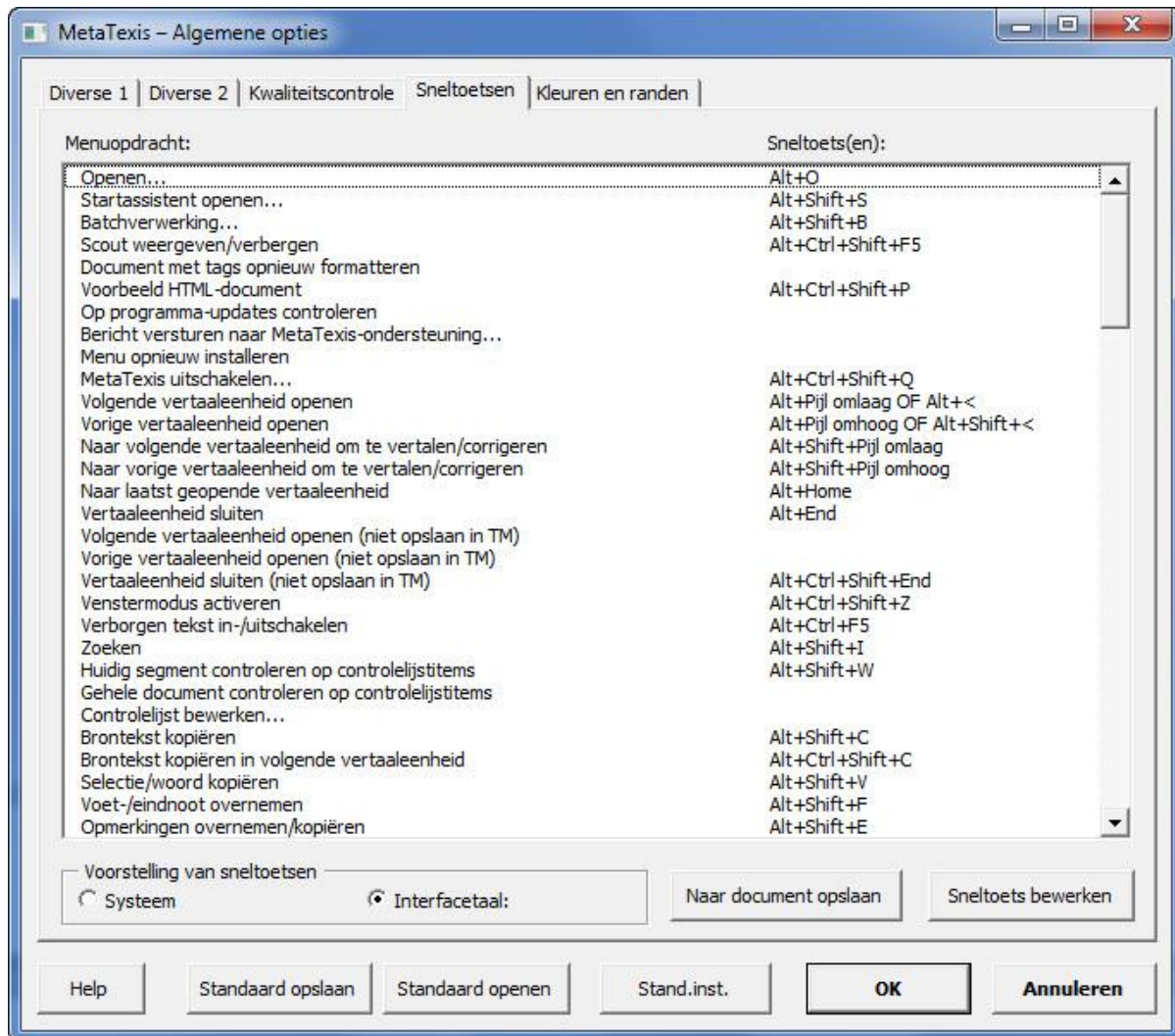
Vragen om te verbinden:

MetaTaxis vraagt dan of u wilt verbinden met de MetaTaxis-website.

Opmerking: U kunt steeds handmatig op programma-updates controleren door de menuopdracht **Op programma-updates controleren**.

Sneltoetsen

Het is mogelijk de sneltoetsen voor alle menuopdrachten aan te passen op het tabblad **Sneltoetsen** van het venster **Algemene opties**:

De andere knoppen op dit tabblad hebben de volgende functies:

Standaard opslaan:

Slaat de huidige sneltoetsen op als standaard (zie "**Openen**" pagina 249).

Standaard openen:

Opent de standaardinstellingen (zie "**Openen**" pagina 249).

Stand.inst.:

Herstelt de standaard sneltoetsen (zie "**Menuopdrachten en standaard sneltoetsen**" pagina 275).

Naar document opslaan:

Slaat alle sneltoetsen en menuopdrachten op in een document dat u kunt afdrukken.

Sneltoets bewerken:

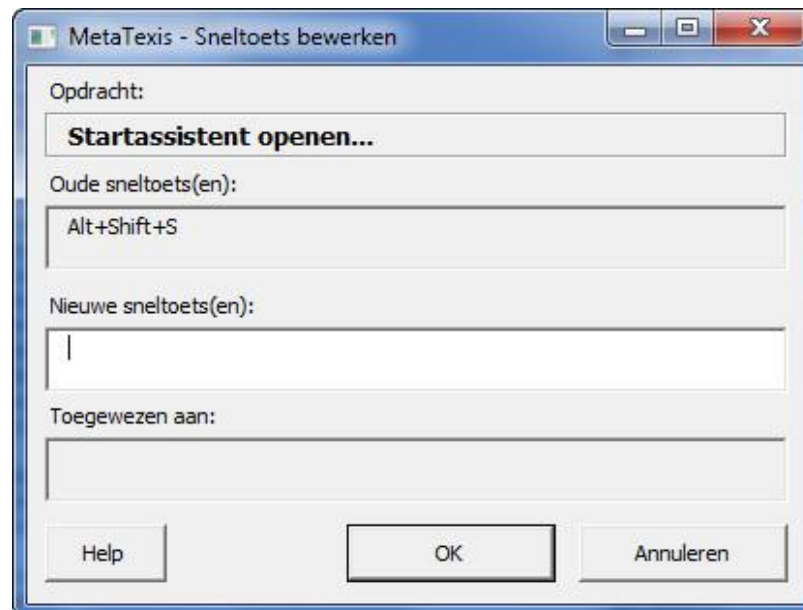
Geeft het venster **Sneltoets bewerken** weer (zie verder)

Om een sneltoets te definiëren/wijzigen:

Selecteer een menuopdracht.

Klik op **Sneltoets bewerken** of dubbelklik op een menuopdracht. Het venster **Sneltoets bewerken** wordt weergegeven:

Sneltoets bewerken

De geselecteerde opdracht wordt weergegeven in het vak **Opdracht**. Zijn er sneltoetsen toegewezen aan deze opdracht, dan vindt u die in het vak **Oude sneltoets(en)**.

Om een nieuwe sneltoets te definiëren:

Klik in het witte vak **Nieuwe sneltoets(en)** en druk op de gewenste toetsen op het toetsenbord. De sneltoets wordt opgenomen en weergegeven in het vak. Als de sneltoets reeds werd toegewezen aan een andere opdracht, wordt deze weergegeven in het vak **Toegewezen aan**.

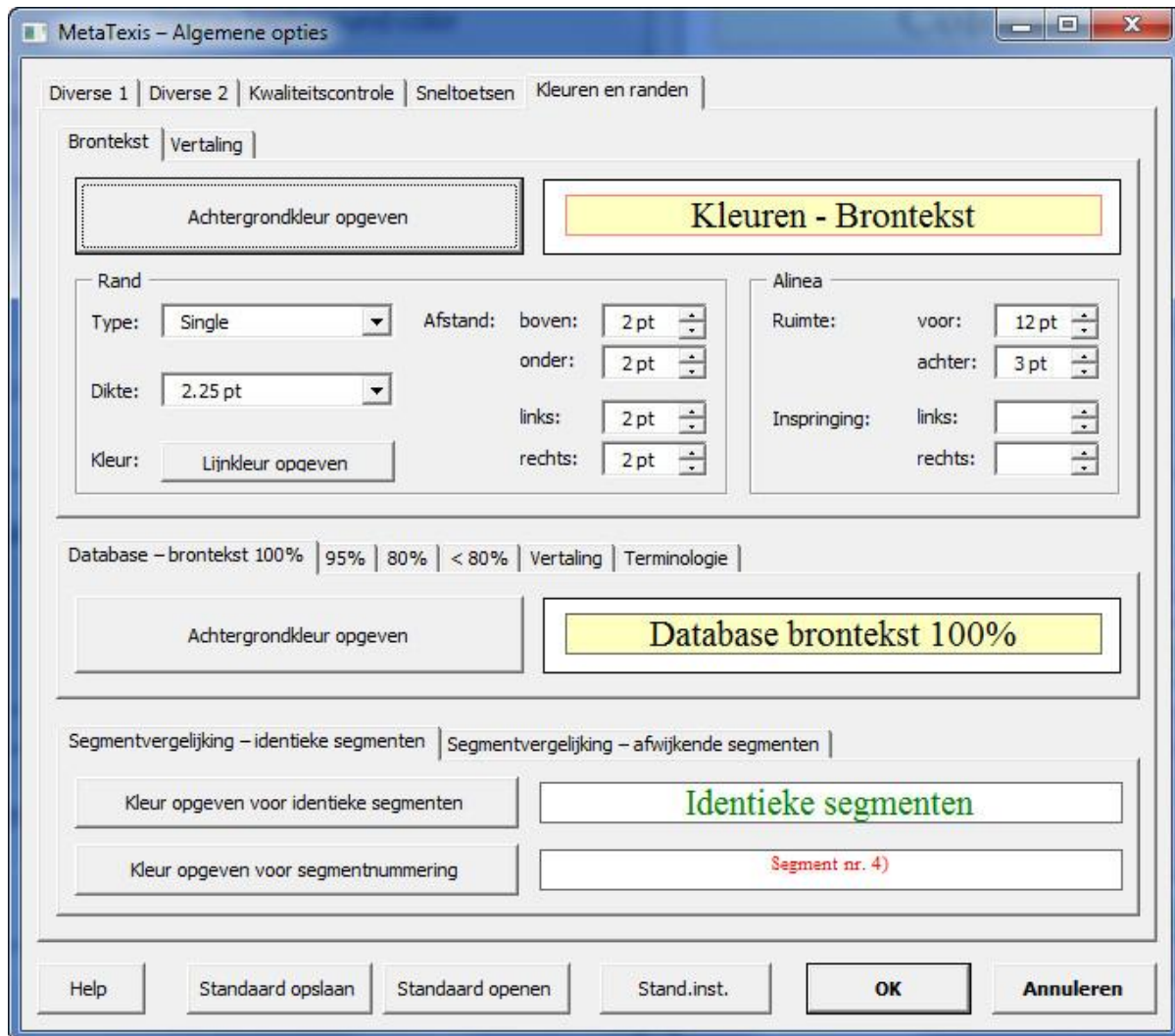
- Om de opgegeven sneltoetsen op te slaan, klikt u op **OK**.

Opmerking: Nieuwe sneltoetsen worden pas opgeslagen als u in het venster **Algemene opties** de instellingen opslaat door op **OK** te klikken.

Kleuren en randen

In MetaTaxis past u de weergave van de te bewerken TU's (vertaaleenheden) naar eigen wens aan. U kiest de kleuren en randen van alle elementen van een TU: bron, vertaling, databasesegmenten, terminologie. Bovendien kunt u ook de kleuren en effecten voor segmentvergelijking aanpassen.

Ga hiervoor in het venster **Algemene opties** naar het tabblad **Kleuren en randen**. Dit tabblad ziet er zo uit:

Het heeft drie onderverdelingen

Instellingen voor brontekst en vertaling;

Instellingen voor databaseresultaten;

Instellingen voor segmentvergelijking.

Deze worden hierna uitgelegd:

Instellingen voor brontekst en vertaling

De hoofdelementen van een TU zijn het vak voor de brontekst en het vertaalkvak. Voor elk vak kunt u de volgende mogelijkheden opgeven:

achtergrondkleur: **Achtergrondkleur opgeven.**

randtype: selecteer een type in het uitklapmenu **Type**.

randidkte: selecteer een dikte in het uitklapmenu **Dikte**.

randkleur: **Lijnkleur opgeven.**

afstand van de rand tot de tekst: vul een getal in, of klik op de omhoog-omlaagpijljes achter de vakjes **boven**, **onder**, **links** of **rechts**.

ruimte van het vak tot voorgaande of volgende alinea: vul een getal in, of klik op de omhoog-omlaagpijltjes achter de vakjes **voor** of **achter**.

inspringing van de alinea van het vak: vul een getal in, of klik op de omhoog-omlaagpijltjes achter de vakjes **links** of **rechts**. Als u de waarden voor inspringing leeg laat, springt de alinea in zoals de originele waartoe de TU behoort.

Opmerking: De opgegeven kleuren worden ook gebruikt voor het vertaalvenster (zie "**Venstermodus**" pagina 58), en voor het venster voor het bewerken van taalbestanden (zie "**Geïntegreerde taalbestandseditor**" pagina 288).

Instellingen voor databaseresultaten

De instellingen voor databaseresultaten vult u in op het multi-pagina element in het midden van het venster. U kunt de achtergrondkleuren definiëren voor de volgende elementen:

Brontekst van databasesegment

- 100% overeenkomst
- > 95% overeenkomst
- > 80% overeenkomst
- < 80% overeenkomst

Vertaling van databasesegment

Vak voor de zoekresultaten van terminologiezoekopdrachten

Om de achtergrondkleur te wijzigen, klikt u op **Achtergrondkleur opgeven**.

Instellingen voor segmentvergelijking

In het onderste deel van het venster kunt u de kleuren en effecten definiëren voor het vergelijken van de bronteksten van de TM-segmenten met de brontekst van de huidige TU.

De kleuren voor identieke segmenten kunt u op het eerste tabblad opgeven:

Segmentvergelijking - identieke segmenten:

Letterkleur voor identieke segmenten:

om de letterkleur te wijzigen: **Kleur opgeven voor identieke segmenten**.

Letterkleur voor segmentnummering:

om de letterkleur te wijzigen: **Kleur opgeven voor segmentnummering**.

De teksteffecten voor afwijkende segmenten kunt u op het tweede tabblad opgeven: **Segmentvergelijking – afwijkende segmenten**

Voor een effect voor de brontekst of de vertaling, selecteert u een item in het uitklapmenu **Effect**.

Voor een tekstformaat voor de brontekst of de vertaling, selecteert u een item in het uitklapmenu **Tekstformaat**.

U kunt zowel een effect als een tekstformaat bepalen. Toch is het aan te bevelen ofwel een effect ofwel een tekstformaat te definiëren om "effect overkill" te vermijden.

Help

MetaTaxis bevat een modern, contextgevoeling online helpsysteem. De inhoud van de online help is een exacte kopie van de handleiding.

U start deze online op vier manieren:

Klik op in de MetaTaxis-werkbalk.

Voer de volgende menuopdracht uit **MetaTaxis | Help**.

Gebruik de sneltoets **Alt+Control+Shift+F1** (standaard sneltoets).

Druk **F1** tijdens de weergave van een MetaTaxis-venster. In dit laatste geval wordt contextgevoelige informatie weergegeven.

Over MetaTaxis

Na de volgende menuopdracht **MetaTaxis | MetaTaxis - Over...**, wordt het volgende venster weergegeven:

Hier vindt u informatie over:

Copyright

MetaTaxis-versie, versienummer en lanceringsdatum

Programmamap

Licentie-informatie (licentietype, licentie-eigenaar, informatie over gebruiksbeperkingen)

Licentiecode invullen

Nadat u klikte op **Licentiecode invullen** in **Over** ziet u het volgende venster:

Er zijn twee licentietypes: **Licentiecode** en **Dynamische serverlicentie**.

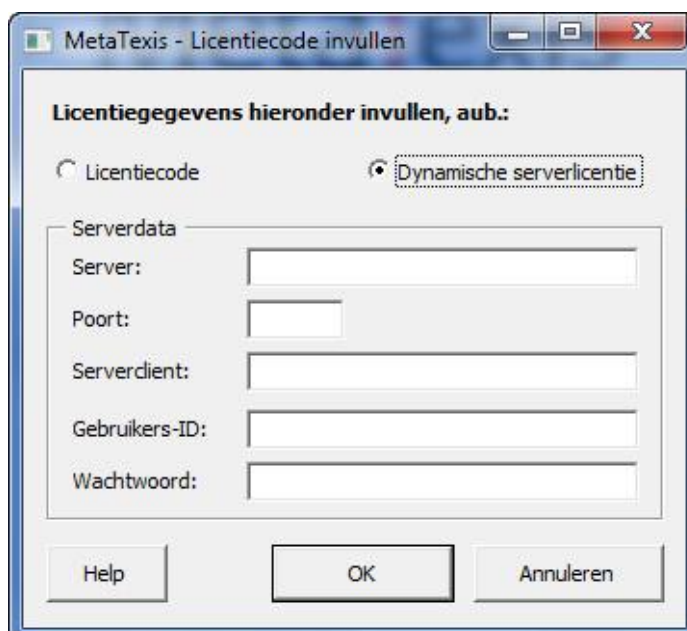
Om een licentiecode in te voeren, klikt u op **Licentiecode** en vult u naam en licentinummer in. Voor een tijdelijke licentie vult u ook de vakken datum en het aantal maanden in.

Let op dat u alle gegevens van de licentie correct worden ingevuld, zoals meegedeeld. De naam is hoofdlettergevoelig! Daarom is het aan te bevelen de licentiegegevens te kopiëren en te plakken.

Indien uw licentiecode een upgradecode is, en als de code van de oude versie niet beschikbaar is op de computer, wordt u in een extra venster gevraagd om de oude licentiecode in te voeren.

Om te voltooien en op te slaan, klikt u op OK. U ziet dan of u de correcte licentiecode invulde.

Ontving u gegevens over de MetaTaxis Server voor een dynamische licentie, klik dan op **Dynamische licentie** om het volgende vak weer te geven:

MetaTaxis - Licentiecode invullen

Licentiegegevens hieronder invullen, aub.:

☐ Licentiecode ☒ Dynamische serverlicentie

Serverdata

Server:

Poort:

Serverdient:

Gebruikers-ID:

Wachtwoord:

Help OK Annuleren

Vul in de velden de gebruikers- en serverdata in. Nadat u op **OK** klikt, maakt MetaTaxis voor Word verbinding met de opgegeven server om de licentiecode op te halen. Overtuig u ervan dat u permanent verbonden blijft met het internet, want MetaTaxis voor Word maakt regelmatig contact met de MetaTaxis-server om de dynamische licentie te updaten.

Appendix

Menuopdrachten en standaard sneltoetsen

In de tabel hieronder vindt u alle menuopdrachten en hun standaard sneltoetsen.

Opmerking: De hieronder weergegeven sneltoetsen zijn de standaard sneltoetsen. Ze tonen mogelijk niet de huidige staat van uw systeem.

Alle huidige sneltoetsen vindt u in het MetaTaxis-menu en in het venster **Algemene opties**, tabblad **Sneltoetsen**. U kunt de sneltoetsen aan uw eigen wensen aanpassen en opslaan in een Word-document. Voor verdere informatie, zie "**Sneltoetsen**" pagina 267.

Om alle menuopdrachten en de huidige sneltoetsen in een afzonderlijke Word-document op te slaan:

Voer de volgende menuopdracht uit: **MetaTaxis | Algemene opties**.

Klik op het tabblad **Sneltoetsen**.

Klik op **Naar document opslaan**.

Sla het document op.

Menuopdracht	Standaard sneltoets	Sectie in deze handleiding
Bestand		
Openen...	Alt+O	Bestandsmenu
Startassistent openen...	Alt+Shift+S	Bestandsmenu
Batchverwerking...	Alt+Shift+B	Batchverwerking
Extra		
Scout weergeven/verbergen		Scout
Document met tags opnieuw formatteren		Extramenu
Voorbeeld HTML-document	Alt+Ctrl+Shift+P	Extramenu
Op programma-updates controleren		Extramenu
Bericht versturen naar MetaTaxis-		Extramenu

ondersteuning...		
Menu opnieuw installeren		Extramenu
MetaTaxis uitschakelen...	Alt+Ctrl+Shift+Q	Extramenu
Navigeren		Navigeren
Volgende vertaaleenheid openen	Alt+Pijl omlaag OF Alt+Shift+<	Navigeren
Vorige vertaaleenheid openen	Alt+Pijl omhoog OF Alt+Shift+>	Navigeren
Naar volgende vertaaleenheid om te vertalen/corrigeren	Alt+Shift+Pijl omlaag	Navigeren
Naar vorige vertaaleenheid om te vertalen/corrigeren	Alt+Shift+Pijl omhoog	Navigeren
Naar laatst geopende vertaaleenheid	Alt+Home	Navigeren
Vertaaleenheid sluiten	Alt+End	Navigeren
Venstermodus activeren	Alt+Ctrl+Shift+Z	Venstermodus
Verborgen tekst in-/uitschakelen	Alt+Ctrl+Shift+H	Verborgen tekst
Zoeken:	Alt+Shift+I	Tekst zoeken
Huidig segment controleren op controlelijstitems	Alt+Shift+W	Controlelijst
Gehele document controleren op controlelijstitems	Alt+Ctrl+Shift+W	Controlelijst
Controlelijst bewerken...		Controlelijst
Kopiëren en verwijderen		Kopiëren en verwijderen
Brontekst kopiëren	Alt+Shift+C	Kopiëren en verwijderen
Brontekst kopiëren in volgende vertaaleenheid	Alt+Ctrl+Shift+C	Kopiëren en verwijderen
Selectie/woord kopiëren	Alt+Shift+V	Kopiëren en verwijderen
Voet-/eindnoot overnemen	Alt+Shift+F	Voetnoten en eindnoten
Opmerkingen overnemen/kopiëren	Alt+Shift+E	Opmerkingen
Verankerde tekeningen/objecten overnemen	Alt+Shift+D	Verankerde objecten
Veld kopiëren	Alt+Shift+L	Velden
Hyperlink kopiëren	Alt+Shift+H	Hyperlinks
Ingesloten afbeelding/object kopiëren	Alt+Shift+Y	Ingesloten objecten
Opmaaktag kopiëren	Alt+Ctrl+Shift+Y	
Vertaling verwijderen	Alt+Shift+Delete	De vertaling verwijderen
Vertaling verwijderen en brontekst kopiëren	Alt+Ctrl+Shift+D	
Vertaling verwijderen en automatische functies uitvoeren	Alt+Ctrl+A	

Vertaaleenheid verwijderen	Alt+Ctrl+Shift+Delete	De vertaaleenheid verwijderen
Segmenten		Segmenten
Brontekst op cursorpositie splitsen	Alt + Num /	Segmenten
Met vorig segment combineren	Alt+Shift+Page-Up	Segmenten
Met volgend segment combineren	Alt+Shift+Page-Down	Segmenten
Brontekst uitbreiden met één woord	Alt+Page-Down	Segmenten
Brontekst inkrimpen met één woord	Alt+Page-Up	Segmenten
Gehele document segmenteren		Segmenten
Alinea opnieuw segmenteren		Segmenten
Gehele document opnieuw segmenteren		Segmenten
Eindversie		Eindversie
Eindversie maken	Alt+Ctrl+Shift+F	Eindversie
Post-productie...		Fehler! Verweisquelle konnte nicht gefunden werden.
Brontekst herstellen		Eindversie
Vertaalgeheugen		Vertaalgeheugens (Translation Memories=TM's) en terminologiedatabases (TDB's)
Scout weergeven/verbergen		Scout
Automatiseringsopties...	Alt+Shift+Q	Automatiseringsopties
Zoeken naar brontekst in TM's	Alt+Ins	Zoeken in TM's
Zoeken naar brontekst in TM's en in TDB's	Alt+Ctrl+Shift+Ins	Zoeken in TM's
TM's en TDB's doorzoeken, alle actieve machinevertalings- en woordenboekservices inschakelen		Zoeken in TM's
Voorvertalen tot volgende TU die handmatig bewerken vereist	Alt+Shift+R	Zoeken in TM's
Gehele document voorvertalen...	Alt+Ctrl+Shift+R	Zoeken in TM's
Vergelijken bronsegmenten aan/uit	Alt+ö OF Alt+^	
Vertaling selecteren	Alt+Shift+Enter	Zoeken in TM's
Vertaling stapsgewijze selecteren	Alt+Ctrl+Shift+Enter	Zoeken in TM's

Vertaling selecteren en volgende TU openen	Alt+Ctrl+Shift+Pijl omlaag	Zoeken in TM's
Vertaling selecteren en vorige TU openen	Alt+Ctrl+Shift+Pijl omhoog	Zoeken in TM's
Vertaling selecteren en voorvertalen tot handmatig bewerken wordt vereist	Alt+Shift+F8	Zoeken in TM's
Vertaling selecteren ongedaan maken	Alt+Shift+Backspace	Zoeken in TM's
TM uitpakken vanuit voorvertaling...		
Huidige vertaaleenheid opslaan in hoofd-TM	Alt+Shift+A	TU's opslaan in het hoofd-TM
Alle vertaalde segmenten opslaan in hoofd-TM	Alt+Ctrl+Shift+A	TU's opslaan in het hoofd-TM
Batchverwerking...	Alt+Shift+B	Batchverwerking
Servertype instellen...		
Databasetype instellen (voor het aanmaken van nieuwe databases)...		
Hoofd-TM comprimeren		TM's en TDB's comprimeren
TM weergeven op positie van selectie in brontekst...	Alt+Ctrl+T	TM's bewerken
TM weergeven op positie van selectie in vertaling...	Alt+Ctrl+Shift+T	TM's bewerken
TM weergeven op positie van selectie in brontekst OF vertaling...	Alt+Ctrl+Shift+S	
TM weergeven op positie van selectie in brontekst EN vertaling...		
TM's importeren/exporteren		TM's en TDB's importeren en exporteren
Hoofd-TM weergeven...	Alt+Shift+T	TM's bewerken
TM openen	Alt+Ctrl+F9	
Terminologie		Vertaalgeheugens (Translation Memories=TM's) en terminologiedatabases (TDB's)
Scout weergeven/verbergen		Scout
Automatiseringsopties...	Alt+Shift+Q	Automatiseringsopties
Zoeken naar brontekst in TM's	Alt+Shift+Ins	Zoeken in TDB's
Zoeken naar brontekst in TM's en in TDB's	Alt+Ctrl+Shift+Ins	Zoeken in TDB's

Zoekresultaten weergeven in een venster...	Alt+Ctrl+Shift+V	Zoeken in TDB's
Nieuw terminologiepaar toevoegen aan hoofd-TDB...	Alt+Shift+N	Nieuwe terminologie opslaan in de hoofd-TDB
Selectie opslaan als brontekst (aan TDB toevoegen...)	Alt+Shift+J	Nieuwe terminologie opslaan in de hoofd-TDB
Selectie opslaan als brontekst (aan TDB toevoegen...)	Alt+Ctrl+Shift+J	Nieuwe terminologie opslaan in de hoofd-TDB
Databasetype instellen (voor het aanmaken van nieuwe databases)...		
Hoofd-TDB comprimeren		TM's en TDB's comprimeren
TDB weergeven op positie van selectie in brontekst...	Alt+Ctrl+G	TDB's bewerken
TDB weergeven op positie van selectie in vertaling...	Alt+Ctrl+Shift+G	TDB's bewerken
TDB weergeven op positie van selectie in brontekst OF vertaling...	Alt+Ctrl+Shift+W	
TDB weergeven op positie van selectie in brontekst EN vertaling...		
Importeren/Exporteren		TM's en TDB's importeren en exporteren
Hoofd-TDB weergeven...	Alt+Shift+G	TDB's bewerken
TDB openen...	Alt+Ctrl+F10	TDB's bewerken
Scout		
Scout weergeven/verbergen		Scout
Scoutopties weergeven...		Scout
Scoutvenster uitlijnen		Scout
Zoeken in brontekst		Scout
Zoeken in vertaling		Scout
Zoeken in brontekst en vertaling		Scout
Concordantie zoeken in brontekst		Scout
Concordantie zoeken in vertaling		Scout
Concordantie zoeken in brontekst en vertaling		Scout
Tekst zoeken in brontekst		Scout
Tekst zoeken in vertaling		Scout
Tekst zoeken in brontekst en vertaling (EN)		Scout
Tekst zoeken in brontekst en vertaling (OF)		Scout

Machinevertaling		
Scout weergeven/verbergen		Scout
Automatiseringsopties...	Alt+Shift+Q	Automatiseringsopties
Vertaalmachines instellen...		
Alle actieve vertaalmachines uitvoeren		
TM's en TDB's doorzoeken, alle actieve machinevertalings- en woordenboekservices inschakelen		
Enkelvoudige machinevertaling uitvoeren		
Vertaling selecteren Alt+Shift+Enter		
Vertaling stapsgewijze selecteren		
Woordenboeken		
Scout weergeven/verbergen		Scout
Automatiseringsopties...	Alt+Shift+Q	Automatiseringsopties
Woordenboeken instellen...		
Alle actieve woordenboeken doorzoeken		
TM's en TDB's doorzoeken, alle actieve machinevertalings- en woordenboekservices inschakelen		
Woord/selectie opzoeken		
Microsoft Office		Microsoft Office
PowerPoint-bestand importeren...		PowerPoint-bestanden
PowerPoint-bestand updaten...		PowerPoint-bestanden
PowerPoint-eindbestand maken...		PowerPoint-bestanden
Excel-bestand importeren...		Excel-bestanden
Excel-bestand updaten...		Excel-bestanden
Excel-eindbestand maken...		Excel-bestanden
Importeren/Exporteren		
MetaTaxis-document exporteren...		Documenten exporteren
Document importeren...		Documenten importeren
TM's importeren/exporteren		TM's en TDB's importeren en

		exporteren
Terminologie importeren/exporteren		TM's en TDB's importeren en exporteren
Tekst uitpakken van PDF-bestand		
Projectvoorbereiding		Projectvoorbereiding
Projectvoorbereiding...		Projectvoorbereidingen beheren
Laatste project activeren		Projectvoorbereidingen inschakelen
Projectvoorbereiding uitschakelen		Projectvoorbereiding uitschakelen
Navigeren in vertaling		Navigeren in de vertaling:
Naar volgend segment in vertaling	Alt+Pijl rechts	Navigeren in de vertaling:
Naar vorig segment in vertaling	Alt+Pijl links	Navigeren in de vertaling:
Uitbreiden met volgend segment in vertaling	Alt+Shift+Pijl rechts	Navigeren in de vertaling:
Inkrimpen met het laatste segment	Alt+Shift+Pijl links	Navigeren in de vertaling:
Uitbreiden met vorig segment in vertaling	Alt+Ctrl+Shift+Pijl links	Navigeren in de vertaling:
Inkrimpen met het eerste segment	Alt+Ctrl+Shift+Pijl rechts	Navigeren in de vertaling:
Statistieken		
Index/concordantie...	Alt+Ctrl+Shift+I	Index
Segmentinfo...	Alt+Shift+X	Segmentinfo
Documentstatistieken...	Alt+Ctrl+Shift+X	Documentstatistieken
Document analyseren...	Alt+Ctrl+Shift+L	Documenten analyseren
Statistische info verwijderen...		Statistische informatie verwijderen
TM-statistieken maken...		
TDB-statistieken maken...		
Hoofdmenu		
Documentopties...	Alt+Shift+O	Fehler! Verweisquelle konnte nicht gefunden

		worden., TM's en TDB's configureren
Algemene opties...	Alt+Ctrl+Shift+O	
Projecten...	Alt+Shift+P	Het venster Projectvoorbereiding
Help	Alt+Ctrl+Shift+F1	Help
Over MetaTaxis...		Over MetaTaxis

Voorwaarden voor importeren/exporteren

De import-/exportfuncties bevatten een krachtige optie voor het selecteren van datasets of veldinhoud. U kunt voorwaarden opgeven in een taal die veel overeenkomsten vertoont met Visual Basic (maar minder krachtig).

MetaTaxis interpreteert de tekst van de voorwaarden en beslist of hieraan werd voldaan.

Het resultaat van de opgegeven voorwaarden moet een logische waarde bevatten die ofwel waar of onwaar is. Het resultaat van "3 + 3" is geen logische waarde, maar een getal. Daarom heeft dit geen enkele betekenis als voorwaarde voor importeren of exporteren. Zulke uitdrukkingen interpreteert MetaTaxis als "waar".

Ook moet een voorwaarde een variabele bevatten. Wanneer een voorwaarde steeds waar of onwaar is voor alle onderzochte datasets of velden, is de voorwaarde zinloos. De uitdrukking "3 + 3 = 6" is steeds waar. Ze is dus onbruikbaar voor het importeren of exporteren van gegevens.

De enige variabelen zijn de te importeren/exporteren velden of datasets. Het is niet mogelijk zelf variabelen op te geven.

U kunt op verschillende manieren naar een veld verwijzen:

Veldnaam, zoals weergegeven in de veldlijsten van de betrokken vensters, bv. "Bron".

"Veld" of "Veld_" + veldnummer, zoals weergegeven in de veldlijsten van het betrokken venster, bv. "Veld1", "Veld_1".

De voorwaarden kunnen erg complex zijn. U kunt meerdere voorwaarden combineren met de functies "En" en "Of", en u kunt haakjes gebruiken.

Enkele voorbeelden van een correcte voorwaarde:

Voorbeeld 1:

Veld_1 Incl "John"

Voorbeeld 2:

Vertaling Incl "Johannes"

Voorbeeld 3:

Veld_1 Incl "John" En Vertaling Incl "Johannes"

Voorbeeld 4:

Veld_1 Incl "John" En (Vertaling Incl "Johannes" of Veld3 = "Maria")

Syntaxis

Variabelen

Uitdrukking	Waarde
Veldnaam	Veldwaarde

VeldX	Waarde van veld X
Veld_X	Waarde van veld X
VeldX	Waarde van veld X
Veld X	Waarde van veld X

Constanten

Uitdrukking	Type	Waarde
Waar	Booleaans	WAAR
WAAR	Booleaans	WAAR
Onwaar	Booleaans	ONWAAR
Onwaar	Booleaans	ONWAAR

Functies

Uitdrukking	VB-functie	Notatie	Verwachte argumenttypes
en	EN	x En y	x: Booleaans, y: Booleaans
En	EN	x En y	x: Booleaans, y: Booleaans
Of	OF	x Of y	x: Booleaans, y: Booleaans
OF	OF	x Of y	x: Booleaans, y: Booleaans
Niet	NIET	Niet x	x: Booleaans
Niet	NIET	Niet x	x: Booleaans
=	=	x = y	x: Zelfde type
<	<	x < y	Zelfde type
>	>	x > y	Zelfde type
<=	<=	x <= y	Zelfde type
>=	>=	x >= y	Zelfde type
<>	<>		Zelfde type
+	+	x + y	Zelfde type
-	-	x - y	x: getal, y: getal
*	*	x * y	x: getal, y: getal
/	/	x / y	x: getal, y: getal
\	\	x \ y	x: getal, y: getal
^	^	x ^ y	x: getal, y: getal
Bevat		x Bevat y	x: tekst, y: tekst
Bevat	Instr	x Bevat y	x: tekst, y: tekst
Incl	Instr	x Incl y	x: tekst, y: tekst
Bevat	Instr	x Bevat y	x: tekst, y: tekst
Instr	Instr	Instr(x, y, z)	x: Lang, y: tekst, z: tekst
Mid	Mid	Mid(x, y, z)	x: tekst, y: Lang, z: lang
Sectie	Mid	Sectie(x, y, z)	x: tekst, y: Lang, z: lang

Sectie	Mid	Sectie(x, y, z)	x: tekst, y: Lang, z: lang
Right	Right	Right(x, y)	x: tekst, y: lang
Rechts	Right	Rechts(x, y)	x: tekst, y: lang
Left	Left	Left(x, y)	x: tekst, y: lang
Links	Left	Links(x, y)	x: tekst, y: lang

Leestekens

Teken	Type	Functie
"	Tekstscheidingsteken	
,	Scheidingsteken	Komma
(	Haakje	Haakjes openen
)	Haakje	Haakjes sluiten
{	Haakje	Haakjes openen
}	Haakje	Haakjes sluiten
[	Haakje	Haakjes openen
]	Haakje	Haakjes sluiten

Programmavertaling

Elke gebruiker kan zijn eigen versie maken van MetaTaxis o.a. vertalen in een andere taal die niet beschikbaar is in de originele versie of in een variant van een beschikbare taal.

Twee talen werden geïntegreerd: US Engels en Duits. Deze kunnen niet worden verwijderd of bewerkt.

Alle andere talen vindt u in de map "LanguageFiles", een onderliggende map van de MetaTaxis-programmamap. Een taalbestand moet een Unicode- of ASCII-tekstbestand zijn met als extensie ".lng", om als MetaTaxis-taalbestand te worden herkend.

(Hoewel u het ASCII-formaat kunt gebruiken, is het toch aan te bevelen het bestand in Unicode te maken, om correct geïnterpreteerd te worden door om het even welke computer.)

Kopieert u een taalbestand met het correcte formaat en extensie naar de taalmap, dan wordt dit automatisch herkend door MetaTaxis (wanneer u Word de volgende keer opstart), en wordt het toegevoegd aan de lijst met menutalen in het venster **Algemene opties**. Het is niet nodig taalbestanden te registreren.

Taalbestanden beheren

De functie voor programmavertaling vindt u in het venster **Algemene opties**. Op het tabblad **Diverse1** ziet u het vak **Gebruikersinterface**.

In dit vak kiest u de menutaal. Naast de geïntegreerde talen Engels en Duits worden alle in de MetaTaxis- taalmap aanwezige taalbestanden weergegeven in het uitklapmenu (zonder hun extensie).

Om de taalbestanden te beheren, klikt u op **Vertalen**. Het volgende venster wordt weergegeven:

In dit venster vindt u alle beschikbare talen: de twee geïntegreerde talen plus alle andere taalbestanden. Bij het selecteren van één de twee geïntegreerde talen worden de knoppen **Bewerken** en **Verwijderen** uitgeschakeld, en kunt u deze talen alleen opslaan als een taalbestand of een nieuw taalbestand maken. De niet-geïntegreerde talen kunt u ook bewerken en verwijderen.

Om de geselecteerde taal als taalbestand op te slaan (met inbegrip van de geïntegreerde), klikt u op **Opslaan als**. Deze functie hebt u nodig wanneer u een nieuw taalbestand wilt maken op basis van een bestaand, of als u een variant van een bestaande taal wilt maken.

Om een nieuw, leeg taalbestand te maken, klikt u op **Maken**. Deze functie is nuttig om MetaTaxis te vertalen met de geïntegreerde taalbestandseditor.

Om het geselecteerde taalbestand te bewerken met de geïntegreerde taalbestandseditor, klikt u op **Bewerken** (zie verder).

Om een geselecteerd taalbestand te verwijderen, klikt u op **Verwijderen**.
Opmerking: indien van dit bestand geen kopie bestaat, wordt alle informatie permanent verwijderd.

Taalbestanden bewerken

U kunt op twee manieren een taalbestand bewerken: met behulp van een tekstverwerker (zoals Microsoft Word), of met de geïntegreerde taalbestandseditor.

Taalbestand bewerken met tekstverwerker

Sla eerst één van de beschikbare talen op als taalbestand met **Opslaan als** in het venster **Taalbestanden** (zie laatste sectie). Open het bestand met een tekstverwerker die Unicode-tekstbestanden ondersteunt (bv. Microsoft Word - u kunt dan natuurlijk ook MetaTaxis gebruiken.)

Het taalbestand heeft een eenvoudig formaat: Het bestaat uit slechts drie entiteiten: hoofding, modulenames, en tekstelementen.

De hoofding beslaat de eerste regels van het bestand tot aan de eerste module.

De modulenaam ziet er zo uit: "<<ModuleNaam>>". Wijzig deze regels met een modulenaam niet, want zij zijn van cruciaal belang voor het correct herkennen van de tekstelementen. De module begint na de modulenaam, en eindigt met de volgende modulenaam of aan het einde van het bestand.

De tekstelementen bevatten de door MetaTaxis gebruikte tekst. Een tekstelement bestaat uit een naam en een inhoud die op dezelfde regel gescheiden worden door een "=", bv:

"NaamVanElement=Tekst van element"

Wijzig de naam van het element niet, met inbegrip van het scheidingsteken ("="). De enige andere beperking is dat u geen geregeleinden (harde returns) mag gebruiken in een tekstelement. Om een alinea toe te voegen aan een tekstelement, gebruikt u een speciale tag: "{p}". Er zijn geen verdere beperkingen.

Regels met een voor MetaTaxis onbekende elementnaam, en regels zonder het scheidingsteken ("=") worden genegeerd.

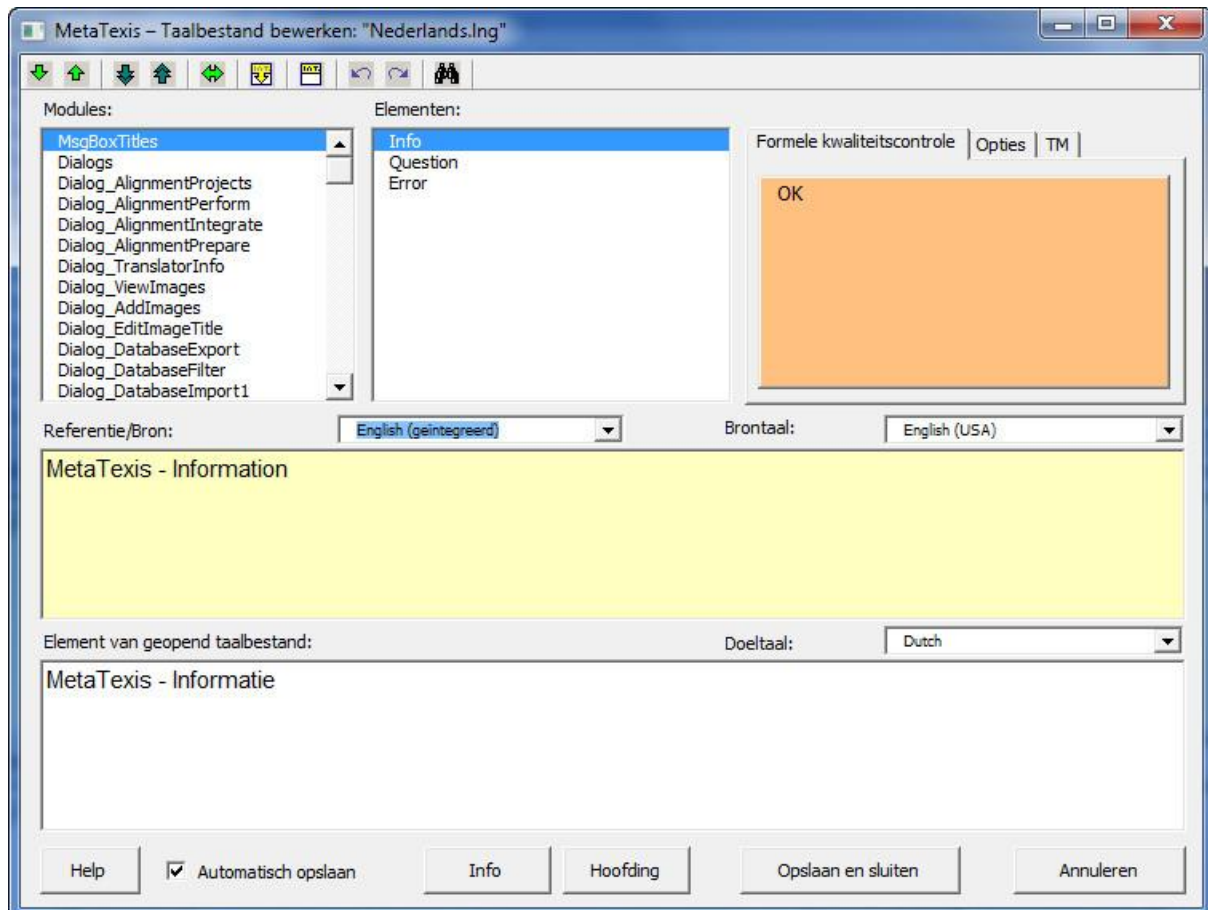
Om een taalbestand te bewerken, wijzigt u alleen de tekst na "=".

Sla het taalbestand op als een Unicode-taalbestand, indien mogelijk.

Wanneer u het taalbestand bewerkt met een tekstverwerker, is het toch aan te bevelen de uiteindelijke bewerking te voltooien met de geïntegreerde taalbestandseditor van MetaTaxis. De geïntegreerde editor bevat een aantal belangrijke functies voor de controle van de formele kwaliteit van de tekstelementen (zie "**Formele kwaliteitscontrole**" pagina 290).

Geïntegreerde taalbestandseditor

De geïntegreerde taalbestandseditor is een eenvoudige maar krachtige toepassing om taalbestanden te bewerken. Het volgende venster wordt geopend wanneer u op **Bewerken** klikt in het venster **Taalbestanden**:

U krijgt toegang tot elk tekstelement in MetaTaxis via de uitklapmenu's **Modules** en **Elementen**. In het vak Modules selecteert u de taalmodule en in het vak Elementen het individuele tekstelement. De namen van de modules en tekstelementen hebben geen betekenis op zich. Het zouden even goed getallen kunnen zijn. Toch kunnen ze als leidraad dienen.

Kiest u een tekstelement, dan ziet u het tekstelement van de referentie-/brontaal en het corresponderende element van het geopende taalbestand.

De weergegeven taal in het vak **Referentie/Bron** hangt af van de gemaakte selectie in het uitklapmenu boven het tekstvak. U kunt elke beschikbare taal gebruiken (behalve de voor bewerking geopende taal). De niet-geïntegreerde talen kunt u dus ook selecteren. (Als een onvolledig taalbestand wordt gebruikt als referentie/bron, worden de ontbrekende tekstelementen vervangen door de geïntegreerde Engelse tekstelementen. Daardoor is het vak referentie/bron nooit leeg. Toch raden we aan een geïntegreerde taal te gebruiken als de referentie.)

De referentie-/brontekst kunt u niet bewerken.

Een element bewerkt u in het tekstvak **Element van geopend taalbestand**. U kunt alleen platte tekst invoeren en geen opmaak (bv. cursief, vet) Toch moet u opletten voor twee opmaaktekens (tags):

Alineatag: {p}

Deze alineatag wordt vervangen door een geregleinde wanneer het tekstelement wordt gepresenteerd aan de gebruiker. Het wordt gebruikt om structuur te geven aan het tekstelement.

Variabele tags: {v1}, {v2}, {v3},

Deze variabele tag wordt vervangen door een waarde wanneer het tekstelement wordt gepresenteerd aan de gebruiker. Dit zijn heel belangrijke tags. Zorg ervoor dat u geen enkele mist.

Formele kwaliteitscontrole

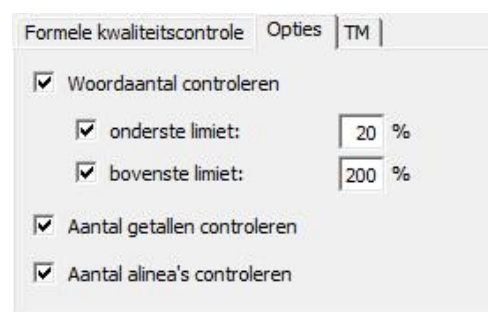
De taalbestandseditor bevat een aantal functies voor het controleren van de formele kwaliteit van de vertaling. Elke keer wanneer een tekstelement wordt geopend of gewijzigd, wordt de formele kwaliteitscontrole uitgevoerd. Het resultaat ziet u onmiddellijk in het berichtenvak met de oranje achtergrond rechts bovenaan.

Twee van deze kwaliteitscontrolefuncties zijn niet optioneel, omdat ze kritieke aspecten controleren:

Als het tekstelement van het geopende taalbestand leeg is, wordt het bericht "Geen tekst" weergegeven.

Als het tekstelement van het geopende taalbestand niet dezelfde variabelen bevat als de referentie-/brontekst, wordt het bericht "Deze variabelen controleren" weergegeven, en ziet u een lijst van de problematische variabelen.

Alle andere kwaliteitscontroles zijn optioneel, omdat ze niet zo belangrijk zijn en omdat de resultaten van deze controle gedeeltelijk afhangen van de gebruikte talen. U geeft ze op in het deelvenster **Opties**:

Dit tabblad bevat de volgende opties:

Woordaantal controleren:

om een bericht weer te geven wanneer een tekstelement van het taalbestand minder woorden dan de onderste of meer woorden dan de bovenste limiet bevat in vergelijking met de referentie-/brontekst. Deze limieten geeft u op in de vakjes: **onderste limiet** en **bovenste limiet**.

Aantal getallen controleren:

om een bericht weer te geven wanneer het aantal getallen verschillend is.

Aantal alinea's controleren:

om een bericht weer te geven wanneer het aantal alinea's verschillend is.

Als het actieve tekstelement "formeel" correct is, wordt "OK" weergegeven.

Werkbalk

De taalbestandseditor bevat een werkbalk die lijkt op de MetaTaxis-werkbalk in Word:

Via deze werkbalk krijgt u toegang tot functies die ongeveer dezelfde zijn als die van de MetaTaxis-werkbalk in Microsoft Word. De opdrachten worden hierna uitgelegd:

Naar volgend/vorig tekstelement /

Sneltoetsen: **Alt+Pijl omlaag** / **Alt+Pijl omhoog**

Met deze opdrachten navigeert u door het gehele taalbestand.

Naar volgend/vorig te bewerken tekstelement /

Sneltoetsen: **Alt+Shift+Pijl omlaag** / **Alt+Shift+Pijl omhoog**

Dit zijn de twee belangrijkste opdrachten. Hiermee navigeert u - afhankelijk van de opgegeven instellingen- naar het volgende element dat niet formeel correct is. Dit betekent: naar het volgende element dat niet voldoet aan de kwaliteitseisen. Een erg zinvolle functie, vooral aan het einde van het bewerkingsproces.

Naar laatst weergegeven element

Sneltoets: **Alt+Home**

Hiermee wisselt u tussen de laatste twee weergegeven elementen.

Brontekst kopiëren

Sneltoets: **Alt+Shift+C**

Kopieert de brontekst.

Tekstelement verwijderen

Sneltoets: **Alt+Shift+Delete**

Verwijdert het tekstelement van het geopende taalbestand

Ongedaan maken/Opnieuw /

Sneltoetsen: **Ctrl+Z** / **Alt+Shift+Backspace**

De gewone opdrachten: Ongedaan maken/Opnieuw.

Zoeken

Sneltoets: **Ctrl+F**, Zoeken herhalen: **Shift+F4** of **Ctrl+Shift+F**

Zoeken in brontekst en/of geopend taalbestand. (Voor meer informatie, zie "**Tekst zoeken**" pagina 59).

Opslaan

Om het taalbestand op te slaan, klikt u op **Opslaan en sluiten**. In vele gevallen gebruikt u best de functie automatisch opslaan om niets van uw werk te verliezen.

Indien u links onderaan **Automatisch opslaan** aanvinkt, wordt het taalbestand opgeslagen, elke keer als u een ander tekstelement opent.

Algemene opmerkingen

Hebt u een probleem waarvoor u geen antwoord vindt in de hieronder aangehaalde FAQ's, rapporteer dit dan aan het MetaTaxis-ondersteuningsteam via de menufunctie **MetaTaxis | Extra | Bericht versturen naar MetaTaxis-ondersteuning** of door een e-mail te sturen naar support@metataxis.com.

Als u niet zeker weet of u de actuele versie van MetaTaxis heeft geïnstalleerd, kunt u de actuele bij www.metataxis.com beschikbare versie installeren, of de volgende menufunctie uitvoeren: **MetaTaxis | Extra | Op programma-updates controleren**.

Zorg ervoor dat de installatie-instructies in de handleiding zijn opgevolgd: zie **Installatie**.

Kritieke fouten en crashes

"MS Word crasht bij het opstarten of functioneert niet correct. MetaTaxis reageert vreemd en functioneert niet correct."

Algemene opmerking: In bijna 100% van alle gevallen hoeft u MS Word of MS Office NIET opnieuw te installeren, en hetzelfde geldt voor Windows! Voordat u dus Word, Office of Windows opnieuw gaat installeren, neem eerst contact op met de MetaTaxis-support: support@metataxis.com. In zo'n geval kunt u allereerst proberen de laatste volledige versie van MetaTaxis opnieuw te installeren. De volledige versie is te verkrijgen op de MetaTaxis website: www.metataxis.com.

Zorg ervoor dat de installatie-instructies in de handleiding zijn opgevolgd: zie **Installatie**

Een andere veel voorkomende oorzaak van problemen is het standaardjabloon Normal.dot. Dit bestand wordt door MS Word gebruikt voor het opslaan van macro's, menu's, werkbalken en sneltoetsen. Helaas kan dit bestand fouten bevatten en grote problemen veroorzaken. In veel gevallen kunnen deze problemen als volgt worden opgelost: Sluit alle MS Office-vensters, vooral de vensters van Microsoft Office en Outlook.

Zoek het bestand "Normal.dot" (of "Normal.dotm" voor Word 2007) op uw computer (meestal op de C-schijf). U vindt dit bestand snel door de Word-opties naar in het menu "Extra". Op het tabblad met de bestandslocatie vindt

u een item voor sjablonen. Dit is de map met Normal.dot. Een typische bestandslocatie is:

"C:\Gebruikers\[uw gebruikersnaam]\AppData\Roaming\Microsoft\Templates"

Wijzig de naam van dit bestand in "Normal.dot OLD" (of "Normal.dotm OLD"). Of u kunt het bestand verwijderen. Wijzig de verwijderoptie alleen als u zeker bent dat er geen belangrijke gegevens zijn opgeslagen in Normal.dot (zoals sneltoetsen, macros).

Start Word opnieuw op. (Word maakt nu een nieuwe, correcte Normal.dot.)

Als het probleem nu nog steeds niet is opgelost, bestaan er nog andere mogelijke oorzaken. Er zijn namelijk een aantal **problematische invoegtoepassingen** voor MS Word, die crashes kunnen veroorzaken. Zo zorgt een versie van de Adobe Acrobat plug-in voor Word voor grote problemen. Ook de invoegtoepassing van een Japans woordenboek "Korya Eiwa Ippatsu Hon'yaku", versie 6.0, veroorzaakt een crash van Word als tegelijkertijd MetaTaxis actief is.

Voer de volgende stappen uit om dergelijke problemen op te lossen:

Sluit Word en verwijder MetaTaxis (zoals elk ander programma langs het configuratiescherm van Windows).

Start Word opnieuw op en ga naar "Extra", klik op "Invoegtoepassingen en sjablonen...". Controleer of er één van deze toepassingen voorkomt in de lijst. Vindt u één van deze problematische items, verwijder die dan. Sluit Word af.

Installeer MetaTaxis opnieuw en start Word opnieuw op.

MetaTaxis werkt niet meer correct na een update van MS Word, MS Office, of Windows.

Installeer de laatste versie van MetaTaxis, beschikbaar op www.metataxis.com.

Twee MetaTaxis-werkbalken in MS Word

Het MetaTaxis-menu en de menu's van andere invoegtoepassingen zijn niet zichtbaar, hoewel ik MetaTaxis opnieuw heb geïnstalleerd.

Installeer de laatste versie van MetaTaxis, beschikbaar op www.metataxis.com.

Als u de juiste versie van MetaTaxis heeft geïnstalleerd, maar de menu's nog steeds niet correct worden weergegeven, kan een foutieve Normal.dot de oorzaak van het probleem zijn. Dit bestand wordt door MS Word gebruikt voor het opslaan van macro's, menu's, werkbalken en sneltoetsen. Helaas kan dit bestand fouten bevatten en grote problemen veroorzaken. Voer de volgende stappen uit: Sluit alle MS Office-vensters, vooral de vensters van Microsoft Office en Outlook.

Zoek het bestand "Normal.dot" (of "Normal.dotm" voor Word 2007) op uw computer (meestal op de C-schijf). U vindt dit bestand snel door de Word-opties naar in het menu "Extra". Op het tabblad met de bestandslocatie vindt u een item voor sjablonen. Dit is de map met Normal.dot. Een typische bestandslocatie is:

"C:\Gebruikers\[uw gebruikersnaam]\AppData\Roaming\Microsoft\Templates"

Wijzig de naam van dit bestand in "Normal.dot OLD" (of "Normal.dotm OLD"). Of u kunt het bestand verwijderen. Wijzig de verwijderoptie alleen als u zeker bent dat er geen belangrijke gegevens zijn opgeslagen in Normal.dot (zoals sneltoetsen, macros).

Start Word opnieuw op. (Word maakt nu een nieuwe, correcte Normal.dot.)

MS Word crasht bij het opstarten. Er verschijnt een foutmelding als volgt: "Windows.exe heeft een fout veroorzaakt en wordt door Windows beëindigd." In de nadere beschrijving wordt het bestand "FM20.dll" vermeld.

Installeer opnieuw de volledige versie van MetaTaxis beschikbaar op www.metataxis.com.

Als dit het probleem niet oplost, download het bestand "fm20.zip" op de volgende locatie:

<http://www.metataxis.org/download/fm20.zip>

Pak dit bestand uit en sla de bestanden op in de map "c:/Windows/system32" of "c:/WINNT/system32". Indien wordt gevraagd of u de bestaande bestanden wilt vervangen, bevestig dit.

Een MetaTaxis-functie wordt afgebroken, en er verschijnt een foutmelding met betrekking tot een "automatiseringsfout". Daarna zijn veel MetaTaxis-functies niet meer uit te voeren.

Sluit alle Word-vensters en start Word opnieuw op.

Rapporteer de fout aan MetaTaxis via de menufunctie **MetaTaxis | Extra | Bericht versturen naar MetaTaxis-ondersteuning** of door een e-mail naar support@metataxis.com.

Compatibiliteit

Kan MetaTaxis worden gebruikt, terwijl tegelijkertijd andere CAT-tools zoals TRADOS en Wordfast actief zijn? Zijn deze programma's compatibel?

Ja, in principe kan MetaTaxis tegelijk met andere CAT-tools worden gebruikt.

Als u echter gebruik maakt van sneltoetsen, is het aan te bevelen dat u ofwel MetaTaxis of TRADOS/Wordfast tijdelijk uitschakelt, omdat sommige sneltoetsen identiek zijn (als MetaTaxis en TRADOS/Wordfast gelijktijdig actief zijn, kan Word zich vreemd gaan gedragen).

Als u MetaTaxis gebruikt, dient u TRADOS/Wordfast uit te schakelen. Het uitschakelen is mogelijk via het MetaTaxis-menu onder **Algemene opties**. U wordt er echter ook automatisch op gewezen als u een MetaTaxis-document opent.

Als u TRADOS of Wordfast wilt gebruiken, dient u MetaTaxis uit te schakelen. U kunt MetaTaxis uitschakelen via het menu **Extra**. Klik op de opdracht **MetaTaxis uitschakelen** en selecteer de optie “MetaTaxis tijdelijk uitschakelen”.

(Als u alleen menuopdrachten of de werkbalk gebruikt, of als u de MetaTaxis-sneltoetsen zo configureert, dat deze niet overlappen met andere CAT-tools, is het niet nodig andere CAT-tools uit te schakelen.)

Werkt MetaTaxis in MS Word 97?

Helaas werkt MetaTaxis niet in MS Word 97, omdat MetaTaxis een aantal speciale technologieën gebruikt (vooral de COM-invoegtoepassing-technologie van Microsoft Office), die in Word 97 niet beschikbaar zijn.

Werkt MetaTaxis op Apple/Macintosh computers?

Helaas werkt MetaTaxis niet op Apple/Macintosh computers. MetaTaxis gebruikt een aantal speciale technologieën (vooral de COM-invoegtoepassing-technologie van Microsoft Office), die op Apple/Macintosh computers niet beschikbaar zijn.

Vertaalgeheugens

Hoewel ik een vertaalgeheugen heb aangemaakt, wordt er tijdens het werken met het document geen vertaaleenheid herkend. Wat kan ik doen?

U kunt eenvoudig controleren of het actieve document wel of niet is verbonden met een TM, en hoe erop wordt toegegrepen. Geef de volgende menuopdracht: **MetaTaxis | Vertaalgeheugen | Automatiseringsopties**. Als er een TM met het document is verbonden, is dit te zien in het grijze tekstveld Hoofd-TM in het bovenste gedeelte van het dialoogvenster. (is dit niet het geval, kan er in de documentopties een TM geselecteerd of aangemaakt worden.)

Bekijk nu de automatiseringsinstellingen voor de TM in het venster **Automatiseringsopties**. Om de TM ten volle te benutten en een maximaal ondersteuningseffect te bereiken, dienen beide automatiseringsopties ingeschakeld te zijn (automatisch opslaan en automatisch zoeken). Klik dan op **OK**.

In de laatste stap dienen de al vertaalde segmenten in de hoofd-TM te worden opgeslagen door het selecteren van de volgende menuopdracht: **MetaTaxis | Vertaalgeheugen | Alle vertaalde segmenten opslaan in hoofd-TM**.

Controleer nu in de documentopties, of de taalinstellingen voor uw MetaTaxis-document correct zijn. Is dit het geval, dan kunt u de TM bekijken met de menuopdracht **MetaTaxis | Vertaalgeheugen | Hoofd-TM weergeven**, en controleren of de taalinstelling voor de TU's in de TM bij de documentinstellingen past. De talen in de TM moeten bij dezelfde taalklasse horen als de taal van het te vertalen document.

Als alle instellingen juist zijn, zal het zoeken naar TU's in de TM in het vervolg goed functioneren (voor zover de TM passende TU's bevat).

Kunnen TRADOS-documenten en TRADOS-TM's worden geïmporteerd en geëxporteerd?

1) MetaTaxis kan TRADOS-documenten importeren en exporteren. (Als het document geen voetnoten bevat, verloopt dit probleemloos. Als de tekst voetnoten bevat, dient het resultaat te worden gecontroleerd. Het probleem is dat TRADOS voetnoten op een wat andere manier behandelt dan MetaTaxis.)

2) MetaTaxis NET/Office heeft via de TRADOS Workbench rechtstreeks toegang tot TRADOS TM's. MetaTaxis Pro en MetaTaxis Lite kunnen TRADOS-databases niet direct gebruiken. Alle versies van MetaTaxis kunnen TRADOS- en TMX-databases importeren, en kunnen ook TMX-databases exporteren, die op hun beurt door TRADOS kunnen worden geïmporteerd.